

H R V A T S K I S A B O R
Odbor za europske poslove

KLASA: 022-03/23-01/35

URBROJ: 6521-31-23-01

Zagreb, 15. ožujka 2023.

D.E.U. br. 23/008

ODBOR ZA GOSPODARSTVO
Predsjednik Žarko Tušek

ODBOR ZA ZAŠТИTU OKOLIŠA I
PRIRODE
Predsjednica Sandra Benčić

Poštovana predsjednice i predsjedniče odbora,

Odbor za europske poslove na temelju članka 154. stavka 1. Poslovnika Hrvatskoga sabora prosljeđuje na razmatranje Odboru za gospodarstvo i Odboru za zaštitu okoliša i prirode stajalište o dokumentu Europske unije iz Radnog programa za razmatranje stajališta Republike Hrvatske za 2023. godinu:

**Stajalište Republike Hrvatske o
Prijedlogu uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o uspostavi okvira za
utvrđivanje zahtjeva za ekološki dizajn održivih proizvoda i stavljanju izvan snage
Direktive 2009/125/EZ
COM (2022) 142**

koje je Koordinacija za unutarnju i vanjsku politiku Vlade Republike Hrvatske usvojila Zaključkom KLASA: 022-03/23-07/79, URBROJ: 50301-21/06-23-2 na sjednici održanoj 28. veljače 2023.

Predmetni Prijedlog uredbe je Europska komisija objavila 30. ožujka 2022., te je u tijeku njegovo donošenje u Europskom parlamentu i Vijeću Europske unije.

U skladu s člankom 154. stavkom 2. Poslovnika Hrvatskoga sabora, molim vas da Odboru za europske poslove dostavite mišljenje o Stajalištu Republike Hrvatske najkasnije do 14. travnja 2023.

S poštovanjem,

PREDSJEDNIK ODBORA
Domagoj Hajduković

U prilogu: - Stajalište Republike Hrvatske o COM (2022) 142
- COM (2022) 142

Na znanje: Informacijsko-dokumentacijska služba (INFODOK)

PRIJEDLOG STAJALIŠTA RH

Naziv dokumenta (na hrvatskom i engleskom):

Prijedlog uredbe Europskog parlament i Vijeća o uspostavi okvira za utvrđivanje zahtjeva za ekološki dizajn održivih proizvoda i stavljanju izvan snage Direktive 2009/125/EZ

Proposal for a Regulation of the European parliament and of the Council establishing a framework for setting ecodesign requirements for sustainable products and repealing Directive 2009/125/EC

Brojčana oznaka dokumenta: 2022/0095 (COD)

Nadležno TDU za izradu prijedloga stajališta (nositelj izrade stajališta) i ustrojstvena jedinica:

Nadležno tijelo državne uprave: Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja

Nadležna služba u MVEP:

Sektor za COREPER I

Nadležna radna skupina Vijeća EU:

Radna skupina za konkurentnost i rast (unutarnje tržište)

Osnovne sadržajne odredbe prijedloga zakonodavnog akta:

Prijedlog uredbe o ekološkom dizajnu za održive proizvode (ESPR) temelji se na postojećoj Direktivi o ekološkom dizajnu koja trenutačno obuhvaća samo proizvode povezane s energijom (ali ne postoji sveobuhvatan skup zahtjeva kojima bi se osiguralo da svi proizvodi koji se stavljamaju na tržište EU-a budu sve održiviji i u skladu s načelom kružnosti). ESPR-om će se poboljšati kružnost proizvoda u EU-u, energetska učinkovitost i drugi aspekti okolišne održivosti (uspostavlja se horizontalni okvir i proširuje se područje primjene direktive o ekološkom dizajnu izvan okvira proizvoda povezanih s energijom, tj. izvan bilo kojeg proizvoda koji utječe na potrošnju energije tijekom uporabe).

Nova uredba primjenjivat će se na svu fizičku robu, uključujući sastavnice i poluproizvode, osim hrane, hrane za životinje, lijekova i veterinarskih proizvoda, živih biljaka i životinja te proizvoda ljudskog podrijetla. Vezano za zahtjeve za ekološki dizajn, cilj je poboljšati i proširiti postojeći okvir za ekološki dizajn. Njime se, kao što je to slučaj s postojećim okvirom, predviđa donošenje naknadnih uredbi o proizvodima koje će se izravno

primjenjivati u državama članicama. Nakon njihova stupanja na snagu države članice morat će ih na odgovarajući način izvršavati. U srži tog okvira određivanje je zahtjeva za ekološki dizajn. Ti zahtjevi uključivat će kriterije u pogledu svojstava i informacija. Cilj navedenih kriterija bit će poboljšanje određenih aspekata održivosti proizvoda navedenih u ESPR-u, kao što su mogućnost njihove ponovne uporabe, popravka i nadogradnje ili njihova energetska učinkovitost.

Važna novost je uvođenje digitalne putovnice za proizvode. Tim će se instrumentom sve relevantne informacije povezati s proizvodima te učiniti lako dostupnima u cijelom vrijednosnom lancu. Pojedinosti o informacijama kojima se pristupa putem digitalne putovnice za proizvode odredile bi se zahtjevima u pogledu informacija, dok će se tehničke pojedinosti utvrditi usklađenim normama. Zahtjevima u pogledu informacija moglo bi se predvidjeti i stavljanje relevantnih informacija na etikete. Putovnica za digitalne proizvode trebala bi sadržavati i informacije o okolišnoj održivosti proizvoda. To bi trebalo pomoći potrošačima i poduzećima da donesu utemeljene odluke pri kupnji proizvoda, olakšati popravke i recikliranje te poboljšati transparentnost u pogledu učinaka životnog ciklusa proizvoda na okoliš. Putovnica za proizvode također bi trebala pomoći javnim tijelima da bolje provode provjere i kontrole.

Dodatno, predloženom uredbom Europskoj komisiji se pruža okvir za donošenje delegiranih akata s posebnim zahtjevima za proizvod ili skupinu proizvoda, u skladu s pristupom trenutačne Direktive o ekološkom dizajnu. Cilj Europske komisije je „učiniti održive proizvode normom” i smanjiti negativne utjecaje proizvoda na okoliš tijekom životnog vijeka, uz istodobno korištenje učinkovitih digitalnih rješenja, utvrđivanjem okvira za zahtjeve za ekološki dizajn, stvaranjem putovnice za digitalne proizvode i rješavanjem problema uništavanja neprodanih proizvoda široke potrošnje.

Nakon stupanja na snagu ESPR-a bit će potrebno provesti i dodatno razviti mnoge aspekte koji će se uvesti tom uredbom. Kako se radi o okvirnoj uredbi, specifične pojedinosti, kao što su zahtjevi za ekološki dizajn za konkretnе skupine proizvoda ili uništavanje neprodane robe, morat će se utvrditi kada se dovrši zakonodavni postupak o ESPR-u. ESPR se pritom oslanja na pristup zajedničkog stvaranja preuzet iz postojećeg zakonodavnog okvira u području ekološkog dizajna proizvoda povezanih s energijom. Određivanje prioritetnih proizvoda bit će obuhvaćeno višegodišnjim planovima rada, a doprinosi svih ključnih aktera prikupljat će se putem novo uspostavljene platforme, Foruma za ekološki dizajn, koji se temelji na postojećem Savjetodavnom forumu za ekološki dizajn.

Dodatan važan aspekt ESPR-a jest jačanje nadzora tržišta. Prema iskustvu iz postojećeg okvira za ekološki dizajn nadzor tržišta važan je za ostvarivanje predviđenih ušteda za okoliš i koristi za konkurentnost. Kako bi se odgovorilo na povećani opseg i ambicije, predlažu se namjenske mjere za učinkovit nadzor tržišta za budući okvir. Stoga bi se razvojem sveobuhvatnog skupa zahtjeva za ekološki dizajn za prioritetne proizvode moglo ne samo ojačati napore za postizanje klimatske neutralnosti, već bi se pojasnilo i regulatorno okruženje, čime bi se poduzećima u EU-u olakšalo njegovo praćenje i smanjilo administrativno opterećenje s kojim se moraju suočiti. Usmjeravanjem na promicanje održivih

proizvoda mogli bi se ujedno stvoriti povoljni tržišni uvjeti za razvoj kružnih poslovnih modela te potaknuti poduzeća da svoj kapital alociraju na način kojim se naglašava važnost održivih proizvoda te da dovrše svoju zelenu i digitalnu tranziciju. Time će se smanjiti i potrošnja resursa, što bi moglo omogućiti neovisniji i otporniji industrijski odgovor na trenutačne izazove.

Struktura Prijedloga uredbe:

Prijedlog uredbe sadrži **105** uvodnih izjava, **71** članak, podijeljena je u **14** poglavlja te ima **8** priloga. ESPR se ne primjenjuje na:

- (a) hranu u skladu s definicijom iz članka 2. Uredbe (EZ) br. 178/2002;
- (b) hranu za životinje u skladu s definicijom iz članka 3. stavka 4. Uredbe (EZ) br. 178/2002;
- (c) lijekove za humanu primjenu u skladu s definicijom iz članka 1. stavka 2. Direktive 2001/83/EZ;
- (d) veterinarsko-medicinske proizvode u skladu s definicijom iz članka 4. stavka 1. Uredbe (EU) 2019/6;
- (e) žive biljke, životinje i mikroorganizme;
- (f) proizvode ljudskog podrijetla;
- (g) proizvode biljaka i životinja koji su izravno povezani s njihovim budućim razmnožavanjem.

Uredba će stupiti na snagu dvadesetog dana nakon objave u Službenom listu EU-a, a o datumu njezine primjene još se pregovara.

Poglavlja:

Poglavlje I. sadrži opće odredbe koje se odnose na obuhvat, definicije, slobodno kretanje proizvoda (proizvodi se stavljuju na tržište ili u upotrebu samo ako su u skladu sa zahtjevima ekodizajna).

Poglavlje II. sadrži odredbe koje propisuju zahtjeve ekodizajna, uključujući ovlasti za donošenje delegiranih akata.

Poglavlje III. sadrži odredbe koje se odnose na digitalnu putovnicu proizvoda te uključuje zahtjeve za istom, carinsku kontrolu putovnica proizvoda, uspostavu registra putovnica proizvoda.

Poglavlje IV. sadrži odredbe koje se odnose na oznake (sadržaj, izgled, način prikazivanja kupcima, elektronička sredstva za generiranje oznaka).

Poglavlje V. sadrži odredbe kojima se propisuju načini određivanja prioriteta, planiranja i savjetovanja vezanim uz proizvode koji će biti obuhvaćeni zahtjevima ekodizajna u skladu s ovom uredbom.

Poglavlje VI. sadrži odredbe koje se odnose na uništavanje neprodanih proizvoda široke proizvodnje.

Poglavlje VII. sadrži odredbe koje se odnose na obveze gospodarskih subjekata (proizvođača, uvoznika, ovlaštenih predstavnika, distributera, trgovaca).

Poglavlje VIII. sadrži odredbe koje se odnose na sukladnost proizvoda (ocjenjivanje sukladnosti, EU izjavu o sukladnosti, opća načela CE oznake).

Poglavlje IX. sadrži odredbe koje se odnose na notifikaciju tijela za ocjenjivanje sukladnosti.

Poglavlje X. sadrži odredbe koji se odnose na poticaje (poticaji država članica, zelena javna nabava).

Poglavlje XI. sadrži odredbe koje se odnose na nadzor tržišta.

Poglavlje XII. sadrži odredbe koje se odnose na postupanje s proizvodima koji predstavljaju rizik na nacionalnoj razini.

Poglavlje XIII. sadrži odredbe koje se odnose na delegirane ovlasti i postupke odbora.

Poglavlje XIV. sadrži završne odredbe, kaznene odredbe, evaluaciju, stavljanje izvan snage, prijelazne odredbe te vrijeme stupanja na snagu i primjene uredbe.

Prilozi:

Prilog I. odnosi se na parametre proizvoda (trajnost, jednostavnost popravaka, jednostavnost nadogradnje, potrošnja energenata, ekološki otisak, kvaliteta recikliranja, ponovna uporaba, ugradnja korištenih komponenti, karakteristike i dostupnost potrošnog materijala potrebnog za pravilnu uporabu i održavanje, emisije (u vodu, tlo i zrak), količine generiranog otpada).

Prilog II. odnosi se na definiranje procedura vezanih uz zahtjeve izvedbe, utvrđuju se tehničke mogućnosti za poboljšanje učinkovitosti proizvoda u odnosu na parametre iz Priloga I.

Prilog III. odnosi se na digitalnu putovnicu proizvoda.

Prilog IV. odnosi se na Modul A (interna kontrola proizvodnje) ocjenjivanja sukladnosti; provodi proizvođač.

Prilog V. odnosi se na EU izjavu o sukladnosti.

Prilog VI. odnosi se na sadržaj delegiranih akata.

Prilog VII. sadrži kriterije za mjere samoregulacije.

Prilog VIII. sadrži tablicu korelacije (podudarnost članaka i priloga Direktive i novog prijedloga uredbe).

Razlozi za donošenje i pozadina prijedloga zakonodavnog akta:

Dana 30. ožujka 2022. Europska komisija je objavila Prijedlog uredbe o ekološkom dizajnu za održive proizvode (ESPR). Ambicija je uspostaviti horizontalni okvir za utvrđivanje zahtjeva za ekološki dizajn koji se temelji na aspektima održivosti i kružnosti. Temelj ove inicijative je Europski zeleni plan iz 2019., strategija rasta kojom se EU nastoji preobraziti u pravedno i prosperitetno društvo s modernim, resursno učinkovitim i konkurentnim gospodarstvom u kojem 2050. neće biti neto emisija stakleničkih plinova i u kojem gospodarski rast neće biti povezan s upotrebljom resursa. U europskom zelenom planu najavljeni su i nova industrijska strategija za Europu i akcijski plan za kružno gospodarstvo, koji su zajedno objavljeni u ožujku 2020.

Akcijskim planom za kružno gospodarstvo nastoji se, među ostalim aspektima, poticati razvoj vodećih tržišta za klimatski neutralne i održive proizvode u EU-u i izvan njega. Kako bi se to postiglo, njime se uspostavlja okvir politike za održive proizvode koji uključuje mjere u tri široka područja: poticanje dizajna održivih proizvoda; jačanje položaja potrošača i javnih naručitelja i promicanje kružnosti u proizvodnim postupcima. Cilj Akcijskog plana za kružno gospodarstvo je prebaciti gospodarstvo s linearog na kružni model te poduprijeti dvostruku tranziciju, zelenu i digitalnu. Problemi koji se žele riješiti: neučinkovita uporaba resursa, nedovoljno izvršavanje postojećih zahtjeva, nejednaki uvjeti za poduzeća ili uništavanje okoliša uzrokovano životnim ciklusima proizvoda. Glavni problem je to što potrošnja i

proizvodnja nisu održivi i nisu prikladno obuhvaćeni postojećim pravilima EU-a o proizvodima i unutarnjem tržištu, što dovodi do sve više različitih nacionalnih pravila o održivosti proizvoda.

ESPR ima dva cilja: 1. poboljšati okolišnu održivost proizvoda i, istodobno i 2. poticati bolje funkcioniranje jedinstvenog tržišta i slobodno kretanje održivih proizvoda. Istodobno se postavljaju zahtjevi kako bi proizvodi bili trajniji, pouzdani, nadogradivi, popravljeni, lakši za održavanje, obnovu i recikliranje, kao i energetski i resursno učinkoviti. Trenutno važećom Direktivom 2009/125/EZ o ekološkom dizajnu uspješno su uređene politike energetske učinkovitosti i određene kružne značajke proizvoda koji koriste energiju. Međutim, ne postoji sveobuhvatan skup zahtjeva kojima bi se osiguralo da svi proizvodi koji se stavljuju na tržište EU-a budu sve održiviji i u skladu s načelom kružnosti. Glavni ciljevi ESPR-a su smanjiti negativan utjecaj koji proizvodi tijekom životnog ciklusa imaju na okoliš i poboljšati funkcioniranje unutarnjeg tržišta. ESPR-om se pridonosi i ostvarivanju ciljeva industrijske politike EU-a u pogledu povećanja ponude održivih dobara i potražnje za njima, postizanja održive proizvodnje i osiguravanja jednakih uvjeta za proizvode koji se prodaju na unutarnjem tržištu.

Industriji su potrebni usklađeni i široko primjenjivi zahtjevi, učinkovita sredstva za usklađivanje s njima, pravilna provedba, pojačani nadzor tržišta i carinske provjere koje se temelje na analizi rizika. Broj, asortiman i raznolikost proizvoda u ponudi stalno se povećavaju. Zahvaljujući tehnološkom napretku do kojeg je došlo proteklih desetljeća, isto se tako sve više oslanjamo na njih: od ICT proizvoda koji su nas nastavljali povezivati tijekom krize uzrokovane bolešću COVID-19 do namještaja i uređaja koji pomažu u svakodnevnom upravljanju našim domovima. Slobodan promet proizvoda ključan je za osiguravanje funkcioniranja unutarnjeg tržišta koje je i dalje temelj konkurentnosti poduzeća iz EU-a i izbora potrošača. Primjenom pristupa ekološkog dizajna na vrlo širok asortiman proizvoda i omogućavanjem da se njime utvrdi širok raspon ciljanih zahtjeva za proizvode, ESPR-om se nastoje ukloniti najštetniji učinci proizvoda na okoliš. Naime, ESPR-om se utvrđuje okvir za propisivanje zahtjeva za ekološki dizajn na temelju aspekata održivosti i kružnosti navedenih u akcijskom planu za kružno gospodarstvo kao što su trajnost proizvoda, mogućnosti ponovne uporabe, modernizacije i popravka proizvoda, prisutnost zabrinjavajućih tvari u proizvodima, energetska i resursna učinkovitost proizvoda, udio recikliranog sadržaja u proizvodima, ponovna proizvodnja i visokokvalitetno recikliranje te smanjenje ugljičnog i ekološkog otiska proizvoda. Time će se pridonijeti postizanju općih klimatskih, okolišnih i energetskih ciljeva EU-a i istodobno podupirati gospodarski rast, otvaranje radnih mesta i socijalna uključenost.

ESPR dio je Komisijina paketa inicijativa koje se odnose na održive proizvode i poticanje odabira održivih proizvoda. Paket uključuje ciljane sektorske inicijative za tekstil i građevne proizvode koje se odnose na proizvode s najvećim utjecajem na okoliš i klimu te inicijativu kojom se putem bolje zaštite od nepoštene prakse i boljim informiranjem jača uloga potrošača u zelenoj tranziciji. Dok se ESPR ne donese, Komisija će osigurati nastavak rada u okviru postojeće Direktive o ekološkom dizajnu, među ostalim donošenjem novog plana rada za ekološki dizajn i označivanje energetske učinkovitosti za razdoblje 2022.–2024., kojim će se

obuhvatiti novi proizvodi povezani s energijom te ažurirati i povećati ciljevi za one koji su već regulirani.

Status prijedloga zakonodavnog akta:

Europska komisija predstavila je Procjenu učinka o Prijedlogu uredbe o ekodizajnu na Radnoj skupini za konkurentnost i rast (unutarnje tržište) 14. srpnja 2022., a rasprava o samom Prijedlogu započela je 16. rujna 2022. Tijekom češkog predsjedanja analizirani su svi članci Prijedloga. Vijeće COMPET održalo je raspravu o politikama u pogledu Prijedloga na sastanku 29. rujna 2022. s naglaskom na pitanja koja se odnose na unutarnje tržište i slobodno kretanje održivih proizvoda, konkurentnost europske industrije, kao i na postupak donošenja zahtjeva za određene proizvode, a Vijeće ENVI održalo je raspravu o politikama na sastanku 24. listopada 2022., s naglaskom na mogući doprinos Prijedloga zelenoj tranziciji i na ulozi pružanja informacija o aspektima proizvoda u tom kontekstu. S obzirom na to da nisu stvoreni uvjeti za postizanje općeg pristupa, češko predsjedništvo izradilo je Izvješće o napretku u kojem je navelo glavna otvorena pitanja koja su se iskristalizirala tijekom prvog čitanja Prijedloga, a koji je predstavljen na sastanku Vijeća COMPET 1. prosinca 2022. Nakon toga, češko predsjedništvo izradilo je prvi kompromisni tekst koji je predstavilo na zadnjem sastanku Radne skupine tijekom njihova predsjedanja, 12. prosinca 2022. Tijekom siječnja 2023. analiziran je prvi kompromisni tekst te je švedsko predsjedništvo najavilo izradu drugog kompromisnog teksta, u veljači 2023. plan je nastaviti raspravu u Vijeću o drugom kompromisnom tekstu, kako bi se u svibnju 2023. postigao opći pristup.

Stajalište RH:

RH pozdravlja EU inicijativu i njezinu horizontalnu prirodu kako bi se održivi proizvodi učinili normom u cilju smanjenja negativnog utjecaja proizvoda na okoliš tijekom životnog vijeka, u skladu s načelom kružnosti. Pri propisivanju tehničkih zahtjeva za ESPR važno je zadržati ključnu ulogu normi i načela Novog zakonodavnog okvira (NLF-a) koji su važan alat za potporu i provedbu zakonodavstva Europske unije.

Nadalje, ovu inicijativu vidimo kao značajan alat za postupanje po hijerarhiji gospodarenja otpadom (sprječavanje nastanka otpada, priprema za ponovnu uporabu, recikliranje, ostali postupci uporabe npr. energetska uporaba i zbrinjavanje), kako bi se postigao prvi korak u hijerarhiji, a to je sprječavanje nastanka otpada odnosno priprema za ponovnu uporabu proizvoda kada još nije postao otpad, a to u skladu s provedbom koncepta kružnog gospodarstva. Prevencija nastajanja otpada kao i provedba mjera za smanjivanje nastajanja otpada odnose se na procese ili mesta nastajanja otpada u svim područjima djelovanja, a podrazumijevaju odgovarajuće postupke, odnosno promjene u proizvodnim ili uporabnim procesima u svrhu smanjivanja otpada po količini, obujmu i štetnim sastojcima.

Digitalnu putovnicu za proizvode smatramo dobrim alatom koji će potrošačima pružiti informacije za donošenje održivih izbora, olakšati pružanje informacija unutar lanca vrijednosti te pomoći nadzoru tržišta i carinskim tijelima u izvršavanju njihovih zadaća. U

tom smislu smatramo kako je potrebno uskladiti zahtjeve za podacima i razviti standarde temeljene na postojećim propisima EU-a te izbjegći duplicitanje. U protivnom bi digitalna putovnica proizvoda mogla predstavljati više administrativni teret nego korist. U tom kontekstu smatramo kako je potrebno osigurati da poduzeća, prvenstveno mala i srednja poduzeća ostanu konkurentna, bez stvaranja dodatnih administrativnih tereta i troškova. Za bolje funkcioniranje unutarnjeg tržišta potrebno je osigurati sigurne uvjete poslovanja za poduzetnike za što je potreban kompromis između funkcionalnosti i sigurnosti proizvoda, kao i uravnotežen pristup ekološkoj, socijalnoj i ekonomskoj dimenziji proizvoda jer se održivost postiže sinergijom ekološke, ekonomske i socijalne dimenzije. Dodatno, smatramo važnim da se ne stvaraju dodatni troškovi i administrativni tereti za nacionalna tijela za nadzor tržišta i carinska tijela u ispunjavanju novih obveza.

Značajan potencijal za nova radna mjesta vidimo u popravcima, recikliraju, ponovnoj uporabi i ponovnoj proizvodnji. Prijelazom na klimatski neutralno, resursno učinkovito i kružno gospodarstvo smanjiti će se onečišćenje i ograničit će se korištenje resursa. Na taj način ojačat će se unutarnje tržište i njegova neovisnost te će se stvoriti gospodarske mogućnosti za inovacije, uvjeti za otvaranja novih radnih mjesta u područjima popravaka, recikliranja i ponovne proizvodnje.

Smatramo iznimno važnim uspostavljanje pretpostavke o sukladnosti za proizvode kojima je dodijeljen znak za okoliš EU-a – EU Ecolabel, te posebno važnim smatramo mogućnost proizvođača da na digitalnoj putovnici za proizvode, uz informacije u skladu s člankom 8., mogu uključiti i informaciju o dodijeljenom znaku zaštite okoliša EU-a – EU Ecolabel. Važno je da se omogući isticanje ovog znaka zaštite okoliša EU-a koji već ima izgrađenu reputaciju i prepoznatljivost na području EU-a i šire.

Prijedlogom uredbe (ESPR) predviđeno je delegiranje velikog broja ovlasti EK čime se u određenoj mjeri umanjuje mogućnost utjecanja država članica na oblikovanje zakonodavnoga akta. RH smatra da bi delegirane ovlasti EK-a trebalo smanjiti te da bi u nekim slučajevima primjerenije bilo ovlastiti EK za usvajanje provedbenih, a ne delegiranih akata, kao npr. u čl.º4. st. 1., st. 2. i st. 3. (f).

RH ističe da građevni proizvodi nisu izuzeti iz primjene ESPR-a te da je stoga nužno osigurati usklađenost odredbi ove uredbe i Prijedloga nove uredbe o građevnim proizvodima (Uredbe (EU) br. 305/2011). Osim općenite usklađenosti dvaju zakonodavnih prijedloga, radi osiguravanja neprekapanja i neudvostručavanja odredbi, RH posebno ukazuje na potrebu usklađivanja kada se radi o sustavima ocjenjivanja i provjere proizvoda koji su predloženi ovim uredbama (sustavi ocjenjivanja i provjere iz Priloga V. Prijedloga nove uredbe o građevnim proizvodima te moduli iz Priloga IV. ove uredbe). Upitno je kako će se provoditi ocjenjivanje i provjera te jamčiti svojstva građevnih proizvoda koji neće biti provjeravani prema sustavima ocjenjivanja i provjere iz Prijedloga nove uredbe o građevnim proizvodima, već prema odredbama ove uredbe.

Isto tako smatramo potrebnim odrediti dovoljno dugo prijelazno razdoblje za transponiranje i provedbu predložene uredbe kako bi se svi dionici na vrijeme prilagodili novim pravilima te

kako se ne bi ograničavalo napredovanje prema ostvarivanju ciljeva uredbe. Rok od 6 mjeseci smatramo prekratkim rokom.

Sporna/otvorena pitanja za RH: /

Stajališta DČ i EK:

EK smatra da rasprava u Vijeću o prvom kompromisnom tekstu ide u dobrom smjeru. Pozdravlja postizanje općeg pristupa u svibnju o.g.

Države članice pozdravljaju predmetni prijedlog te smatraju da rasprava u Vijeću ide u dobrom smjeru. Međutim, postoje još neka otvorena pitanja koja je potrebno dodatno raspraviti te smatraju da postoji prostora za poboljšanjem teksta.

Sporna/otvorena pitanja za DČ i EK:

Najveće grupiranje država članica postoji oko pitanja delegiranih akata. Naime, EL, FR, FI, DK, AT, ES, PT, EE, SE, BG, HU, BE, IE, PL, MT, NL i LV umjesto delegiranih žele provedbene akte. RH se do sada po tom pitanju nije svrstavala. Ostale države članice također nisu jasno iznijele svoj stav.

Ostala otvorena pitanja za DČ:

a) Pravni temelj i djelokrug

Opseg prijedloga je u usporedbi s postojećim okvirom Direktive o ekološkom dizajnu, široko proširen. Većina delegacija to pozdravlja, iako pitanje dostačnosti pravne osnove predstavlja problem za određene države članice (FR, LV, FI, LU, PT, BE, DE, FR, IE, BG, IT, EL i DK). S obzirom na to da se određene odredbe u prijedlogu bave ne samo usklađivanjem mjera, neke države članice dovode u pitanje prikladnost jedine pravne osnove prijedloga u članku 114. UFEU-a o unutarnjem tržištu, ne uključujući i članak 192. UFEU-a o okolišu.

b) Delegirani pravni akti, odgovarajuće uključivanje država članica i mjere samoregulacije
Predložena uredba predviđa postavljanje zahtjeva za ekodizajn specifičnih proizvoda i pružanje detalja u vezi s nekim drugim člancima prijedloga u kasnijim pravnim aktima. Mnoge države članice (EL, FR, FI, DK, AT, ES, PT, EE, SE, BG, HU, BE, IE, PL, MT, NL i LV) dovode u pitanje široku upotrebu delegiranih akata u ovom kontekstu i radije bi umjesto toga koristile provedbene akte u različitoj mjeri. Velik broj država članica tvrdi da bi trebale biti dovoljno uključene u proces pripreme naknadnih pravnih akata, uključujući odgovarajuće sudjelovanje u Forumu o ekološkom dizajnu. U određenim područjima neke države članice predlažu da se ovlast za donošenje naknadnih pravnih akata detaljnije odredi u prijedlogu (IT, DK).

Nadalje, nekoliko je država članica izrazilo sumnju u korištenje mjera samoregulacije kao alternative kasnijim pravnim aktima, na temelju iskustva s takvim mjerama prema trenutnoj Direktivi o ekološkom dizajnu (BE, AT, EL, FR, PT, LV, ES, PL, FI, NL i SE).

c) Usklađenost s postojećim i trenutno pregovaranim zakonodavstvom

Iako postoji široka potpora novoj horizontalnoj uredbi usmjerenoj na aspekte održivosti proizvoda, velika većina država članica naglašava nužnost osiguravanja koherentnosti prijedloga s postojećim ili trenutačno pregovaranim zakonodavstvom EU-a (BE, FR, PL, DK, SI, NL, IT, PT i EL). Delegacije naime naglašavaju da bi odredbe o tvarima koje izazivaju zabrinutost trebale biti u skladu s REACH-om i drugim zakonodavstvom o kemikalijama, a odredbe o oznakama u skladu s Direktivom o energetskom označavanju, odredbama o DPP-u u skladu s trenutno dogovorenom Uredbom o baterijama, odredbama o neprodanoj robi u skladu s Okvirnom direktivom o otpadu, odredbama o sukladnosti proizvoda u skladu s novim zakonodavnim okvirom i u skladu, među ostalim, s Uredbom o građevnim proizvodima i uključujući njezinu reviziju, o kojoj se trenutno pregovara, te odredbe o nadzoru tržišta u skladu s Uredbom o nadzoru tržišta.

Što se tiče odredbe o internetskim tržištima, stavovi država članica značajno se razlikuju. Neke države članice željele bi da se ta odredba uskladi s nedavno usvojenim Zakonom o digitalnim uslugama i uredbom o općoj sigurnosti proizvoda o kojoj se trenutno pregovara (DE) ili da se u potpunosti izbriše (LV, IE, LU, DK, EL, MT, SK, LT, ES, NL). Ostale države članice željele bi vidjeti strože obveze za pružatelje internetskih tržišta (IT, DK, PT).

d) Uništavanje neprodanih potrošačkih proizvoda

Jedan od novouvedenih elemenata prijedloga je odredba o postupanju s neprodanim potrošačkim proizvodima. To uključuje obvezu izvješćivanja i mogućnost da se gospodarskim subjektima zabrani uništavanje takvih proizvoda, što se u načelu ne bi trebalo odnositi na mala i srednja poduzeća. Države članice razlikuju se u svojoj razini ambicija po pitanju toga koliko bi ova odredba trebala biti dalekosežna. Brojna izaslanstva željela bi postaviti ambicioznija pravila, bez iznimaka, posebice za mala i srednja poduzeća (AT). Druge države članice, s druge strane, više vole da je odredba minimalistička (DE). Štoviše, neke države članice zabrinute su zbog utjecaja na njihove nacionalne mjere za gospodarenje otpadom (IT, DE). Delegacije također pitaju da li je članak 114. UFEU-a dovoljna pravna osnova za ovu odredbu (MT, SK, AT).

e) Digitalna putovnica za proizvode i ozname

Većina država članica novopredloženi DPP smatra dobrodošlim alatom koji će potrošačima pružiti informacije za donošenje održivih izbora, olakšati pružanje informacija unutar lanca vrijednosti te pomoći nadzoru tržišta i carinskim tijelima u izvršavanju njihovih zadaća. Međutim, osim raznih pitanja o stvarnom funkciranju DPP-a, nekoliko izaslanstava izrazilo je zabrinutost zbog povjerljivosti informacija pohranjenih u DPP-u (PL, PT, EE). Države članice također komentiraju postavljanje nosača podataka na proizvod ili njegovu ambalažu (IE, IT, FR, BE). Što se tiče odredbe o oznakama, brojne države članice inzistiraju na potrebi dosljednosti s postojećim obvezama označavanja kako bi se izbjegle dvostrukosti i zabuna za potrošače (IE, DE, FR, ES, BG, BE, SK, AT). Štoviše, u vezi s odredbom protiv oponašanja oznaka, skupina država članica traži da njihove već uspostavljene nacionalne ozname ostanu na snazi nakon što ova predložena uredba stupi na snagu (DE, AT).

f) Dodatno opterećenje za poduzeća i nacionalna tijela

Nekoliko dijelova prijedloga stvara nove obveze i za poduzeća i za države članice. Slijedom toga, izaslanstva izražavaju zabrinutost zbog mogućih poteškoća, posebno za mala i srednja

poduzeća i nacionalna tijela za nadzor tržišta ili carinska tijela u ispunjavanju novih obveza (FI, LT, LU, LV, AT, PL, BE, EL, LU, IT, IE, SK ,PT, BG, EL, SI, RO). U tom kontekstu, nekoliko država članica također postavlja pitanje stupanja na snagu predložene uredbe, zalažeći se za dovoljno prijelazno razdoblje i za nacionalna tijela i za poduzeća (PL, LV, HR, SI, PT, IE, FI, IT). To se odnosi na dovoljno dugo prijelazno razdoblje za predloženu uredbu i za naknadne pravne akte.

Stav RH o spornim/otvorenim pitanjima DČ i EK:

Postojeće zakonodavstvo RH i potreba njegove izmjene slijedom usvajanja zakonodavnog akta:

Pravilnik o utvrđivanju zahtjeva za eko-dizajn proizvoda povezanih s energijom (Narodne novine, broj 50/2015), kojim je u nacionalno zakonodavstvo transponirana Direktiva 2009/125/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 21. listopada 2009. o uspostavi okvira za utvrđivanje zahtjeva za ekološki dizajn proizvoda povezanih s energijom (SL L 285, 31. 10. 2009.), bit će potrebno ukinuti te donijeti novi propis o provedbi ESPR Uredbe.

Utjecaj provedbe zakonodavnog akta na proračun RH:

Nema utjecaja na proračun RH.

EUROPSKA
KOMISIJA

Bruxelles, 30.3.2022.
COM(2022) 142 final

2022/0095 (COD)

Prijedlog

UREDBE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

**o uspostavi okvira za utvrđivanje zahtjeva za ekološki dizajn održivih proizvoda i
stavljanju izvan snage Direktive 2009/125/EZ**

(Tekst značajan za EGP)

{SEC(2022) 165 final} - {SWD(2022) 81 final} - {SWD(2022) 82 final} -
{SWD(2022) 83 final}

OBRAZLOŽENJE

1. KONTEKST PRIJEDLOGA

Razlozi i ciljevi prijedloga

Glavni su ciljevi ove Uredbe smanjiti negativan utjecaj koji proizvodi tijekom životnog ciklusa imaju na okoliš i poboljšati funkcioniranje unutarnjeg tržišta. Tim se ciljevima nastoje riješiti problemi i njihovi uzroci analizirani u procjeni učinka. U njima se odražava činjenica da su na unutarnjem tržištu dostupni proizvodi koji stvaraju nepotrebne štetne učinke na okoliš. Ovom se Uredbom pridonosi i ostvarivanju ciljeva industrijske politike EU-a u pogledu povećanja ponude održivih dobara i potražnje za njima, postizanja održive proizvodnje i osiguravanja jednakih uvjeta za proizvode koji se prodaju na unutarnjem tržištu. Industriji su potrebnii usklađeni i široko primjenjivi zahtjevi, učinkovita sredstva za usklađivanje s njima, pravilna provedba, pojačani nadzor tržišta i carinske provjere koje se temelje na analizi rizika¹.

Proizvodi imaju ključnu ulogu u životu građana EU-a, a broj, assortiman i raznolikost proizvoda u ponudi stalno se povećavaju. Zahvaljujući tehnološkom napretku do kojeg je došlo proteklih desetljeća, isto se tako sve više oslanjamo na njih: od ICT proizvoda koji su nas nastavljali povezivati tijekom krize uzrokovanje bolešću COVID-19 do namještaja i uređaja koji pomažu u svakodnevnom upravljanju našim domovima. Slobodan promet proizvoda ključan je za osiguravanje funkcioniranja unutarnjeg tržišta koje je i dalje temelj konkurentnosti poduzeća iz EU-a i izbora potrošača.

Primjenom pristupa ekološkog dizajna na vrlo širok assortiman proizvoda i omogućavanjem da se njime utvrdi širok raspon ciljanih zahtjeva za proizvode, ovom se Uredbom nastoje ukloniti najštetniji učinci proizvoda na okoliš. Njome se stoga utvrđuje okvir za propisivanje zahtjeva za ekološki dizajn na temelju aspekata održivosti i kružnosti navedenih u akcijskom planu za kružno gospodarstvo² kao što su trajnost proizvoda, mogućnosti ponovne uporabe, modernizacije i popravka proizvoda, prisutnost zabrinjavajućih tvari u proizvodima, energetska i resursna učinkovitost proizvoda, udio recikliranog sadržaja u proizvodima, ponovna proizvodnja i visokokvalitetno recikliranje te smanjenje ugljičnog i ekološkog otiska proizvoda.

Time će se pridonijeti postizanju općih klimatskih, okolišnih i energetskih ciljeva EU-a i istodobno podupirati gospodarski rast, otvaranje radnih mjesta i socijalna uključenost. Propisivanjem da materijali traju dulje i da se njihova vrijednost što dulje zadržava te povećavanjem udjela recikliranog sadržaja u proizvodima promicat će se odvajanje gospodarskog razvoja od upotrebe prirodnih resursa i smanjenje ovisnosti o materijalima, čime će se potaknuti otvorena strateška autonomija i otpornost EU-a. Nedavni događaji podsjetili su nas na ranjivost globalnih lanaca opskrbe.

Ova Uredba dio je Komisijina paketa inicijativa koje se odnose na održive proizvode i poticanje odabira održivih proizvoda. Paket uključuje ciljane sektorske inicijative za tekstil³ i građevne proizvode⁴ koje se odnose na proizvode s najvećim utjecajem na okoliš i klimu te inicijativu kojom se putem bolje zaštite od nepoštene prakse i boljim informiranjem jača

¹ Kako je predviđeno člankom 46. Uredbe (EU) br. 952/2013 o Carinskom zakoniku Unije.

² COM(2020) 98 final.

³ COM(2022) 141 final.

⁴ COM(2022) 144 final.

uloga potrošača u zelenoj tranziciji⁵. Naposljeku, dok se ova Uredba ne doneše, Komisija će osigurati nastavak rada u okviru postojeće Direktive o ekološkom dizajnu, među ostalim donošenjem novog plana rada za ekološki dizajn i označivanje energetske učinkovitosti za razdoblje 2022.–2024., kojim će se obuhvatiti novi proizvodi povezani s energijom te ažurirati i povećati ciljevi za one koji su već regulirani.

- **Dosljednost s postojećim odredbama politike u tom području**

Ovom će se Uredbom područje primjene **Direktive o ekološkom dizajnu** proširiti u pogledu proizvoda i novih vrsta zahtjeva. Direktivu o ekološkom dizajnu stoga bi radi pravne jasnoće trebalo staviti izvan snage. S obzirom na široko područje primjene predložene uredbe, potrebno je što bolje definirati kako je povezana s postojećim zakonodavstvom primjenjivim na obuhvaćene proizvode i s drugim inicijativama povezanima s njezinim ciljevima ili relevantnima za njih. Cilj je spriječiti udvostručavanje kako bi se administrativno opterećenje za poduzeća i nadležna tijela svelo na najmanju mjeru.

Opći je pristup da će se ovom Uredbom utvrditi zahtjevi u pogledu ekološke održivosti koji nisu uopće ili dovoljno obuhvaćeni postojećim zakonodavstvom. Stoga će se primjenjivati opće načelo prava *lex specialis derogat legi generali* (prema kojem konkretnija pravila imaju prednost pred općenitijima). Konkretnije, pristup obuhvaća dvije kategorije: zakonodavstvo u pogledu određenih proizvoda i zakonodavstvo kojim se uređuju horizontalni aspekti.

Zakonodavstvo u pogledu određenih proizvoda odnosi se na zakonodavstvo usmjereno na određeni proizvod ili precizno definiranu skupinu proizvoda kojim se najčešće uređuju sigurnosni aspekti (npr. **baterije, igračke, deterdženti i ambalaža**). Na općoj razini ove Uredbe nije moguće utvrditi specifikacije za svaki postojeći zakonodavni akt koji se odnosi na određene proizvode. Međutim, prije utvrđivanja konkretnih zahtjeva na razini pojedinih proizvoda putem mjera na temelju ove Uredbe, Komisija će detaljno procijeniti sva moguća preklapanja ili sukobe s postojećim zakonodavstvom kako bi se izbjeglo udvostručavanje zahtjeva i prekomjerno opterećivanje poduzeća. Ova će se Uredba u načelu primjenjivati samo na proizvode koji nisu obuhvaćeni postojećim zakonodavstvom ili ako je zakonodavstvom nedovoljno obuhvaćena održivost tih proizvoda. Nadalje, zahtjevi za određene proizvode na temelju ove Uredbe bit će uključeni u delegirane akte i kao takvi, u skladu s načelom hijerarhije normi, ne mogu zamijeniti zahtjeve utvrđene zakonodavnim aktima kao što su direktive ili uredbe (iako mogu biti konkretniji).

Posebno u pogledu građevnih proizvoda, iako će biti obuhvaćeni ovom Uredbom, zbog snažne povezanosti njihovih struktturnih i okolišnih svojstava, zahtjevi za ekološki dizajn utvrdit će se u revidiranoj Uredbi (EU) br. 305/2011⁶ (Uredba o građevnim proizvodima), osim za građevne proizvode povezane s energijom, koji su već regulirani postojećom Direktivom o ekološkom dizajnu.

Zakonodavstvo kojim se uređuju horizontalni aspekti odnosi se na zakonodavstvo kojim se razmatraju ili se mogu razmatrati horizontalni aspekti širokog raspona proizvoda u okviru ove Uredbe, kao što su pravila iz uredbe **REACH** kojima se uređuju kemikalije i dodjeljuju ovlasti povezane s kemijskim tvarima u proizvodima. Ako se zakonodavstvom već razmatraju ili bi se mogli razmatrati određeni aspekti obuhvaćeni ovom Uredbom na horizontalniji način,

⁵ COM(2022) 143 final.

⁶ Uredba (EU) br. 305/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 9. ožujka 2011. o utvrđivanju usklađenih uvjeta za stavljanje na tržište građevnih proizvoda i stavljanju izvan snage Direktive Vijeća 89/106/EEZ (SL L 88, 4.4.2011., str. 5.).

postoji jasna potreba i mogućnost da se navede kako je to na općenitijoj razini povezano s ovom Uredbom. Isto tako, ova Uredba nadovezat će se i na opći okvir za nadzor tržišta iz **Uredbe o nadzoru tržišta**, a njezine će se odredbe prema potrebi prilagoditi posebnim ciljevima inicijative.

Vidjeti **odjeljak 7.9.** i **Prilog 14.** procjeni učinka u kojem se detaljno opisuje interakcija inicijative i njezina usklađenost s postojećim i novim zakonodavstvom.

Konačno, **Uredba o označivanju energetske učinkovitosti** nastaviti će se primjenjivati usporedno s predloženom uredbom u pogledu proizvoda povezanih s energijom. Osigurat će se usklađenost. To znači, na primjer, da takvi proizvodi u načelu moraju nositi samo oznaku energetske učinkovitosti utvrđenu u Uredbi o označivanju energetske učinkovitosti.

- **Dosljednost u odnosu na druge politike Unije**

Ova se Uredba nadovezuje na nekoliko politika Unije.

Temelj je ove inicijative **europski zeleni plan**⁷, strategija rasta kojom se EU nastoji preobraziti u pravedno i prosperitetno društvo s modernim, resursno učinkovitim i konkurentnim gospodarstvom u kojem 2050. neće biti neto emisija stakleničkih plinova i u kojem gospodarski rast neće biti povezan s upotrebom resursa. U europskom zelenom planu najavljeni su i nova industrijska strategija za Europu i akcijski plan za kružno gospodarstvo, koji su zajedno objavljeni u ožujku 2020.

U **industrijskoj strategiji Europske komisije za Europu iz 2020.**⁸ utvrđena je sveobuhvatna ambicija EU-a za poticanje „dvostrukе tranzicije“ prema klimatskoj neutralnosti i digitalnom vodstvu. U njoj se odražava europski zeleni plan i naglašava vodeća uloga koju europska industrija pritom mora odigrati smanjenjem svojeg ugljičnog i materijalnog otiska te ugrađivanjem kružnosti u cijelo gospodarstvo. Njome se naglašava potreba za udaljavanjem od tradicionalnih modela i revolucioniranjem načina na koji osmišljavamo, izrađujemo, upotrebljavamo i zbrinjavamo proizvode. Komisija je 2021. objavila **ažuriranu verziju industrijske strategije**⁹ kojom se jačaju glavne poruke strategije iz 2020. i pruža niz dodatnih alata za provedbu.

Akcijskim planom za kružno gospodarstvo (CEAP) nastoji se, među ostalim aspektima, poticati razvoj vodećih tržišta za klimatski neutralne i održive **proizvode** u EU-u i izvan njega. Kako bi se to postiglo, njime se uspostavlja okvir politike za održive proizvode koji uključuje mjere u tri široka područja: poticanje dizajna održivih proizvoda; jačanje položaja potrošača i javnih naručitelja; i promicanje kružnosti u proizvodnim postupcima¹⁰.

Iako su tri područja okvira politike za održive proizvode u međusobnoj sinergiji, ova je Uredba prvenstveno usmjerena na mjere utvrđene za prvo područje (dizajn održivih proizvoda) čiji je cilj učiniti proizvode prikladnima za klimatski neutralno, resursno učinkovito i kružno gospodarstvo, smanjiti otpad i osigurati da postignuća predvodnika u pogledu održivosti postupno postanu norma. Kako je najavljenno u akcijskom planu za kružno

⁷ COM(2019) 640 final.

⁸ COM(2020) 102 final.

⁹ COM(2021) 350 final.

¹⁰ I u sinergiji s mjerama u okviru akcijskog plana za postizanje nulte stope onečišćenja, COM(2021) 400 final.

gospodarstvo, u središtu je ove zakonodavne inicijative proširiti područje primjene **Direktive o ekološkom dizajnu** i na proizvode koji nisu povezani s energijom kako bi se obuhvatio najširi mogući raspon proizvoda i pridonijelo postizanju kružnog gospodarstva.

Zahtjevi za proizvode utvrđeni u ovim propisima trebali bi dopunjavati i ojačati zahtjeve utvrđene u okviru drugih inicijativa akcijskog plana za kružno gospodarstvo. Konkretno, zahtjevi za proizvode utvrđeni u ovim propisima trebali bi pridonijeti postizanju ciljeva i biti u skladu s drugim mjerama koje se odnose na ključne lance vrijednosti utvrđene u provedbi akcijskog plana za kružno gospodarstvo, kao što je **strategija EU-a za održive i kružne tekstilne proizvode**. Nadalje, **inicijativom osnaživanja potrošača za zelenu tranziciju** poboljšat će se informacije o proizvodima na prodajnom mjestu, posebno o njihovoj trajnosti i mogućnosti popravka, i pomoći u sprečavanju manipulativnog zelenog marketinga i preranog zastarijevanja. Predstojećom inicijativom Komisije o **potkrepljivanju tvrdnji o ekološkoj prihvatljivosti proizvoda** isto će se tako dopuniti mjere u ovim propisima, i to povećanjem pouzdanosti, usporedivosti i provjerljivosti tvrdnji o ekološkoj prihvatljivosti proizvoda s pomoću zahtjeva da se takve tvrdnje potkrepljuju i provjere metodama analize životnog ciklusa, uključujući metodu mjerjenja ekološkog otiska proizvoda¹¹. Nadalje, ciljevi ovih propisa bit će dodatno podržani uredbom o **dužnoj pažnji za održivo poslovanje**¹², posebno pravilima o dužnoj pažnji u području zaštite okoliša koja su u njoj utvrđena za poduzeća.

Konačno, zahtjevi će isto tako **pridonijeti postizanju klimatskih ciljeva EU-a**: uskladit će se s instrumentima s izravnijim naglaskom na klimu¹³ i nadopunjavati ih tako što će osim proizvodnje osnovnih materijala/osnovnih sastojaka materijala obuhvaćati i same konačne proizvode. Time će se omogućiti poduzimanje mjera u pogledu negativnih učinaka nastalih duž cijelog vrijednosnog lanca (uključujući emisije proizvoda ugrađene tijekom njegova životnog ciklusa ili druge negativne posljedice) i izravno poduprijeti ciljevi zelenog plana, što je u skladu s načelom „ne nanosi bitnu štetu”.

2. PRAVNA OSNOVA, SUPSIDIJARNOST I PROPORCIONALNOST

• Pravna osnova

Prijedlog se temelji na članku 114. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU), koji se primjenjuje na mjere čiji su ciljevi uspostava i funkcioniranje unutarnjeg tržišta. Sama Direktiva o ekološkom dizajnu (koju Komisija predlaže staviti izvan snage ovom Uredbom) temeljila se na članku 95. Ugovora o osnivanju Europske zajednice (sada članak 114. UFEU-a).

Pitanja kojima se bavi ova inicijativa povezana su s unutarnjim tržištem, uključujući nejednake uvjete za poduzeća koja pokušavaju provesti održivije pristupe ili činjenicu da trenutačna pravila EU-a samo djelomično obuhvaćaju aspekte proizvoda u pogledu održivosti. To znači da ne postoji sveobuhvatan skup zahtjeva kojima bi se osiguralo da svi proizvodi koji se stavljaju na tržište EU-a postanu održiviji. Zbog toga su države članice na nacionalnoj razini počele primjenjivati različite pristupe (što dovodi do fragmentacije unutarnjeg tržišta), a provedba trenutačnih pravila o ekološkom dizajnu nedostatna je i neujednačena.

¹¹ Kako je utvrđeno u Preporuci Komisije (EU) 2021/2279 od 15. prosinca 2021. o uporabi metoda mjerjenja ekološkog otiska za mjerjenje i priopćavanje o okolišnoj učinkovitosti proizvoda i organizacija za vrijeme njihova životnog ciklusa.

¹² COM(2022) 71 final.

¹³ Kao što je paket „Spremni za 55 %”: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/hr/IP_21_3541

Nedostatak dostačnih i sveobuhvatnih pravila unutarnjeg tržišta ostavlja prostor za inicijative država članica ili industrija koje narušavaju funkcioniranje unutarnjeg tržišta dovodeći do mogućih prepreka, rascjepkanosti i neusklađenih pristupa. Osim toga, u nedostatku sveobuhvatnog skupa zahtjeva kojima se definira ekološka održivost proizvoda ili zahtjeva za ekološki dizajn, proizvod koji se smatra održivim u jednoj državi članici možda se neće smatrati održivim u drugoj državi članici. Štoviše, nedavno doneseni nacionalni propisi vjerojatno će obvezati proizvođače (i trgovce na malo) koji posluju u cijelom EU-u da ispunе niz različitih nacionalnih obveza koje se razlikuju od jedne do druge države članice.

Te nove nacionalne obveze, od zahtjeva u pogledu informacija o tehničkim zahvatima na obnovljenim električnim uređajima i o trajanju kompatibilnosti softvera u Francuskoj do obveza izvješćivanja o postupanju s neprodanom trajnom robom u Njemačkoj, jasno upućuju na trend poduzimanja regulatornih mjera utvrđivanjem zahtjeva za ekološki dizajn robe. Zbog toga će bez djelovanja EU-a neizbjegno doći do povećanja nacionalnih obveza i veće fragmentacije tržišta.

Prijeđeno navedeni problemi razlog su zašto se ovaj Prijedlog temelji na članku 114. UFEU-a.

- Supsidijarnost (za neisključivu nadležnost)**

Testom nužnosti ispituje se mogu li se ciljevi prijedloga dostatno ostvariti samostalnim djelovanjem država članica. Na temelju rezultata te provjere ključno je uspostaviti usklađeni skup pravila za usklađeno i funkcionalno unutarnje tržište održivih proizvoda u svim državama članicama, a time i za jednakе uvjete za poduzeća koja posluju na unutarnjem tržištu. To uključuje zahtjeve za proizvode i obvezu pružanja pouzdanih informacija korisnicima.

Države članice same ne bi mogle provesti mjere takvog opsega bez stvaranja razlika u zahtjevima za poduzeća i prepreka slobodnom kretanju proizvoda, regulatornog opterećenja i prekomjernih troškova za poduzeća. Nadalje, mjere koje poduzimaju same države članice neizbjegno bi dovele do primjene različitih alata koji bi potrošačima otežali odabir. Zbog samostalnog djelovanja država članica stoga bi postao visok rizik od stvaranja različitih konkurenčkih sustava koji se temelje na različitim metodama i pristupima, posebno za proizvode kojima se trguje na cijelom unutarnjem tržištu. To rascjepkava tržište i može dovesti do različitih razina osviještenosti i informacija o okolišnoj učinkovitosti proizvoda na području cijelog EU-a i dodatnih troškova za poduzeća koja trguju u različitim državama članicama.

Testom djelotvornosti provjerava se je li djelovanje na razini EU-a djelotvornije od djelovanja na nacionalnoj razini. Na temelju rezultata tog testa samo se djelovanjem na razini EU-a mogu utvrditi usklađeni zahtjevi za proizvode i informacije o aspektima održivosti koji se primjenjuju na području cijelog EU-a, čime se osigurava slobodno kretanje robe i potrošačima pružaju relevantne i pouzdane informacije o održivim svojstvima i kružnim značajkama proizvoda kupljenih u bilo kojoj državi članici. Utvrđivanje zahtjeva na razini EU-a ima jasnou dodanu vrijednost jer će se time stvoriti usklađeno i funkcionalno unutarnje tržište u svim državama članicama, a time i jednak uvjeti za poduzeća koja posluju na unutarnjem tržištu. Usklađenim minimalnim zahtjevima za proizvode i zahtjevima u pogledu informacija utvrđenima na razini EU-a promicat će se održivi proizvodi i kružna praksa u svim državama članicama, čime će se stvoriti veće i učinkovitije tržište, a time i snažnije potaknuti industrija da ih razvije. Naposljetku, veličina unutarnjeg tržišta predstavlja kritičnu masu koja EU-u omogućava da promiče održivost proizvoda i utječe na dizajn proizvoda i upravljanje lancem vrijednosti širom svijeta.

- **Proporcionalnost**

Prijedlogom se ne prelazi ono što je potrebno da bi se osigurao regulatorni okvir za razvoj zahtjeva u pogledu ekološkog dizajna za najširi mogući raspon proizvoda.

Komisija će prema pristupu primjenjenom na Direktivu o ekološkom dizajnu i dalje donositi provedbene mjere na temelju procjena učinka provedenih u skladu s Komisijinim smjernicama za bolju regulativu. Stoga će provesti analizu gospodarskih i okolišnih učinaka različitih opcija za svaki skup zahtjeva. Time će se omogućiti održavanje proporcionalnosti.

Prijedlog je osmišljen kao fleksibilan okvir kako bi se osigurala proporcionalnost. Zbog toga se njime neće utvrđivati kriteriji ili ciljevi za zahtjeve ako nisu opravdani na temelju prethodne ocjene. Kako bi se osigurala proporcionalnost, svaki pojedinačni zahtjev morat će biti opravdan prije primjene na bilo koju skupinu proizvoda. Utvrđivanje zahtjeva, kriterija ili ciljeva na razini precizno definiranih skupina proizvoda omogućit će pažljivu procjenu učinaka. Time će se Komisiji omogućiti da uzme u obzir dodanu vrijednost i proporcionalnost utvrđivanja zahtjeva, ciljeva ili kriterija ovisno o inherentnim obilježjima proizvoda, postupcima njihove proizvodnje i njihovu položaju na tržištu.

- **Odabir instrumenta**

Uredbom će se utvrditi izravni zahtjevi za sve subjekte, čime će se pružiti potrebna pravna sigurnost i opseg provedbe potpuno integriranog tržišta na području cijelog EU-a. Uredbom se ujedno osigurava da se obvezе provode istodobno i na isti način u svih 27 država članica.

3. REZULTATI *EX POST EVALUACIJA, SAVJETOVANJA S DIONICIMA I PROCJENA UČINKA*

- ***Ex post evaluacije/provjere primjerenoosti postojećeg zakonodavstva***

Komisija je u ožujku 2019. objavila radni dokument službi Komisije pod nazivom „Održivi proizvodi u kružnom gospodarstvu – prema doprinosu političkog okvira EU-a za proizvode kružnom gospodarstvu”¹⁴. Njime se ispitivalo u kojoj mjeri politike EU-a koje utječu na proizvode pridonose prelasku na kružno gospodarstvo i gdje postoji potencijal za veći doprinos. Utvrđeno je da **ne postoji sveobuhvatni, integrirani instrument politike EU-a kojim bi se obuhvatila održiva proizvodnja i potrošnja svih proizvoda i/ili dostupnost i pouzdanost informacija o tim proizvodima za potrošače**.

Iako je uzastopnim evaluacijama¹⁵ Direktive o ekološkom dizajnu potvrđeno da je očito relevantna i učinkovita kao regulatorni alat, utvrđen je i potencijal za poboljšanje provedbe. Na primjer, u tim je evaluacijama napomenuto da „iako je uglavnom prihvaćeno da se aspekti energetske učinkovitosti akcijskog plana za održivu potrošnju i proizvodnju te održivu industrijsku politiku¹⁶ i politike EU-a o učinkovitoj upotrebi resursa mogu ostvariti Direktivom o ekološkom dizajnu i provedbenim mjerama, predstavnici nekih država članica i nevladine organizacije za zaštitu okoliša isto su tako napomenuli da su propuštene određene

¹⁴ SWD(2019) 92 final.

¹⁵ [Evaluacija Direktive o ekološkom dizajnu \(2009/125/EZ\)](#), Centar za usluge razvoja strategije i provedbe ocjenjivanja (CSES), 2012., [Evaluacija Direktive o označivanju energetske učinkovitosti i posebnih aspekata Direktive o ekološkom dizajnu](#), Ecofys, lipanj 2014., [Mjere EU-a u području ekološkog dizajna i označivanja energetske učinkovitosti: važan doprinos većoj energetskoj učinkovitosti umanjen je znatnim kašnjenjima i neusklađenošću s propisima](#), [Europski revizorski sud](#), tematsko izvješće br. 1/2020.

¹⁶ [Komunikacija o akcijskom planu za održivu potrošnju i proizvodnju te održivu industrijsku politiku](#)

prilike zbog ograničene pokrivenosti u provedbenim mjerama drugih okolišnih aspekata”¹⁷. U evaluaciji je istaknut i neiskorišteni potencijal Direktive da obuhvati aspekte koji nadilaze energetsku učinkovitost te je zaključeno da „određena neenergetska poboljšanja možda nisu uzeta u obzir zbog opsega proizvoda, odabirâ politike ili temeljne tehničke analize”.

- **Savjetovanja s dionicima**

U skladu sa smjernicama za bolju regulativu održano je nekoliko aktivnosti savjetovanja:

- savjetovanje o **početnoj procjeni učinka** od 14. rujna do 16. studenoga 2020.¹⁸ Zaprimljeno je 193 odgovora,
- **otvoreno javno savjetovanje** od 17. ožujka do 9. lipnja 2021. Zaprimljeno je 626 odgovora,
- **niz radionica** od travnja do srpnja 2021. o različitim temama povezanima s inicijativom za održive proizvode sa sudionicima iz nekoliko skupina dionika,
- **anketa o malim i srednjim poduzećima** od 26. travnja do 15. lipnja 2021. Zaprimljeno je 332 odgovora,
- **druga ciljana anketa** o malim i srednjim poduzećima (MSP-ovima) od 20. listopada do 4. studenoga 2021. Ta se anketa uglavnom temeljila na stručnom znanju organizacija koje predstavljaju MSP-ove. Zaprimljeno je 35 odgovora,
- **prilagođeni upitnici** dostavljeni odabranim predstavnicima dionika od 20. svibnja do 9. lipnja 2021.,
- **niz razgovora s dionicima** provedenih s odabranim predstavnicima dionika.

Općenito, aktivnosti savjetovanja pokazale su **snažnu opću potporu** regulatornoj inicijativi koja obuhvaća održivost proizvoda. Većina dionika zalagala se za to da se inicijativom obuhvati širok opseg proizvoda i da se na reguliranje proizvodâ primijeni pristup koji uzima u obzir cijeli životni ciklus. U aktivnostima savjetovanja pokazala se snažna potpora proširenju područja primjene postojeće Direktive o ekološkom dizajnu, uz opću suglasnost da bi se prednost trebala dati sektorima utvrđenima u akcijskom planu za kružno gospodarstvo iz 2020. Povratne informacije pokazale su sklonost (posebno proizvođača/uvoznika) pristupu kojim se dosljedno uzimaju u obzir posebnosti proizvoda. Postoji opća suglasnost da su nedostatak jasnih, sveobuhvatnih i obvezujućih propisa, nedostatak pouzdanih informacija i neujednačena provedba zahtjeva za ekološki dizajn prepreke većoj dostupnosti održivih proizvoda na tržištu EU-a. Ideju uvođenja digitalne putovnice za proizvode općenito podupire velika većina među svim skupinama dionika, jednako kao poticaje i alate za promicanje potražnje za održivim proizvodima. Snažnija provedba i aktivnosti nadzora tržišta (npr. inspekcije ili revizije) smatraju se nužnim mjerama koje moraju pratiti provedbu ove inicijative.

Detaljni zaključci savjetovanja s dionicima navedeni su u **Prilogu 2.** procjeni učinka.

- **Prikupljanje i primjena stručnog znanja**

Komisija je vanjskim stručnjacima dodijelila ugovor kako bi proveli **studiju** koja će biti uključena u procjenu učinka priloženu ovom prijedlogu. Ta studija pružila je dio podataka na kojima se temelji analiza opcija politike utvrđenih u tom dokumentu i time pridonijela

¹⁷ [Evaluacija Direktive o ekološkom dizajnu](#), str. 19.

¹⁸ https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/12567-Inicijativa-za-odrzive-proizvode_hr

mjerama uključenima u ovaj prijedlog. Vanjski stručnjaci blisko su surađivali s Komisijom tijekom različitih faza izrade studije.

- **Procjena učinka**

Prijedlog se temelji na procjeni učinka. Nakon rješavanja problema istaknutih u negativnom mišljenju Odbora za nadzor regulative od 17. rujna 2021., procjena učinka pozitivno je mišljenje dobila 21. siječnja 2022. Odbor je u konačnom mišljenju zatražio dodatne pojedinosti o odabiru opcija, metodi koja će se primjenjivati u skladu s uredbom i načinu na koji će se pravila za digitalne putovnice za proizvode utvrditi u praksi.

Glavni problem koji se nastoji riješiti ovom inicijativom, povezani potproblemi i utvrđene mogućnosti politike detaljno su opisani u **odjeljcima 2. i 5.2.** procjene učinka. Najpoželjnija kombinacija opcija detaljno je opisana u **odjeljku 7.** procjene učinka. U **Prilogu 10.** procjeni učinka nalazi se sažetak troškova i prednosti svih analiziranih dodatnih opcija, dok se u **Prilogu 12.** pruža više informacija o mogućim troškovima i prednostima povezanima s najpoželjnijom kombinacijom opcija. Svi su ti aspekti navedeni u **sažetku** priloženom procjeni učinka.

Zbog predviđene okvirne arhitekture, teško je precizno procijeniti troškove koji proizlaze iz zahtjeva. Većina troškova nastat će tek u drugoj fazi, nakon donošenja sekundarnog zakonodavstva.

U posebnim procjenama učinka koje će se u budućnosti provesti za svaki delegirani akt detaljno će se procijeniti očekivani učinci, među ostalim na subjekte iz trećih zemalja i s obzirom na njihovo obavješćivanje WTO-a.

Trebalo bi napomenuti da se zbog donošenja Komisijina Prijedloga direktive o **dužnoj pažnji za održivo poslovanje**¹⁹ tijekom pripreme ove inicijative smatralo primjerenim isključiti zahtjeve u pogledu socijalnih aspekata iz područja primjene ovog zakonodavnog prijedloga.

Kako je navedeno u pravnom tekstu, evaluacija će se provesti osam godina nakon datuma primjene ove Uredbe. Tom bi se evaluacijom, među ostalim aspektima, moglo razmotriti uključivanje socijalnih zahtjeva u regulatorni okvir.

- **Primjerenošć i pojednostavljenje propisa**

Očekuje se da će se ovom Uredbom stvoriti jednaki uvjeti za poduzeća koja posluju na unutarnjem tržištu. Usklađeni zahtjevi predloženi na razini EU-a vjerojatno će smanjiti ukupne troškove usklađivanja jer će vjerojatno zamijeniti veći broj postojećih ili planiranih zahtjeva na nacionalnoj razini.

Očekuje se da će proizvođači koji primjenjuju održiviju proizvodnju i upotrebljavaju transparentne lance opskrbe ostvariti veći udio na tržištu EU-a i povećati svoju konkurentnost u odnosu na proizvođače koji primjenjuju manje održive metode.

Iako su MSP-ovi napomenuli da neke mjere iz najpoželjnije kombinacije opcija politike utvrđene u procjeni učinka mogu rezultirati određenim negativnim učincima, mnogi su isto tako izrazili uvjerenje da se ti negativni učinci s vremenom mogu poništiti i donijeti dodanu vrijednost (zbog smanjenja materijalnih troškova, veće vjernosti kupaca, boljeg pristupa

¹⁹ COM(2022) 71 final.

tržištu za zelenije proizvode, koristi za ugled itd.). Nadalje, Komisija je posebno razmotrila načine ublažavanja negativnih učinaka na MSP-ove. Ti su načini detaljno opisani u **Prilogu 19.** pratećoj procjeni učinka i u posebnim odredbama ovog prijedloga.

U svrhu savjetovanja, rukovodeći se uspješnim primjerom postojećeg Savjetodavnog foruma u okviru Direktive o ekološkom dizajnu, prijedlogom se uspostavlja Forum za ekološki dizajn s ravnomjernom zastupljenosću predstavnika država članica i svih zainteresiranih strana kao što su industrija, uključujući mala i srednja poduzeća i obrte, sindikati, trgovci, trgovci na malo, uvoznici, skupine za zaštitu okoliša i organizacije za zaštitu potrošača. Forum za ekološki dizajn ograničen je na pružanje stručnog znanja Komisiji o planu rada i pripremi zahtjeva za ekološki dizajn prije nego što Komisija službeno izvrši svoje delegirane ovlasti. Komisija može osnovati dodatnu stručnu skupinu radi savjetovanja s državama članicama o delegiranim aktima koje treba donijeti na temelju ove Uredbe, u skladu s Međuinstitucijskim sporazumom od 13. travnja 2016. o boljoj izradi zakonodavstva²⁰.

Prijedlog uključuje i stvaranje digitalne putovnice za proizvode radi elektroničke registracije, obrade i razmjene informacija o proizvodima među poduzećima u lancu opskrbe, nadležnim tijelima i potrošačima. Očekuje se da će se time povećati transparentnost za poduzeća u lancu opskrbe i širu javnost te učinkovitost u pogledu prijenosa informacija. Konkretno, nadležnim tijelima EU-a i državama članicama vjerojatno će se olakšati i pojednostaviti praćenje i provedba Uredbe. Vjerojatno će se pružiti i alat za prikupljanje informacija o tržištu koji bi se u budućnosti mogao upotrebljavati za reviziju i detaljniju razradu obveza.

U mišljenju platforme Fit for Future o ekološkom dizajnu²¹ prepoznata je potreba za poboljšanjem održivosti proizvoda i potreba za uvođenjem novih obveza uz istodobno zadržavanje minimalnog opterećenja za poduzeća. Platforma je iznijela devet prijedloga koji su uzeti u obzir pri izradi novog zakonodavstva o digitalizaciji kojima se razmatraju opterećenja za MSP-ove i osigurava dosljednost i jasnoća. Na primjer, potrošačima se omogućava bolji pristup informacijama uz istodobno osiguravanje učinkovitog protoka informacija putem digitalne putovnice za proizvode u skladu s primjerima najbolje prakse te se predviđa mogućnost da se mjerama iz ove Uredbe dodaju mjere ublažavanja kako bi učinci za MSP-ove ostali razmerni.

- **Temeljna prava**

Zahtjevi za ekološki dizajn mogu biti korisni za zaštitu i promicanje temeljnih prava utvrđenih u Povelji EU-a o temeljnim pravima, među ostalim za slobodu poduzetništva (članak 16.), pravo na zaštitu okoliša (članak 37.) i pravo na zaštitu potrošača (članak 38.).

4. UTJECAJ NA PRORAČUN

Prijedlog ima ograničen utjecaj na proračun Komisije. Konkretno, za potpunu provedbu uredbe i povezanih delegiranih akata potrebna su 54 ekvivalenta punog radnog vremena iz višegodišnjeg finansijskog okvira EU-a (VFO) za razdoblje 2022.–2027. Bit će potrebne nove obveze u okviru postojećih proračunskih linija u iznosu od 23,338 milijuna EUR za naslov 1. VFO-a (Jedinstveno tržište, inovacije i digitalno gospodarstvo), 43,912 milijuna EUR za naslov 3. (Prirodni resursi i okoliš) i 38,621 milijuna EUR za naslov 7. (Administrativni rashodi). Nove obveze pokrit će se iz postojećih proračunskih omotnica relevantnih programa.

²⁰ SL L 123, 12.5. 2016., str. 1.

²¹ https://ec.europa.eu/info/sites/default/files/final_opinion_2021_sbgr2_10_ecodesign.pdf

Utjecaj na proračun uglavnom proizlazi iz sljedećih aktivnosti:

- preispitivanje 33 uredbe Komisije u razdoblju od 2022. do 2026. i donošenje pet novih mjera u skladu s postojećom Direktivom o ekološkom dizajnu, koje ne može provesti osoblje koje trenutačno radi na provedbi Direktive,
- priprema i donošenje do 18 novih delegiranih akata u razdoblju od 2024. do 2027., u razdoblju od 2028. do 2030. donijelo bi se i 12 novih delegiranih akata, s utjecajem na osoblje i proračun u razdoblju 2025.–2027.,
- priprema provedbenih akata (u projektu jedan godišnje od 2024. nadalje) kada je to potrebno kako bi se osigurali ujednačeni uvjeti za provedbu ove Uredbe, na primjer u vezi s nadzorom tržišta, objavljivanjem informacija o uništenju neprodane robe široke potrošnje ili priznavanjem samoregulatornih mjera, i
- obavljanje horizontalnih zadaća povezanih s digitalnom putovnicom za proizvode, potporom za nadzor tržišta i carinsku kontrolu te europskim centrom za kružno poslovanje za potporu razmjeni iskustava među gospodarskim subjektima u integraciji kružnosti u dizajn proizvodâ i njihovu proizvodnju²².

U pogledu potrebe za osobljem, Komisija je pažljivo razmotrila načine kako podijeliti rad na vodeće glavne uprave, preraspodijeliti osoblje kada je to moguće i eksternalizirati znanstvenu i tehničku potporu za pripremu delegiranih i provedbenih akata te za međusektorske zadaće.

5. DRUGI ELEMENTI

- **Planovi provedbe i mehanizmi praćenja, evaluacije i izvješćivanja**

U skladu sa smjernicama za bolju regulativu objavljenima u studenome 2021., a posebno s alatom 38., Komisija će izraditi provedbenu strategiju nakon što suzakonodavci donešu zakonodavni prijedlog. U njoj će biti predstavljeni različiti alati za promicanje usklađenosti koji će se upotrebljavati i obuhvaćat će aspekte povezane s digitalnom provedbom.

- **Detaljno obrazloženje posebnih odredaba prijedloga**

Člankom 1. utvrđuje se predmet ove Uredbe, to jest okvir za utvrđivanje zahtjeva za ekološki dizajn, uspostavu digitalne putovnice za proizvode i zabranu uništavanja neprodanih proizvoda široke potrošnje. U njemu se utvrđuju aspekti proizvoda na koje se odnose zahtjevi za ekološki dizajn, kao što su trajnost i pouzdanost, mogućnosti ponovne uporabe, modernizacije, popravka te održavanja i obnove, prisutnost zabrinjavajućih tvari, energetska i resursna učinkovitost te udio recikliranog sadržaja. Nadalje, u njemu se utvrđuje područje primjene uredbe, pri čemu je izuzeto samo nekoliko sektora, kao što su hrana, hrana za životinje i lijekovi.

Člankom 2. utvrđuju se definicije za potrebe ove Uredbe. Nekoliko definicija preuzeto je iz novog zakonodavnog okvira (Uredba (EZ) br. 765/2008 i Odluka 768/2008/EZ), iz Direktive o ekološkom dizajnu stavljene izvan snage ili iz postojećeg zakonodavstva Unije u području zaštite okoliša (kao što je Okvirna direktiva o otpadu). Uvodi se niz novih definicija, na

²² Centar će podupirati upotrebu kružnih poslovnih modela, usmjeravati informacije i usluge, uključujući informiranje, suradnju, ospozobljavanje i razmjenu primjera najbolje prakse. Oslanjat će se na stručno znanje i ponudu usluga u okviru postojećih mjera EU-a, osobito Europske platforme dionika kružnog gospodarstva, savjetnika za održivost Europske poduzetničke mreže i mreže europskih zelenih tehnoloških klastera.

primjer u pogledu odredbi o putovnici za proizvode i uništenja neprodanih proizvoda široke potrošnje.

U članku 3. utvrđuje se opće načelo povezano sa slobodnim kretanjem proizvoda koji su u skladu s delegiranim aktima donešenima u skladu s ovom Uredbom.

Člankom 4. utvrđuju se ovlasti Komisije za donošenje delegiranih akata radi dopune ove Uredbe utvrđivanjem zahtjeva za ekološki dizajn, zahtjeva povezanih s postupcima ocjenjivanja sukladnosti, zahtjeva za mjerjenje potrošnje energije ili svojstava u odnosu na druge parametre, zahtjeva za proizvođače, ovlaštene zastupnike ili uvoznike u pogledu pružanja informacija Komisiji ili tijelima za nadzor tržišta, zahtjeva za upotrebu internetskih alata za određivanje svojstava proizvoda, zahtjeva za alternativna pravila za izjavu o sukladnosti ili za oznake te napisu zahtjeva u pogledu poticaja država članica i kriterija javne nabave.

Člankom 5. utvrđuje se opći okvir za donošenje zahtjeva za ekološki dizajn. Utvrđuju se aspekti proizvoda koji se tim zahtjevima mogu poboljšati. Objašnjava se da se ti zahtjevi mogu primjenjivati na jednu posebnu skupinu proizvoda ili horizontalno na više skupina proizvoda ako tehničke sličnosti omogućuju utvrđivanje zajedničkih zahtjeva. Određuje se da zahtjevi za ekološki dizajn uključuju zahtjeve u pogledu svojstava i zahtjeve u pogledu informacija. Napisu, utvrđuje se niz uvjeta koje Komisija mora ispuniti pri pripremi zahtjeva za ekološki dizajn, kao i niz kriterija koje bi ti zahtjevi trebali ispuniti.

Isto tako Komisiji se omogućuje da zahtjeva suradnju subjekata u lancu opskrbe s proizvođačima, prijavljenim tijelima i nadležnim nacionalnim tijelima za provjeru sukladnosti proizvoda sa zahtjevima za ekološki dizajn.

U članku 6. navodi se više pojedinosti o zahtjevima u pogledu svojstava koji su utvrđeni radi poboljšanja nekog aspekta proizvoda na temelju jednog ili više njegovih parametara (čiji se popis nalazi u Prilogu I.), primjerice da ih se može postaviti na kvantitativnoj ili na nekvantitativnoj razini.

Članak 7. usmjeren je na zahtjeve u pogledu informacija. Utvrđuje da ti zahtjevi uvijek uključuju zahtjeve povezane s putovnicom za proizvode i zahtjeve povezane sa zabrinjavajućim tvarima. U članku se navode dodatne pojedinosti o drugim vrstama informacija koje se mogu pružiti, npr. informacije o svojstvima proizvoda ili informacije za potrošače o tome kako instalirati ili upotrebljavati proizvod. Ove informacije mogu biti u obliku „razreda svojstava”, primjerice u rasponu od A do G, kako bi se olakšala usporedba proizvoda.

Napisu, u članku se određuju različiti načini navođenja informacija (npr. u putovnici, na internetskoj stranici, na oznaci itd.).

Člankom 8. utvrđuju se elementi koje Komisija mora navesti u zahtjevima u pogledu informacija povezanim s digitalnom putovnicom za proizvode, na primjer koje informacije treba uključiti i tko ima pristup tim informacijama. U člancima od 9. do 11. utvrđuju se potrebne odredbe za provedbu putovnice za proizvode. Člankom 9. utvrđuje se opći zahtjev povezan s putovnicom za proizvode. Člankom 10. postavljaju se ključni zahtjevi za tehničko rješenje i funkcioniranje putovnice za proizvode. Člankom 11. utvrđuju se pravila povezana s jedinstvenim identifikacijskim oznakama subjekata i objekata.

Člankom 12. predviđa se uspostavljanje registra u koji se pohranjuju informacije uključene u putovnicu za proizvode, čime se Komisiji omogućuje da odredi koje informacije treba učitati.

Članak 13. uključuje odredbe kojima se utvrđuje što se očekuje od carinskih tijela u vezi s putovnicom za proizvode i kojim bi informacijama trebala imati pristup kako bi im se olakšao rad.

U *članku 14.* navode se zahtjevi povezani s oznakama kada se upotrebljavaju za određenu skupinu proizvoda. Objasnjava se da se u takvim slučajevima u delegiranim aktima mora navesti sadržaj (uključujući razrede svojstava) i izgled oznake te način na koji se prikazuje potrošačima. Ako je proizvod već obuhvaćen oznakom kako je predviđeno Uredbom (EU) 2017/1369 o označivanju energetske učinkovitosti, a informacije o drugim parametrima, među ostalim o drugim razredima svojstava, ne mogu biti uključene u oznaku, te bi se informacije mogle uključiti u zasebnu oznaku ako Komisija to smatra primjerenim.

U *članku 15.* navodi se da gospodarski subjekti ne mogu prikazivati oznake koje oponašaju oznake predviđene ovom Uredbom.

U *članku 16.* predviđa se da Komisija donosi plan rada koji mora obuhvatiti najmanje tri godine i navode se kriteriji za određivanje prioritetnih proizvoda. Plan rada uključuje okvirni popis skupina proizvoda kojima se Komisija namjerava baviti u predstojećim godinama.

Člankom 17. uspostavlja se Forum za ekološki dizajn (stručna skupina). Temelji se na postojećem Savjetodavnom forumu uspostavljenom na temelju Direktive 2009/125/EZ.

Članak 18. odnosi se na mjere samoregulacije. Riječ je o mjerama predvođenima industrijom koje se mogu upotrijebiti kao alternativa delegiranim aktima kojima se utvrđuju zahtjevi za ekološki dizajn, a doneseni su u skladu s člankom 5. Direktiva 2009/125/EZ²³ već je sadržavala članak o dobrovoljnim sporazumima. Člankom 17. ove Uredbe proširuje se izvorni članak Direktive 2009/125/EZ. Konkretno, utvrđuje se što bi mjera samoregulacije trebala sadržavati, što bi industrija trebala dostaviti Komisiji kao dokaz te postupak kojim Komisija priznaje mjeru samoregulacije kao valjanu alternativu delegiranom aktu.

Člankom 19. utvrđuje se niz mjera koje su države članice i Komisija dužne poduzeti kako bi se MSP-ovima pomoglo u općoj provedbi ove Uredbe i budućih delegiranih akata. Takve mjere uključuju smjernice, finansijsku pomoć i osposobljavanje.

Člankom 20. prvo se utvrđuje opća obveza transparentnosti za gospodarske subjekte koji odbacuju neprodane proizvode široke potrošnje. Predviđa se i mogućnost donošenja delegiranih akata kako bi se gospodarskim subjektima zabranilo uništavanje neprodanih proizvoda široke potrošnje. Isto tako, ovi delegirani akti mogu sadržavati izuzeća od opće zabrane, na primjer iz zdravstvenih i sigurnosnih razloga. Ako se primjenjuje takvo izuzeće, gospodarski subjekti imaju i obvezu transparentnosti (tj. objavljivanja broja uništenih proizvoda, razloga uništenja itd.). Članak se ne primjenjuje na MSP-ove, ali u delegiranom aktu kojim se zabranjuje uništavanje proizvoda može se navesti da se neke obveze primjenjuju na određene kategorije MSP-ova (mikropoduzeća, mala ili srednja poduzeća).

Člancima 21., 22., 23. i 24. utvrđuju se obveze proizvođača, ovlaštenih zastupnika, uvoznika i distributera. Temelje se na standardnim odredbama Odluke 768/2008/EZ.

Člankom 25. utvrđuju se obveze trgovaca (koji su obično trgovci na malo ili prodavatelji), posebno u pogledu prikaza oznaka i dostupnosti putovnice za proizvode, među ostalim u slučaju prodaje na daljinu (putem interneta).

²³ Direktiva 2009/125/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 21. listopada 2009. o uspostavi okvira za utvrđivanje zahtjeva za ekološki dizajn proizvoda koji koriste energiju (Tekst značajan za EGP) (SL L 285, 31.10.2009., str. 10.).

Članak 26. objedinjuje različite obveze koje gospodarski subjekti moraju ispuniti ako se delegiranim aktom zahtjeva da proizvod ima oznaku (npr. dostavljanje oznaka trgovcima).

Članak 27. odnosi se na ispunjavanje obveza pružatelja usluga, odnosno na osiguravanje da uvjeti tijekom skladištenja, pakiranja, adresiranja ili otpremanja proizvoda pri rukovanju proizvodom ne ugrožavaju sukladnost proizvoda sa zahtjevima za ekološki dizajn.

Članak 28. standardni je članak Odluke 768/2008/EZ kojim se utvrđuju dva slučaja u kojima se obveze proizvođača primjenjuju na uvoznike i distributere.

Člankom 29. utvrđuju se obveze internetskih tržišta i internetskih tražilica, posebno u pogledu suradnje s tijelima za nadzor tržišta. U njemu se navodi i da bi tijela za nadzor tržišta trebala imati ovlast naložiti internetskom tržištu uklanjanje nezakonitog sadržaja.

Člankom 30. utvrđuje se mogućnost da se budućim delegiranim aktima od gospodarskih subjekata zahtjeva da tehničku dokumentaciju stave na raspolaganje u digitalnom obliku bez zahtjeva. Nadalje, kako bi se procijenio prodor na tržište u vezi s proizvodima za koje su utvrđeni zahtjevi za ekološki dizajn, člankom se od gospodarskih subjekata zahtjeva da dostave informacije o isporučenim proizvodima.

U *članku 31.* navodi se da bi proizvodi trebali moći, prema potrebi, mjeriti energiju koju troše tijekom uporabe ili svoja svojstva u odnosu na druge relevantne parametre te staviti te podatke na raspolaganje krajnjem korisniku. Ako je tako utvrđeno delegiranim aktom, proizvođači prikupljaju, anonimiziraju i dostavljaju te podatke Komisiji.

Poglavlje VIII. o sukladnosti proizvodâ uglavnom donosi standardne odredbe o načinu ocjenjivanja sukladnosti proizvoda. Odnosi se na:

- uporabu pouzdanih, točnih i ponovljivih metoda ispitivanja, mjerjenja i izračuna (*članak 32.*),
- usklađene norme kojima se osigurava pretpostavka sukladnosti (*članak 34.*),
- mogućnost da Komisija doneše zajedničke specifikacije ako usklađene norme nisu dostupne (*članak 35.*),
- postupke ocjenjivanja sukladnosti (*članak 36.*),
- EU izjavu o sukladnosti (*članak 37.*), i
- oznaku CE (*članci 38. i 39.*) i mogućnost uporabe alternativnih oznaka (*članak 40.*).

U ovom standardnom poglavlju treba istaknuti pretpostavku sukladnosti sa zahtjevima za ekološki dizajn proizvoda koji nose znak za okoliš EU-a (*članak 34.*) i mogućnost da se u delegiranom aktu izmijeni relevantni modul za ocjenjivanje sukladnosti ovisno o predmetnom proizvodu (*članak 36.*).

Članak 33. odnosi se na sprečavanje izbjegavanja mjera. Na primjer, na tržištu neće biti dopušteni proizvodi dizajnirani tako da mogu otkriti da ih se testira i automatski mijenjati svoja svojstva radi postizanja boljeg rezultata.

Poglavlje IX. (*članci od 41. do 56.*) odnosi se na prijavljivanje tijela za ocjenjivanje sukladnosti i sastoji se od standardnih odredaba na temelju Odluke 768/2008/EZ u kombinaciji s ciljanim poboljšanjima tih odredaba kako bi se osigurala pravna jasnoća i dodatno ojačali neovisnost, stručna sposobnost i praćenje prijavljenih tijela.

Članak 57. predviđa da ako države članice donesu poticaje za nagrađivanje proizvoda, ti bi poticaji u načelu trebali biti usmjereni na dva razreda svojstava koji obuhvaćaju najviše proizvoda ili na proizvode koji nose znak za okoliš EU-a. U slučaju da nije utvrđen razred

svojstava ili se razred svojstava temelji na nekoliko parametara proizvoda, Komisija u delegiranom aktu može dodatno odrediti kako moraju djelovati poticaji država članica.

Članak 58. odnosi se na zelenu javnu nabavu, točnije, na mogućnost da se delegiranim aktima donesenima u skladu s ovom Uredbom utvrde zahtjevi primjenjivi na ugovore o javnoj nabavi (npr. tehničke specifikacije, kriteriji za odabir, kriteriji za dodjelu itd.) na temelju parametara proizvoda navedenih u Prilogu ovoj Uredbi.

Poglavlje XI. odnosi se na nadzor tržišta. Općenito se temelji na obvezama koje postoje u okviru Uredbe (EU) 2019/1020 o nadzoru tržišta, pri čemu istodobno predviđa određene detaljnije obveze ako je to relevantno za ovu Uredbu.

Člankom 59. od država članica zahtijeva se da izrade akcijski plan za aktivnosti nadzora tržišta, koji mora uključivati „prioritete za nadzor tržišta“ koji se određuju na temelju niza kriterija utvrđenih u članku te prirodu i broj planiranih provjera.

Člankom 60. Komisija se ovlašćuje za donošenje delegiranih akata kojima se utvrđuje minimalni broj provjera koje treba provesti za određene proizvode.

U *članku 61.* upućuje se na informacijski i komunikacijski sustav u skladu s Uredbom o nadzoru tržišta (ICSMS) te se od država članica zahtijeva da unose informacije o sankcijama izrečenima u skladu s ovom Uredbom. Na temelju toga Komisija je dužna donijeti izvješće koje uključuje okvirne referentne vrijednosti o učestalosti provjera te prirodi i težini izrečenih sankcija.

Članak 62. upućuje na skupinu za administrativnu suradnju („ADCO“) osnovanu u skladu s Uredbom o nadzoru tržišta te utvrđuje njezinu ulogu u kontekstu ove Uredbe. Ta uloga uključuje utvrđivanje zajedničkih prioriteta za akcijske planove država članica ili prioriteta za potporu Unije (kao što su zajednički projekti nadzora i ispitivanja tržišta, zajedničko ulaganje u kapacitete za nadzor tržišta, uključujući opremu i informatičke alate, zajedničke tečajeve ospozobljavanja i smjernice).

Poglavlje XII. odnosi se na zaštitne postupke i temelji se na standardnim odredbama.

Člankom 61. utvrđuje se postupak koji nacionalno tijelo za nadzor tržišta mora slijediti ako smatra da proizvod predstavlja rizik. U tom slučaju nacionalno tijelo za nadzor tržišta mora pokrenuti postupak obavješćivanja drugih tijela za nadzor tržišta o poduzetim mjerama (zabrana ili ograničenje stavljanja proizvoda na raspolaganje, povlačenje ili opoziv proizvoda).

Člankom 64. utvrđuje se zaštitni postupak Unije koji se primjenjuje ako se država članica ili Komisija ne slažu s mjerom poduzetom na nacionalnoj razini u skladu sa zaštitnim postupkom utvrđenim u *članku 63.* Nakon savjetovanja, Komisija će donijeti provedbeni akt kojim se odlučuje je li ta mjera opravdana ili nije. Nakon donošenja, sve države članice moraju zajamčiti povlačenje nesukladnog proizvoda sa svojeg tržišta.

Članak 65. odnosi se na poseban slučaj u kojem se nesukladnost odnosi na formalnu obvezu (stavljanje oznake CE, EU izjava o sukladnosti itd.).

Poglavlje XIII. standardno je poglavljje s člancima o delegiranim aktima (*članak 66.*) i provedbenim aktima (*članak 67.*).

Poglavlje XIV. standardno je poglavljje o završnim odredbama, s člancima o kaznama (*članak 68.*), o provedbi evaluacije uredbe osam godina nakon njezina donošenja (*članak 69.*) te o odredbama o stavljanju izvan snage i prijelaznim odredbama (*članak 70.*). Važno je napomenuti da bi provedbene mjere donesene na temelju Direktive o ekološkom dizajnu trebale ostati primjenjive dok se ne stave izvan snage delegiranim aktom donesenim u skladu s ovom Uredbom.

U *Prilogu I.* utvrđuju se parametri proizvodâ koji će se upotrebljavati za utvrđivanje zahtjevâ u pogledu svojstava i informacija za proizvode na temelju ove Uredbe.

U *Prilogu II.* utvrđuje se postupak za utvrđivanje takvih zahtjeva u pogledu svojstava.

U *Prilogu III.* navode se informacije koje se mogu uključiti u putovnicu za proizvode te se pobliže određuju one koje se moraju uključiti.

U *Prilogu IV.* ponavlja se standardni modul za ocjenjivanje sukladnosti iz *članka 35.* (iz Odluke 768/2008/EZ).

U *Prilogu V.* ponavlja se standardna EU izjava o sukladnosti.

U *Prilogu VI.* navode se detaljnije informacije o sadržaju delegiranih akata kojima se utvrđuju zahtjevi za ekološki dizajn i koje treba donijeti u skladu s ovom Uredbom.

U *Prilogu VII.* utvrđuju se opći kriteriji koji se primjenjuju na mjere samoregulacije (*članak 18.*).

Prilog VIII. standardni je prilog koji sadržava koreacijsku tablicu povezану с Direktivom о ekološkom dizajnu.

Prijeđlog

UREDJE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA**o uspostavi okvira za utvrđivanje zahtjeva za ekološki dizajn održivih proizvoda i stavljanju izvan snage Direktive 2009/125/EZ**

(Tekst značajan za EGP)

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,
 uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 114.,
 uzimajući u obzir prijeđlog Europske komisije,
 nakon prosljeđivanja nacrta zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,
 uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora²⁴,
 u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom,
 budući da:

- (1) Europski zeleni plan²⁵ europska je strategija održivog rasta kojom se Unija nastoji preobraziti u pravedno i prosperitetno društvo s modernim, konkurentnim, klimatski neutralnim i kružnim gospodarstvom. Utvrđuje ambiciozan cilj osiguravanja da Unija do 2050. postane prvi klimatski neutralan kontinent. Prepoznaje prednosti ulaganja u konkurentnu održivost Unije izgradnjom pravednije, zelenije i digitalnije Europe. Proizvodi imaju ključnu ulogu u ovoj zelenoj tranziciji. Ističući da su sadašnji proizvodni procesi i obrasci potrošnje i dalje previše linearni i ovise o protoku novih ekstrahiranih materijala, kojima se trguje i koji se prerađuju u robu te se konačno odlažu kao otpad ili emisijske jedinice, europski zeleni plan naglašava hitnu potrebu za prelaskom na model kružnog gospodarstva i naglašava da znatan napredak tek treba ostvariti. Isto tako navodi energetsku učinkovitost kao prioritet za dekarbonizaciju energetskog sektora i postizanje klimatskih ciljeva 2030. i 2050.
- (2) Kako bi se ubrzao prelazak na model kružnog gospodarstva, Komisija je u svojem Akcijskom planu za kružno gospodarstvo za čišću i konkurentniju Europu²⁶ (CEAP) osmisnila program usmjeren na budućnost u cilju pripreme regulatornog okvira za održivu budućnost. Kako je utvrđeno u tom planu, trenutačno ne postoji sveobuhvatan skup zahtjeva kojima bi se osiguralo da svi proizvodi koji se stavljaju na tržište Unije budu sve održiviji i u skladu s načelom kružnosti. Osobito, dizajn proizvoda u dovoljnoj mjeri ne promiče održivost tijekom cijelog životnog ciklusa. Zbog toga se proizvodi često zamjenjuju, što uključuje znatnu potrošnju energije i upotrebu resursa

²⁴ SL C , str. .²⁵ Komunikacija Komisije Europskom parlamentu, Europskom vijeću, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija *Europski zeleni plan*, COM(2019) 640 final.²⁶ Komunikacija Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija *Novi akcijski plan za kružno gospodarstvo za čišću i konkurentniju Europu*, COM(2020) 98 final.

kako bi se proizveli i distribuirali novi, a odložili stari proizvodi. Gospodarskim subjektima i građanima i dalje je preteško donositi održive odluke o proizvodima s obzirom na to da za to nedostaju relevantne informacije i cjenovno pristupačne opcije. To dovodi do propuštenih prilika za održivost i za poslovanje kojim se zadržava vrijednost, do ograničene potražnje za sekundarnim materijalima te do prepreka za usvajanje kružnih poslovnih modela.

- (3) U europskoj industrijskoj strategiji²⁷ utvrđena je sveobuhvatna ambicija Unije za poticanje „dvostrukе tranzicije” prema klimatskoj neutralnosti i digitalnom vodstvu. Strategija odražava europski zeleni plan ukazujući na vodeću ulogu koju europska industrija mora imati u tom pogledu putem smanjivanja ugljičnog i materijalnog otiska i ugrađivanja kružnosti u cijelo gospodarstvo te naglašavajući potrebu za odmakom od tradicionalnih modela i revolucioniranjem načina na koji oblikujemo, proizvodimo, upotrebljavamo i zbrinjavamo proizvode. Ažuriranje industrijske strategije iz 2021.²⁸ dodatno naglašava glavne poruke strategije iz 2020. i usredotočuje se na pouke iz krize uzrokovane bolešću COVID-19, uključujući potrebu za jačanjem otpornosti.
- (4) U nedostatku zakonodavstva na razini Unije već su se pojavili različiti nacionalni pristupi poboljšanju okolišne održivosti proizvoda, u rasponu od zahtjeva u pogledu informacija o trajanju softverske kompatibilnosti elektroničkih uređaja do obveza izvješćivanja o rukovanju neprodanom trajnom robom. To je pokazatelj da će daljnji nacionalni naporci za postizanje ciljeva kojima teži ova Uredba vjerojatno dovesti do daljnje fragmentacije unutarnjeg tržišta. Stoga, kako bi se zaštitilo funkcioniranje unutarnjeg tržišta uz istodobno osiguravanje visoke razine zaštite okoliša, postoji potreba za regulatornim okvirom za postupno uvođenje zahtjeva za ekološki dizajn proizvoda. Ova će Uredba osigurati takav okvir tako što će pristup ekološkom dizajnu koji je prvobitno utvrđen u Direktivi 2009/125/EZ Europskog parlamenta i Vijeća²⁹ učiniti primjenjivim na najširi mogući raspon proizvoda.
- (5) Ova će Uredba pridonijeti tome da proizvodi postanu prikladni za klimatski neutralno, resursno učinkovito i kružno gospodarstvo, da se smanji količina otpada te da postignuća predvodnika u održivosti postupno postanu norma. Trebala bi osigurati utvrđivanje novih zahtjeva za ekološki dizajn kako bi se poboljšala trajnost, mogućnost ponovne uporabe, nadogradnje i popravka proizvoda, poboljšale mogućnosti za obnovu i održavanje, rješio problem prisutnosti opasnih kemikalija u proizvodima, povećala njihova energetska učinkovitost i učinkovitost resursa, smanjila njihova očekivana proizvodnja otpadnih materijala i povećao udio recikliranog sadržaja u proizvodima, istodobno osiguravajući njihovu učinkovitost i sigurnost, omogućavajući ponovnu proizvodnju i visokokvalitetno recikliranje te smanjujući ugljični i ekološki otisak.
- (6) Europski parlament u svojoj je Rezoluciji od 25. studenoga 2020. „Prema održivijem jedinstvenom tržištu za poduzeća i potrošače”³⁰ pozdravio promicanje trajnih

²⁷ Komunikacija Komisije Europskom parlamentu, Europskom vijeću, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija *Nova industrijska strategija za Europu*, COM(2020) 102 final.

²⁸ Komunikacija Komisije Europskom parlamentu, Europskom vijeću, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija *Ažuriranje nove industrijske strategije za 2020.: izgradnja snažnijeg jedinstvenog tržišta za oporavak Europe*, COM(2021) 350 final.

²⁹ Direktiva 2009/125/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 21. listopada 2009. o uspostavi okvira za utvrđivanje zahtjeva za ekološki dizajn proizvoda koji koriste energiju (Tekst značajan za EGP) (SL L 285, 31.10.2009., str. 10.).

³⁰ P9_TA(2020)0318.

proizvoda koje je lakše popraviti, ponovno upotrijebiti i reciklirati. U svojem izvješću o novom akcijskom planu za kružno gospodarstvo donesenom 16. veljače 2021.³¹ Europski parlament dodatno je podržao program koji je Komisija predstavila u akcijskom planu za kružno gospodarstvo. Smatra da prelazak na kružno gospodarstvo može pružiti rješenja za suočavanje s trenutačnim izazovima na području zaštite okoliša i gospodarske krize koju je donijela pandemija bolesti COVID-19. Vijeće je u svojim zaključcima o „Osiguravanju kružnog i zelenog oporavka” donesenima 11. prosinca 2020.³² pozdravilo i namjeru Komisije da podnese zakonodavne prijedloge kao dio sveobuhvatnog i integriranog okvira politike za održive proizvode kojim se promiču klimatska neutralnost, energetska učinkovitost i učinkovitost resursa te netoksično kružno gospodarstvo, štiti javno zdravlje i bioraznolikost te osnažuje i štiti potrošače i javne naručitelje.

- (7) Ova bi Uredba trebala pridonijeti postizanju klimatskih i energetskih ciljeva Unije. U skladu s ciljevima utvrđenima u Pariškom sporazumu, koji je Unija ratificirala 2016.³³, Uredbom (EU) 2021/1119 Europskog parlamenta i Vijeća („Europski zakon o klimi“)³⁴ utvrđuje se čvrsta obveza Unije da smanji domaće neto emisije stakleničkih plinova za najmanje 55 % do 2030. te se u zakonodavstvo uključuje cilj postizanja klimatske neutralnosti u cjelokupnom gospodarstvu do 2050. Komisija je 2021. donijela paket „Spremni za 55 %“³⁵ kako bi klimatske i energetske politike Unije prilagodila postizanju tih ciljeva. Kako bi se to postiglo, u skladu s načelom „energetska učinkovitost na prvom mjestu“ utvrđenim u Direktivi (EU) 2018/2002 Europskog parlamenta i Vijeća³⁶, poboljšanja energetske učinkovitosti potrebno je znatno povećati na oko 36 % u pogledu potrošnje konačne energije do 2030.³⁷ Zahtjevi za proizvode utvrđeni ovom Uredbom trebali bi imati važnu ulogu u ostvarivanju tog cilja znatnim smanjenjem energetskog otiska proizvoda. Ovim zahtjevima za energetsku učinkovitost smanjit će se i osjetljivost potrošača na povećanje cijena energije. Kako je prepoznato u Pariškom sporazumu, poboljšanje održivosti potrošnje i proizvodnje isto tako igra važnu ulogu u borbi protiv klimatskih promjena.
- (8) Ovom bi se Uredbom trebalo pridonijeti i postizanju širih ciljeva Unije u području okoliša. Osmi program djelovanja za okoliš³⁸ u pravni okvir ugrađuje cilj Unije da ostane unutar granica planeta te utvrđuje uvjete koji omogućavaju postizanje prioritetnih ciljeva, među kojima je prelazak na netoksično kružno gospodarstvo. Europskim zelenim planom Unija se isto tako poziva da bolje prati, prijavljuje,

³¹ [P9_TA\(2021\)0040.](#)

³² 13852/20.

³³ Odluka Vijeća (EU) 2016/1841 od 5. listopada 2016. o sklapanju, u ime Europske unije, Pariškog sporazuma donesenoga u sklopu Okvirne konvencije Ujedinjenih naroda o klimatskim promjenama (SL L 282, 19.10.2016., str. 1.).

³⁴ Uredba (EU) 2021/1119 Europskog parlamenta i Vijeća od 30. lipnja 2021. o uspostavi okvira za postizanje klimatske neutralnosti i o izmjeni uredaba (EZ) br. 401/2009 i (EU) 2018/1999 („Europski zakon o klimi“) (SL L 243, 9.7.2021., str. 1.).

³⁵ https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/hr/IP_21_3541

³⁶ Direktiva (EU) 2018/2002 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. prosinca 2018. o izmjeni Direktive 2012/27/EU o energetskoj učinkovitosti (SL L 328, 21.12.2018., str. 210.).

³⁷ Prema procjeni učinka priloženoj Planu za postizanje klimatskog cilja (*Povećanje klimatskih ambicija Europe za 2030. Ulaganje u klimatski neutralnu budućnost za dobrobit naših građana, COM(2020) 562 final*) i prema [Prijedlogu direktive o energetskoj učinkovitosti].

³⁸ Odluka (EU) 2022/... Europskog parlamenta i Vijeća od ... o Općem programu djelovanja Unije za okoliš do 2030. [dodati upućivanje nakon objave u SL-u – dogovor postignut trijalogom 2. prosinca 2021.].

sprečava i uklanja onečišćenje zraka, vode, tla i proizvoda široke potrošnje. To znači da kemikalije, materijali i proizvodi moraju biti osmišljeni tako da budu što sigurniji i održiviji tijekom svojeg životnog ciklusa, što dovodi do ciklusâ netoksičnih materijala³⁹. Osim toga, i europski zeleni plan i akcijski plan za kružno gospodarstvo prepoznaju da unutarnje tržište Unije pruža kritičnu masu koja može utjecati na globalne standarde održivosti i dizajna proizvoda. Ova bi Uredba stoga trebala imati važnu ulogu u postizanju nekoliko ciljeva utvrđenih u okviru ciljeva održivog razvoja Ujedinjenih naroda iz Programa UN-a za održivi razvoj do 2030. („odgovorna potrošnja i proizvodnja“)⁴⁰, unutar i izvan Unije.

- (9) Direktiva 2009/125/EZ uspostavlja okvir za utvrđivanje zahtjeva za ekološki dizajn proizvoda koji koriste energiju. U kombinaciji s Uredbom (EU) 2017/1369 Europskog parlamenta i Vijeća⁴¹, znatno je smanjila potražnju EU-a za primarnom energijom za proizvode, a procjenjuje se da će te uštide i dalje rasti. Provedbene mjere donesene na temelju Direktive 2009/125/EZ uključuju i zahtjeve u pogledu aspekata kružnosti, kao što su trajnost, mogućnost popravka i recikliranja. S druge strane, instrumenti kao što je znak za okoliš EU-a uveden Uredbom (EZ) br. 66/2010 Europskog parlamenta i Vijeća⁴² ili kriteriji EU-a za zelenu javnu nabavu⁴³ imaju šire područje primjene, ali imaju ograničen učinak zbog toga što se primjenjuju dobrovoljno.
- (10) Direktiva 2009/125/EZ općenito je uspješna u poticanju energetske učinkovitosti i nekih aspekata kružnosti proizvoda koji koriste energiju, a svojim pristupom ima potencijal za postupno rješavanje pitanja održivosti svih proizvoda. Kako bi se ispunile obvezе iz zelenog plana, ovaj pristup trebalo bi proširiti na druge skupine proizvoda i sustavno rješavati ključne aspekte za povećanje okolišne održivosti proizvoda s obvezujućim zahtjevima. Osiguravanjem da se na tržište Unije stavljuju samo proizvodi koji ispunjavaju te zahtjeve, ova Uredba bi trebala ne samo poboljšati slobodno kretanje takvih proizvoda izbjegavanjem nacionalnih razlika nego i smanjiti negativne učinke na okoliš tijekom životnog ciklusa proizvoda za koje su utvrđeni takvi zahtjevi.
- (11) Kako bi se stvorio učinkovit regulatorni okvir otporan na buduće promjene, potrebno je omogućiti utvrđivanje zahtjeva za ekološki dizajn za svu fizičku robu koja se stavlja na tržište ili u uporabu, uključujući sastavne dijelove i međuproizvode. To bi Komisiji trebalo omogućiti da uzme u obzir najširi mogući raspon proizvoda kada određuje prioritete u utvrđivanju zahtjeva za ekološki dizajn i time u najvećoj mogućoj mjeri poveća njihovu učinkovitost. Ako je to potrebno, pri utvrđivanju zahtjeva za ekološki dizajn trebalo bi donijeti posebna izuzeća, na primjer za proizvode s posebnom namjenom koja se ne bi mogla ispuniti u skladu sa zahtjevima za ekološki dizajn. Osim toga, trebalo bi donijeti izuzeća na razini okvira za one proizvode za koje je već

³⁹ Kako je utvrđeno u Akcijskom planu EU-a *Prema nultoj stopi onečišćenja zraka, vode i tla* (COM(2021) 400 final) i *Strategiji održivosti u području kemikalija* (COM(2020) 667 final), u kojima se poziva na prihvatanje ciljeva nulte stope onečišćenja u proizvodnji i potrošnji.

⁴⁰ Posebno uključujući ciljeve u okviru cilja održivog razvoja br. 12 („odgovorna potrošnja i proizvodnja“).

⁴¹ Uredba (EU) 2017/1369 Europskog parlamenta i Vijeća od 4. srpnja 2017. o utvrđivanju okvira za označivanje energetske učinkovitosti i o stavljanju izvan snage Direktive 2010/30/EU (SL L 198, 28.7.2017., str. 1.).

⁴² Uredba (EZ) br. 66/2010 Europskog parlamenta i Vijeća od 25. studenoga 2009. o znaku za okoliš EU-a (SL L 27, 30.1.2010., str. 1.).

⁴³ Komunikacija „Javna nabava za bolji okoliš“ (COM(2008) 400) https://ec.europa.eu/environment/gpp/eu_gpp_criteria_en.htm

jasno da zahtjevi za ekološki dizajn ne bi bili prikladni ili ako drugi okviri predviđaju utvrđivanje takvih zahtjeva. To bi trebao biti slučaj s hranom i hranom za životinje kako su definirane u Uredbi (EZ) br. 178/2002 Europskog parlamenta i Vijeća⁴⁴, lijekovima za humanu primjenu kako su definirani u Direktivi 2001/83/EZ Europskog parlamenta i Vijeća⁴⁵, veterinarsko-medicinskim proizvodima kako su definirani u Uredbi (EU) 2019/6 Europskog parlamenta i Vijeća⁴⁶, živim biljkama, životinjama i mikroorganizmima, proizvodima ljudskog podrijetla te biljnim i životinjskim proizvodima koji se odnose izravno na njihovo buduće razmnožavanje.

- (12) Prijedlogom direktive Europskog parlamenta i Vijeća o energetskim svojstvima zgrada (preinaka)⁴⁷ od država članica zahtijeva se da odrede minimalne zahtjeve energetskih svojstava za dijelove zgrada koji čine dio ovojnice zgrade i zahtjeve sustava u pogledu ukupnih energetskih svojstava, ispravnog postavljanja i odgovarajućeg dimenzioniranja, ugađanja i nadzora tehničkih sustava postavljenih u nove ili postojeće zgrade. U skladu je s ciljevima ove Uredbe da se u određenim okolnostima ovim minimalnim zahtjevima energetskih svojstava može ograničiti postavljanje proizvoda povezanih s energijom koji su u skladu s ovom Uredbom i njezinim delegiranim aktima, pod uvjetom da takvi zahtjevi ne predstavljaju neopravданu tržišnu prepreku.
- (13) Kako bi se poboljšala okolišna održivost proizvoda i osiguralo slobodno kretanje proizvoda na unutarnjem tržištu, Komisiji bi trebalo delegirati ovlast za donošenje akata u skladu s člankom 290. UFEU-a kako bi se ova Uredba dopunila utvrđivanjem zahtjeva za ekološki dizajn. Ti bi se zahtjevi za ekološki dizajn u načelu trebali primjenjivati na posebne skupine proizvoda, kao što su perilice rublja ili perilice i sušilice rublja. Kako bi se maksimalno povećala učinkovitost zahtjeva za ekološki dizajn i učinkovito poboljšala okolišna održivost proizvoda, trebalo bi isto tako biti moguće utvrditi jedan ili više horizontalnih zahtjeva za ekološki dizajn za širi raspon skupina proizvoda, kao što su elektronički uređaji ili tekstil. Ako tehničke sličnosti skupina proizvoda omogućuju poboljšanje njihove okolišne održivosti na temelju istih zahtjeva, trebalo bi utvrditi horizontalne zahtjeve za ekološki dizajn.
- (14) Kako bi se Komisiji omogućilo da prema potrebi utvrdi zahtjeve za obuhvaćene skupine proizvoda, zahtjevi za ekološki dizajn trebali bi uključivati zahtjeve u pogledu svojstava i informacija. Ti bi se zahtjevi trebali primjenjivati za poboljšanje aspekata proizvoda koji su važni za okolišnu održivost, kao što su energetska učinkovitost, trajnost, mogućnost popravka te ugljični i ekološki otisak. Zahtjevi za ekološki dizajn trebali bi biti transparentni, objektivni, razmjerni i u skladu s pravilima međunarodne trgovine.
- (15) Nakon što Komisija za određenu skupinu proizvoda doneće delegirani akt o utvrđivanju zahtjeva za ekološki dizajn, radi osiguranja funkciranja unutarnjeg tržišta države članice više ne bi trebale moći utvrditi nacionalne zahtjeve u pogledu svojstava na temelju parametara proizvoda obuhvaćenih takvim zahtjevima u pogledu

⁴⁴ Uredba (EZ) br. 178/2002 Europskog parlamenta i Vijeća od 28 siječnja 2002. o utvrđivanju općih načela i uvjeta zakona o hrani, osnivanju Europske agencije za sigurnost hrane te utvrđivanju postupaka u područjima sigurnosti hrane (SL L 31, 1.2.2002., str. 1.).

⁴⁵ Direktiva 2001/83/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 6. studenoga 2001. o zakoniku Zajednice o lijekovima za humanu primjenu (SL L 311, 28.11.2001., str. 67.).

⁴⁶ Uredba (EU) 2019/6 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. prosinca 2018. o veterinarsko-medicinskim proizvodima i stavljanju izvan snage Direktive 2001/82/EZ (SL L 4, 7.1.2019., str. 43.).

⁴⁷ COM(2021) 802 final.

svojstava utvrđenima u tom delegiranom aktu niti utvrđivati nacionalne zahtjeve u pogledu informacija na temelju parametara proizvoda obuhvaćenih takvim zahtjevima u pogledu informacija utvrđenima u tom delegiranom aktu. Kako bi se osiguralo funkcioniranje unutarnjeg tržišta, Komisija bi trebala biti ovlaštena za utvrđivanje da u vezi s određenim parametrom proizvoda nisu potrebni zahtjevi za ekološki dizajn u obliku zahtjeva u pogledu svojstava i/ili u obliku zahtjeva u pogledu informacija.

- (16) Pri utvrđivanju zahtjeva za ekološki dizajn Komisija bi trebala uzeti u obzir prirodu i svrhu predmetnih proizvoda kao i karakteristike relevantnih tržišta. Na primjer, obrambena oprema mora biti upotrebljiva u posebnim i ponekad teškim uvjetima, što treba uzeti u obzir pri utvrđivanju zahtjeva za ekološki dizajn. Određene informacije o obrambenoj opremi ne bi trebalo objavljivati i trebalo bi ih zaštititi. Stoga bi zahtjevi za ekološki dizajn vojne ili osjetljive opreme trebali uzeti u obzir sigurnosne potrebe i značajke obrambenog tržišta, kako je definirano u Direktivi 2009/81/EZ Europskog parlamenta i Vijeća⁴⁸. Jednako tako, svemirska industrija strateški je važna za Europu i njezinu tehnološku neovisnost. Budući da se svemirske tehnologije primjenjuju u ekstremnim uvjetima, svi zahtjevi za ekološki dizajn svemirskih proizvoda trebali bi uravnotežiti pitanja održivosti s otpornošću i očekivanom učinkovitošću. Nadalje, za medicinske proizvode kako su definirani u članku 2. stavku 1. Uredbe (EU) 2017/745 o medicinskim proizvodima⁴⁹ i *in vitro* dijagnostičkim medicinskim proizvodima kako su definirani u članku 2. stavku 2. Uredbe (EU) 2017/746 o *in vitro* dijagnostičkim medicinskim proizvodima⁵⁰ Komisija bi trebala uzeti u obzir potrebu da ne utječe negativno na zdravlje i sigurnost pacijenata i korisnika.
- (17) Kako bi se izbjeglo udvostručavanje napora i regulatorno opterećenje, trebalo bi osigurati dosljednost između ove Uredbe i zahtjeva utvrđenih u drugom zakonodavstvu Unije ili u skladu s njime, što se posebno odnosi na zakonodavstvo o proizvodima, kemikalijama i otpadu⁵¹. Međutim, to što u skladu s drugim zakonodavstvom Unije postoje ovlasti za utvrđivanje zahtjeva koji imaju iste ili slične učinke kao zahtjevi iz ove Uredbe ne ograničava ovlasti uključene u ovu Uredbu ako u njoj nije tako navedeno.
- (18) Delegirani akti, uključujući zahtjeve za ekološki dizajn, trebali bi, kao što je bio slučaj na temelju Direktive 2009/125/EZ, biti podvrgnuti posebnoj procjeni učinka i savjetovanju s dionicima te bi trebali biti sastavljeni u skladu sa smjernicama Komisije za bolju regulativu i uključivati procjenu međunarodne dimenzije i učinaka na treće zemlje. Pritom bi Komisija trebala uzeti u obzir sve aspekte životnog ciklusa proizvoda i svoju procjenu učinka temeljiti na najboljim dostupnim dokazima. Komisija bi pri pripremi zahtjeva za ekološki dizajn trebala primijeniti znanstveni

⁴⁸ Direktiva 2009/81/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 13. srpnja 2009. o usklađivanju postupaka nabave za određene ugovore o radovima, ugovore o nabavi robe i ugovore o uslugama koje sklapaju javni naručitelji ili naručitelji u području obrane i sigurnosti te izmjeni direktiva 2004/17/EZ i 2004/18/EZ (SL L 216, 20.8.2009., str. 76.).

⁴⁹ Uredba (EU) 2017/745 Europskog parlamenta i Vijeća od 5. travnja 2017. o medicinskim proizvodima i o izmjeni Direktive 2001/83/EZ, Uredbe (EZ) br. 178/2002 i Uredbe (EZ) br. 1223/2009 te o stavljanju izvan snage direktiva Vijeća 90/385/EEZ i 93/42/EEZ (SL L 117, 5.5.2017., str. 1.).

⁵⁰ Uredba (EU) 2017/746 Europskog parlamenta i Vijeća od 5. travnja 2017. o *in vitro* dijagnostičkim medicinskim proizvodima te o stavljanju izvan snage Direktive 98/79/EZ i Odluke Komisije 2010/227/EU (SL L 117, 5.5.2017., str. 176.).

⁵¹ Komunikacija Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija o provedbi paketa za kružno gospodarstvo: mogućnosti za poboljšanje povezanosti zakonodavstva o kemikalijama, proizvodima i otpadu (COM(2018) 32 final).

pristup i uzeti u obzir relevantne tehničke informacije, posebno one iz Uredbe (EZ) br. 66/2010 Europskog parlamenta i Vijeća⁵², Direktive 2010/75/EU Europskog parlamenta i Vijeća⁵³, kriterije tehničke provjere donesene u skladu s Uredbom (EU) 2020/852 Europskog parlamenta i Vijeća⁵⁴ i kriterije zelene javne nabave⁵⁵.

- (19) Kako bi se uzela u obzir raznolikost proizvoda, Komisija bi trebala odabrati metode za procjenu utvrđivanja zahtjeva za ekološki dizajn i, prema potrebi, dalje ih razvijati na temelju prirode proizvoda, njegovih najrelevantnijih aspekata i učinaka tijekom njegova životnog ciklusa. Pritom bi Komisija trebala uzeti u obzir svoje iskustvo u ocjenjivanju utvrđivanja zahtjeva u skladu s Direktivom 2009/125/EZ i stalne napore za razvoj i poboljšanje znanstveno utemeljenih alata za procjenu, kao što su ažuriranje metodologije za ekološki dizajn proizvoda koji koriste energiju, te metodu mjerenja ekološkog otiska proizvoda utvrđena u Preporuci Komisije (EU) 2021/2279⁵⁶, među ostalim u pogledu privremenog skladištenja ugljika, kao i razvoj normi međunarodnih i europskih organizacija za normizaciju, među ostalim o učinkovitosti materijala za proizvode povezane s energijom. Na temelju tih alata i primjenjujući namjenske studije ako je to potrebno, Komisija bi trebala dodatno ojačati aspekte kružnosti (kao što su trajnost, mogućnost popravka, uključujući procjenu mogućnosti popravka, identifikacija kemikalija koje sprečavaju ponovnu uporabu i recikliranje) u ocjenjivanju proizvoda i pripremi zahtjeva za ekološki dizajn te bi prema potrebi trebala razviti nove metode ili alate. Mogu biti potrebni i novi pristupi za pripremu obveznih kriterija javne nabave i za zabrane uništavanja neprodanih proizvoda široke potrošnje.
- (20) Zahtjevi u pogledu svojstava trebali bi se odnositi na odabrani parametar proizvoda relevantan za ciljani aspekt proizvoda za koji je utvrđen potencijal za poboljšanje okolišne održivosti. Takvi zahtjevi mogu uključivati minimalne ili maksimalne razine svojstava u odnosu na parametar proizvoda, nekvantitativne zahtjeve koji su usmjereni na poboljšanje svojstava u odnosu na parametar proizvoda ili zahtjeve povezane s funkcionalnim svojstvima proizvoda kako bi se osiguralo da odabrani zahtjevi u pogledu svojstava ne utječu negativno na sposobnost proizvoda da obavlja funkciju za koju je dizajniran i stavljen na tržište. U pogledu minimalnih ili maksimalnih razina, to primjerice može biti ograničenje potrošnje energije u fazi uporabe ili količina određenog materijala ugrađenog u proizvod, zahtjev za najmanju količinu recikliranog materijala ili ograničenje na određenu kategoriju utjecaja na okoliš ili na skup svih relevantnih utjecaja na okoliš. Primjer nekvantitativnog zahtjeva jest zabrana posebnog tehničkog rješenja koje negativno utječe na mogućnost popravka proizvoda. Zahtjevi u pogledu svojstava primjenjivat će se kako bi se proizvode s najlošijim svojstvima uklonilo s tržišta ako je to potrebno radi davanja doprinosa ciljevima okolišne održivosti iz uredbe.

⁵² Uredba (EZ) br. 66/2010 Europskog parlamenta i Vijeća od 25. studenoga 2009. o znaku za okoliš EU-a (SL L 27, 30.1.2010., str. 1.).

⁵³ Direktiva 2010/75/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 24. studenoga 2010. o industrijskim emisijama (integrirano sprečavanje i kontrola onečišćenja) (SL L 334, 17.12.2010., str. 17.).

⁵⁴ Uredba (EU) 2020/852 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. lipnja 2020. o uspostavi okvira za olakšavanje održivih ulaganja i izmjeni Uredbe (EU) 2019/2088 (SL L 198, 22.6.2020., str. 13.).

⁵⁵ Komunikacija „Javna nabava za bolji okoliš“ (COM(2008) 400).

⁵⁶ Preporuka Komisije (EU) 2021/2279 od 15. prosinca 2021. o uporabi metoda mjerenja ekološkog otiska za mjerenje i priopćavanje o okolišnoj učinkovitosti proizvoda i organizacija za vrijeme njihova životnog ciklusa.

- (21) Kako bi se osigurala dosljednost, zahtjevi u pogledu svojstava trebali bi dopunjavati provedbu zakonodavstva Unije o otpadu. Iako su zahtjevi za stavljanje ambalaže na tržište kao konačnog proizvoda utvrđeni u Direktivi Europskog parlamenta i Vijeća 94/62/EZ⁵⁷, ova Uredba može nadopuniti tu direktivu utvrđivanjem zahtjeva temeljenih na proizvodu koji se usredotočuju na ambalažu određenih proizvoda kada se stavlja na tržište. Prema potrebi, takvi dodatni zahtjevi trebali bi posebno pridonijeti smanjenju količine upotrijebljene ambalaže na najmanju moguću mjeru, a time pridonijeti i sprečavanju stvaranja otpada u Uniji.
- (22) Kemijska sigurnost jest priznati element održivosti proizvoda. Temelji se na intrinzičnim opasnostima kemikalija za zdravlje ili okoliš u kombinaciji s posebnom ili generičkom izloženošću te je obuhvaćena zakonodavstvom o kemikalijama, kao što su Uredba (EZ) br. 1935/2004 Europskog parlamenta i Vijeća⁵⁸, Uredba (EZ) br. 1907/2006 Europskog parlamenta i Vijeća⁵⁹, Uredba (EZ) br. 1223/2009 Europskog parlamenta i Vijeća⁶⁰, Uredba (EU) 2017/745 Europskog parlamenta i Vijeća⁶¹ i Direktiva 2009/48/EZ Europskog parlamenta i Vijeća⁶². Ova Uredba ne bi trebala omogućiti ograničavanje tvari na temelju kemijske sigurnosti, kao što je učinjeno u okviru drugog zakonodavstva Unije. Jednako tako, ovom se Uredbom ne bi trebalo omogućiti ograničavanje tvari iz razloga povezanih sa sigurnošću hrane. Međutim, propisi Unije o kemikalijama i hrani ne dopuštaju da se utjecaji na održivost koji nisu povezani s kemijskom sigurnošću ili sigurnošću hrane rješavaju ograničanjem određenih tvari. Kako bi se prevladalo to ograničenje, ova bi Uredba pod određenim uvjetima trebala omogućiti da se tvari koje su prisutne u proizvodima ili se upotrebljavaju u postupcima njihove proizvodnje koji negativno utječu na održivost proizvodâ ograniče prvenstveno iz razloga koji nisu povezani s kemijskom sigurnošću ili sigurnošću hrane. Osim toga, ova Uredba ne bi trebala dovesti do udvostručavanja ili zamjene ograničenja za tvari obuhvaćene Direktivom 2011/65/EU Europskog parlamenta i Vijeća⁶³, čiji je cilj zaštita zdravlja ljudi i okoliša, uključujući uporabu i odlaganje otpada od električne i elektroničke opreme na okolišno prihvatljiv način.
- (23) Kako bi se poboljšala okolišna održivost proizvoda, zahtjevi u pogledu informacija trebali bi se odnositi na odabrani parametar proizvoda relevantan za aspekt proizvoda, kao što je ekološki otisak proizvoda ili njegova trajnost. Od proizvođača mogu

⁵⁷ Direktiva Europskog parlamenta i Vijeća 94/62/EZ od 20. prosinca 1994. o ambalaži i ambalažnom otpadu (SL L 365, 31.12.1994., str. 10.).

⁵⁸ Uredba (EZ) br. 1935/2004 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. listopada 2004. o materijalima i predmetima koji dolaze u dodir s hranom i stavljanju izvan snage direktiva 80/590/EEZ i 89/109/EEZ (SL L 338, 13.11.2004., str. 4.).

⁵⁹ Uredba (EZ) br. 1907/2006 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. prosinca 2006. o registraciji, evaluaciji, autorizaciji i ograničavanju kemikalija (REACH) i osnivanju Europske agencije za kemikalije te o izmjeni Direktive 1999/45/EZ i stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EEZ) br. 793/93 i Uredbe Komisije (EZ) br. 1488/94 kao i Direktive Vijeća 76/769/EEZ i direktiva Komisije 91/155/EEZ, 93/67/EEZ, 93/105/EZ i 2000/21/EZ (SL L 396, 30.12.2006., str. 1.).

⁶⁰ Uredba (EZ) br. 1223/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 30. studenoga 2009. o kozmetičkim proizvodima (SL L 342, 22.12.2009., str. 59.).

⁶¹ Uredba (EU) 2017/746 Europskog parlamenta i Vijeća od 5. travnja 2017. o *in vitro* dijagnostičkim medicinskim proizvodima te o stavljanju izvan snage Direktive 98/79/EZ i Odluke Komisije 2010/227/EU (SL L 117, 5.5.2017., str. 176.).

⁶² Direktiva 2009/48/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 18. lipnja 2009. o sigurnosti igračaka (SL L 170, 30.6.2009., str. 1.).

⁶³ Direktiva 2011/65/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 8. lipnja 2011. o ograničenju uporabe određenih opasnih tvari u električnoj i elektroničkoj opremi (SL L 174, 1.7.2011., str. 88.).

zahtijevati da stavi na raspolaganje informacije o svojstvima proizvoda u odnosu na odabrani parametar proizvoda ili druge informacije koje mogu utjecati na način na koji strane koje nisu proizvođač postupaju s proizvodom kako bi se poboljšala svojstva u odnosu na takav parametar. Takvi zahtjevi u pogledu informacija trebali bi se postaviti kao dodatak zahtjevima u pogledu svojstava za isti parametar proizvoda ili umjesto njih, prema potrebi. Ako delegirani akt uključuje zahtjeve u pogledu informacija, u njemu bi trebalo navesti način stavljanja na raspolaganje traženih informacija, kao što je njihovo objavlјivanje na javno dostupnim internetskim stranicama ili uključivanje u putovnicu za proizvode ili oznaku proizvoda. Zahtjevi u pogledu informacija nužni su kako bi doveli do promjene ponašanja koja je potrebna kako bi se osiguralo postizanje ciljeva okolišne održivosti iz ove Uredbe. Očekuje se da će zahtjevi u pogledu informacija potaknuti potrošače i javna tijela na održivije odluke pružanjem čvrste osnove kupcima i javnim tijelima za usporedbu proizvoda na temelju njihove okolišne održivosti.

- (24) Ako delegirani akti uključuju zahtjeve u pogledu informacija, mogu dodatno utvrditi razrede svojstava u odnosu na jedan ili više relevantnih parametara proizvoda kako bi se olakšala usporedba proizvoda na temelju tog parametra. Razredi svojstava trebali bi omogućiti razlikovanje proizvoda na temelju njihove relativne održivosti, a mogli bi ih upotrebljavati i potrošači i javna tijela. Kao takvi, namijenjeni su usmjeravanju tržišta prema održivijim proizvodima.
- (25) Informacije o prisutnosti zabrinjavajućih tvari u proizvodima ključan su element za identifikaciju i promicanje proizvoda koji su održivi. Kemijski sastav proizvoda u velikoj mjeri određuje njihove funkcionalnosti i učinke, kao i mogućnosti ponovne uporabe ili uporabe nakon što postanu otpad. Strategija održivosti u području kemikalija⁶⁴ poziva na smanjenje prisutnosti zabrinjavajućih tvari u proizvodima i osiguravanje dostupnosti informacija o kemijskom sadržaju i sigurnoj uporabi uvođenjem zahtjeva obavješćivanja i praćenjem prisutnosti zabrinjavajućih tvari tijekom cijelog životnog ciklusa materijala i proizvoda. Uredbom (EZ) br. 1272/2008 Europskog parlamenta i Vijeća⁶⁵ i drugim postojećim zakonodavstvom o kemikalijama, kao što je Uredba (EZ) br. 1223/2009, već se osigurava obavješćivanje o opasnostima za zdravlje ili okoliš koje predstavljaju određene tvari koje, pojedinačno ili u smjesi, izazivaju zabrinutost. Korisnike tvari i smjesa trebalo bi obavijestiti i o relevantnim informacijama o održivosti koje se ne odnose prvenstveno na opasnosti za zdravlje ili okoliš. Nadalje, korisnici proizvoda koji nisu tvari ili smjese i upravitelji otpadom od takvih proizvoda isto bi tako trebali primati informacije o održivosti, uključujući informacije koje se prvenstveno odnose na opasnosti kemikalija za zdravlje ili okoliš. Stoga bi ova Uredba trebala omogućiti utvrđivanje zahtjeva povezanih s praćenjem i priopćavanjem informacija o održivosti, uključujući prisutnost zabrinjavajućih tvari u proizvodima tijekom njihova cijelog životnog ciklusa, među ostalim radi njihove dekontaminacije i uporabe kada postanu otpad. Takav okvir trebao bi biti usmjerjen na postupno obuhvaćanje svih zabrinjavajućih tvari u svim proizvodima navedenima u planovima rada u kojima se utvrđuju skupine proizvoda kojima se Komisija namjerava baviti.

⁶⁴ Komunikacija Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija *Strategija održivosti u području kemikalija Prelazak na netoksični okoliš*, COM(2020) 667 final.

⁶⁵ Uredba (EZ) br. 1272/2008 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. prosinca 2008. o razvrstavanju, označivanju i pakiranju tvari i smjesa, o izmjeni i stavljanju izvan snage Direktive 67/548/EEZ i Direktive 1999/45/EZ i o izmjeni Uredbe (EZ) br. 1907/2006, (SL L 353, 31.12.2008., str. 1.).

- (26) Zahtjevi u pogledu informacija utvrđeni ovom Uredbom trebali bi uključivati zahtjev za stavljanje na raspolaganje putovnice za proizvode. Putovnica za proizvode važan je alat za stavljanje informacija na raspolaganje dionicima u cjelokupnom vrijednosnom lancu, a dostupnost putovnice za proizvode trebala bi znatno poboljšati sveobuhvatnu sljedivost proizvoda u cijelom njegovu vrijednosnom lancu. Putovnica za proizvode trebala bi, među ostalim, pomoći potrošačima u donošenju informiranih odluka poboljšanjem pristupa informacijama o proizvodima koje su im relevantne, omogućiti gospodarskim subjektima i drugim akterima u vrijednosnom lancu, kao što su serviseri ili subjekti koji se bave recikliranjem, pristup relevantnim informacijama te omogućiti nadležnim nacionalnim tijelima da obavljaju svoje dužnosti. U tu svrhu putovnica za proizvode ne bi trebala zamijeniti, već nadopuniti nedigitalne oblike prijenosa informacija, kao što su informacije u priručniku za proizvod ili na oznaci. Osim toga, trebalo bi omogućiti uporabu putovnica za proizvode za informacije o drugim aspektima održivosti koji se primjenjuju na relevantnu skupinu proizvoda u skladu s drugim zakonodavstvom Unije.
- (27) Kako bi se uzela u obzir priroda proizvoda i njegovo tržište, informacije koje treba uključiti u putovnicu za proizvode trebalo bi pažljivo ispitati od slučaja do slučaja pri izradi pravila za pojedine proizvode. Kako bi se postigao najbolji pristup informacijama koje iz toga proizlaze uz istodobnu zaštitu prava intelektualnog vlasništva, potrebno je osmisлити i provesti putovnicu za proizvode koja omogućuje različite pristupe informacijama uključenima u putovnicu za proizvode ovisno o vrsti informacija i tipologiji dionika. Jednako tako, kako bi se izbjegli troškovi za poduzeća i javnost koji nisu razmjerni širim koristima, putovnica za proizvode trebala bi biti specifična za artikl, seriju ili model proizvoda, ovisno o, primjerice, složenosti vrijednosnog lanca, veličini, prirodi ili učincima razmatranih proizvoda.
- (28) Trebalo bi utvrditi vrste dopuštenih nosača podataka kako bi se osigurala interoperabilnost. Iz istog bi se razloga nosač podataka i jedinstvena identifikacijska oznaka proizvoda trebali objaviti u skladu s međunarodno priznatim standardima. Komisiji bi trebalo delegirati ovlast za donošenje akata u skladu s člankom 290. UFEU-a u cilju izmjene ove Uredbe zamjenom ili dodavanjem standarda u skladu s kojima se nosač podataka i jedinstveni identifikatori mogu objaviti, s obzirom na tehnički ili znanstveni napredak. Time bi se trebalo osigurati da se informacije sadržane u putovnici za proizvode mogu bilježiti i prenositi svim gospodarskim subjektima te jamčiti kompatibilnost jedinstvene identifikacijske oznake s vanjskim komponentama kao što su uređaji za skeniranje.
- (29) Kako se ne bi nepotrebno odgađalo utvrđivanje zahtjeva za ekološki dizajn osim onih u putovnici za proizvode ili kako bi se osigurala učinkovita provedba putovnica za proizvode, Komisiji bi trebalo dopustiti da skupine proizvoda izuzme od zahtjeva povezanih s putovnicom za proizvode u slučaju da tehničke specifikacije nisu dostupne u odnosu na bitne zahtjeve za tehničko rješenje i funkcioniranje putovnice za proizvode. Isto tako, kako bi se spriječilo nepotrebno administrativno opterećenje za gospodarski subjekt, Komisiji bi trebalo dopustiti da skupine proizvoda izuzme od zahtjeva u pogledu putovnice za proizvode ako drugo pravo Unije već uključuje sustav za digitalno pružanje informacija o proizvodima kojim se dionicima duž vrijednosnog lanca omogućuje pristup relevantnim informacijama o proizvodima i olakšava provjera sukladnosti proizvoda koju provode nadležna nacionalna tijela. Ta izuzeća trebalo bi povremeno preispitivati uzimajući u obzir daljnju dostupnost tehničkih specifikacija.
- (30) Jedinstvena identifikacija proizvoda temeljni je element koji omogućuje sljedivost u cijelom lancu opskrbe. Stoga bi putovnica za proizvode trebala biti povezana s

jedinstvenom identifikacijskom oznakom proizvoda. Osim toga, putovnica bi prema potrebi trebala omogućiti praćenje dionika i proizvodnih postrojenja povezanih s tim proizvodom. Kako bi se osigurala interoperabilnost, jedinstvene identifikacijske oznake subjekata i objekata koje omogućavaju sljedivost trebale bi biti objavljene u skladu s međunarodno priznatim standardima. Komisiji bi trebalo delegirati ovlast za donošenje akata u skladu s člankom 290. UFEU-a za izmjenu ove Uredbe zamjenom ili dodavanjem normi u skladu s kojima se, s obzirom na tehnički ili znanstveni napredak, mogu objaviti jedinstvene identifikacije oznake subjekata i objekata.

- (31) Digitalizirane informacije o proizvodu i njegovu životnom ciklusu ili, ako je primjenjivo, njegova putovnica trebale bi biti lako dostupne skeniranjem nosača podataka, kao što je vodeni žig ili kod za brzi odgovor (QR). Ako je moguće, nosač podataka trebao bi se nalaziti na samom proizvodu kako bi se osiguralo da informacije ostanu dostupne tijekom njegova cijelog životnog ciklusa. Međutim, ovisno o prirodi, veličini ili namjeni predmetnih proizvoda, iznimke su moguće.
- (32) Kako bi se osiguralo da je putovnica za proizvode fleksibilna, prilagodljiva i zasnovana na tržištu te da se razvija u skladu s poslovnim modelima, tržištima i inovacijama, trebala bi se temeljiti na decentraliziranom podatkovnom sustavu koji uspostavljuju i održavaju gospodarski subjekti. Međutim, za potrebe provedbe i praćenja može biti potrebno da nadležna nacionalna tijela i Komisija imaju izravan pristup evidenciji svih nosača podataka i jedinstvenim identifikacijskim oznakama povezanima s proizvodima koji se stavljuju na tržište ili u uporabu.
- (33) Kako bi se osiguralo učinkovito uvođenje putovnice za proizvode, tehničko rješenje, zahtjevi u pogledu podataka i funkciranje putovnice za proizvode trebali bi biti u skladu sa skupom ključnih tehničkih zahtjeva. Ti zahtjevi trebali bi poslužiti kao osnova za dosljedno uvođenje putovnice za proizvode u svim sektorima. Kako bi se osigurala učinkovita provedba tih ključnih zahtjeva, trebalo bi utvrditi tehničke specifikacije u obliku usklađene norme na koju bi se upućivalo u Službenom listu ili, kao zamjenska mogućnost, u obliku zajedničke specifikacije koju bi donijela Komisija. Tehničkim rješenjem trebalo bi osigurati da se podaci u putovnici za proizvode prenose na siguran način, uz poštovanje pravila o privatnosti. Digitalna putovnica za proizvode razvit će se na temelju otvorenog dijaloga s međunarodnim partnerima kako bi se njihova stajališta uzela u obzir pri izradi tehničkih specifikacija te kako bi se osigurao njihov doprinos uklanjanju trgovinskih prepreka za zelenije proizvode i smanjenju troškova povezanih s održivim ulaganjima, stavljanjem na tržište i usklađivanjem. Kako bi se omogućila njihova učinkovita provedba, tehničke specifikacije i zahtjevi povezani sa sljedivošću duž cijelog vrijednosnog lanca trebali bi se, koliko je moguće, razvijati na temelju sporazumnog pristupa te sudjelovanja, suglasnosti i učinkovite suradnje različitih dionika kao što su tijela za normizaciju, industrijska udruženja, organizacije potrošača, stručnjaci, nevladine organizacije i međunarodni partneri, uključujući gospodarstva u razvoju.
- (34) Kako bi se poboljšala provedba zahtjeva za ekološki dizajn, nacionalna tijela i Komisija moraju imati izravan pristup evidenciji svih nosača podataka i jedinstvenih identifikacijskih oznaka povezanih s proizvodima koji se stavljuju na tržište ili u uporabu. U tu bi svrhu Komisija trebala uspostaviti i održavati registar putovnica za proizvode radi pohrane tih podataka. Ako je to potrebno radi dodatnog olakšavanja provedbe, Komisija bi, prema potrebi, trebala odrediti druge informacije sadržane u putovnici za proizvode koje treba pohraniti u tom registru.

- (35) Svaka obrada osobnih podataka na temelju ove Uredbe trebala bi biti u skladu s primjenjivim pravilima o zaštiti osobnih podataka. Nadležna nacionalna tijela u državama članicama trebala bi obrađivati osobne podatke u skladu s Uredbom (EU) 2016/679 Europskog parlamenta i Vijeća⁶⁶. Komisija bi trebala obrađivati osobne podatke u skladu s Uredbom (EU) 2018/1725 Europskog parlamenta i Vijeća⁶⁷.
- (36) Učinkovita provedba u pogledu proizvoda koji se stavlja na tržište Unije, neovisno o tome jesu li iz domaće proizvodnje ili iz uvoza, ključna je za postizanje ciljeva ove Uredbe. Stoga bi, ako je Komisija uspostavila registar, carinska tijela trebala imati izravan pristup tom registru putem okružja jedinstvenog sučelja EU-a za carinu uspostavljenog Uredbom (EU) .../.... Uloga carinskih tijela trebala bi biti ta da osiguraju da carinska deklaracija upućuje na putovnicu za proizvode i da to upućivanje odgovara jedinstvenoj identifikacijskoj oznaci proizvoda pohranjenoj u registru. Time bi se carinskim tijelima omogućilo da provjere postoji li putovnica za proizvode u slučaju uvezenih proizvoda.
- (37) Ako su u registru osim nosača podataka i jedinstvenih identifikacijskih oznaka pohranjene i određene informacije sadržane u putovnici za proizvode, Komisija bi se, prema potrebi, trebala moći osigurati da carinska tijela provjeravaju usklađenosnost tih informacija i carinske deklaracije radi poboljšanja sukladnosti proizvoda sa zahtjevima za ekološki dizajn i uz vođenje računa o potrebi da se izbjegne nerazmjerno opterećenje carinskih tijela.
- (38) Informacije sadržane u putovnici za proizvode mogu carinskim tijelima omogućiti unapređivanje i olakšavanje upravljanja rizicima te bolje usmjeravanje kontrola na granici. Stoga bi carinskim tijelima trebalo omogućiti da informacije sadržane u putovnici za proizvode i povezanim registru preuzimaju i upotrebljavaju radi obavljanja svojih zadaća u skladu sa zakonodavstvom Unije, pa tako i upravljanja rizikom u skladu s Uredbom (EU) br. 952/2013 Europskog parlamenta i Vijeća⁶⁸.
- (39) Kako bi se potrošače potaknulo na donošenje održivijih odluka, oznake bi, kad se to zahtijeva delegiranim aktima donešenima u skladu s ovom Uredbom, trebale pružati informacije koje omogućavaju učinkovitu usporedbu proizvoda, primjerice navođenjem razredâ svojstava. Naime, fizičke oznake mogu poslužiti potrošačima kao dodatni izvor informacija na mjestu prodaje. Mogu im pružiti brzu vizualnu osnovu za razlikovanje proizvoda na temelju njihovih svojstava u odnosu na određeni parametar ili skup parametara proizvoda. Njima bi se, prema potrebi, trebao omogućiti i pristup dodatnim informacijama navođenjem posebnih upućivanja poput adresa internetskih stranica, dinamičnih kodova za brzi odgovor (QR oznaka), poveznica na oznake dostupne na internetu ili bilo kojeg odgovarajućeg sredstva usmjerjenog na potrošače. Komisija bi u relevantnom delegiranom aktu trebala utvrditi najučinkovitiji način isticanja takvih oznaka, među ostalim u slučaju prodaje na daljinu putem interneta, uzimajući u obzir posljedice za kupce i gospodarske subjekte te značajke predmetnih

⁶⁶ Uredba (EU) 2016/679 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. travnja 2016. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Direktive 95/46/EZ (SL L 119, 4.5.2016., str. 1.).

⁶⁷ Uredba (EU) 2018/1725 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. listopada 2018. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka u institucijama, tijelima, uredima i agencijama Unije i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 45/2001 i Odluke br. 1247/2002/EZ (SL L 295, 21.11.2018., str. 39.).

⁶⁸ Uredba (EU) br. 952/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 9. listopada 2013. o Carinskom zakoniku Unije (SL L 269, 10.10.2013., str. 1.).

proizvoda. Komisija može zahtijevati i da oznaka bude otisnuta na pakiranju proizvoda.

- (40) Uredba (EU) 2017/1369 o utvrđivanju okvira za označivanje energetske učinkovitosti primjenjuje se, usporedno s ovom Uredbom, na proizvode povezane s energijom. To znači da su oznake energetske učinkovitosti glavni instrument kojim se potrošačima pružaju odgovarajuće informacije o proizvodima povezanim s energijom te da bi razrede svojstava utvrđene ovom Uredbom trebalo, prema potrebi, uključiti u te oznake kao dodatne informacije kako je predviđeno člankom 16. Uredbe (EU) 2017/1369. U slučajevima u kojima se relevantne informacije o svojstvima proizvoda u odnosu na neki njegov parametar ne mogu uključiti kao dodatne informacije u oznaku energetske učinkovitosti utvrđenu za proizvod povezan s energijom u skladu s Uredbom (EU) 2017/1369, Komisija bi trebala ocijeniti treba li utvrditi oznaku u skladu s ovom Uredbom, uz vođenje računa o potrebi da potrošači budu obaviješteni o najvažnijim parametrima za proizvod te nedostacima u pogledu rizikâ od zbnjivanja javnosti i prekomjernog administrativnog opterećenja za gospodarske subjekte.
- (41) Potrošače bi trebalo zaštитiti od informacija koje bi ih mogle dovesti u zabludu i omesti ih u odabiru održivijih proizvoda. Zbog toga bi trebalo zabraniti da se na tržište stavlju proizvodi s oznakom koja oponaša oznake predviđene ovom Uredbom.
- (42) Kako bi se na najučinkovitiji način ostvarili ciljevi europskog zelenog plana i ponajprije riješilo pitanje proizvoda s najvećim utjecajem na okoliš, Komisija bi trebala odrediti prioritete među proizvodima koji će se regulirati ovom Uredbom i zahtjevima koji će se na njih primjenjivati. Na temelju postupka određivanja prioriteta u skladu s Direktivom 2009/125/EZ, Komisija bi trebala donijeti plan rada kojim bi obuhvatila razdoblje od najmanje tri godine i u kojem bi utvrdila popis skupina proizvoda za koje planira donijeti delegirane akte te aspekte proizvoda za koje namjerava donijeti delegirane akte horizontalne primjene. Komisija bi se pri određivanju prioriteta trebala rukovoditi skupom kriterija koji se posebno odnose na mogući doprinos delegiranih akata ostvarivanju klimatskih, okolišnih i energetskih ciljeva Unije te njihov potencijal za poboljšanje odabranih aspekata proizvoda bez stvaranja nerazmernih troškova za javnost i gospodarske subjekte. S obzirom na njihovu važnost za postizanje energetskih ciljeva Unije, odgovarajući dio mjera sadržanih u planovima rada trebao bi se odnositi na proizvode povezane s energijom. S državama članicama i dionicima trebalo bi se savjetovati i u okviru Foruma za ekološki dizajn. Zbog komplementarnosti između ove Uredbe i Uredbe (EU) 2017/1369 u pogledu proizvoda povezanih s energijom, trebalo bi uskladiti vremenske okvire za plan rada u skladu s ovom Uredbom i vremenski okvir predviđen člankom 15. Uredbe (EU) 2017/1369.
- (43) Kad je riječ o građevnim proizvodima, ovom bi se Uredbom trebali utvrditi zahtjevi za konačne proizvode samo ako nije vjerojatno da će se obvezama koje proizlaze iz [revidirane Uredbe o građevnim proizvodima] i njezinom provedbom u dovoljnoj mjeri ostvariti ciljevi okolišne održivosti koji se nastoje postići ovom Uredbom. Osim toga, pri izradi planova rada Komisija bi trebala uzeti u obzir da će, nadovezujući se na trenutačnu praksu, [revidirana Uredba o građevnim proizvodima] u odnosu na proizvode povezane s energijom koji su ujedno građevni proizvodi davati prednost zahtjevima održivosti utvrđenima u ovoj Uredbi. To bi se, primjerice, trebalo odnositi na grijače, kotlove, dizalice topline, uređaje za grijanje vode i prostora, ventilatore, sustave hlađenja i ventilacije te fotonaponske proizvode (osim fotonaponskih ploča integriranih u zgrade). Za te proizvode [revidirana Uredba o građevnim proizvodima] može prema potrebi intervenirati komplementarno, uglavnom u vezi sa sigurnosnim

aspektima, uzimajući u obzir i drugo zakonodavstvo Unije o proizvodima kao što su plinski aparati, niskonaponski uređaji i strojevi.

- (44) Radi poticanja samoregulacije kao valjane alternative regulatornim pristupima, ova bi Uredba, nadovezujući se na Direktivu 2009/125/EZ, trebala uključivati mogućnost da industrija predlaže mjere samoregulacije. Komisija bi trebala ocijeniti mjere samoregulacije koje predloži industrija, zajedno s informacijama i dokazima koje su dostavili potpisnici, među ostalim s obzirom na međunarodne trgovinske obveze Unije i potrebu da se osigura usklađenost s pravom Unije. Kako bi se osigurali jedinstveni uvjeti za provedbu ove Uredbe, Komisiji bi trebalo dati provedbene ovlasti za donošenje i ažuriranje akta u kojem se navode mjere samoregulacije koje se smatraju valjanim alternativama delegiranom aktu kojim se utvrđuju zahtjevi za ekološki dizajn. Primjereno je i da Komisija može zatražiti revidiranu verziju mjere samoregulacije kad se god to smatra potrebnim, primjerice s obzirom na relevantna tržišna kretanja ili tehnološke pomake unutar predmetne skupine proizvoda. Nakon što se mjera samoregulacije navede u provedbenom aktu, gospodarski subjekti opravdano očekuju da Komisija neće donijeti delegirani akt kojim se za tu konkretnu skupinu proizvoda utvrđuju zahtjevi za ekološki dizajn. Međutim, ne isključuje se mogućnost da Komisija doneše horizontalne zahtjeve za ekološki dizajn koji se primjenjuju i na proizvode obuhvaćene nekom priznatom mjerom samoregulacije u odnosu na one aspekte proizvoda koji nisu obuhvaćeni tom mjerom samoregulacije. Ako smatra da neka mjera samoregulacije više ne ispunjava kriterije utvrđene u ovoj Uredbi, Komisija bi je trebala ukloniti iz provedbenog akta u kojem se navode priznate mjere samoregulacije. Stoga se zahtjevi za ekološki dizajn mogu nakon toga utvrditi za skupine proizvoda na koje se prethodno odnosila ta mjera samoregulacije, u skladu s ovom Uredbom.
- (45) Mikropoduzeća te mala i srednja poduzeća (MSP-ovi) mogla bi imati velike koristi od povećanja potražnje za održivim proizvodima, ali bi se mogla suočiti i s troškovima i poteškoćama u pogledu određenih zahtjeva. Države članice i Komisija trebale bi u svojim područjima nadležnosti pružati odgovarajuće informacije, osigurati ciljano i specijalizirano osposobljavanje te pružati posebnu pomoć i potporu, pa tako i financijsku, MSP-ovima koji se bave proizvodnjom proizvoda za koje su utvrđeni zahtjevi za ekološki dizajn. Te bi mjere primjerice trebale obuhvaćati izračun ekološkog otiska proizvodâ i tehničku provedbu putovnice za proizvode. Države članice trebale bi poduzeti mjere u pogledu primjenjivih pravila o državnim potporama.
- (46) Gospodarski subjekti uništavaju neprodane proizvode široke potrošnje poput tekstila i obuće, što prerasta u jedan od raširenih okolišnih problema na cijelom prostoru Unije, posebno zbog ubrzanog rasta internetske prodaje. To dovodi do gubitka dragocjenih gospodarskih resursa jer se roba proizvodi, prevozi i nakon toga uništava a da se pritom uopće ne iskoristi u svrhu kojoj je namijenjena. Stoga je u interesu zaštite okoliša ovom Uredbom potrebno uspostaviti okvir za sprečavanje uništavanja neprodanih proizvoda prvenstveno namijenjenih potrošačima u skladu s Direktivom (EU) 2019/771 Europskog parlamenta i Vijeća⁶⁹, uključujući proizvode koje je potrošač vratio na temelju svojeg prava odustajanja kako je utvrđeno Direktivom (EU)

⁶⁹ Direktiva (EU) 2019/771 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. svibnja 2019. o određenim aspektima ugovora o kupoprodaji robe, izmjeni Uredbe (EU) 2017/2394 i Direktive 2009/22/EZ te stavljanju izvan snage Direktive 1999/44/EZ (SL L 136, 22.5.2019., str. 6.).

2011/83/EU Europskog parlamenta i Vijeća⁷⁰. Time će se smanjiti utjecaj tih proizvoda na okoliš tako što će se smanjiti stvaranje otpada i odvraćati od prekomjerne proizvodnje. Osim toga, s obzirom na to da je nekoliko država članica uvelo nacionalno zakonodavstvo o uništavanju neprodanih proizvoda široke potrošnje i time dovelo do narušavanja tržišta, potrebna su uskladena pravila o uništavanju neprodanih proizvoda široke potrošnje kako bi se osiguralo da se na distributere, trgovce na malo i druge gospodarske subjekte primjenjuju ista pravila i poticaji u svim državama članicama.

- (47) Radi odvraćanja od uništavanja neprodanih proizvoda široke potrošnje i daljnog prikupljanja podataka o pojavi te prakse, ovom bi se Uredbom trebala uvesti obveza transparentnosti za gospodarske subjekte koji u Uniji drže proizvode široke potrošnje, čime bi se od njih zahtijevalo da objave informacije o broju neprodanih proizvoda široke potrošnje koji se godišnje odbacuju. Gospodarski subjekt trebao bi navesti vrstu ili kategoriju proizvoda, razloge za njihovo odbacivanje i informacije o njihovom otpremanju radi dalnjih postupaka obrade otpada. Iako bi gospodarski subjekti trebali moći slobodno odrediti kako će objavljivati te informacije na način primjeren njihovu poslovnom okruženju, najboljom praksom trebalo bi se smatrati uvrštanje potrebnih informacija u javno dostupno nefinansijsko izvješće sastavljeno u skladu s člankom 19.a Direktive 2013/34/EU Europskog parlamenta i Vijeća⁷¹, ako je primjenjivo.
- (48) Ako uništavanje neprodanih proizvoda široke potrošnje predstavlja raširenu praksu, Komisiji bi radi njegova sprečavanja trebalo delegirati ovlast za donošenje akata u skladu s člankom 290. UFEU-a kako bi se ova Uredba dopunila zabranom uništavanja takvih proizvoda. S obzirom na širok raspon proizvoda koje bi se moglo uništiti a da ih se uopće ne proda niti iskoristi, takvo ovlaštenje potrebno je utvrditi ovom Uredbom. Međutim, zabrana utvrđena delegiranim aktima trebala bi se primjenjivati na određene skupine proizvoda koje treba utvrditi na temelju ocjene koju Komisija doneše u pogledu razmjera uništavanja takvih proizvoda u praksi, pri čemu se, prema potrebi, vodi računa o informacijama koje su gospodarski subjekti stavili na raspolaganje. Kako bi se osigurala razmjernost te obveze, Komisija bi trebala razmotriti posebna izuzeća u skladu s kojima se uništavanje neprodanih proizvoda široke potrošnje može svejednako dopustiti, primjerice iz zdravstvenih i sigurnosnih razloga. Kako bi se pratila učinkovitost te zabrane i odvratio od njezina izbjegavanja, od gospodarskih subjekata trebalo bi zahtijevati da objave broj uništenih neprodanih proizvoda široke potrošnje i razloge njihova uništenja u skladu s primjenjivim izuzećima. Naposljetku, kako bi se izbjeglo nepotrebno administrativno opterećenje za MSP-ove, trebalo bi ih izuzeti od obveza objavljivanja podataka o neprodanim odbačenim proizvodima te od zabrane odbacivanja određenih skupina proizvoda utvrđenih u delegiranim aktima. Međutim, ako postoje osnovani dokazi da bi se MSP-ove moglo iskoristiti za izbjegavanje tih obveza, Komisija bi u tim delegiranim aktima za neke skupine

⁷⁰ Direktiva 2011/83/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 25. listopada 2011. o pravima potrošača, izmjeni Direktive Vijeća 93/13/EEZ i Direktive 1999/44/EZ Europskog parlamenta i Vijeća te o stavljanju izvan snage Direktive Vijeća 85/577/EEZ i Direktive 97/7/EZ Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 304, 22.11.2011., str. 64.).

⁷¹ Direktiva 2013/34/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o godišnjim finansijskim izvještajima, konsolidiranim finansijskim izvještajima i povezanim izvješćima za određene vrste poduzeća, o izmjeni Direktive 2006/43/EZ Europskog parlamenta i Vijeća i o stavljanju izvan snage direktiva Vijeća 78/660/EEZ i 83/349/EEZ (SL L 182, 29.6.2013., str. 19.).

proizvoda trebala moći zahtijevati da se te obveze primjenjuju i na mikropoduzeća te mala ili srednja poduzeća.

- (49) Gospodarski subjekti trebali bi biti odgovorni za sukladnost proizvoda sa zahtjevima za ekološki dizajn na temelju ove Uredbe u odnosu na njihovu ulogu u lancu opskrbe kako bi se osiguralo njihovo slobodno kretanje na unutarnjem tržištu i poboljšala njihova održivost. Gospodarski subjekti koji sudjeluju u opskrbnom i distribucijskom lancu trebali bi poduzeti odgovarajuće mjere kako bi osigurali da na tržištu stavljuju na raspolaganje samo one proizvode koji su u skladu s ovom Uredbom i delegiranim aktima donesenima u skladu s njom.
- (50) S obzirom na to da podrobno poznaje postupak oblikovanja i proizvodnje, proizvođač je najprimjereniji za provedbu postupka ocjenjivanja sukladnosti. Stoga bi ocjenjivanje sukladnosti trebalo ostati isključivo obveza proizvođača.
- (51) Kako bi se zaštitilo funkcioniranje unutarnjeg tržišta, potrebno je osigurati da su proizvodi iz trećih zemalja koji ulaze na tržište Unije u skladu s ovom Uredbom i delegiranim aktima donesenima u skladu s njom, bez obzira na to uvoze li se kao proizvodi, sastavni dijelovi ili međuproizvodi. Posebno je potrebno osigurati da su proizvođači proveli odgovarajuće postupke ocjenjivanja sukladnosti tih proizvoda. Stoga bi trebalo propisati da uvoznici osiguraju da su proizvodi koje stavljuju na tržište u skladu s tim zahtjevima te da su oznaka CE i dokumentacija koju su proizvođači pripremili dostupni za inspekciju nadležnih nacionalnih tijela. Isto tako, trebalo bi propisati da uvoznici za te proizvode, prema potrebi, osiguraju dostupnost putovnice za proizvode.
- (52) Pri stavljanju proizvoda na tržište svaki bi uvoznik trebao na proizvodu navesti svoje ime, registrirano trgovačko ime ili registrirani zaštitni znak, svoju poštansku adresu i e-adresu te elektronička sredstva komunikacije putem kojih je moguće s njim stupiti u kontakt. Iznimke bi trebalo predvidjeti za slučajeve u kojima navođenje tih podataka nije moguće zbog veličine proizvoda. To uključuje slučajeve u kojima bi uvoznik trebao otvoriti ambalažu da bi na proizvod stavio ime i adresu ili u kojima je proizvod premalen da bi se na njemu naveli ti podaci.
- (53) Budući da distributer stavlja proizvod na raspolaganje na tržištu nakon što ga je na tržište stavio proizvođač ili uvoznik, trebao bi postupati s dužnom pažnjom u vezi s primjenjivim zahtjevima za ekološki dizajn. Distributer bi trebao osigurati i da njegovo rukovanje proizvodom ne utječe negativno na njegovu sukladnost sa zahtjevima ove Uredbe ili delegiranih akata donesenih u skladu s njom.
- (54) Budući da su blizu tržišta i imaju važnu ulogu u osiguravanju sukladnosti proizvoda, distributeri i uvoznici trebali bi biti uključeni u zadaće nadzora nad tržištem koje provode nadležna nacionalna tijela i pripremljeni za aktivno sudjelovanje te navedenim tijelima dostaviti sve potrebne informacije povezane s predmetnim proizvodom.
- (55) Budući da trgovac nudi proizvod za prodaju, najam ili kupnju uz obročnu otplatu cijene ili izlaže proizvode kupcima ili instalaterima, potrebno je da svojim kupcima omogući učinkovit pristup informacijama koje se zahtijevaju na temelju ove Uredbe, među ostalim i u slučaju prodaje na daljinu. Konkretno, ovom bi se Uredbom od trgovaca trebalo zahtijevati da osiguraju da je putovnica za proizvode dostupna njihovim kupcima i da su oznake jasno istaknute, u skladu s primjenjivim zahtjevima. Trgovac bi trebao ispuniti tu obvezu svaki put kad se proizvod nudi za najam.

- (56) Kako bi se olakšao odabir održivijih proizvoda, oznake bi, prema potrebi, trebale biti istaknute na jasno vidljiv i prepoznatljiv način. Trebale bi biti prepoznatljive kao oznake koje pripadaju predmetnom proizvodu a da kupac na njima pritom ne mora pročitati naziv robne marke i broj modela. Oznake bi trebale privući pozornost kupca pri pretraživanju izloženih proizvoda. Kako bi se osiguralo da je oznaka dostupna potrošačima pri razmatranju kupnje, trgovac i odgovorni gospodarski subjekt trebali bi je istaknuti pri svakom oglašavanju proizvoda, pa tako i u slučajevima prodaje na daljinu, među ostalim na internetu.
- (57) Svaki uvoznik ili distributer koji proizvod obuhvaćen delegiranim aktom donesenim u skladu s ovom Uredbom stavlja na tržiste pod vlastitim imenom ili žigom ili koji takav proizvod preinači na način koji bi mogao utjecati na usklađenost s ovom Uredbom ili relevantnim delegiranim aktom trebao bi se smatrati proizvođačem te preuzeti obveze proizvođača.
- (58) Internetska tržišta imaju ključnu ulogu u lancu opskrbe jer gospodarskim subjektima omogućavaju da dopru do velikog broja kupaca. S obzirom na važnu ulogu u posredovanju u prodaji proizvoda između gospodarskih subjekata i potrošača, internetska tržišta trebala bi preuzeti odgovornost za rješavanje problema prodaje proizvoda koji nisu u skladu sa zahtjevima za ekološki dizajn te surađivati s tijelima za nadzor tržišta. Direktivom 2000/31/EZ Europskog parlamenta i Vijeća⁷² utvrđuju se opći okvir za e-trgovinu i određene obveze za internetske platforme. Uredbom [...] o jedinstvenom tržištu digitalnih usluga (Akt o digitalnim uslugama) i izmjeni Direktive 2000/31/EZ⁷³ uređuje se odgovornost pružatelja posredničkih usluga na internetu u pogledu nezakonitog sadržaja, uključujući proizvode koji nisu u skladu sa zahtjevima za ekološki dizajn. Na temelju tog općeg okvira trebalo bi uvesti posebne zahtjeve za učinkovito rješavanje problema prodaje nesukladnih proizvoda na internetu.
- (59) Ključno je da internetska tržišta blisko surađuju s tijelima za nadzor tržišta. U skladu s člankom 7. stavkom 2. Uredbe (EU) 2019/1020 Europskog parlamenta i Vijeća⁷⁴ pružateljima usluga informacijskog društva nameće se obveza suradnje s tijelima za nadzor tržišta u pogledu proizvoda obuhvaćenih tom uredbom, uključujući proizvode za koje su utvrđeni zahtjevi za ekološki dizajn. Kako bi se dodatno poboljšala suradnja na suzbijanju nezakonitog sadržaja povezanog s nesukladnim proizvodima, ova bi Uredba trebala sadržavati konkretnе obveze provedbe te suradnje u pogledu internetskih tržišta. Na primjer, tijela za nadzor tržišta stalno poboljšavaju tehnološke alate kojima se služe za nadzor internetskog tržišta kako bi identificirala nesukladne proizvode koji se prodaju na internetu. Kako bi ti alati mogli funkcionirati, internetska tržišta trebala bi omogućiti pristup svojim sučeljima. Nadalje, tijela za nadzor tržišta možda će morati strugati podatke s internetskih tržišta.

⁷² Direktiva 2000/31/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 8. lipnja 2000. o određenim pravnim aspektima usluga informacijskog društva na unutarnjem tržištu, posebno elektroničke trgovine (Direktiva o elektroničkoj trgovini) (SL L 178, 17.7.2000., str. 1.).

⁷³ [Umetnuti upućivanje nakon donošenja Prijedloga uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o jedinstvenom tržištu digitalnih usluga (Akta o digitalnim uslugama) i izmjeni Direktive 2000/31/EZ, (COM(2020) 825 final)].

⁷⁴ Uredba (EU) 2019/1020 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. lipnja 2019. o nadzoru tržišta i sukladnosti proizvoda i o izmjeni Direktive 2004/42/EZ i uredbi (EZ) br. 765/2008 i (EU) br. 305/2011 (SL L 169, 25.6.2019., str. 1.).

- (60) Člankom 14. stavkom 4. Uredbe (EU) 2019/1020 tijelima za nadzor tržišta daje se ovlast da, ako ne postoje druga učinkovita sredstva za uklanjanje ozbiljnog rizika, zahtijevaju da se s internetskog sučelja ukloni sadržaj koji se odnosi ne nesukladne proizvode ili da se krajnjim korisnicima pri pristupu internetskom sučelju prikaže izričito upozorenje. Ovlasti povjerene tijelima za nadzor tržišta člankom 14. stavkom 4. Uredbe (EU) 2019/1020 primjenjuju se i na ovu Uredbu. Međutim, za učinkovit nadzor tržišta na temelju ove Uredbe i kako bi se izbjeglo da na tržištu Unije budu prisutni nesukladni proizvodi, ta bi se ovlast trebala primjenjivati u svim potrebnim i proporcionalnim slučajevima, pa tako i na proizvode koji predstavljaju manje ozbiljan rizik. Ta bi se ovlast trebala izvršavati u skladu s [člankom 8.] [Akta o digitalnim uslugama].
- (61) Osiguravanjem sljedivosti proizvoda u cijelom lancu opskrbe tijelima za nadzor tržišta olakšava se pronalaženje gospodarskih subjekata koji su stavili na tržište ili stavili na raspolaganje na tržištu nesukladne proizvode. Od gospodarskih subjekata trebalo bi se stoga tražiti da tijekom određenog razdoblja čuvaju podatke o svojim transakcijama.
- (62) Kako bi se ubrzala i olakšala provjera sukladnosti proizvoda stavljenih na tržište, Komisiji bi trebalo delegirati ovlast za donošenje akata u skladu s člankom 290. UFEU-a kako bi se ova Uredba dopunila tako da se od odgovornih gospodarskih subjekata zahtijeva da, prema potrebi, nadležnim tijelima i Komisiji u digitalnom obliku stave na raspolaganje određene dijelove tehničke dokumentacije. Time bi se nadležnim nacionalnim tijelima omogućio pristup tim informacijama bez zahtjeva, a istodobno bi se i dalje jamčila zaštita poslovnih tajni. Mogući načini stavljanja tih informacija na raspolaganje u digitalnom obliku trebali bi u načelu uključivati putovnicu za proizvode, unos u dio baze podataka o proizvodima iz Uredbe (EU) 2017/1369 koji se odnosi na usklađenost ili objavu na internetskoj stranici gospodarskog subjekta. Tom se obvezom nadležnim nacionalnim tijelima ne bi smjelo oduzeti pravo da na zahtjev pristupe drugim dijelovima tehničke dokumentacije.
- (63) Kako bi se omogućila bolja procjena prodora relevantnih proizvoda na tržište, bolje potkrijepile studije koje služe kao podloga za izradu ili ažuriranje zahtjeva za ekološki dizajn i planova rada te olakšalo utvrđivanje tržišnog udjela određenih skupina proizvoda radi bržeg formuliranja ili preispitivanja zahtjeva za ekološki dizajn, Komisiji bi trebalo delegirati ovlast za donošenje akata u skladu s člankom 290. UFEU-a kako bi se ova Uredba dopunila zahtjevom za prikupljanje odgovarajućih i pouzdanih podataka o prodaji proizvoda tako što će se omogućiti da ih Komisija ili netko drugi u njezino ime prikuplja izravno od proizvođača ili trgovaca na malo. Pri donošenju pravila o praćenju i izvješćivanju Komisija bi trebala uzeti u obzir potrebu da se što više poveća količina dostupnih podataka o prodoru na tržište te da se administrativno opterećenje za gospodarske subjekte svede na najmanju moguću mjeru.
- (64) Kako bi se poboljšali budući zahtjevi za ekološki dizajn i povećalo povjerenje krajnjih korisnika utvrđivanjem i ispravljanjem odstupanja između parametara potrošnje energije u uporabi i drugih parametara svojstava mjerenih u ispitnim uvjetima i pri stvarnom radu, Komisija bi trebala imati pristup podacima o stvarnoj potrošnji energije tijekom uporabe, a prema potrebi i o drugim parametrima svojstava. U tu bi svrhu Komisiji trebalo delegirati ovlast za donošenje akata u skladu s člankom 290. UFEU-a kako bi se ova Uredba dopunila zahtjevom da se za pojedinačne proizvode, slično kao i za cestovna vozila, odrede potrošnja energije u uporabi i drugi relevantni parametri svojstava te da ih se izloži krajnjem korisniku. Kad je riječ o proizvodima povezanimi s internetom, Komisiji bi trebalo delegirati ovlast za donošenje akata u

skladu s člankom 290. UFEU-a kako bi se ova Uredba dopunila zahtjevom da gospodarski subjekti takve podatke o uporabi prikupljaju na daljinu i dostavljaju ih Komisiji jer je ključno utvrditi kakva je učinkovitost tih proizvoda i o tome obavijestiti javnost. Za proizvode čija učinkovitost u uporabi u znatnoj mjeri ovisi i o klimatskim ili geografskim uvjetima trebalo bi prikupljati, anonimizirati i dostavljati i klimatske ili zemljopisne informacije.

- (65) Kako bi se osigurala učinkovita i usklađena primjena zahtjeva za ekološki dizajn utvrđenih ovom Uredbom, uključujući aspekte kao što su potrošnja energije ili energetska učinkovitost, trajnost i pouzdanost te udio recikliranog sadržaja, sukladnost s tim zahtjevima trebala bi se mjeriti pouzdanim, točnim i ponovljivim metodama kojima se uzimaju u obzir općepriznate najsuvremenije metode. Delegirani akti kojima se utvrđuju zahtjevi za ekološki dizajn proizvoda trebali bi u načelu uključivati specifikacije za ispitivanja, mjerjenja ili izračune potrebne za utvrđivanje ili provjeru sukladnosti. Osim toga, Komisiji bi trebalo delegirati ovlast za donošenje akata u skladu s člankom 290. UFEU-a kako bi se ova Uredba dopunila zahtjevom za upotrebu internetskih alata koji udovoljavaju primjenjivim zahtjevima za izračun radi osiguravanja njihove usklađene primjene.
- (66) Kako bi se osiguralo da se zahtjevima za ekološki dizajn ostvare željeni učinci, ovom bi se Uredbom trebale utvrditi opće i sveobuhvatne odredbe primjenjive na sve proizvode obuhvaćene zahtjevima za ekološki dizajn kojima se zabranjuje izbjegavanje tih zahtjeva. Stoga bi trebalo zabraniti svako postupanje koje dovodi do neopravdane promjene svojstava proizvoda tijekom ispitivanja njegove sukladnosti ili nedugo nakon stavljanja u uporabu, zbog čega objavljena svojstva proizvoda pogrešno prikazuju njegovu stvarnu učinkovitost pri uporabi.
- (67) Prema potrebi, delegirani akti kojima se utvrđuju zahtjevi za ekološki dizajn proizvoda mogu se odnositi na primjenu normi za utvrđivanje ili provjeru sukladnosti. Kako bi se osiguralo da na unutarnjem tržištu ne bude prepreka trgovini, te bi norme trebale biti usklađene na razini Unije. Nakon što se upućivanje na takvu normu doneše u skladu s Uredbom (EU) br. 1025/2012 Europskog parlamenta i Vijeća⁷⁵ i objavi u *Službenom listu Europske unije*, proizvode koji su sukladni s takvim normama i za koje su doneseni zahtjevi za ekološki dizajn na temelju ove Uredbe trebalo bi smatrati sukladnjima s tim zahtjevima u mjeri u kojoj su obuhvaćeni relevantnim usklađenim normama. Isto tako, metode ispitivanja, mjerjenja ili izračuna koje su sukladne s usklađenim normama trebalo bi smatrati sukladnjima sa zahtjevima ispitivanja, mjerjenja i izračuna utvrđenima u relevantnim delegiranim aktima kojima se utvrđuju zahtjevi za ekološki dizajn u mjeri u kojoj su obuhvaćene relevantnim usklađenim normama.
- (68) U nedostatku usklađenih normi, primjena zajedničkih specifikacija trebala bi poslužiti kao zamjensko rješenje kojim se olakšava proizvođačeva obveza ispunjavanja zahtjeva za ekološki dizajn, na primjer kad je postupak normizacije blokiran jer dionici ne mogu postići konsenzus ili ako dođe do neopravdanog kašnjenja u utvrđivanju usklađene norme. Do takvog kašnjenja može doći, primjerice, ako nije postignuta potrebna kvaliteta. Osim toga, primjena tog rješenja trebala bi biti moguća ako je

⁷⁵ Uredba (EU) br. 1025/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 25. listopada 2012. o europskoj normizaciji, o izmjeni direktiva Vijeća 89/686/EZ i 93/15/EZ i direktiva 94/9/EZ, 94/25/EZ, 95/16/EZ, 97/23/EZ, 98/34/EZ, 2004/22/EZ, 2007/23/EZ, 2009/23/EZ i 2009/105/EZ Europskog parlamenta i Vijeća te o stavljanju izvan snage Odluke Vijeća 87/95/EZ i Odluke br. 1673/2006/EZ Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 316, 14.11.2012., str. 12.).

Komisija ograničila ili povukla upućivanja na relevantne usklađene norme u skladu s člankom 11. stavkom 5. Uredbe (EU) br. 1025/2012. Usklađenost sa zajedničkim specifikacijama trebala bi isto tako dovesti do prepostavke sukladnosti.

- (69) Kako bi se gospodarskim subjektima omogućilo da dokažu da su proizvodi stavljeni na raspolaganje na tržištu u skladu sa zahtjevima za ekološki dizajn donešenima na temelju ove Uredbe, a nadležnim tijelima da to i provjere, Komisiji bi trebalo delegirati ovlast za donošenje akata u skladu s člankom 290. UFEU-a kako bi se ova Uredba dopunila utvrđivanjem postupaka ocjenjivanja sukladnosti koji su primjereni i razmjeri prirodi predmetnog proizvoda i njegovih reguliranih parametara. Kako bi se osigurala usklađenost s drugim pravnim aktima Unije, za postupke ocjenjivanja sukladnosti trebalo bi odabrati modul za unutarnju kontrolu proizvodnje uključen u ovu Uredbu odnosno module uključene u Odluku br. 768/2008/EZ Europskog parlamenta i Vijeća⁷⁶, počevši od najmanje strogog do najstrožeg, ovisno o prirodi predmetnog proizvoda. Kako bi se dodatno osiguralo da je primjenjivi modul primjeri i razmjeran prirodi predmetnog proizvoda i njegovih reguliranih parametara, Komisija bi prema potrebi trebala prilagoditi odabrani modul s obzirom na tu prirodu.
- (70) Proizvođači bi trebali sastaviti EU izjavu o sukladnosti kako bi pružili informacije o sukladnosti proizvodâ s ovom Uredbom. Od proizvođača se i drugim zakonodavstvom Unije može zahtijevati da sastave EU izjavu o sukladnosti. Kako bi se osigurao učinkovit pristup informacijama u svrhu tržišnog nadzora, trebalo bi sastaviti jedinstvenu EU izjavu o sukladnosti s obzirom na sve akte Unije. Kako bi se smanjilo administrativno opterećenje gospodarskih subjekata, trebalo bi omogućiti da ta jedinstvena EU izjava o sukladnosti bude dosje sastavljen od relevantnih pojedinačnih izjava o sukladnosti.
- (71) Uredbom (EZ) br. 765/2008 Europskog parlamenta i Vijeća⁷⁷ utvrđuju se pravila za akreditaciju tijela za ocjenjivanje sukladnosti, uspostavlja se okvir za nadzor tržišta proizvoda i kontrolu proizvoda iz trećih zemalja te se utvrđuju opća načela za oznaku CE. Ta bi se Uredba trebala primjenjivati na proizvode obuhvaćene ovom Uredbom kako bi se osiguralo da proizvodi za koje vrijedi slobodno kretanje robe unutar Unije ispunjavaju zahtjeve u pogledu visoke razine zaštite javnih interesa kao što su zdravlje ljudi, sigurnost i okoliš. Ako su za proizvod donešeni zahtjevi za ekološki dizajn, oznaka CE trebala bi upućivati na sukladnost tog proizvoda s ovom Uredbom i zahtjevima za ekološki dizajn donešenima u skladu s njom, u mjeri u kojoj se odnose na taj proizvod. Opća načela za oznaku CE i njezinu povezanost s drugim oznakama utvrđena su Uredbom (EZ) br. 765/2008. S obzirom na to da se ovom Uredbom predviđa utvrđivanje zahtjeva za ekološki dizajn za širok raspon proizvoda, Komisiji bi trebalo delegirati ovlast za donošenje akata u skladu s člankom 290. UFEU-a kako bi se ova Uredba dopunila utvrđivanjem alternativnih ili konkretnijih pravila o izjavi o sukladnosti ili označivanju sukladnosti u odnosu na zahtjeve za ekološki dizajn kako bi se osigurala usklađenost sa zahtjevima koji se na temelju prava Unije primjenjuju na obuhvaćene proizvode, spriječila zamjena s drugim oznakama ili deklaracijama i smanjilo administrativno opterećenje za gospodarske subjekte.

⁷⁶ Odluka br. 768/2008/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 9. srpnja 2008. o zajedničkom okviru za stavljanje na tržište proizvoda i o stavljanju izvan snage Odluke Vijeća 93/465/EEZ (SL L 218, 13.8.2008., str. 82.).

⁷⁷ Uredba (EZ) br. 765/2008 Europskog parlamenta i Vijeća od 9. srpnja 2008. o utvrđivanju zahtjeva za akreditaciju i za nadzor tržišta u odnosu na stavljanje proizvoda na tržište i o stavljanju izvan snage Uredbe (EEZ) br. 339/93 (SL L 218, 13.8.2008., str. 30.).

- (72) Neki od modula za ocjenjivanje sukladnosti utvrđenih u Odluci br. 768/2008/EZ zahtijevaju intervenciju tijela za ocjenjivanje sukladnosti. Radi osiguranja jedinstvenih uvjeta za provedbu ove Uredbe, tijela država članica trebala bi prijaviti ta tijela Komisiji.
- (73) Kako bi se osigurala dosljedna razina kvalitete pri ocjenjivanju sukladnosti, potrebno je utvrditi zahtjeve za tijela koja provode prijavljivanje i uključena su u ocjenjivanje, prijavljivanje i praćenje prijavljenih tijela. Ponajprije bi trebalo osigurati da je tijelo koje provodi prijavljivanje objektivno i nepristrano u svojem djelovanju. Nadalje, od tijela koja provode prijavljivanje trebalo bi se zahtijevati da čuvaju povjerljivost prikupljenih informacija, no ipak bi trebala moći razmjenjivati informacije o prijavljenim tijelima s nacionalnim tijelima, tijelima koja provode prijavljivanje iz drugih država članica i Komisijom kako bi se osigurala dosljednost pri ocjenjivanju sukladnosti. Radi učinkovitog utvrđivanja i praćenja stručnosti i neovisnosti tijela koja podnose zahtjev, tijela koja provode prijavljivanje trebala bi kao osnovu za prijavljivanje uzeti isključivo onaj pravni subjekt koji je podnio zahtjev, pri čemu ne bi smjela uzimati u obzir kvalifikacije matičnog ili sestrinskih društava. Iz istog razloga trebala bi ocijeniti tijela koja podnose zahtjev u odnosu na sve relevantne zahtjeve i zadaće ocjenjivanja sukladnosti, oslanjajući se na usklađene norme za zahtjeve i zadaće obuhvaćene tim normama.
- (74) S obzirom na središnju ulogu koju tijela koja provode prijavljivanje imaju u osiguravanju pouzdanosti ocjenjivanja sukladnosti u odnosu na zahtjeve za ekološki dizajn, bitno je da raspolažu dostatnim stručnim osobljem i finansijskim sredstvima za propisno obavljanje svojih zadaća. Ako se pri provedbi ove Uredbe ispostavi da tijela koja provode prijavljivanje ne obavljaju učinkovitu provjeru i praćenje prijavljenih tijela zbog nedostatka stručnog osoblja, Komisiji bi trebalo dodijeliti provedbene ovlasti za utvrđivanje minimalnog broja ekvivalenta punog radnog vremena koji bi trebao biti na raspolaganju tijelima koja provode prijavljivanje, ako je potrebno u vezi s posebnim zadaćama ocjenjivanja sukladnosti.
- (75) Bitno je da sva prijavljena tijela obavljaju svoje funkcije na jednakoj razini i pod uvjetima poštenog tržišnog natjecanja i autonomije. Stoga bi trebalo utvrditi zahtjeve za tijela za ocjenjivanje sukladnosti koja žele dobiti status prijavljenog tijela kako bi obavljala poslove ocjenjivanja sukladnosti. Ti bi se zahtjevi trebali i dalje primjenjivati kako bi se zadržala stručnost prijavljenog tijela. Kako bi se osigurala njegova autonomija, od prijavljenog tijela i osoblja koje zapošljava trebalo bi zahtijevati da zadrže neovisnost od gospodarskih subjekata u vrijednosnom lancu proizvodâ za koje je prijavljeno i od drugih poduzeća, uključujući poslovna udruženja te matična društva i društva kćeri.
- (76) Ako tijelo za ocjenjivanje sukladnosti dokaže sukladnost s kriterijima utvrđenima u usklađenim normama, trebalo bi pretpostaviti da ispunjava odgovarajuće zahtjeve utvrđene u ovoj Uredbi.
- (77) Tijela za ocjenjivanje sukladnosti za obavljanje dijela svojih poslova povezanih s ocjenjivanjem sukladnosti često sklapaju ugovore s podizvoditeljima ili ih prenose na društvo kćer. Kako bi se osiguralo da su proizvodi stavljeni na tržište Unije u skladu sa zahtjevima za ekološki dizajn, podizvoditelji i društva kćeri zaduženi za ocjenjivanje sukladnosti trebali bi ispunjavati iste zahtjeve kao prijavljena tijela kad je riječ o izvršavanju zadaća ocjenjivanja sukladnosti u skladu s ovom Uredbom.
- (78) Kako bi tijela koja provode prijavljivanje mogla učinkovito utvrditi i pratiti stručnost i neovisnost tijela koja su podnijela zahtjev, ta bi tijela trebala biti i ostati neovisna.

Stoga bi određene poslove i postupke donošenja odluka povezane s ocjenjivanjem sukladnosti proizvodâ i drugim poslovima koji se obavljaju u prijavljenom tijelu trebalo obavljati isključivo sâmo prijavljeno tijelo.

- (79) Kako bi se olakšao postupak utvrđivanja i praćenja njihove stručnosti i neovisnosti, tijela koja su podnijela zahtjev trebala bi izraditi i redovito ažurirati matricu kvalifikacija. Ta bi matrica trebala povezivati članove osoblja i njihove kvalifikacije s posebnim zadaćama ocjenjivanja sukladnosti, čime bi se tijelu koje provodi prijavljivanje omogućilo da učinkovitije ocjenjuje primjerenost osoblja i kontinuiranu autonomiju prijavljenog tijela.
- (80) S obzirom na to da bi se usluge koje prijavljena tijela nude u određenoj državi članici mogle odnositi na proizvode koji se stavlju na raspolaganje na tržištu u cijeloj Uniji, drugim državama članicama i Komisiji potrebno je dati priliku da iznesu svoje prigovore u pogledu pojedinog prijavljenog tijela. Radi osiguranja jedinstvenih uvjeta za provedbu ove Uredbe, Komisiji bi trebalo dodijeliti provedbene ovlasti prema kojima bi od tijela koje provodi prijavljivanje mogla zatražiti poduzimanje korektivnih mjera ako prijavljeno tijelo ne ispunjava ili više ne ispunjava zahtjeve iz ove Uredbe.
- (81) Radi olakšavanja i ubrzavanja postupka ocjenjivanja sukladnosti te kako bi se osiguralo jednakost postupanja prema gospodarskim subjektima, ključno je da prijavljena tijela dosljedno primjenjuju postupke ocjenjivanja sukladnosti i da pritom ne stvaraju nepotrebno opterećenje za gospodarske subjekte.
- (82) Prije donošenja konačne odluke o tome može li se nekom proizvodu dodijeliti potvrda o sukladnosti, gospodarskom subjektu koji ga želi staviti na tržište trebalo bi omogućiti da samo jednom dopuni relevantnu dokumentaciju. To je ograničenje potrebno kako bi se prijavljenim tijelima onemogućilo da proizvođačima pomažu unositi izmjene sve dok se ne postigne sukladnost, jer bi to značilo da pružena usluga nalikuje savjetodavnoj usluzi i u praksi bi moglo našteti javnom interesu koji je u prirodi zadaća prijavljenih tijela. Prema potrebi, prijavljenim tijelima trebalo bi omogućiti i da ograniče, suspendiraju ili povuku svaku potvrdu ili odluku o odobrenju.
- (83) Kako bi se olakšalo utvrđivanje i rješavanje slučajeva nesukladnosti prijavljenih tijela, proizvođača ili proizvoda, prijavljena tijela trebala bi proaktivno proslijediti relevantne informacije kojima raspolažu tijelima koja provode prijavljivanje ili tijelima za nadzor tržišta.
- (84) Ključno je osigurati učinkovitu razmjenu informacija između prijavljenih tijela i tijela za nadzor tržišta, uključujući tijela iz drugih država članica. U tom smislu potrebno je da tijela koja provode prijavljivanje i prijavljena tijela osiguraju postupanje po zahtjevima za informacije koje im upute tijela za nadzor tržišta.
- (85) Komisija bi trebala omogućiti odgovarajuću koordinaciju i suradnju među prijavljenim tijelima. Kako bi se osigurala usklađena primjena zahtjeva za ekološki dizajn, prijavljena tijela trebala bi raspravljati i koordinirati se u vezi s pitanjima koja bi mogla biti predmet razilaženja. Pritom bi se kao općim smjernicama trebala rukovoditi svim dokumentima koje izradi skupina za administrativnu suradnju sastavljena od predstavnika tijela za nadzor tržišta, kako je navedeno u članku 30. stavku 2. Uredbe (EU) 2019/1020.
- (86) Kako bi se potrošače potaknulo da se odluče za održiva rješenja, osobito kad održiviji proizvodi nisu dovoljno cjenovno pristupačni, trebalo bi predvidjeti mehanizme kao što su ekovaučeri i ekološko oporezivanje. Ako se države članice odluče za primjenu poticaja radi nagrađivanja najučinkovitijih proizvoda među onima za koje su razredi

svojstava utvrđeni delegiranim aktima na temelju ove Uredbe, to bi trebale učiniti tako što će te poticaje usmjeriti na dva razreda svojstava koja obuhvaćaju najviše proizvoda, ako u relevantnom delegiranom aktu nije navedeno drukčije. Međutim, državama članicama ne bi trebalo omogućiti da stavljanje proizvoda na tržište zabrane na temelju njegova razreda svojstava. Iz istog razloga Komisiji bi trebalo delegirati ovlast za donošenje akata u skladu s člankom 290. UFEU-a kako bi se ova Uredba dopunila dodatnim određivanjem parametara proizvoda ili povezanih razina svojstava na koje se poticaji država članica odnose u slučaju da u primjenjivom delegiranom aktu nije utvrđen razred svojstava ili ako su razredi svojstava utvrđeni u odnosu na više od jednog parametra proizvoda. Uvođenje poticaja država članica ne bi trebalo dovoditi u pitanje primjenu pravila Unije o državnim potporama.

- (87) Javna nabava čini 14 % BDP-a Unije. Kako bi se pridonijelo cilju postizanja klimatske neutralnosti, poboljšanja energetske i resursne učinkovitosti te prelaska na kružno gospodarstvo kojim se štite javno zdravlje i bioraznolikost, Komisiji bi trebalo delegirati ovlast za donošenje akata u skladu s člankom 290. UFEU-a kako bi se od javnih i sektorskih naručitelja kako su definirani u direktivama 2014/24/EU⁷⁸ i 2014/25/EU⁷⁹ Europskog parlamenta i Vijeća prema potrebi zahtjevalo da svoju nabavu usklade s posebnim kriterijima ili ciljevima zelene javne nabave koje treba utvrditi u delegiranim aktima donesenima na temelju ove Uredbe. Kriteriji ili ciljevi utvrđeni delegiranim aktima za određene skupine proizvoda trebali bi se poštovati ne samo pri izravnoj nabavi tih proizvoda u ugovorima o javnoj nabavi robe, nego i u ugovorima o javnim radovima ili javnim uslugama ako će se ti proizvodi upotrebljavati za djelatnosti koje su predmet tih ugovora. U usporedbi s dobrovoljnim pristupom, obveznim kriterijima ili ciljevima osigurat će se da javna potrošnja ima što jači utjecaj na povećanje potražnje za učinkovitim proizvodima. Kriteriji bi trebali biti transparentni, objektivni i nediskriminirajući.
- (88) Učinkovita provedba zahtjeva za ekološki dizajn ključna je za osiguravanje ravnopravnog tržišnog natjecanja na tržištu Unije i ostvarivanje očekivanih koristi i doprinosa ove Uredbe postizanju Unijinih klimatskih i energetskih ciljeva te ciljeva u području kružnosti. Stoga bi se Uredba (EU) 2019/1020 kojom se utvrđuje horizontalni okvir za nadzor tržišta i kontrolu proizvoda koji ulaze na tržište Unije trebala primjenjivati na proizvode za koje su zahtjevi za ekološki dizajn utvrđeni u skladu s ovom Uredbom ako ova Uredba ne sadržava posebne odredbe s istim ciljem, prirodom ili učinkom. Osim toga, kako bi se smanjile problematične razine nesukladnosti proizvoda obuhvaćenih provedbenim mjerama donesenima na temelju Direktive 2009/125/EZ i bolje sprječila nesukladnost s budućim zahtjevima za ekološki dizajn te uzimajući u obzir šire područje primjene i veće ambicije ove Uredbe u odnosu na Direktivu 2009/125/EZ, ova bi Uredba trebala sadržavati posebna dodatna pravila kojima se nadopunjuje okvir uspostavljen Uredbom (EU) 2019/1020. Ta posebna dodatna pravila trebala bi biti usmjerena na daljnje jačanje planiranja, koordinacije i podupiranja napora država članica te pružiti Komisiji dodatne alate kako bi osigurala da tijela za nadzor tržišta poduzimaju dostatne mjere radi sprečavanja nesukladnosti sa zahtjevima za ekološki dizajn.

⁷⁸ Direktiva 2014/24/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. veljače 2014. o javnoj nabavi i o stavljanju izvan snage Direktive 2004/18/EZ (SL L 94, 28.3.2014., str. 65.).

⁷⁹ Direktiva 2014/25/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. veljače 2014. o nabavi subjekata koji djeluju u sektoru vodnog gospodarstva, energetskom i prometnom sektoru te sektoru poštanskih usluga i stavljanju izvan snage Direktive 2004/17/EZ (SL L 94, 28.3.2014., str. 243.).

- (89) Osim tijela za nadzor tržišta, važnu ulogu u provedbi ove Uredbe kad je riječ o uvezenoj robi imaju i carinska tijela, koja se u tom smislu mogu osloniti na Uredbu Vijeća (EZ) br. 515/97⁸⁰.
- (90) Kako bi se osiguralo da se u pogledu zahtjeva za ekološki dizajn provode odgovarajuće provjere u odgovarajućim razmjerima, države članice trebale bi izraditi poseban akcijski plan u kojem se utvrđuju proizvodi ili zahtjevi utvrđeni kao prioriteti za nadzor tržišta u skladu s ovom Uredbom te aktivnosti predviđene radi smanjenja nesukladnosti relevantnih proizvoda ili neusklađenosti s relevantnim zahtjevima za ekološki dizajn. Prema potrebi, taj bi akcijski plan trebao biti dio nacionalnih strategija nadzora tržišta koje su države članice dužne donijeti u skladu s člankom 13. Uredbe (EU) 2019/1020.
- (91) Prioriteti za nadzor tržišta u skladu s ovom Uredbom trebali bi se utvrditi na temelju objektivnih kriterija kao što su razine uočene nesukladnosti ili utjecaji na okoliš koji proizlaze iz nesukladnosti. Aktivnosti predviđene radi rješavanja tih prioriteta trebale bi pak biti razmjerne činjenicama koje su doveli do toga da su ta pitanja određena kao prioritetna. Kako bi se osigurali jedinstveni uvjeti za provedbu ove Uredbe, Komisiji bi trebalo dodijeliti provedbene ovlasti za određivanje proizvoda i zahtjeva koje bi države članice trebale smatrati prioritetima za nadzor tržišta u kontekstu svojih akcijskih planova kojima se utvrđuju prioriteti za nadzor tržišta u skladu s ovom Uredbom te aktivnosti predviđene radi smanjenja nesukladnosti.
- (92) Ako se unatoč poboljšanju planiranja, koordinacije i potpore predviđenom ovom Uredbom uoče problematične razine nesukladnosti sa zahtjevima za ekološki dizajn, Komisiji bi trebalo omogućiti da intervenira kako bi osigurala da tijela za nadzor tržišta provode provjere u odgovarajućim razmjerima. Shodno tome, kako bi se osigurala učinkovita provedba zahtjeva za ekološki dizajn, Komisiji bi trebalo delegirati ovlast za donošenje akata u skladu s člankom 290. UFEU-a kako bi se utvrdio minimalan broj provjera koje treba provesti u odnosu na određene proizvode ili zahtjeve. Ta bi ovlast trebala biti nadopuna ovlaštenju iz članka 11. stavka 4. Uredbe (EU) 2019/1020.
- (93) Na temelju podataka unesenih u informacijski i komunikacijski sustav za nadzor tržišta, Komisija bi trebala sastavljati izvješća s informacijama o prirodi i broju provedenih provjera, o razinama utvrđene nesukladnosti te o prirodi i težini sankcija izrečenih u vezi sa zahtjevima za ekološki dizajn tijekom dvije prethodne kalendarske godine. Ta bi izvješća trebala sadržavati usporedbu aktivnosti država članica s planiranim aktivnostima i okvirnim referentnim vrijednostima za tijela za nadzor tržišta.
- (94) Kako bi se dodatno ojačala koordinacija tijela za nadzor tržišta, skupina za administrativnu suradnju („ADCO“) osnovana na temelju Uredbe (EU) 2019/1020 trebala bi se, za potrebe utvrđivanja proizvoda ili zahtjeva koji su utvrđeni kao prioriteti za nadzor tržišta na temelju ove Uredbe te aktivnosti koje su predviđene radi smanjenja nesukladnosti, sastajati u redovitim razmacima i utvrđivati zajedničke prioritete za nadzor tržišta koje treba uzeti u obzir u akcijskim planovima država članica, prioritete za pružanje potpore Unije i zahtjeve za ekološki dizajn koji se tumače na različite načine, što dovodi do narušavanja tržišta.

⁸⁰ Uredba Vijeća (EZ) br. 515/97 od 13. ožujka 1997. o uzajamnoj pomoći upravnih tijela država članica i o suradnji potonjih s Komisijom radi osiguravanja pravilne primjene propisa o carinskim i poljoprivrednim pitanjima (SL L 82, 22.3.1997., str. 1.).

- (95) Kako bi poduprla države članice u nastojanjima da osiguraju poduzimanje dostatnih mjera za sprečavanje neusklađenosti sa zahtjevima za ekološki dizajn, Komisija bi, prema potrebi, trebala upotrijebiti mjere potpore predviđene Uredbom (EU) 2019/1020. Komisija bi trebala organizirati i prema potrebi financirati zajedničke projekte nadzora i testiranja tržišta u područjima od zajedničkog interesa, zajednička ulaganja u kapacitete za nadzor tržišta i zajedničko ospozobljavanje za osoblje tijela za nadzor tržišta, tijela koja provode prijavljivanje i prijavljenih tijela. Osim toga, Komisija bi trebala izraditi smjernice o tome kako primjenjivati i provoditi zahtjeve za ekološki dizajn ako je to potrebno kako bi se osigurala njihova usklađena primjena.
- (96) Proizvodi bi se trebali stavlјati na tržište samo ako ne predstavljaju rizik. Radi boljeg usklađivanja sa specifičnom prirodom zahtjeva za ekološki dizajn i kako bi se osiguralo da napor u nadzoru tržišta budu usmjereni na neusklađenost s takvim zahtjevima, proizvod koji predstavlja rizik trebao bi se, za potrebe ove Uredbe, definirati kao proizvod koji zbog neusklađenosti sa zahtjevom za ekološki dizajn ili zbog toga što odgovorni gospodarski subjekt nije usklađen sa zahtjevom za ekološki dizajn može štetno utjecati na okoliš ili druge javne interese zaštićene relevantnim zahtjevima. Ta bi se detaljnija definicija trebala upotrebljavati pri primjeni članaka 19. i 20. Uredbe (EU) 2019/1020.
- (97) Trebao bi postojati postupak u okviru kojeg se zainteresirane strane obavješćuju o mjerama koje se namjeravaju poduzeti u pogledu proizvoda koji predstavljaju rizik. Taj bi postupak trebao omogućiti i tijelima za nadzor tržišta u državama članicama da u suradnji s relevantnim gospodarskim subjektima u pogledu takvih proizvoda djeluju u ranoj fazi. U tu bi svrhu zaštitnu klausulu koja je trenutačno uključena u Direktivu 2009/125/EZ trebalo ažurirati i uskladiti sa zaštitnim postupcima uključenima u drugo zakonodavstvo Unije o usklađivanju i u Odluku br. 768/2008/EZ. Radi osiguranja jedinstvenih uvjeta za provedbu ove Uredbe, Komisiji bi trebalo dodijeliti provedbene ovlasti kako bi utvrdila jesu li nacionalne mјere u pogledu neusklađenih proizvoda opravdane ili ne.
- (98) Tijela za nadzor tržišta trebala bi imati pravo zahtijevati od gospodarskih subjekata da poduzmu korektivne mјere na temelju nalaza da proizvod nije usklađen sa zahtjevima za ekološki dizajn ili da je gospodarski subjekt prekršio pravila o stavljanju proizvoda na tržište ili njihovu stavljanju na raspolaganje na tržištu ili druga pravila koja su mu upućena.
- (99) Pri donošenju delegiranih akata u skladu s člankom 290. UFEU-a posebno je važno da Komisija tijekom svojeg pripremnog rada provede odgovarajuća savjetovanja, uključujući ona na razini stručnjaka, te da se ta savjetovanja provedu u skladu s načelima utvrđenima u Međuinstitucijskom sporazumu o boljoj izradi zakonodavstva od 13. travnja 2016.⁸¹ Osobito, u cilju osiguravanja ravnopravnog sudjelovanja u pripremi delegiranih akata, Europski parlament i Vijeće primaju sve dokumente istodobno kada i stručnjaci iz država članica te njihovi stručnjaci sustavno imaju pristup sastancima stručnih skupina Komisije koji se odnose na pripremu delegiranih akata.
- (100) Radi osiguranja jedinstvenih uvjeta za provedbu ove Uredbe, Komisiji bi trebalo dodijeliti provedbene ovlasti u pogledu: (a) utvrđivanja provedbenih rješenja za međusobno povezivanje registra iz članka 12. i EU-ova jedinstvenog carinskog sučelja za razmjenu certifikata; (b) utvrđivanja zajedničkih zahtjeva za izgled oznaka; (c)

⁸¹

SL L 123, 12.5. 2016., str. 1.

popisa mjera samoregulacije koje su utvrđene kao valjane alternative delegiranom aktu donesenom u skladu s člankom 4.; (d) utvrđivanja formata za objavljivanje informacija o odbačenim neprodanim proizvodima široke potrošnje; (e) utvrđivanja, izmjene ili stavljanja izvan snage zajedničkih specifikacija za zahtjeve za ekološki dizajn, bitnih zahtjeva za putovnice za proizvode ili za metode ispitivanja, mjerena ili izračuna; (f) utvrđivanja minimalnog broja ekvivalenta punog radnog vremena koji se smatraju dovoljnima za pravilno praćenje prijavljenih tijela; (g) upućivanja zahtjeva državi članici da poduzme korektivne mjere, uključujući povlačenje prijave, za neusklađena prijavljena tijela; (h) navođenja proizvoda ili zahtjeva koje države članice moraju barem uzeti u obzir kao prioritete za nadzor tržišta; i (i) odlučivanja, u skladu sa zaštitnim postupkom Unije, o tome je li nacionalna mjera opravdana ili nije. Te bi ovlasti trebalo izvršavati u skladu s Uredbom (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća⁸².

- (101) Kako bi se povećalo povjerenje u proizvode koji se stavljuju na tržište, posebno u pogledu njihove usklađenosti sa zahtjevima za ekološki dizajn, javnost mora biti sigurna da će gospodarski subjekti koji na tržište stavljuju neusklađene proizvode podlijegati kaznama. Stoga je potrebno da države članice u nacionalnom zakonodavstvu utvrde učinkovite, razmjerne i odvraćajuće kazne za nepridržavanje ove Uredbe.
- (102) Komisija bi trebala provesti evaluaciju ove Uredbe. U skladu sa stavkom 22. Međuinstitucijskog sporazuma o boljoj izradi zakonodavstva ta bi se evaluacija trebala temeljiti na pet kriterija, a to su učinkovitost, djelotvornost, relevantnost, usklađenost i dodana vrijednost za EU, te bi trebala biti temelj za procjene učinka mogućih daljnjih mјera. Komisija bi Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija trebala podnijeti izvješće o provedbi ove Uredbe i njezinu utjecaju na okolišnu održivost proizvoda i funkcioniranje unutarnjeg tržišta. Izvješće bi prema potrebi trebalo biti popraćeno prijedlogom za izmjenu odgovarajućih odredbi ove Uredbe.
- (103) Nužno je da se zahtjevi za ekološki dizajn primjenjuju na najširi mogući raspon proizvoda, a ne samo na proizvode povezane s energijom te da se definicija zahtjeva za ekološki dizajn proširi na sve aspekte kružnog gospodarstva. Potrebno je i uskladiti ovu Uredbu s novim zakonodavnim okvirom utvrđenim u Uredbi (EZ) br. 765/2008 i Odluci br. 768/2008/EZ te poboljšati odredbe povezane s nadzorom tržišta. Stoga je Direktivu 2009/125/EZ potrebno zamijeniti. Kako bi se osigurala pravna sigurnost za sve gospodarske subjekte od datuma stupanja na snagu ove Uredbe i zajamčili jednaki uvjeti za poduzeća koja posluju na unutarnjem tržištu, odredbe kojima se utvrđuju obveze transparentnosti povezane s odbacivanjem neprodanih proizvoda široke potrošnje, izbjegavanjem mјera i nadzorom tržišta trebale bi se ujednačeno primjenjivati na sve subjekte u cijeloj Uniji. Stoga je Direktivu 2009/125/EZ potrebno zamijeniti uredbom.
- (104) Kako bi se osigurala pravna sigurnost i kontinuitet za proizvode koji se stavljuju na tržište ili u uporabu u skladu s provedbenim mjerama donesenima u skladu s Direktivom 2009/125/EZ, u njezinoj verziji koja se primjenjuje na dan početka primjene ove Uredbe, te bi mјere trebale ostati na snazi nakon tog datuma i sve dok se

⁸² Uredba (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. veljače 2011. o utvrđivanju pravila i općih načela u vezi s mehanizmima nadzora država članica nad izvršavanjem provedbenih ovlasti Komisije ([SL L 55, 28.2.2011., str. 13.](#)).

ne stave izvan snage delegiranim aktom donesenim u skladu s ovom Uredbom. Iz istih razloga niz odredaba Direktive 2009/125/EZ trebao bi i dalje imati puni učinak u kontekstu primjene tih provedbenih mjera. To se posebno odnosi na odredbe Direktive 2009/125/EZ o isključivanju prijevoznih sredstava za robu ili osobe iz njezina područja primjene, utvrđivanju definicija relevantnih za provedbene mjere, utvrđivanju odgovornosti gospodarskih subjekata u odnosu na proizvode stavljeni na tržište, utvrđivanju pojedinosti relevantnih postupaka ocjenjivanja sukladnosti i EZ izjave o sukladnosti, utvrđivanju pretpostavke sukladnosti za proizvode kojima je dodijeljen znak za okoliš EU-a i omogućivanju potrebnih mjera povezanih s usklađenim normama. Imajući na umu važnost osiguravanja slobodnog kretanja robe, zabrane praksi kojima se nezakonito mijenjaju svojstva proizvoda kako bi se postigao povoljniji rezultat i osiguravanja pravilne provedbe zahtjeva za ekološki dizajn, relevantne odredbe ove Uredbe trebale bi se primjenjivati na proizvode povezane s energijom stavljeni na tržište u skladu s provedbenim mjerama na temelju Direktive 2009/125/EZ.

- (105) S obzirom na to da ciljeve ove Uredbe, a to su poboljšanje okolišne održivosti proizvoda i osiguravanje slobodnog kretanja na unutarnjem tržištu proizvoda za koje su utvrđeni zahtjevi za ekološki dizajn, ne mogu dostatno ostvariti države članice, nego se zbog svojeg opsega i učinaka mogu ostvariti samo na razini Unije, Unija može donijeti mјere u skladu s načelom supsidijarnosti utvrđenim u članku 5. Ugovora o Europskoj uniji (UEU). U skladu s načelom proporcionalnosti utvrđenim u tom članku, ova Uredba ne prelazi ono što je potrebno za ostvarivanje tih ciljeva,

DONIJELI SU OVU UREDBU:

POGLAVLJE I. – OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Predmet i područje primjene

1. Ovom se Uredbom uspostavlja okvir za poboljšanje okolišne održivosti proizvoda i osiguravanje slobodnog kretanja na unutarnjem tržištu utvrđivanjem zahtjeva za ekološki dizajn koje proizvodi moraju ispunjavati kako bi se stavili na tržište ili u uporabu. Ti zahtjevi za ekološki dizajn, koje Komisija dodatno razrađuje u delegiranim aktima, odnose se na:
 - (a) trajnost i pouzdanost proizvoda;
 - (b) mogućnost ponovne uporabe proizvoda;
 - (c) mogućnost modernizacije, popravka, održavanja i obnove proizvoda;
 - (d) prisutnost zabrinjavajućih tvari u proizvodima;
 - (e) energetsku i resursnu učinkovitost proizvoda;
 - (f) udio recikliranog sadržaja u proizvodima;
 - (g) ponovnu proizvodnju i recikliranje proizvoda;
 - (h) ugljični i ekološki otisak proizvoda;
 - (i) očekivanu količinu otpadnih materijala koje će proizvod proizvesti.

Ovom se Uredbom uspostavlja i digitalna putovnica za proizvode („putovnica za proizvode”), predviđa utvrđivanje obveznih kriterija za zelenu javnu nabavu i stvara okvir kojim će se spriječiti uništavanje neprodanih proizvoda široke potrošnje.

2. Ova se Uredba primjenjuje na svu fizičku robu koja se stavlja na tržiste ili u uporabu, uključujući sastavne dijelove i međuproizvode. Međutim, ova se Uredba ne primjenjuje na:
 - (a) hranu u skladu s definicijom iz članka 2. Uredbe (EZ) br. 178/2002;
 - (b) hranu za životinje u skladu s definicijom iz članka 3. stavka 4. Uredbe (EZ) br. 178/2002;
 - (c) lijekove za humanu primjenu u skladu s definicijom iz članka 1. stavka 2. Direktive 2001/83/EZ;
 - (d) veterinarsko-medicinske proizvode u skladu s definicijom iz članka 4. stavka 1. Uredbe (EU) 2019/6;
 - (e) žive biljke, životinje i mikroorganizme;
 - (f) proizvode ljudskog podrijetla;
 - (g) proizvode biljaka i životinja koji su izravno povezani s njihovim budućim razmnožavanjem.

*Članak 2.
Definicije*

Za potrebe ove Uredbe primjenjuju se sljedeće definicije:

- (1) „proizvod” znači svaka fizička roba koja se stavlja na tržiste ili u uporabu;
- (2) „sastavni dio” znači proizvod namijenjen ugradnji u drugi proizvod;
- (3) „međuproizvod” znači proizvod koji zahtjeva daljnju proizvodnju ili pretvorbu kao što je miješanje, premazivanje ili sastavljanje kako bi bio prikladan za krajnje korisnike;
- (4) „proizvod povezan s energijom” znači svaki proizvod koji tijekom uporabe utječe na potrošnju energije;
- (5) „skupina proizvoda” znači proizvodi koji su slični s obzirom na namjenu i uporabu ili imaju slična funkcionalna svojstva te su slični prema shvaćanju potrošača;
- (6) „ekološki dizajn” znači uključivanje aspekata okolišne održivosti u značajke proizvoda i procese koji se odvijaju u cijelom vrijednosnom lancu proizvoda;
- (7) „zahtjev za ekološki dizajn” znači zahtjev u pogledu svojstava ili zahtjev u pogledu informacija čiji je cilj učiniti proizvod okolišno održivijim;
- (8) „zahtjev u pogledu svojstava” znači kvantitativni ili nekvantitativni zahtjev za proizvod ili u vezi s proizvodom radi postizanja određene razine svojstava u odnosu na parametar proizvoda iz Priloga I.;
- (9) „zahtjev za informacije” znači obveza da proizvod bude popraćen informacijama kako je navedeno u članku 7. stavku 2.;
- (10) „lanac opskrbe” znači sve uzlazne aktivnosti i procesi lanca vrijednosti proizvoda do trenutka kada proizvod stigne do krajnjeg korisnika;

- (11) „lanac vrijednosti” znači sve aktivnosti i procesi koji su dio životnog ciklusa proizvoda, kao i njegova moguća ponovna proizvodnja;
- (12) „životni ciklus” znači uzastopne i međusobno povezane faze životnog vijeka proizvoda koje obuhvaćaju pribavljanje ili stvaranje sirovina iz prirodnih resursa, prethodnu obradu, proizvodnju, skladištenje, distribuciju, ugradnju, uporabu, održavanje, popravak, modernizaciju, obnovu i ponovnu uporabu te kraj životnog vijeka;
- (13) „kraj životnog vijeka” znači faza životnog ciklusa koja počinje odbacivanjem proizvoda i završava kada se proizvod vrati u prirodu kao otpadni proizvod ili uđe u životni ciklus drugog proizvoda;
- (14) „utjecaj na okoliš” znači svaka promjena okoliša, bila nepovoljna ili korisna, koja u cijelosti ili djelomično proizlazi iz proizvoda tijekom njegova životnog ciklusa;
- (15) „razred svojstava” znači raspon razina svojstava u odnosu na jedan ili više parametara proizvoda iz Priloga I., poredanih u uzastopnim koracima kako bi se omogućila diferencijacija proizvoda;
- (16) „ponovna proizvodnja” znači industrijski proces u kojem se proizvod proizvodi od predmeta koji su otpad, proizvodi ili sastavni dijelovi i u kojem je učinjena barem jedna promjena na proizvodu koja utječe na sigurnost, svojstva, svrhu ili vrstu proizvoda koji se obično stavlja na tržiste uz komercijalno jamstvo;
- (17) „modernizacija” znači poboljšanje funkcionalnosti, svojstava, kapaciteta ili estetike proizvoda;
- (18) „obnova” znači priprema ili izmjena predmeta koji je otpad ili proizvod kako bi se ponovno uspostavila njegova svojstva ili funkcionalnost u okviru predviđene uporabe, raspona svojstava i održavanja koji su izvorno osmišljeni u fazi oblikovanja ili kako bi se ispunili primjenjivi tehnički standardi ili regulatorni zahtjevi, rezultat čega jest izrada potpuno funkcionalnog proizvoda;
- (19) „održavanje” znači radnja koja se provodi kako bi se proizvod držao u stanju u kojem može funkcionirati kako je potrebno;
- (20) „popravak” znači vraćanje neispravnog proizvoda ili otpada u stanje u kojem ispunjava svoju namjenu;
- (21) „trajnost” znači sposobnost proizvoda da funkcionira kako je potrebno, pod određenim uvjetima uporabe, održavanja i popravljanja dok ograničavajući događaj ne spriječi njegovo funkcioniranje;
- (22) „pouzdanost” znači vjerojatnost da proizvod funkcionira kako je potrebno u određenim uvjetima za određeno vrijeme trajanja bez ograničavajućih događaja;
- (23) „ekološki otisak” znači kvantifikacija utjecaja proizvoda na okoliš, bilo u odnosu na jednu kategoriju utjecaja na okoliš bilo u odnosu na skup kategorija utjecaja na temelju metode mjerjenja ekološkog otiska proizvoda;
- (24) „metoda mjerjenja ekološkog otiska proizvoda” znači metoda procjene tijekom životnog ciklusa radi kvantifikacije učinaka proizvoda na okoliš utvrđena Preporukom (EU) 2021/2279;
- (25) „uglični otisak” znači zbroj emisija stakleničkih plinova i uklanjanja stakleničkih plinova u sustavu proizvoda, izražen kao ekvivalent CO₂ i temeljen na procjeni

- tijekom životnog ciklusa primjenom jedinstvene kategorije utjecaja koja se odnosi na klimatske promjene;
- (26) „ugovori o javnoj nabavi” znači ugovori o javnoj nabavi u skladu s definicijom iz članka 2. stavka 5. Direktive 2014/24/EU;
- (27) „tvar” znači tvar u skladu s definicijom iz članka 3. točke 1. Uredbe (EZ) br. 1907/2006;
- (28) „zabrinjavajuća tvar” znači tvar koja:
- (a) ispunjava kriterije utvrđene u članku 57. i identificirana je u skladu s člankom 59. stavkom 1. Uredbe (EZ) br. 1907/2006; ili
 - (b) je u dijelu 3. Priloga VI. Uredbi (EZ) br. 1272/2008 razvrstana u jedan od sljedećih razreda ili kategorija opasnosti:
 - karcinogenost 1. i 2. kategorije,
 - mutageni učinak na zametne stanice 1. i 2. kategorije,
 - reproduktivna toksičnost 1. i 2. kategorije [*dodati tijekom zakonodavnog postupka kad Uredba (EZ) br. 1272/2008 sadržava sljedeće razrede opasnosti: postojana, bioakumulativna, toksična (PBT), vrlo postojana vrlo bioakumulativna (vPvB); postojana, mobilna i toksična (PMT), vrlo postojana vrlo mobilna (vPvM); endokrini poremećaji*],
 - preosjetljivost dišnih putova 1. kategorije,
 - preosjetljivost kože 1. kategorije,
 - kronična opasnost za voden okoliš od 1. do 4. kategorije,
 - opasnost za ozonski sloj,
 - toksičnost za ciljani organ – ponavljano izlaganje 1. i 2. kategorije,
 - toksičnost za ciljani organ – jednokratno izlaganje 1. i 2. kategorije; ili
 - (c) negativno utječe na ponovnu uporabu i recikliranje materijala u proizvodu u kojem je prisutna;
- (29) „putovnica za proizvode” znači skup podataka specifičnih za proizvod koji uključuje informacije navedene u primjenjivom delegiranom aktu donesenom u skladu s člankom 4. i koji je dostupan elektroničkim putem preko nosača podataka u skladu s poglavljem III.;
- (30) „nosač podataka” znači simbol linearog crtičnog koda, dvodimenzionalni simbol ili drugi medij za automatsko bilježenje identifikacijskih podataka koji uređaj može očitati;
- (31) „jedinstvena identifikacijska oznaka proizvoda” znači jedinstveni niz znakova za identifikaciju proizvoda koji omogućuje i internetsku poveznicu na putovnicu za proizvode;
- (32) „jedinstvena identifikacijska oznaka gospodarskog subjekta” znači jedinstveni niz znakova za identifikaciju sudionika uključenih u lanac vrijednosti proizvoda;
- (33) „jedinstvena identifikacijska oznaka objekta” znači jedinstveni niz znakova za identifikaciju lokacija ili zgrada koje su uključene u lanac vrijednosti proizvoda ili koje upotrebljavaju sudionici uključeni u lanac vrijednosti proizvoda;

- (34) „obrada” znači obrada u skladu s definicijom iz članka 3. točke 2. Uredbe (EU) 2018/1807;
- (35) „uništenje” znači namjerno oštećivanje ili odbacivanje proizvoda kao otpada, uz iznimku odbacivanja isključivo u svrhu isporuke proizvoda radi pripreme za ponovnu uporabu ili ponovnu proizvodnju;
- (36) „proizvod široke potrošnje” znači svaki proizvod, osim sastavnih dijelova i međuproizvoda, prvenstveno namijenjen potrošačima u skladu s definicijom iz članka 2. točke 2. Direktive (EU) 2019/771;
- (37) „neprodani proizvod široke potrošnje” znači svaki proizvod široke potrošnje koji nije prodan ili koji je potrošač vratio s obzirom na svoje pravo odustajanja u skladu s člankom 9. Direktive (EU) 2011/83/EU;
- (38) „mjera samoregulacije” znači dobrovoljni sporazum ili kodeksi ponašanja koje su industrijski sektori sklopili na vlastitu inicijativu i za čiju su provedbu odgovorni;
- (39) „stavljanje na raspolaganje na tržištu” znači svaka isporuka proizvoda za distribuciju, potrošnju ili upotrebu na tržištu Unije u okviru trgovačke djelatnosti, bilo uz naplatu bilo besplatno;
- (40) „stavljanje na tržište” znači prvo stavljanje proizvoda na raspolaganje na tržištu Unije;
- (41) „stavljanje u uporabu” znači prva uporaba proizvoda u Uniji u skladu s njegovom namjenom;
- (42) „proizvođač” znači svaka fizička ili pravna osoba koja proizvodi proizvod ili po čijem je nalogu takav proizvod osmišljen ili proizveden i koja taj proizvod stavlja na tržište pod svojim imenom ili zaštitnim znakom ili, ako takva osoba ili uvoznik ne postoji, svaka fizička ili pravna osoba koja stavlja neki proizvod na tržište ili u uporabu;
- (43) „ovlašteni zastupnik” znači svaka fizička ili pravna osoba s poslovnim nastanom u Uniji koju je proizvođač pisanim putem ovlastio da djeluje u njegovo ime u odnosu na određene zadaće s obzirom na obveze proizvođača u skladu sa zahtjevima ove Uredbe;
- (44) „uvoznik” znači svaka fizička ili pravna osoba s poslovnim nastanom u Uniji koja na tržište Unije stavlja proizvod iz treće zemlje;
- (45) „distributer” znači svaka fizička ili pravna osoba u lancu opskrbe koja nije proizvođač ni uvoznik, a stavlja proizvod na raspolaganje na tržištu;
- (46) „gospodarski subjekt” znači proizvođač, ovlašteni zastupnik, uvoznik, distributer, trgovac i pružatelj usluga provođenja narudžbi;
- (47) „tehnička specifikacija” znači dokument kojim se propisuju tehnički zahtjevi koje mora ispuniti proizvod, proces ili usluga;
- (48) „usklađena norma” znači norma definirana u članku 2. stavku 1. točki (c) Uredbe (EU) br. 1025/2012;
- (49) „oznaka CE” znači oznaka kojom proizvođač označuje da je proizvod u skladu s primjenjivim zahtjevima utvrđenima zakonodavstvom Unije o usklađivanju kojima se propisuje njezino stavljanje;
- (50) „akreditacija” znači akreditacija u skladu s definicijom iz članka 2. stavka 10. Uredbe (EZ) br. 765/2008;

- (51) „nacionalno akreditacijsko tijelo” znači nacionalno akreditacijsko tijelo u skladu s definicijom iz članka 2. stavka 11. Uredbe (EZ) br. 765/2008;
- (52) „ocjenjivanje sukladnosti” znači postupak kojim se utvrđuje jesu li ispunjeni zahtjevi propisani u relevantnim delegiranim aktima donesenima u skladu s člankom 4.;
- (53) „tijelo za ocjenjivanje sukladnosti” znači tijelo koje obavlja poslove ocjenjivanja sukladnosti, uključujući umjeravanje, ispitivanje, izdavanje potvrda i inspekciju;
- (54) „prijavljeno tijelo” znači tijelo za ocjenjivanje sukladnosti koje je prijavljeno u skladu s poglavljem IX. ove Uredbe;
- (55) „internetsko tržište” znači pružatelj posredničke usluge koji upotrebljava softver, uključujući internetske stranice, dio internetskih stranica ili aplikaciju, koji kupcima omogućuje sklapanje ugovora na daljinu s gospodarskim subjektima za prodaju proizvoda obuhvaćenih delegiranim aktima donesenima u skladu s člankom 4.;
- (56) „trgovac” znači trgovac na malo ili druga fizička ili pravna osoba koja nudi proizvode za prodaju, najam ili kupnju uz obročnu otplatu ili izlaže proizvode kupcima u okviru trgovačke djelatnosti, bilo uz naplatu bilo besplatno;
- (57) „prodaja na daljinu” znači ponuda za prodaju, najam ili kupnju proizvoda uz obročnu otplatu na internetu ili putem drugih sredstava prodaje na daljinu, pri čemu potencijalni kupac ne može fizički pristupiti izloženim proizvodima;
- (58) „proizvod koji predstavlja rizik” znači proizvod koji zbog neusklađenosti sa zahtjevima utvrđenima u ovoj Uredbi ili na temelju nje, osim onih navedenih u članku 65. stavku 1., može negativno utjecati na okoliš ili druge javne interese zaštićene tim zahtjevom;
- (59) „proizvod koji predstavlja ozbiljan rizik” znači proizvod koji predstavlja rizik za koji se na temelju procjene smatra da je zbog stupnja relevantne neusklađenosti ili povezanih štetnih učinaka potrebna brza intervencija tijela za nadzor tržišta, uključujući slučajevе u kojima učinci neusklađenosti nisu neposredni.

Osim toga, primjenjuju se definicije pojmove „otpad”, „opasni otpad”, „ponovna uporaba”, „oporaba”, „priprema za ponovnu uporabu” i „recikliranje” iz članka 3. točaka 1., 2., 13., 15., 16. i 17. Direktive 2008/98/EZ Europskog parlamenta i Vijeća⁸³.

Primjenjuju se i definicije pojmove „nadzor tržišta”, „tijelo za nadzor tržišta”, „pružatelj usluga provođenja narudžbi”, „internetsko sučelje”, „korektivna mjera”, „krajnji korisnik”, „opoziv”, „povlačenje”, „carinska tijela” i „puštanje u slobodni promet” iz članka 3. točaka 3., 4., 11., 15., 16., 21., 22., 23., 24. i 25. Uredbe (EU) 2019/1020.

Primjenjuju se i definicije „MSP-ova”, „malih poduzeća” i „mikropoduzeća” iz članka 2. stavaka 1., 2. i 3. Priloga I. Preporuci Komisije 2003/361/EZ⁸⁴.

⁸³ Direktiva 2008/98/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 19. studenoga 2008. o otpadu i stavljanju izvan snage određenih direktiva (SL L 312, 22.11.2008., str. 3.).

⁸⁴ Preporuka Komisije od 6. svibnja 2003. o definiciji mikro, malih i srednjih poduzeća (SL L 124, 20.5.2003., str. 36.).

*Članak 3.
Slobodno kretanje*

1. Proizvodi se stavljuju na tržište ili u uporabu samo ako su u skladu sa zahtjevima za ekološki dizajn utvrđenima u delegiranim aktima donesenima u skladu s člankom 4. primjenjivima na te proizvode.
2. Države članice ne smiju zabraniti, ograničavati niti sprečavati stavljanje na tržište ili u uporabu proizvoda koji su u skladu sa zahtjevima za ekološki dizajn utvrđenima u delegiranim aktima donesenima u skladu s člankom 4. zbog neusklađenosti s nacionalnim zahtjevima koji se odnose na parametre proizvoda iz Priloga I. obuhvaćene zahtjevima za ekološki dizajn uključenima u takve delegirane akte.

Države članice ne smiju zabraniti, ograničavati niti sprečavati stavljanje na tržište ili u uporabu proizvoda koji su u skladu sa zahtjevima u pogledu informacija utvrđenima u delegiranim aktima donesenima u skladu s člankom 4. zbog neusklađenosti s nacionalnim zahtjevima u pogledu informacija koji se odnose na parametre proizvoda iz Priloga I. obuhvaćene zahtjevima u pogledu informacija uključenima u takve delegirane akte.
3. Drugim podstavkom ne sprečava se države članice da utvrde minimalne zahtjeve u pogledu energetskih svojstava u skladu s člankom 4. stavkom 1. i zahtjeve za sustave u skladu s člankom 8. Direktive 2010/31/EU Europskog parlamenta i Vijeća⁸⁵.
4. Države članice ne smiju zabraniti, ograničavati niti sprečavati stavljanje na tržište ili u uporabu proizvoda na temelju neusklađenosti s nacionalnim zahtjevima koji se odnose na parametre proizvoda iz Priloga I. za koje se u delegiranom aktu donesenom u skladu s člankom 4. propisuje da nisu potrebni zahtjevi u pogledu svojstava, zahtjevi u pogledu informacija ili ni zahtjevi u pogledu svojstava ni zahtjevi u pogledu informacija.
5. Na sajmovima, izložbama i sličnim događanjima države članice ne smiju sprečavati izlaganje proizvoda koji nisu u skladu s delegiranim aktima donesenima u skladu s člankom 4., pod uvjetom da vidljiva oznaka jasno pokazuje da ti proizvodi nisu usklađeni i da nisu na prodaju dok ih se ne uskladi.

POGLAVLJE II. – ZAHTJEVI ZA EKOLOŠKI DIZAJN

*Članak 4.
Ovlašti za donošenje delegiranih akata*

Komisija je ovlaštena donositi delegirane akte u skladu s člankom 66. radi dopune ove Uredbe utvrđivanjem zahtjeva za ekološki dizajn proizvoda ili u vezi s njima kako bi se poboljšala njihova okolišna održivost. Ti zahtjevi uključuju elemente navedene u Prilogu VI. i utvrđuju se u skladu s člancima 5., 6. i 7. te poglavljem III. Ovlast za donošenje zahtjeva za ekološki dizajn uključuje ovlast za utvrđivanje da zahtjevi u pogledu svojstava, zahtjevi u pogledu informacija ili ni zahtjevi u pogledu svojstava ni zahtjevi u pogledu informacija nisu potrebni za određene parametre proizvoda iz Priloga I.

Pri utvrđivanju zahtjeva za ekološki dizajn u delegiranim aktima iz prvog podstavka Komisija isto tako dopunjuje ovu Uredbu određivanjem primjenjivih postupaka ocjenjivanja

⁸⁵ Direktiva 2010/31/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 19. svibnja 2010. o energetskim svojstvima zgrada (SL L 153, 18.6.2010., str. 13.).

sukladnosti među modulima utvrđenima u Prilogu IV. ovoj Uredbi i Prilogu II. Odluci br. 768/2008/EZ, uz potrebne prilagodbe s obzirom na zahtjeve za predmetni proizvod ili zahtjeve za ekološki dizajn, u skladu s člankom 36.

Delegiranim aktima iz prvog podstavka ova se Uredba može i dopuniti tako da se:

- (a) od proizvođača, njihovih ovlaštenih zastupnika ili uvoznika zahtijeva da dijelove tehničke dokumentacije povezane s relevantnim proizvodom bez zahtjeva učine digitalno dostupnima Komisiji ili tijelima za nadzor tržišta u skladu s člankom 30. stavkom 3.;
- (b) od proizvođača, njihovih ovlaštenih zastupnika ili uvoznika zahtijeva da Komisiji stave na raspolaganje informacije o količinama proizvoda obuhvaćenog tim delegiranim aktima stavljenima na tržište ili u uporabu, u skladu s člankom 31. stavkom 1.;
- (c) zahtijeva da proizvodi stavljeni na tržište mogu mjeriti energiju koju troše ili svoja svojstva u odnosu na druge relevantne parametre proizvoda iz Priloga I. dok su u uporabi, u skladu s člankom 31. stavkom 2.;
- (d) od proizvođača, njihovih ovlaštenih zastupnika ili uvoznika zahtijeva da prikupljaju i anonimiziraju podatke o uporabi iz točke (c) ili o njima izvješćuju Komisiju, u skladu s člankom 31. stavkom 3.;
- (e) zahtijeva uporaba internetskih alata za izračun svojstava proizvoda u odnosu na parametar proizvoda iz Priloga I., u skladu s člankom 32. stavkom 2.;
- (f) odrede alternativna pravila o izjavi o sukladnosti ili oznakama kojima se označava sukladnost sa zahtjevima za ekološki dizajn odstupajući od članaka 37. i 39., u skladu s člankom 40.;
- (g) utvrde pravila za usmjeravanje poticaja država članica u skladu s člankom 57.;
- (h) utvrde zahtjevi koji se primjenjuju na ugovore o javnoj nabavi, među ostalim da države članice provode i prate te zahtjeve i izvješćuju o njima. Ti se zahtjevi temelje na parametrima proizvoda iz Priloga I. i utvrđenima u skladu s člankom 58.

*Članak 5.
Zahtjevi za ekološki dizajn*

1. Komisija, prema potrebi za relevantne skupine proizvoda i uzimajući u obzir sve faze njihova životnog ciklusa, utvrđuje zahtjeve za ekološki dizajn kako bi se poboljšali sljedeći aspekti proizvoda:
 - (a) trajnost;
 - (b) pouzdanost;
 - (c) mogućnost ponovne uporabe;
 - (d) mogućnost modernizacije;
 - (e) mogućnost popravka;
 - (f) mogućnost održavanja i obnove;
 - (g) prisutnost zabrinjavajućih tvari;
 - (h) potrošnja energije ili energetska učinkovitost;
 - (i) uporaba resursa ili resursna učinkovitost;

- (j) udio recikliranog sadržaja;
- (k) mogućnost ponovne proizvodnje i recikliranja;
- (l) mogućnost uporabe materijala;
- (m) utjecaji na okoliš, uključujući ugljični i ekološki otisak;
- (n) očekivana količina otpadnih materijala koje će proizvod proizvesti.

2. Zahtjevi za ekološki dizajn utvrđuju se za određenu skupinu proizvoda.

Međutim, ako dvije ili više skupina proizvoda pokazuju tehničke sličnosti koje omogućuju poboljšanje aspekta proizvoda iz stavka 1. na temelju općeg zahtjeva, zahtjevi za ekološki dizajn mogu se utvrditi horizontalno za te skupine proizvoda.

Horizontalni zahtjev za ekološki dizajn utvrđen u skladu s drugim podstavkom može obuhvaćati proizvode koji pripadaju području primjene mjere samoregulacije koja je utvrđena kao valjana alternativa u skladu s člankom 18. stavkom 3. ako Komisija smatra da se ta mjeru samoregulacije ne odnosi na aspekt proizvoda obuhvaćen tim horizontalnim zahtjevom za ekološki dizajn.

3. Zahtjevi za ekološki dizajn, prema potrebi, uključuju:

- (a) zahtjeve u pogledu svojstava iz članka 6.;
- (b) zahtjeve u pogledu informacija iz članka 7.

4. Pri pripremi zahtjeva za ekološki dizajn Komisija:

- (a) uzima u obzir sljedeće elemente:
 - i. prioritete Unije u području klime, okoliša i energetske učinkovitosti te druge povezane prioritete Unije;
 - ii. relevantno zakonodavstvo Unije, uključujući u kojoj se mjeri ono bavi relevantnim aspektima proizvoda navedenima u stavku 1.;
 - iii. mjere samoregulacije, kako je predviđeno u članku 18.;
 - iv. relevantno nacionalno zakonodavstvo u području okoliša;
 - v. relevantne europske i međunarodne standarde;
- (b) provodi procjenu utjecaja na temelju najboljih dostupnih dokaza i analiza te, prema potrebi, dodatnih studija i rezultata istraživanja izrađenih u okviru europskih programa financiranja. Pritom Komisija osigurava da je dubina analize aspekata proizvoda navedenih u stavku 1. razmjerna njihovoj važnosti. Utvrđivanje zahtjeva za ekološki dizajn za najvažnije aspekte proizvoda među onima navedenima u stavku 1. ne smije se neopravdano odgađati zbog nesigurnosti u pogledu mogućnosti utvrđivanja zahtjeva za ekološki dizajn kako bi se poboljšali drugi aspekti tog proizvoda;
- (c) uzima u obzir relevantne tehničke informacije koje se upotrebljavaju kao osnova za zakonodavstvo ili instrumente Unije ili proizlaze iz njih, uključujući Uredbu (EZ) br. 66/2010, Direktivu 2010/75/EU, kriterije tehničke provjere donesene u skladu s Uredbom (EU) 2020/852 i kriterije zelene javne nabave;
- (d) uzima u obzir stajališta Foruma za ekološki dizajn iz članka 17.

5. Zahtjevi za ekološki dizajn moraju ispunjavati sljedeće kriterije:

- (a) sa stajališta korisnika ne smije biti znatnog negativnog utjecaja na funkcionalnost proizvoda;
- (b) ne smije biti štetnih učinaka na zdravlje i sigurnost osoba;
- (c) ne smije biti znatnog negativnog utjecaja na potrošače u smislu cjenovne pristupačnosti relevantnih proizvoda, uzimajući u obzir i pristup rabljenim proizvodima, trajnost i trošak proizvoda tijekom životnog ciklusa;
- (d) ne smije doći do nerazmjerne negativnog utjecaja na konkurentnost gospodarskih subjekata, barem MSP-ova;
- (e) proizvođačima ili drugim gospodarskim subjektima ne smije biti nametnuta nikakva tehnologija zaštićena nekim pravom vlasništva;
- (f) ne smije biti nerazmjerne administrativnog opterećenja za proizvođače ili druge gospodarske subjekte.

6. Komisija, prema potrebi, zahtijeva od sudionika u lancu opskrbe:

- (a) da na zahtjev pružaju proizvođačima, prijavljenim tijelima i nadležnim nacionalnim tijelima dostupne informacije povezane s njihovom robom ili uslugama koje su relevantne za provjeru usklađenosti sa zahtjevima za ekološki dizajn;
- (b) da u nedostatku informacija iz točke (a) dopuste proizvođačima da procijene njihovu robu ili usluge kako bi provjerili usklađenost sa zahtjevima za ekološki dizajn i tim proizvođačima omoguće pristup relevantnim dokumentima ili objektima;
- (c) da omoguće prijavljenim tijelima i nadležnim nacionalnim tijelima da provjere točnost informacija koje se odnose na njihove aktivnosti i koje su relevantne za provjeru usklađenosti sa zahtjevima za ekološki dizajn.

7. Komisija prema potrebi utvrđuje odgovarajuća sredstva provjere za posebne zahtjeve za ekološki dizajn, među ostalim izravno na proizvodu ili na temelju tehničke dokumentacije.

8. Komisija objavljuje relevantne studije i analize upotrijebljene u utvrđivanju zahtjeva za ekološki dizajn u skladu s ovom Uredbom.

Članak 6. Zahtjevi u pogledu svojstava

1. Proizvodi moraju ispunjavati zahtjeve u pogledu svojstava povezane s aspektima proizvoda navedenima u članku 5. stavku 1., kako je utvrđeno u delegiranim aktima donesenima u skladu s člankom 4.
2. Zahtjevi u pogledu svojstava iz stavka 1. temelje se na parametrima proizvoda iz Priloga I. i prema potrebi uključuju:
 - (a) minimalne ili maksimalne razine u odnosu na određeni parametar proizvoda iz Priloga I. ili njihovu kombinaciju;
 - (b) nekvantitativne zahtjeve čiji je cilj poboljšati svojstva u odnosu na jedan ili više parametara proizvoda iz Priloga I.;
 - (c) zahtjeve povezane s funkcionalnim svojstvima proizvoda.

3. Zahtjevima u pogledu svojstava koji se temelje na parametru proizvoda utvrđenom u Prilogu I. točki (f) ne ograničava se prisutnost tvari u proizvodima iz razloga koji se prvenstveno odnose na kemijsku sigurnost.
4. Pri utvrđivanju zahtjeva u pogledu svojstava Komisija slijedi postupak utvrđen u Prilogu II.

*Članak 7.
Zahtjevi u pogledu informacija*

1. Proizvodi moraju ispunjavati zahtjeve u pogledu informacija povezane s aspektima proizvoda navedenima u članku 5. stavku 1., kako je utvrđeno u delegiranim aktima donešenima u skladu s člankom 4.
2. Zahtjevi u pogledu informacija iz stavka 1.:
 - (a) uključuju barem zahtjeve povezane s putovnicom za proizvode iz poglavlja III. i zahtjeve povezane sa zabrinjavajućim tvarima iz stavka 5.; i
 - (b) prema potrebi, uključuju obvezu da se proizvodima prilože:
 - i. informacije o svojstvima proizvoda povezanima s parametrima proizvoda iz Priloga I.;
 - ii. informacije za potrošače i druge krajnje korisnike o tome kako postaviti, upotrebljavati, održavati i popravljati proizvod kako bi se što više smanjio njegov utjecaj na okoliš i osigurala optimalna trajnost te o tome kako vratiti ili odložiti proizvod na kraju životnog vijeka;
 - iii. informacije za postrojenja za obradu o rastavljanju, recikliranju ili odlaganju na kraju životnog vijeka proizvoda;
 - iv. druge informacije koje mogu utjecati na način na koji stranke koje nisu proizvođač postupaju s proizvodom kako bi se poboljšala svojstva u odnosu na parametre proizvoda iz Priloga I.

Ako delegirani akti sadržavaju horizontalne zahtjeve za ekološki dizajn za dvije ili više skupina proizvoda kako je navedeno u članku 5. stavku 2. drugom podstavku, ne primjenjuje se točka (a) ovog stavka.

3. Zahtjevima u pogledu informacija koji se temelje na parametru proizvoda utvrđenom u Prilogu I. točki (f) ne predviđaju se obveze u pogledu označivanja tvari ili smjesa iz razloga koji se prvenstveno odnose na njihove opasnosti za zdravlje ili okoliš.
4. Pri utvrđivanju zahtjeva u pogledu informacija iz stavka 2. točke (b) podtočke i. Komisija, prema potrebi, određuje razrede svojstava.

Ti razredi svojstava odgovaraju statistički značajnim poboljšanjima razina svojstava.

5. Zahtjevi u pogledu informacija iz stavka 1. omogućuju praćenje svih zabrinjavajućih tvari tijekom životnog ciklusa proizvoda, ako takvo praćenje već nije omogućeno drugim delegiranim aktom donešenim u skladu s člankom 4., kojim su obuhvaćeni predmetni proizvodi, te uključuju barem sljedeće:
 - (a) naziv zabrinjavajućih tvari prisutnih u proizvodu;
 - (b) lokaciju zabrinjavajućih tvari u proizvodu;

- (c) koncentraciju, najveću koncentraciju ili raspon koncentracije zabrinjavajućih tvari na razini proizvoda, njegovih glavnih sastavnih dijelova ili njegovih rezervnih dijelova;
- (d) relevantne upute za sigurnu uporabu proizvoda;
- (e) informacije važne za rastavljanje.

Ako utvrди zahtjeve u pogledu informacija u delegiranom aktu donesenom u skladu s člankom 4., Komisija:

- (a) utvrđuje koje su tvari obuhvaćene definicijom iz članka 2. stavka 28. točke (c) za potrebe obuhvaćenih skupina proizvoda;
- (b) određuje rokove za početak primjene zahtjeva u pogledu informacija iz prvog podstavka, uz moguće razlikovanje prema tvarima; i
- (c) predviđa izuzeća za zabrinjavajuće tvari ili elemente informacija iz zahtjeva u pogledu informacija iz prvog podstavka.

Izuzeća iz drugog podstavka točke (c) mogu se predvidjeti na temelju tehničke izvedivosti ili relevantnosti praćenja zabrinjavajućih tvari, potrebe za zaštitom povjerljivih poslovnih informacija i u drugim propisno opravdanim slučajevima.

Zabrinjavajuće tvari obuhvaćene definicijom iz članka 2. stavka 28. točke (a) ne izuzimaju se iz zahtjeva za informacije iz prvog podstavka ako su prisutne u relevantnim proizvodima, njihovim glavnim sastavnim dijelovima ili njihovim rezervnim dijelovima u koncentraciji većoj od 0,1 % masenog udjela.

6. U zahtjevima u pogledu informacija navodi se način na koji se tražene informacije stavlјaju na raspolaganje.

Tražene informacije dostavljaju se, prema potrebi, na najmanje jedan od sljedećih načina:

- (a) na samom proizvodu;
- (b) na pakiranju proizvoda;
- (c) u putovnici za proizvode iz članka 8.;
- (d) na oznaci iz članka 14.;
- (e) u korisničkom priručniku;
- (f) na besplatnim internetskim stranicama ili u besplatnoj aplikaciji.

Informacije kojima se osigurava sljedivost tvari u skladu sa stavkom 5. navode se na proizvodu ili su dostupne putem nosača podataka koji se nalazi na proizvodu.

7. Informacije koje treba dostaviti u skladu sa zahtjevima u pogledu informacija osiguravaju se na jeziku koji bez poteškoća razumiju potrošači i ostali krajnji korisnici, a određuje ga država članica u kojoj se proizvod treba staviti na raspolaganje na tržištu ili u uporabu.

POGLAVLJE III. – DIGITALNA PUTOVNICA ZA PROIZVODE

Članak 8.

Putovnica za proizvode

1. Zahtjevima u pogledu informacija iz članka 7. stavka 1. predviđa se da se proizvodi mogu staviti na tržiste ili u uporabu samo ako je putovnica za proizvode dostupna u skladu s primjenjivim delegiranim aktom donesenim na temelju članka 4. te članaka 9. i 10.
2. U zahtjevima povezanim s putovnicom za proizvode utvrđenima u delegiranim aktima donesenima u skladu s člankom 4., prema potrebi za obuhvaćene skupine proizvoda, navodi se sljedeće:
 - (a) informacije koje mora sadržavati putovnica za proizvode u skladu s Prilogom III.;
 - (b) vrste nosača podataka koje će se upotrebljavati;
 - (c) izgled nosača podataka i njegov položaj;
 - (d) odgovara li putovnica za proizvode razini modela, serije ili robne stavke;
 - (e) način na koji se putovnica za proizvode stavlja na raspolaganje kupcima prije nego što se obvežu kupoprodajnim ugovorom, među ostalim u slučaju prodaje na daljinu;
 - (f) dionici koji imaju pristup informacijama koje sadržava putovnica za proizvode te kojim informacijama imaju pristup, uključujući kupce, krajnje korisnike, proizvođače, uvoznike i distributere, trgovce, mehaničare, subjekte koji se bave ponovnom proizvodnjom, subjekte koji se bave recikliranjem, nadležna nacionalna tijela, organizacije od javnog interesa i Komisiju ili bilo koju organizaciju koja djeluje u njihovo ime;
 - (g) dionici koji mogu unijeti informacije u putovnicu za proizvode ili ažurirati informacije koje se u njoj nalaze, uključujući, prema potrebi, izradu nove putovnice za proizvode, te koje informacije mogu unijeti ili ažurirati, uključujući proizvođače, mehaničare, serviser, proizvođače, subjekte koji se bave ponovnom proizvodnjom, subjekte koji se bave recikliranjem, nadležna nacionalna tijela i Komisiju ili bilo koju organizaciju koja djeluje u njihovo ime;
 - (h) razdoblje tijekom kojeg putovnica za proizvode ostaje dostupna.
3. Zahtjevima iz stavka 2.:
 - (a) osigurava se da dionici duž lanca vrijednosti, posebno potrošači, gospodarski subjekti i nadležna nacionalna tijela, mogu pristupiti informacijama o proizvodima koje su im relevantne;
 - (b) nadležnim nacionalnim tijelima olakšava se provjera usklađenosti proizvoda; i
 - (c) poboljšava se sljedivost proizvoda duž lanca vrijednosti.
4. Pri utvrđivanju zahtjeva povezanih s putovnicom za proizvode Komisija može iz zahtjeva iz stavka 1. ovog članka izuzeti skupine proizvoda ako:
 - (a) tehničke specifikacije povezane s bitnim zahtjevima iz članka 10. nisu dostupne; ili

- (b) drugo pravo Unije uključuje sustav za digitalno pružanje informacija povezanih sa skupinom proizvoda za koji Komisija smatra da se njime ostvaruju ciljevi iz stavka 3. točaka (a) i (b).

Članak 9.

Opći zahtjevi za putovnicu za proizvode

1. Putovnica za proizvode mora ispunjavati sljedeće uvjete:
 - (a) preko nosača podataka povezuje se s jedinstvenom identifikacijskom oznakom proizvoda;
 - (b) nosač podataka fizički je prisutan na proizvodu, njegovu pakiranju ili popratnoj dokumentaciji, kako je navedeno u primjenjivom delegiranom aktu donesenom u skladu s člankom 4.;
 - (c) nosač podataka i jedinstvena identifikacijska oznaka proizvoda u skladu su s normom ISO/IEC 15459:2015;
 - (d) sve informacije uključene u putovnicu za proizvode temelje se na otvorenim standardima, razvijenima u interoperabilnom formatu i moraju biti strojno čitljive, strukturirane i pretražive u skladu s ključnim zahtjevima iz članka 10.;
 - (e) informacije sadržane u putovnici za proizvode odnose se na model, seriju ili robnu stavku proizvoda kako je navedeno u delegiranom aktu donesenom u skladu s člankom 4.;
 - (f) pristup informacijama sadržanim u putovnici za proizvode uređuje se u skladu s ključnim zahtjevima utvrđenima u članku 10., a posebna prava pristupa na razini skupine proizvoda utvrđuju se u primjenjivom delegiranom aktu donesenom na temelju članka 4.

Komisija je ovlaštena za donošenje delegiranih akata u skladu s člankom 66. radi izmjene prvog podstavka točke (c) ovog članka s obzirom na tehnički i znanstveni napredak zamjenom norme navedene u toj točki ili dodavanjem drugih europskih ili međunarodnih normi s kojima nositelj podataka i jedinstveni identifikatori moraju biti usklađeni kako bi ispunjavali uvjete utvrđene u ovom članku.

2. Ako se drugim zakonodavstvom Unije zahtjeva ili dopušta uključivanje određenih informacija u putovnicu za proizvode, te se informacije mogu dodati informacijama koje treba uključiti u putovnicu za proizvode u skladu s primjenjivim delegiranim aktom donesenim u skladu s člankom 4.
3. Gospodarski subjekt koji stavlja proizvod na tržište dostavlja trgovcima digitalni primjerak nosača podataka kako bi ga trgovac mogao učiniti dostupnim kupcima koji ne mogu fizički pristupiti proizvodu. Gospodarski subjekt osigurava taj digitalni primjerak besplatno i u roku od pet radnih dana od zahtjeva trgovca.

Članak 10.

Tehnički dizajn i funkcioniranje putovnice za proizvode

Tehnički dizajn i funkcioniranje putovnice za proizvode moraju biti u skladu sa sljedećim ključnim zahtjevima:

- (a) putovnica za proizvode u potpunosti su interoperabilne s drugim putovnicama za proizvode propisanima na temelju delegiranih akata donesenih u skladu s člankom 4.

u vezi s tehničkim, semantičkim i organizacijskim aspektima komunikacije između krajnjih korisnika i prijenosa podataka;

- (b) potrošači, gospodarski subjekti i drugi relevantni dionici imaju slobodan pristup putovnici za proizvode na temelju svojih prava pristupa utvrđenih u primjenjivom delegiranom aktu donesenom na temelju članka 4.;
- (c) podatke sadržane u putovnici za proizvode pohranjuje gospodarski subjekt odgovoran za njezinu izradu ili gospodarski subjekt ovlašten da djeluje u njegovo ime;
- (d) ako su podatke sadržane u putovnici za proizvode pohranili ili na drugi način obradili subjekti ovlašteni da djeluju u njihovo ime, tim subjektima ne dopušta se prodaja, ponovna uporaba ili obrada takvih podataka, u cijelosti ili djelomično, izvan okvira onoga što je nužno za pružanje relevantnih usluga pohrane ili obrade;
- (e) putovnica za proizvode ostaje dostupna tijekom razdoblja navedenog u delegiranim aktima donesenima u skladu s člankom 4., među ostalim nakon nesolventnosti ili likvidacije gospodarskog subjekta koji je izradio putovnicu za proizvode ili prestanka njegove djelatnosti u Uniji;
- (f) prava na pristup i unos, izmjene ili ažuriranje informacija u putovnici za proizvode ograničavaju se na temelju prava pristupa navedenih u delegiranim aktima donesenima u skladu s člankom 4.;
- (g) osiguravaju se autentifikacija, pouzdanost i cjelovitost podataka;
- (h) putovnice za proizvode osmišljene su i funkcioniрају tako da se osigura visoka razina sigurnosti i privatnosti te da se izbjegne prijevara.

Članak 11.

Jedinstvena identifikacijska oznaka gospodarskog subjekta i jedinstvena identifikacijska oznaka objekta

1. Jedinstvene identifikacijske oznake subjekta iz Priloga III. točaka (g) i (h) i jedinstvene identifikacijske oznake objekta iz Priloga III. točke (i) u skladu su s normom ISO/IEC 15459:2015.
2. Ako jedinstvena identifikacijska oznaka subjekta iz Priloga III. točke (h) još nije dostupna, gospodarski subjekt koji izrađuje putovnicu za proizvode zahtjeva jedinstvenu identifikacijsku oznaku subjekta u ime relevantnog dionika.

Prije izdavanja zahtjeva iz prvog podstavka gospodarski subjekt koji izrađuje putovnicu za proizvode traži od predmetnog dionika potvrdu da ne postoji jedinstvena identifikacijska oznaka subjekta i predmetnom dioniku u lancu opskrbe dostavlja sve pojedinosti o objavljenoj jedinstvenoj identifikacijskoj oznaci subjekta.

3. Ako jedinstvena identifikacijska oznaka objekta iz Priloga III. točke i. još nije dostupna, gospodarski subjekt koji izrađuje putovnicu za proizvode zahtjeva jedinstvenu identifikacijsku oznaku objekta u ime subjekta odgovornog za relevantnu lokaciju ili zgradu.

Prije izdavanja zahtjeva iz prvog podstavka gospodarski subjekt koji izrađuje putovnicu za proizvode traži od odgovornog dionika da ne postoji jedinstvena identifikacijska oznaka objekta i odgovornom dioniku dostavlja sve pojedinosti o izdanoj jedinstvenoj identifikacijskoj oznaci objekta.

4. Komisija je ovlaštena za donošenje delegiranih akata u skladu s člankom 66. radi izmjena stavka 1. ovog članka s obzirom na tehnički i znanstveni napredak zamjenom normi navedenih u tom stavku ili dodavanjem europskih ili međunarodnih normi s kojima za potrebe ispunjavanja uvjeta iz ovog članka mogu biti usklađene jedinstvene identifikacijske oznake subjekta iz Priloga III. točaka (g) i (h) i jedinstvene identifikacijske oznake objekta iz Priloga III. točke (i).

Članak 12.
Registar putovnica za proizvode

1. Komisija uspostavlja i održava registar u kojem se pohranjuju informacije sadržane u putovnicama za proizvode koje su propisane delegiranim aktima donesenima u skladu s člankom 4.

Registar iz prvog podstavka uključuje barem popis nositelja podataka i jedinstvene identifikacijske oznake proizvoda iz članka 9. stavka 1.

Komisija osigurava da se informacije pohranjene u registru iz prvog podstavka obrađuju na siguran način i u skladu s pravom Unije, uključujući primjenjiva pravila o zaštiti osobnih podataka.

2. Komisija u delegiranim aktima donesenima u skladu s člankom 4. navodi informacije koje se, osim što su uključene u putovnicu za proizvode, pohranjuju u registru iz stavka 1., uzimajući u obzir barem sljedeće kriterije:
 - (a) potrebu da se omogući provjera vjerodostojnosti putovnice za proizvode;
 - (b) relevantnost informacija za poboljšanje učinkovitosti i djelotvornosti provjere nadzora tržišta i carinskih provjera u vezi s proizvodima obuhvaćenima delegiranim aktima donesenima u skladu s člankom 4.;
 - (c) potrebu za izbjegavanjem nerazmjernog administrativnog opterećenja gospodarskih subjekata.
3. U vezi sa svojom odgovornošću za uspostavu registra iz stavka 1. i upravljanje njime te obradu svih osobnih podataka koji bi mogli proizaći iz te aktivnosti, Komisija se smatra voditeljem obrade kako je definiran u članku 3. točki 8. Uredbe (EU) 2018/1725.
4. Gospodarski subjekt koji stavlja proizvod na tržiste ili u uporabu učitava informacije iz stavka 2. u registar iz stavka 1.
5. Komisija, nadležna nacionalna tijela i carinska tijela imaju pristup registru iz ovog članka radi obavljanja svojih dužnosti u skladu sa zakonodavstvom Unije.

Članak 13.
Carinske provjere povezane s putovnicom za proizvode

1. Komisija međusobno povezuje registar iz članka 12. stavka 1. s EU-ovim jedinstvenim carinskim sučeljem za razmjenu certifikata (EU CSW-CERTEX), čime se omogućuje automatizirana razmjena informacija s nacionalnim carinskim sustavima putem okružja jedinstvenog sučelja EU-a za carinu uspostavljenog Uredbom (EU).../....

Komisija donosi provedbeni akt kojim se utvrđuju pojedinosti provedbenih rješenja za međusobno povezivanje iz prvog podstavka.

Ovaj se provedbeni akt donosi u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 67. stavka 3.

Međusobna povezanost iz prvog podstavka uspostavlja se u roku od četiri godine od datuma donošenja provedbenog akta iz drugog podstavka.

Stavci od 3. do 6. ovog članka primjenjuju se od trenutka uspostavljanja međusobne povezanosti.

2. Deklaranti kako su definirani u članku 5. točki 15. Uredbe (EU) 952/2013 uključuju jedinstvenu identifikacijsku oznaku proizvoda iz članka 9. stavka 1. točke (a) u carinsku deklaraciju za puštanje u slobodni promet svih proizvoda obuhvaćenih delegiranim aktom donešenim u skladu s člankom 4.

Ovaj se stavak primjenjuje od trenutka uspostavljanja registra iz članka 12. stavka 1.

3. Prije nego što dopuste puštanje u slobodni promet, carinska tijela provjeravaju podudara li se jedinstvena identifikacijska oznaka proizvoda koju je deklarant naveo u skladu sa stavkom 2. s jedinstvenom identifikacijskom oznakom proizvoda uključenom u registar iz članka 12. stavka 1.
4. Ako su informacije uključene u putovnicu za proizvode pohranjene i u registru iz članka 12. stavka 1., Komisija može odrediti, u delegiranim aktima donešenima u skladu s člankom 4., da carinska tijela, osim provjere iz stavka 3. ovog članka, provjeravaju i usklađenost informacija pohranjenih u registru i carinske deklaracije prije nego što dopuste puštanje u slobodni promet. U takvim slučajevima Komisija uzima u obzir barem sljedeće kriterije:

- (a) potrebu za poboljšanjem usklađenosti proizvoda koji se stavlja na tržište Unije sa zahtjevima za ekološki dizajn;
- (b) potrebu za izbjegavanjem nerazmjernog opterećenja carinskih tijela.

Ako carinska tijela nakon provjere propisane u ovom stavku utvrde da postoje nepodudarnosti između informacija pohranjenih u registru i carinske deklaracije, carinska tijela odbijaju puštanje tog proizvoda u slobodni promet. Carinska tijela mogu poduzeti sve druge radnje koje smatraju primjerenima u skladu s carinskim zakonodavstvom i u registru iz članka 12. stavka 1. evidentirati i odbijanje te obavijestiti nadležna nacionalna tijela o odbijanju.

Puštanje u slobodni promet ne smatra se dokazom sukladnosti s pravom Unije.

5. Provjera iz stavaka 3. i 4. obavlja se elektroničkim putem i automatski putem okružja jedinstvenog sučelja EU-a za carinu.
6. Carinska tijela mogu preuzimati i upotrebljavati informacije sadržane u putovnici za proizvode i u registru iz članka 12. stavka 1. za obavljanje svojih dužnosti u skladu sa zakonodavstvom Unije, među ostalim za upravljanje rizikom u skladu s člancima 46. i 47. Uredbe (EU) br. 952/2013.

POGLAVLJE IV. – OZNAKE

Članak 14. Oznake

1. Ako se u zahtjevima u pogledu informacija iz članka 7. stavka 1. navodi da se informacije uključuju u oznaku u skladu s člankom 7. stavkom 6. točkom (d), delegiranim aktima donesenima u skladu s člankom 4. utvrđuje se:
 - (a) sadržaj oznake;
 - (b) izgled oznake uzimajući u obzir vidljivost i čitljivost;
 - (c) način na koji se oznaka prikazuje kupcima, među ostalim u slučaju prodaje na daljinu, uzimajući u obzir zahtjeve utvrđene u članku 26. i posljedice za relevantne gospodarske subjekte;
 - (d) prema potrebi, elektronička sredstva za izradu oznaka.
2. Ako zahtjev za informacije podrazumijeva dodavanje razreda svojstava proizvoda na oznaku kako je navedeno u članku 7. stavku 4., izgled oznake iz stavka 1. točke (b) omogućuje kupcima da lako usporede svojstva proizvoda povezana s relevantnim parametrom proizvoda i odaberu proizvode s boljim svojstvima.
3. Kod proizvoda povezanih s energijom, ako se informacije o relevantnom parametru proizvoda, uključujući razrede svojstava iz članka 7. stavka 4., ne mogu dodati na oznaku energetske učinkovitosti uspostavljenu u skladu s Uredbom (EU) 2017/1369, Komisija nakon procjene najboljeg načina priopćavanja tih informacija može, prema potrebi, zahtijevati uspostavljanje oznake u skladu s ovom Uredbom.
4. Pri utvrđivanju zahtjeva u pogledu informacija iz stavka 1. Komisija prema potrebi zahtijeva da oznaka uključuje nosače podataka ili druga sredstva kojima se potrošačima omogućuje pristup dodatnim informacijama o proizvodu, uključujući sredstva kojima se omogućuje pristup putovnici za proizvode iz članka 8.
5. Komisija može donijeti provedbene akte kojima se utvrđuju zajednički zahtjevi u pogledu izgleda oznaka propisanih u skladu s člankom 7. stavkom 6. točkom (d).

Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 67. stavka 3.

Članak 15. Oponašanje oznaka

Ako se delegiranim aktima donesenima u skladu s člankom 4. ne propisuje da proizvodi imaju oznaku, ti se proizvodi ne smiju stavljati na tržiste ili u uporabu ako se u okviru njih isporučuju ili prikazuju oznake kojima bi se moglo kupce dovesti u zabludu ili zbuniti u pogledu oznaka predviđenih u članku 14.

POGLAVLJE V. – ODREĐIVANJE PRIORITETA, PLANIRANJE I SAVJETOVANJE

Članak 16. Određivanje prioriteta i planiranje

1. Pri određivanju prioriteta za proizvode koji će biti obuhvaćeni zahtjevima za ekološki dizajn u skladu s ovom Uredbom Komisija uzima u obzir njihov

potencijalni doprinos postizanju ciljeva Unije u području klime, okoliša i energetske učinkovitosti, kao i sljedeće kriterije:

- (a) potencijal za poboljšanje aspekata proizvoda navedenih u članku 5. stavku 1. bez uzrokovanja nerazmjernih troškova, posebno uzimajući u obzir:
 - (i) nepostojanje ili nedostatnost prava Unije ili nedostatak tržišnih sila ili mjera samoregulacije donesenih u skladu s člankom 18. radi pravilnog nastojanja da se postigne cilj; i
 - (ii) razlike u svojstvima proizvoda dostupnih na tržištu s istovjetnom funkcionalnošću u odnosu na aspekte proizvoda navedene u članku 5. stavku 1.;
 - (b) obujam prodaje i trgovine tim proizvodom unutar Unije;
 - (c) raspodjelu utjecaja na okoliš, potrošnju energije i stvaranje otpada u cijelom lancu vrijednosti, posebno činjenicu odvijaju li se unutar Unije;
 - (d) potrebu za redovitim preispitivanjem i prilagodbom delegiranih akata donesenih u skladu s člankom 4. s obzirom na tehnološki i tržišni razvoj.
2. Komisija donosi i redovito ažurira plan rada, koji obuhvaća razdoblje od najmanje tri godine, u kojem utvrđuje popis skupina proizvoda za koje namjerava utvrditi zahtjeve za ekološki dizajn u skladu s ovom Uredbom. Taj popis uključuje aspekte proizvoda iz članka 5. stavka 1. za koje Komisija namjerava donijeti horizontalne zahtjeve za ekološki dizajn utvrđene u skladu s člankom 5. stavkom 2. drugim podstavkom.

Pri donošenju ili ažuriranju plana rada iz prvog podstavka Komisija uzima u obzir kriterije utvrđene u stavku 1. ovog članka i savjetuje se s Forumom za ekološki dizajn iz članka 17.

*Članak 17.
Forum za ekološki dizajn*

Komisija osigurava da u obavljanju svojih aktivnosti poštuje uravnoteženo sudjelovanje predstavnika država članica i svih stranaka koje rade s predmetnim proizvodom ili skupinom proizvoda, poput industrije, uključujući mala i srednja poduzeća i obrte, te sindikata, trgovaca na veliko i malo, uvoznika, udruga za zaštitu okoliša i udruženja potrošača. Te stranke posebno pridonose izradi zahtjeva za ekološki dizajn, ispitivanju učinkovitosti uspostavljenih mehanizama za nadzor tržišta i ocjenjivanju mjera samoregulacije.

U tu svrhu Komisija osniva stručnu skupinu u okviru koje se sastaju te stranke, pod nazivom „Forum za ekološki dizajn”.

*Članak 18.
Mjere samoregulacije*

1. Dva ili više gospodarskih subjekata mogu Komisiji podnijeti mjeru samoregulacije kojom se utvrđuju zahtjevi za ekološki dizajn proizvoda kao alternativa delegiranom aktu donesenom u skladu s člankom 4. Ti subjekti dostavljaju dokaze da su ispunjeni kriteriji iz stavka 3. točaka od (a) do (e). U odnosu na stavak 3. točku (a) ti se dokazi sastoje od strukturirane tehničke, okolišne i ekonomski analize kojom se opravdavaju zahtjevi za ekološki dizajn i ciljevi mjeru samoregulacije te se procjenjuju učinci zahtjeva za ekološki dizajn utvrđenih u toj mjeri samoregulacije.

2. Mjera samoregulacije sadržava sljedeće informacije:
 - (a) popis gospodarskih subjekata koji su potpisnici mjere samoregulacije;
 - (b) zahtjeve za ekološki dizajn primjenjive na proizvode obuhvaćene mjerom samoregulacije;
 - (c) detaljan, transparentan i objektivan plan praćenja s jasno utvrđenim odgovornostima za industriju i neovisne inspektore, uključujući kriterije utvrđene u točki 6. Priloga VII.;
 - (d) pravila o informacijama koje moraju dostaviti potpisnici te o ispitivanju i inspekcijama.

Informacije iz ovog stavka ažuriraju se i dostupne su na javno dostupnim internetskim stranicama.

3. Komisija ocjenjuje predloženu mjeru samoregulacije i prema potrebi traži znanstveni savjet od decentraliziranih agencija Unije. Na temelju te ocjene utvrđuje je li riječ o valjanoj alternativi delegiranom aktu donesenom u skladu s člankom 4. u slučajevima u kojima su ispunjeni sljedeći kriteriji:
 - (a) mjera samoregulacije pridonosi poboljšanju okolišne održivosti proizvoda i osiguravanju slobodnog kretanja na unutarnjem tržištu brže ili uz manji trošak nego što je to slučaj kod delegiranog akta donesenog u skladu s člankom 4.;
 - (b) tržišni udio u smislu broja potpisnika mjere samoregulacije u odnosu na proizvode obuhvaćene tom mjerom iznosi najmanje 80 % jedinica stavljenih na tržište ili u uporabu;
 - (c) mjera samoregulacije u skladu je s kriterijima utvrđenima u Prilogu VII.;
 - (d) proizvod obuhvaćen mjerom samoregulacije nije obuhvaćen područjem primjene delegiranog akta donesenog u skladu s člankom 4.;
 - (e) mjera samoregulacije u skladu je sa zakonodavstvom Unije i međunarodnim trgovinskim obvezama Unije.

Komisija donosi provedbeni akt koji sadržava popis mjera samoregulacije koje su utvrđene kao valjane alternative delegiranom aktu donesenom u skladu s člankom 4. Taj se provedbeni akt donosi u skladu sa savjetodavnim postupkom iz članka 67. stavka 2.

4. Komisija može u svakom trenutku zatražiti od potpisnika mjere samoregulacije da dostave revidiranu i ažuriranu verziju te mjeru s obzirom na relevantni tržišni ili tehnološki razvoj unutar predmetne skupine proizvoda ili ako ima razloga vjerovati da kriteriji iz stavka 3. više nisu ispunjeni.
5. Nakon što se mjera samoregulacije navede u provedbenom aktu donesenom u skladu sa stavkom 3. drugim podstavkom, potpisnici te mjeru u redovitim vremenskim razmacima utvrđenima u tom provedbenom aktu izvješćuju Komisiju o napretku u postizanju ciljeva mjera samoregulacije te kako bi dokazali da su kriteriji iz stavka 3. točaka od (a) do (e) i dalje ispunjeni. Ta se izvješća isto tako stavljuju na raspolaganje na javno dostupnim internetskim stranicama.
6. Ako Komisija na temelju informacija primljenih u skladu sa stavcima 4. ili 5. smatra da mjera samoregulacije više ne ispunjava kriterije iz stavka 3., briše je s popisa iz tog stavka. U takvim slučajevima Komisija može odlučiti da će donijeti zahtjeve za ekološki dizajn primjenjive na proizvod obuhvaćen tom mjerom samoregulacije.

Članak 19.
Mikropoduzeća te mala i srednja poduzeća

1. U kontekstu programa od kojih MSP-ovi mogu imati koristi, Komisija uzima u obzir inicijative kojima se pomaže MSP-ovima da u svoj lanac vrijednosti uključe aspekte okolišne održivosti, uključujući energetsku učinkovitost.
2. Pri donošenju delegiranih akata u skladu s člankom 4. Komisija, prema potrebi, tim aktima prilaže smjernice koje obuhvaćaju posebnosti MSP-ova aktivnih u sektoru proizvoda ili skupine proizvoda na koje utječu ti akti kako bi se MSP-ovima olakšala primjena ove Uredbe.
3. Države članice poduzimaju odgovarajuće mjere kako bi pomogle MSP-ovima u primjeni zahtjeva za ekološki dizajn utvrđenih u delegiranim aktima donesenima u skladu s člankom 4.

Te mjere uključuju barem osiguravanje dostupnosti jedinstvenih kontaktnih točaka ili sličnih mehanizama za bolju informiranost i stvaranje prilika za umrežavanje za MSP-ove kako bi se prilagodili zahtjevima.

Osim toga, ne dovodeći u pitanje primjenjiva pravila o državnim potporama, takve mjere mogu uključivati:

- (a) finansijsku potporu, među ostalim na temelju fiskalnih prednosti i ulaganja u fizičku i digitalnu infrastrukturu;
- (b) pristup financiranju;
- (c) specijalizirano osposobljavanje rukovodstva i osoblja;
- (d) organizacijsku i tehničku pomoć.

POGLAVLJE VI. – UNIŠTENJE NEPRODANIH PROIZVODA ŠIROKE POTROŠNJE

Članak 20.
Uništenje neprodanih proizvoda široke potrošnje

1. Gospodarski subjekt koji odbacuje neprodane proizvode široke potrošnje, izravno ili u ime drugoga gospodarskog subjekta, objavljuje:
 - (a) broj neprodanih proizvoda široke potrošnje koji se godišnje odbacuju, diferenciranih po vrsti ili kategoriji proizvoda;
 - (b) razloge za odbacivanje proizvoda;
 - (c) isporuku odbačenih proizvoda za postupke pripreme za ponovnu uporabu, ponovnu proizvodnju, recikliranje, energetsку uporabu i zbrinjavanje u skladu s hijerarhijom otpada kako je definirana u članku 4. Direktive 2008/98/EZ.

Gospodarski subjekt te informacije objavljuje na slobodno dostupnoj internetskoj stranici ili ih na drugi način stavlja na raspolaganje javnosti sve dok se delegirani akt donezen u skladu sa stavkom 3. ne počne primjenjivati na kategoriju neprodanih proizvoda široke potrošnje koje je predmetni subjekt odbacio.

2. Komisija može donijeti provedbene akte kojima se utvrđuje format za objavu informacija iz stavka 1., uključujući vrstu ili kategoriju i način provjere informacija.

Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 67. stavka 3.

3. Komisija je ovlaštena donositi delegirane akte u skladu s člankom 66. radi dopune ove Uredbe zabranjivanjem gospodarskim subjektima da uništavaju neprodane proizvode široke potrošnje u Uniji ako uništenje neprodanih proizvoda široke potrošnje koji pripadaju određenoj skupini proizvoda ima znatan utjecaj na okoliš.

U delegiranim aktima doneSENIMA u skladu s prvim podstavkom Komisija utvrđuje određena izuzeća od tih zabrana ako je to primjerenog s obzirom na:

- (a) bojazan za zdravlje i sigurnost;
- (b) oštećenje proizvoda koje je rezultat rukovanja proizvodom ili je otkriveno nakon što je kupac vratio proizvod;
- (c) prikladnost proizvoda za svrhu za koju je namijenjen, uzimajući u obzir, ondje gdje to primjenjivo, pravo Unije i nacionalno pravo te tehničke standarde;
- (d) odbijanje proizvoda za darivanje, pripremu za ponovnu uporabu ili ponovnu proizvodnju.

4. Pri pripremi delegiranog akta doneSENOG u skladu sa stavkom 3. Komisija:

- (a) procjenjuje raširenost i utjecaj uništenja određenih proizvoda široke potrošnje na okoliš;
- (b) uzima u obzir informacije koje su objavili gospodarski subjekti u skladu sa stavkom 1.;
- (c) provodi procjenu učinka na temelju najboljih dostupnih dokaza i analiza te, prema potrebi, dodatnih studija.

Komisija se savjetuje s Forumom za ekološki dizajn iz članka 17. i uzima u obzir njegova stajališta o mogućim zabranama uništenja neprodanih proizvoda široke potrošnje iz stavka 3. prije izrade delegiranih akata kojima se utvrđuju te zabrane.

5. Ako se neprodani proizvodi široke potrošnje uništavaju na temelju izuzeća iz stavka 3. drugog podstavka, odgovorni gospodarski subjekt na slobodno dostupnoj internetskoj stranici ili na drugi način objavljuje:

- (a) broj uništenih neprodanih proizvoda široke potrošnje;
- (b) razloge njihova uništenja, pozivajući se na primjenjivo izuzeće;
- (c) informacije o isporuci uništenih proizvoda za postupke recikliranja, oporabe energije i zbrinjavanja u skladu s hijerarhijom otpada kako je definirana u članku 4. Direktive 2008/98/EZ.

Pojedinosti i format za objavu informacija iz provedbenog akta doneSENOG u skladu sa stavkom 2. primjenjuju se na informacije koje se objavljaju u skladu s ovim stavkom, ako delegiranim aktom doneSENIM u skladu sa stavkom 3. nije predviđeno drugačije.

6. Ovaj se članak ne primjenjuje na MSP-ove.

Međutim, Komisija može u delegiranim aktima doneSENIMA u skladu sa stavkom 3. predvidjeti da se zabrana uništenja neprodanih proizvoda široke potrošnje iz stavka 3. ili obveza objavljivanja iz stavka 4. primjenjuju na:

- (a) srednja poduzeća, ako postoji dovoljno dokaza da su odgovorna za znatan udio neprodanih proizvoda široke potrošnje koji se uništavaju;

- (b) mikropoduzeća, mala poduzeća ili srednja poduzeća, ako postoji dovoljno dokaza da se mogu upotrijebiti za zaobilaznje zabrane uništenja neprodanih proizvoda široke potrošnje iz stavka 3. ili obveze objavljanja iz stavka 4.

POGLAVLJE VII. – OBVEZE GOSPODARSKIH SUBJEKATA

Članak 21.

Obveze proizvođača

1. Pri stavljanju na tržiste ili u uporabu proizvoda obuhvaćenih delegiranim aktom donešenim u skladu s člankom 4. proizvođač osiguravaju:
 - (a) da su ti proizvodi dizajnirani i proizvedeni u skladu sa zahtjevima utvrđenima u članku 6. i delegiranim aktima donešenima na temelju članka 4.;
 - (b) da su tim proizvodima priložene informacije koje su propisane člankom 7. i delegiranim aktima donešenima u skladu s člankom 4.;
 - (c) da je putovnica za proizvode dostupna u skladu s člankom 8. i delegiranim aktima donešenima u skladu s člankom 4.
2. Prije stavljanja na tržiste ili u uporabu proizvoda obuhvaćenog delegiranim aktom donešenim u skladu s člankom 4. proizvođač provode postupak ocjenjivanja sukladnosti naveden u delegiranim aktima donešenima u skladu s člankom 4. i sastavljaju potrebnu tehničku dokumentaciju ili osiguravaju njegovu provedbu u svoje ime.

Ako je usklađenost proizvoda obuhvaćenog delegiranim aktom donešenim u skladu s člankom 4. s primjenjivim zahtjevima dokazana tim postupkom, proizvođači sastavljaju EU izjavu o sukladnosti, kako je predviđeno člankom 37., i stavljuju oznaku CE u skladu s člankom 39. Međutim, ako je Komisija odredila alternativna pravila u skladu s člankom 4. trećim podstavkom točkom (f), proizvođač sastavlja izjavu o sukladnosti i stavlja oznaku sukladnosti u skladu s tim pravilima.

3. Proizvođači čuvaju tehničku dokumentaciju i EU izjavu o sukladnosti deset godina nakon što je proizvod stavljen na tržiste ili u uporabu. Delegiranim aktima donešenima u skladu s člankom 4. može se odrediti razdoblje dulje ili kraće od deset godina kako bi se u obzir uzela priroda predmetnih proizvoda ili zahtjeva.
4. Proizvođači osiguravaju da se provode postupci za očuvanje sukladnosti serijske proizvodnje s primjenjivim zahtjevima. Proizvođači na odgovarajući način uzimaju u obzir promjene u proizvodnom postupku, dizajnu proizvoda ili karakteristikama, kao i promjene usklađenih normi, zajedničkih specifikacija ili drugih tehničkih specifikacija na temelju kojih je objavljena sukladnost proizvoda ili čija je sukladnost provjerena, a u slučaju da utvrde da to utječe na sukladnost proizvoda, proizvođači provode ponovno ocjenjivanje u skladu s postupkom ocjenjivanja sukladnosti utvrđenim u delegiranim aktima donešenima na temelju članka 4. ili osiguravaju njegovu provedbu u svoje ime.
5. Proizvođači moraju osigurati da njihov proizvod nosi broj tipa, šarže ili serije ili bilo koji drugi element koji omogućuje njihovu identifikaciju ili, ako to ne dopušta veličina ili priroda proizvoda, da su traženi podaci navedeni na pakiranju ili u dokumentima priloženima proizvodu.
6. Proizvođači svoje ime, registrirani trgovачki naziv ili registrirani zaštitni znak i poštansku adresu te podatke za električku komunikaciju ako se s njima može na taj

način stupiti u kontakt navode na proizvodu, a ako to nije moguće, na njegovu pakiranju, u dokumentu koji je priložen proizvodu ili, ako je dostupno, u putovnici za proizvode. Adresa označava jedinstveno mjesto na kojem je moguće stupiti u kontakt s proizvođačem. Podaci za kontakt moraju biti jasni, razumljivi i čitljivi.

7. Proizvođači osiguravaju da uz proizvod obuhvaćen delegiranim aktom donesenim u skladu s člankom 4. Budu priložene upute koje potrošačima i drugim krajnjim korisnicima omogućuju sigurno sastavljanje, postavljanje, skladištenje, održavanje, popravak i odlaganje proizvoda te uporaba proizvoda na jeziku koji bez poteškoća razumiju potrošači i drugi krajnji korisnici, a određuje ga predmetna država članica. Takve upute moraju biti jasne, razumljive i čitljive te uključivati barem informacije navedene u delegiranim aktima donesenima u skladu s člankom 4. i u skladu s člankom 7. stavkom 2. točkom (b) podtočkom ii.
8. Proizvođači koji smatraju ili imaju razloga vjerovati da proizvod obuhvaćen delegiranim aktom donesenim u skladu s člankom 4. koji su stavili na tržiste ili u uporabu nije sukladan sa zahtjevima iz tih delegiranih akata odmah poduzimaju sve potrebne korektivne mjere kako bi proizvod po potrebi učinili sukladnim, povukli ili opozvali.

Proizvođač odmah obavješćuje tijela za nadzor tržista država članica u kojima su proizvod stavili na raspolaganje o sumnji na neusklađenost i o svim poduzetim korektivnim mjerama.

9. Proizvođači na temelju obrazloženog zahtjeva nadležnog nacionalnog tijela pružaju sve podatke i dokumentaciju potrebnu za dokazivanje sukladnosti proizvoda, uključujući tehničku dokumentaciju, na jeziku koji to tijelo može lako razumjeti. Ti podaci i dokumentacija dostavljaju se u papirnatom ili elektroničkom obliku. Relevantni dokumenti stavljuju se na raspolaganje u roku od deset dana nakon što nadležno nacionalno tijelo zaprimi zahtjev.

Proizvođači surađuju s nadležnim nacionalnim tijelom u svim mjerama poduzetima kako bi se ispravio svaki slučaj nesukladnosti sa zahtjevima utvrđenima u delegiranom aktu donesenom u skladu s člankom 4. kojim je obuhvaćen predmetni proizvod.

*Članak 22.
Ovlašteni zastupnici*

1. Proizvođač može na temelju pisanog ovlaštenja imenovati ovlaštenog zastupnika. Obvezne utvrđene u članku 21. stavku 1. i sastavljanje tehničke dokumentacije nisu dio ovlaštenja ovlaštenog zastupnika.
2. Ovlašteni zastupnik obavlja zadaće navedene u ovlaštenju koje mu je dao proizvođač. Tim se ovlaštenjem ovlaštenom zastupniku omogućuje da obavlja najmanje sljedeće:
 - (a) EU izjavu o sukladnosti i tehničku dokumentaciju stavlja na raspolaganje nacionalnim tijelima za nadzor tržista tijekom razdoblja od deset godina nakon što je proizvod obuhvaćen delegiranim aktom donesenim u skladu s člankom 4. stavljen na tržiste ili u uporabu;
 - (b) surađuje s nadležnim nacionalnim tijelima, na njihov zahtjev, u vezi sa svim mjerama koje se poduzimaju u odnosu na neusklađenosti proizvoda obuhvaćene ovlaštenjem ovlaštenog zastupnika;

- (c) na obrazloženi zahtjev nadležnog nacionalnog tijela dostavlja tom tijelu sve informacije i dokumentaciju potrebne za dokazivanje sukladnosti proizvoda, i to na jeziku koji to tijelo može lako razumjeti;
- (d) na zahtjev nadležnog nacionalnog tijela stavlja na raspolaganje relevantne dokumente u roku od deset dana od primitka takvog zahtjeva;
- (e) ukida ovlaštenje ako proizvođač postupa protivno svojim obvezama iz ove Uredbe i delegiranog akta donesenog u skladu s člankom 4.

*Članak 23.
Obveze uvoznika*

1. Uvoznici stavlju na tržiste samo proizvode obuhvaćene delegiranim aktom donesenim u skladu s člankom 4. koji su u skladu sa zahtjevima utvrđenima u primjenjivim delegiranim aktima.
2. Prije stavljanja na tržiste proizvoda obuhvaćenog delegiranim aktom donesenim u skladu s člankom 4., uvoznici osiguravaju:
 - (a) da je proizvođač proveo odgovarajući postupak ocjenjivanja sukladnosti i sastavio tehničku dokumentaciju;
 - (b) da su proizvodima priložene informacije koje su propisane člankom 7. i delegiranim aktima donesenima u skladu s člankom 4.;
 - (c) da je putovnica za proizvode dostupna u skladu s člankom 8. i delegiranim aktima donesenima u skladu s člankom 4.

Uvoznik nadalje osigurava da proizvod nosi potrebnu oznaku CE iz članka 38. ili alternativnu oznaku sukladnosti kako je utvrđeno u delegiranom aktu donesenom u skladu s člankom 4. trećim podstavkom točkom (f), da su mu priloženi potrebni dokumenti te da je proizvođač ispunio zahtjeve iz članka 21. stavaka 5. i 6.

Ako uvoznici smatraju ili imaju razloga vjerovati da određeni proizvod nije sukladan zahtjevima iz primjenjivih delegiranih akata donesenih u skladu s člankom 4., ne smiju staviti taj proizvod na tržiste ili u uporabu dok se ne osigura njegova sukladnost.

3. Uvoznici svoje ime, registrirani trgovački naziv ili registrirani zaštitni znak i poštansku adresu te podatke za električku komunikaciju ako se s njima može na taj način stupiti u kontakt navode na proizvodu, a ako to nije moguće, na njegovu pakiranju, u dokumentu koji je priložen proizvodu ili, ako je dostupno, u putovnici za proizvode. Podaci za kontakt moraju biti jasni, razumljivi i čitljivi.
4. Uvoznici osiguravaju da uz proizvod budu priložene upute koje potrošaču omogućuju sastavljanje, postavljanje, uporaba, skladištenje, održavanje, popravak i zbrinjavanje proizvoda na jeziku koji bez poteškoća razumiju potrošači i drugi krajnji korisnici, a određuje ga predmetna država članica. Takve upute moraju biti jasne, razumljive i čitljive te uključivati barem informacije navedene u delegiranim aktima donesenima u skladu s člankom 4.
5. Dok je proizvod u njihovoj nadležnosti, uvoznici osiguravaju da uvjeti skladištenja ili prijevoza ne ugrožavaju njegovu sukladnost zahtjevima iz delegiranog akta donesenog u skladu s člankom 4. kojim je obuhvaćen.
6. Uvoznici koji smatraju ili imaju razloga vjerovati da proizvod obuhvaćen delegiranim aktom donesenim u skladu s člankom 4. koji su stavili na tržiste ili u

uporabu nije sukladan zahtjevima iz tog akta odmah poduzimaju korektivne mjere potrebne kako bi proizvod po potrebi učinili sukladnim, povukli ili opozvali.

Uvoznici odmah obavješćuju tijela za nadzor tržišta država članica u kojima su proizvod stavili na raspolaganje o sumnji na neusklađenost i o svim poduzetim korektivnim mjerama.

7. Uvoznici su dužni tijekom razdoblja od deset godina ili razdoblja navedenog u delegiranom aktu donešenom u skladu s člankom 4. stavljati presliku izjave EU-a o sukladnosti na raspolaganje tijelima za nadzor tržišta i osigurati da tehnička dokumentacija bude dostupna tim tijelima na njihov zahtjev.
8. Uvoznici na temelju opravdanog zahtjeva nadležnog nacionalnog tijela osiguravaju sve podatke i dokumentaciju potrebne za dokazivanje sukladnosti proizvoda, uključujući tehničku dokumentaciju, na jeziku koji je lako razumljiv tom tijelu. Ti podaci i dokumentacija dostavljaju se u papirnatom ili elektroničkom obliku. Relevantni dokumenti stavljuju se na raspolaganje u roku od deset dana nakon što nadležno tijelo države članice zaprimi zahtjev.

Uvoznici surađuju s nadležnim nacionalnim tijelom u svim mjerama poduzetima kako bi se ispravio svaki slučaj neusklađenosti sa zahtjevima utvrđenima u delegiranom aktu donešenom u skladu s člankom 4. kojim je obuhvaćen predmetni proizvod.

*Članak 24.
Obveze distributera*

1. Kada stavljuju na raspolaganje na tržištu proizvod obuhvaćen delegiranim aktom donešenim u skladu s člankom 4., distributeri postupaju s dužnom pažnjom u vezi sa zahtjevima utvrđenima u tom aktu.
2. Prije stavljanja na raspolaganje na tržištu proizvoda obuhvaćenog delegiranim aktom donešenim u skladu s člankom 4., distributeri provjeravaju sljedeće:
 - (a) ima li proizvod oznaku CE u skladu s člancima 38. i 39. ili alternativnu oznaku sukladnosti donesenu u skladu s člankom 4. trećim podstavkom točkom (f) te je li, prema potrebi, označen ili povezan s putovnicom za proizvode u skladu s tim delegiranim aktima;
 - (b) jesu li uz proizvod priloženi potrebni dokumenti i upute kako bi se potrošaču omogućilo sastavljanje, postavljanje, rukovanje, skladištenje, održavanje i odlaganje proizvoda, na jeziku koji mogu lako razumjeti potrošači i drugi krajnji korisnici, a koji je odredila država članica u kojoj se proizvod stavlja na raspolaganje na tržištu, te jesu li takve upute jasne, razumljive i čitljive i uključuju li barem informacije utvrđene u članku 7. stavku 2. točki (b) podtočki ii., kako je utvrđeno u delegiranom aktu donešenom u skladu s člankom 4.;
 - (c) ispunjavaju li proizvođač i uvoznik zahtjeve iz članka 21. stavaka 5. i 6. te članka 23. stavka 3.
3. Ako smatra ili ima razloga vjerovati da proizvod, prije nego što ga stavi na raspolaganje na tržištu, ili njegov proizvođač nisu usklađeni sa zahtjevima utvrđenima u delegiranom aktu donešenom u skladu s člankom 4., distributer ne stavlja taj proizvod na raspolaganje na tržištu sve dok ne postane sukladan ili dok se proizvođač ne uskladi sa zahtjevima.

Dok je proizvod pod njihovom odgovornošću, distributeri osiguravaju da uvjeti skladištenja ili prijevoza ne ugroze njegovu sukladnost sa zahtjevima utvrđenima u delegiranom aktu donesenom u skladu s člankom 4.

4. Distributeri koji smatraju ili imaju razloga vjerovati da proizvod koji su stavili na raspolaganje na tržištu nije sukladan zahtjevima utvrđenima u delegiranom aktu donesenom u skladu s člankom 4. osiguravaju poduzimanje svih potrebnih korektivnih mjera kako bi se, prema potrebi, navedeni proizvod učinio sukladnim, povukao s tržišta ili opozvao.

Distributeri odmah obavješćuju tijela za nadzor tržišta država članica u kojima su proizvod stavili na raspolaganje o sumnji na neusklađenost i o svim poduzetim korektivnim mjerama.

5. Na obrazložen zahtjev nadležnog državnog tijela distributeri dostavljaju tom tijelu sve dostupne podatke i dokumentaciju koji su relevantni za dokazivanje sukladnosti proizvoda. Ti podaci i dokumentacija dostavljaju se u papirnatom ili elektroničkom obliku.

Distributeri surađuju s tim tijelom u svim poduzetim korektivnim mjerama kako bi se ispravio svaki slučaj neusklađenosti s delegiranim aktom donesenim u skladu s člankom 4. kojim je obuhvaćen predmetni proizvod.

*Članak 25.
Obveze trgovaca*

1. Trgovci osiguravaju da su njihovim kupcima dostupne sve relevantne informacije koje se zahtijevaju delegiranim aktima donesenima u skladu s člankom 4., među ostalim u slučaju prodaje na daljinu.
2. Trgovci osiguravaju da je putovnica za proizvode lako dostupna kupcima, među ostalim u slučaju prodaje na daljinu, kako je navedeno u članku 8. i delegiranim aktima donesenima u skladu s člankom 4. kojima je proizvod obuhvaćen.
3. Trgovci:
 - (a) na vidljiv način prikazuju kupcima, među ostalim u slučaju prodaje na daljinu putem interneta, oznake predviđene u skladu s člankom 26. stavcima 2. ili 3.;
 - (b) upućuju na informacije navedene na oznakama koje su predviđene u skladu s člankom 26. stavkom 2. ili 3. u vizualnim oglasima ili u tehničkom promidžbenom materijalu za određeni model, u skladu s delegiranim aktima donesenima u skladu s člankom 4. kojima je proizvod obuhvaćen;
 - (c) ne navode niti prikazuju druge oznake, obilježja, simbole ili natpise koji bi mogli obmanuti kupce ili ih zbuniti u pogledu informacija na oznaci.

*Članak 26.
Obveze povezane s oznakama*

1. Ako se delegiranim aktom donesenim u skladu s člankom 4. zahtijeva da proizvodi imaju oznaku kako je navedeno u članku 14., gospodarski subjekt koji proizvod stavlja na tržište ili u uporabu osigurava da su proizvodi, za svaku pojedinačnu jedinicu i besplatno, označeni tiskanom oznakom u skladu s tim delegiranim aktom.
2. Ako se delegiranim aktom donesenim u skladu s člankom 4. zahtijeva da proizvodi imaju oznaku kako je navedeno u članku 14., gospodarski subjekt koji proizvod

stavlja na tržište ili u uporabu trgovcu besplatno dostavlja tiskane oznake ili primjerke oznake u digitalnom obliku odmah, a u svakom slučaju u roku od pet radnih dana od zahtjeva trgovca.

3. Ako se delegiranim aktom donesenim u skladu s člankom 4. zahtijeva da proizvodi imaju oznaku kako je navedeno u članku 14., gospodarski subjekt koji proizvod stavlja na tržište ili u uporabu osigurava da su njegove oznake točne te u okviru primjenjivog postupka ocjenjivanja sukladnosti izrađuje tehničku dokumentaciju koja je dostatna kako bi se točnost mogla ocijeniti.
4. Ako se delegiranim aktom donesenim u skladu s člankom 4. zahtijeva da proizvodi imaju oznaku kako je navedeno u članku 14., gospodarski subjekt koji proizvod stavlja na tržište ili u uporabu:
 - (a) upućuje na informacije navedene na oznaci u vizualnim oglasima ili u tehničkom promidžbenom materijalu za određeni model u skladu s relevantnim delegiranim aktom donesenim u skladu s člankom 4.;
 - (b) ne navodi niti prikazuje druge oznake, obilježja, simbole ili natpise koji bi mogli obmanuti kupce ili ih zbuniti u pogledu informacija na oznaci.

Članak 27.

Obveze pružatelja usluga provođenja narudžbi

Pružatelji usluga provođenja narudžbi osiguravaju da za proizvode kojima rukuju i koji su obuhvaćeni delegiranim aktom donesenim u skladu s člankom 4. uvjeti tijekom skladištenja, pakiranja, adresiranja ili otpreme ne ugrožavaju sukladnost proizvoda sa zahtjevima utvrđenima u tom delegiranom aktu.

Članak 28.

Slučajevi u kojima se obveze proizvođača primjenjuju na uvoznike i distributere

Uvoznik ili distributer smatraju se proizvođačima za potrebe ove Uredbe i podliježu obvezama proizvođača na temelju članka 21.:

- (1) ako stavljuju na tržište proizvod obuhvaćen delegiranim aktom donesenim u skladu s člankom 4. pod svojim imenom ili zaštitnim znakom;
- (2) ako mijenjaju takav proizvod koji je već stavljen na tržište na način koji utječe na usklađenost sa zahtjevima utvrđenima u delegiranim aktima donesenima u skladu s člankom 4. kojima je proizvod obuhvaćen.

Članak 29.

Obveze internetskih tržišta i internetskih tražilica

1. Suradnja iz članka 7. stavka 2. Uredbe (EU) 2019/1020 u pogledu internetskih tržišta i za potrebe ove Uredbe uključuje posebno:
 - (a) suradnju kako bi se osigurale učinkovite mjere za nadzor tržišta, među ostalim suzdržavanjem od uvođenja prepreka takvim mjerama;
 - (b) obavješćivanje tijela za nadzor tržišta o svim poduzetim mjerama;
 - (c) uspostavu redovite i strukturirane razmjene informacija o ponudama koje su internetska tržišta uklonila na temelju ovog članka;

- (d) omogućavanje internetskim alatima kojima upravljaju tijela za nadzor tržišta da pristupe njihovim sučeljima kako bi se utvrdili neusklađeni proizvodi;
 - (e) na zahtjev tijela za nadzor tržišta, ako su internetska tržišta ili internetski prodavatelji postavili tehničke prepreke za izvlačenje podataka sa svojih internetskih sučelja, omogućavanje struganja takvih podataka za potrebe sigurnosti proizvoda na temelju parametara za identifikaciju koje su dostavila tijela za nadzor tržišta koja su podnjela zahtjev.
2. Za potrebe zahtjeva iz [članka 22. stavka 7.] Uredbe (EU) .../... [Akt o digitalnim uslugama], internetska tržišta osmišljavaju i organiziraju svoje internetsko sučelje tako da se omogući trgovcima da ispune svoje obveze iz članka 25., a gospodarskim subjektima svoje obveze iz članka 30. stavka 1. ove Uredbe.
- Informacije se moraju moći pružiti za svaki ponuđeni proizvod i moraju se prikazati kupcima ili na drugi način učiniti lako dostupnima na popisu proizvoda.
- Konkretno, ako se delegiranim aktima donešenima u skladu s člankom 4. zahtjeva da vizualno oglašavanje određenih proizvoda na internetu bude popraćeno elektroničkim informacijama na internetu koje se prikazuju na sredstvu prikaza, internetska tržišta omogućuju trgovcima da ih prikazuju. Ta se obveza primjenjuje i na internetske tražilice i druge internetske platforme koje pružaju vizualno oglašavanje na internetu za predmetne proizvode.
3. Kad je riječ o ovlastima koje države članice dodjeljuju u skladu s člankom 14. Uredbe (EU) 2019/1020, države članice svojim tijelima za nadzor tržišta dodjeljuju ovlast da za sve proizvode obuhvaćene relevantnim delegiranim aktom donešenim u skladu s člankom 4. nalože internetskom tržištu da sa svojeg internetskog sučelja ukloni određeni nezakoniti sadržaj koji se odnosi na neusklađeni proizvod, da onemogući pristup takvom sadržaju ili da se krajnjim korisnicima pri pristupu tom sadržaju prikaže izričito upozorenje. Takvi nalozi moraju biti u skladu s [člankom 8. stavkom 1.] Uredbe (EU) .../... [Akt o digitalnim uslugama].
4. Internetska tržišta poduzimaju potrebne mjere za primanje i obradu naloga iz stavka 2. u skladu s [člankom 8.] Uredbe (EU) .../... [Akt o digitalnim uslugama].
5. Internetska tržišta uspostavljaju jedinstvenu kontaktnu točku koja omogućuje izravnu komunikaciju s tijelima država članica za nadzor tržišta u pogledu usklađenosti s ovom Uredbom i delegiranim aktima donešenima u skladu s člankom 4.

Ta kontaktna točka može biti ista kontaktna točka kao i ona iz [članka 20. stavka 1.] Uredbe (EU) .../... [Uredba o općoj sigurnosti proizvoda] ili [članka 10. stavka 1.] Uredbe (EU) .../... [Akt o digitalnim uslugama].

Članak 30. *Obveze informiranja gospodarskih subjekata*

1. Ako relevantni gospodarski subjekti proizvode stavljuju na raspolaganje na tržištu na internetu ili drugim sredstvima prodaje na daljinu, u odgovarajućoj ponudi proizvoda moraju jasno i vidljivo biti navedene barem sljedeće informacije:
- (a) ime, registrirano trgovačko ime ili registrirani zaštitni znak proizvođača te poštanska adresa ili e-adresa na kojoj su dostupni;

- (b) ako proizvođač nema poslovni nastan u Uniji, ime, adresu, telefonski broj i e-adresu gospodarskog subjekta s poslovnim nastanom u Uniji u smislu članka 4. Uredbe (EU) 2019/1020;
 - (c) informacije za identifikaciju proizvoda, uključujući vrstu i, ako postoji, broj šarže ili serije i bilo koju drugu identifikacijsku oznaku proizvoda.
2. Gospodarski subjekti tijelima za nadzor tržišta na zahtjev dostavljaju:
- (a) ime svakog gospodarskog subjekta koji im je isporučio proizvod obuhvaćen područjem primjene delegiranog akta donesenog u skladu s člankom 4.;
 - (b) ime svakog gospodarskog subjekta kojem su isporučili takve proizvode, kao i količine i točne modele.

Gospodarski subjekti moraju biti u stanju dostaviti te informacije tijekom deset godina nakon što su im isporučeni relevantni proizvodi i deset godina nakon što su isporučili takve proizvode. Pri donošenju delegiranih akata u skladu s člankom 4. Komisija može odrediti razdoblje dulje ili kraće od deset godina kako bi se u obzir uzela priroda relevantnih proizvoda ili zahtjeva.

3. Kada od proizvođača, njihovih ovlaštenih zastupnika ili uvoznika zahtijeva da dijelove tehničke dokumentacije povezane s relevantnim proizvodom učine digitalno dostupnima u skladu s člankom 4. trećim podstavkom točkom (a), Komisija uzima u obzir sljedeće kriterije:
- (a) potrebu da se tijelima za nadzor tržišta olakša provjera sukladnosti s primjenjivim zahtjevima;
 - (b) potrebu da se izbjegne nerazmjerne administrativno opterećenje za gospodarske subjekte.

Komisija određuje način na koji se odgovarajući dijelovi tehničke dokumentacije stavlja na raspolaganje. Ako je dostupna, tehnička dokumentacija stavlja se na raspolaganje putem putovnice za proizvode.

Članak 31.

Obveze gospodarskih subjekata u pogledu praćenja i izvješćivanja

1. Kada Komisija od proizvođača, njihovih ovlaštenih zastupnika ili uvoznika zahtijeva da stave na raspolaganje informacije o količinama proizvoda obuhvaćenih delegiranim aktima donesenima u skladu s člankom 4. trećim podstavkom točkom (b), uzima u obzir sljedeće kriterije:
- (a) dostupnost dokaza o prodoru relevantnog proizvoda na tržište kako bi se olakšalo preispitivanje delegiranih akata donesenih u skladu s člankom 4. koji se primjenjuju na taj proizvod;
 - (b) potrebu da se izbjegne nerazmjerne administrativno opterećenje za gospodarske subjekte.

Komisija određuje razdoblje na koje se odnose informacije iz prvog podstavka. Te se informacije razlikuju po modelu proizvoda.

Komisija osigurava da se dobiveni podaci obrađuju na siguran način i u skladu s pravom Unije.

Komisija u tim delegiranim aktima navodi načine na koje se relevantne informacije stavlju na raspolaganje i njihovu periodičnost.

2. Pri zahtijevanju da proizvod tijekom uporabe može mjeriti energiju koju troši ili svoja svojstva u odnosu na druge odgovarajuće parametre proizvoda iz Priloga I., u skladu s člankom 4. trećim podstavkom točkom (c), Komisija uzima u obzir sljedeće kriterije:
 - (a) korisnost podataka o uporabi za krajnje korisnike za razumijevanje potrošnje energije ili svojstava proizvoda i upravljanje njima;
 - (b) tehničku izvedivost bilježenja podataka o uporabi;
 - (c) potrebu da se izbjegne nerazmjerno administrativno opterećenje za gospodarske subjekte.

Proizvodi obuhvaćeni zahtjevom utvrđenim u skladu s člankom 4. trećim podstavkom točkom (c) bilježe dobivene podatke o uporabi i čine ih vidljivima krajnjem korisniku.

3. Kada Komisija od proizvođača, njihovih ovlaštenih zastupnika ili uvoznika zahtijeva prikupljanje, anonimizaciju ili izvješćivanje o podacima o uporabi iz stavka 2., u skladu s člankom 4. trećim podstavkom točkom (d), uzima u obzir sljedeće kriterije:
 - (a) korisnost podataka o uporabi za Komisiju pri preispitivanju zahtjeva za ekološki dizajn ili pri pomaganju tijelima za nadzor tržišta sa statističkim podacima za analizu koja se temelji na riziku;
 - (b) potrebu da se izbjegne nerazmjerno administrativno opterećenje za gospodarske subjekte.

Takvi zahtjevi iz prvog podstavka mogu se osobito sastojati od:

- (a) prikupljanja podataka o uporabi ako im se može pristupiti na daljinu putem interneta, osim u slučaju da krajnji korisnik izričito odbije staviti te podatke na raspolaganje;
- (b) anonimizacije podataka prikupljenih u skladu s točkom (a) i izvješćivanje Komisiji o njima najmanje jednom godišnje. Gospodarski subjekt navodi identifikacijski broj modela u bazi podataka o proizvodima u skladu s člankom 12. stavkom 5. Uredbe (EU) br. 2017/1369 i, ako je to relevantno za njihova svojstva, zemljopisne informacije o proizvodima.

Komisija određuje pojedinosti i format za izvješćivanje o podacima o uporabi kako je navedeno u drugom podstavku točki (b).

4. Komisija periodično ocjenjuje podatke o uporabi dobivene na temelju stavka 3. i prema potrebi objavljuje skupove podataka.

POGLAVLJE VIII. – SUKLADNOST PROIZVODA

Članak 32.

Metode ispitanja, mjerenja i izračuna

1. Za potrebe usklađenosti i provjere usklađenosti sa zahtjevima za ekološki dizajn, ispitanja, mjerenja i izračuni provode se primjenom pouzdanih, točnih i ponovljivih metoda kojima se uzimaju u obzir najsuvremenije općeprihvачene metode. Takve metode ispunjavaju zahtjeve u pogledu ispitanja, mjerenja i izračuna utvrđene u relevantnim delegiranim aktima donesenima u skladu s člankom 4.

2. Ako je to potrebno kako bi se osigurala usklađenost sa zahtjevima za ekološki dizajn utvrđenima u delegiranim aktima donesenima u skladu s člankom 4. trećim podstavkom točkom (e), Komisija za izračun svojstava proizvoda u odnosu na odgovarajući parametar proizvoda iz Priloga I. može zahtijevati uporabu internetskih alata koji odražavaju primjenjive zahtjeve za izračun.

Pri utvrđivanju takvih zahtjeva za uporabu internetskih alata Komisija uzima u obzir sljedeće kriterije:

- (a) potrebu da se osigura usklađena primjena zahtjeva za izračun;
- (b) potrebu za smanjenjem administrativnog opterećenja gospodarskih subjekata koji ispunjavaju relevantne zahtjeve.

Internetski alati moraju biti slobodno dostupni gospodarskim subjektima koji ispunjavaju relevantne zahtjeve.

*Članak 33.
Izbjegavanje mjera*

1. Proizvodi obuhvaćeni područjem primjene delegiranog akta donesenog u skladu s člankom 4. ne stavljuju se na tržište ili u uporabu ako su osmišljeni da mijenjaju svoje ponašanje ili svojstva pri ispitivanju u cilju postizanja povoljnijeg rezultata za bilo koji od parametara proizvoda reguliranih delegiranim aktima donesenima u skladu s člankom 4. kojima su proizvodi obuhvaćeni.

Za potrebe ovog stavka, proizvodi osmišljeni da mijenjaju svoje ponašanje ili značajke pri ispitivanju jesu proizvodi osmišljeni da mogu ustanoviti da se ispituju i kao odgovor automatski promijeniti svoje svojstvo i proizvodi koji su unaprijed postavljeni da promijene svoje svojstvo pri ispitivanju.

2. Gospodarski subjekti koji stavljuju na tržište proizvod obuhvaćen delegiranim aktom donesenim u skladu s člankom 4. ne propisuju posebne upute za ispitivanje kojima se ponašanje ili značajke proizvoda mijenjaju u cilju postizanja povoljnijeg rezultata za bilo koji parametar proizvoda reguliran delegiranim aktima donesenima u skladu s člankom 4. kojima su proizvodi obuhvaćeni.

Za potrebe ovog stavka, posebne upute za ispitivanje kojima se ponašanje ili značajke proizvoda mijenjaju jesu upute koje dovode do ručne izmjene proizvoda prije ispitivanja kojom se mijenja svojstvo proizvoda.

3. Proizvodi obuhvaćeni područjem primjene delegiranog akta donesenog u skladu s člankom 4. ne stavljuju se na tržište ili u uporabu ako su osmišljeni tako da mijenjaju svoje ponašanje ili značajke u kratkom razdoblju nakon stavljanja proizvoda u uporabu, što dovodi do pogoršanja njihovog svojstva u odnosu na bilo koji od parametara proizvoda reguliranih delegiranim aktima donesenima u skladu s člankom 4. kojima su proizvodi obuhvaćeni ili do pogoršanja njihova rada sa stajališta korisnika.

4. Ažuriranja softvera ili ugrađenog softvera ne smiju pogoršati svojstvo proizvoda u odnosu na bilo koji parametar proizvoda propisan delegiranim aktima donesenima u skladu s člankom 4. kojima su proizvodi obuhvaćeni ili rad proizvoda sa stajališta korisnika kad se mjeri metodom ispitivanja koja se primjenjuje za ocjenjivanje sukladnosti, osim uz izričitu suglasnost krajnjeg korisnika prije ažuriranja. Odbijanje ažuriranja ne smije rezultirati promjenom svojstava.

Ažuriranja softvera ili ugrađenog softvera ne smiju pogoršati svojstva iz prvog podstavka u tolikoj mjeri da proizvod postane nesukladan sa zahtjevima utvrđenima u delegiranim aktima donešenima u skladu s člankom 4. koji su primjenjivi u trenutku stavljanja proizvoda na tržiste ili u uporabu.

*Članak 34.
Pretpostavka sukladnosti*

1. Za metode ispitivanja, mjerena ili izračuna iz članka 32. koje su u skladu s usklađenim normama ili dijelom usklađenih normi na koje su upućivanja objavljena u *Službenom listu Europske unije* prepostavlja se da su u skladu sa zahtjevima iz tog članka i zahtjevima u pogledu ispitivanja, mjerena i izračuna utvrđenima u delegiranim aktima donešenima u skladu s člankom 4. u mjeri u kojoj su ti zahtjevi obuhvaćeni takvim usklađenim normama ili njihovim dijelovima.
2. Za proizvode koji su u skladu s usklađenim normama ili dijelom usklađenih normi na koje su upućivanja objavljena u *Službenom listu Europske unije* prepostavlja se da su u skladu sa zahtjevima za ekološki dizajn utvrđenima u delegiranim aktima donešenima u skladu s člankom 4. u mjeri u kojoj su ti zahtjevi obuhvaćeni takvim usklađenim normama ili njihovim dijelovima.
3. Za proizvode obuhvaćene delegiranim aktom donešenim u skladu s člankom 4. kojima je dodijeljen znak za okoliš EU-a u skladu s Uredbom (EZ) br. 66/2010 prepostavlja se da su u skladu sa zahtjevima za ekološki dizajn utvrđenima u tom delegiranom aktu ako su ti zahtjevi obuhvaćeni mjerilima za dodjelu znaka za okoliš EU-a utvrđenima u skladu s člankom 16. stavkom 2. Uredbe (EZ) br. 66/2010.

*Članak 35.
Zajedničke specifikacije*

1. Komisija može donijeti provedbene akte kojima se utvrđuju zajedničke specifikacije za zahtjeve za ekološki dizajn, ključni zahtjevi za putovnice za proizvode iz članka 10. ili za metode ispitivanja, mjerena ili izračuna iz članka 32. u sljedećim situacijama:
 - (a) kad zatraži od jedne ili više europskih organizacija za normizaciju da izrade usklađenu normu povezani sa zahtjevom za ekološki dizajn ili metodom koja nije obuhvaćena usklađenom normom ili njezinim dijelom, na koju su upućivanja objavljena u *Službenom listu Europske unije* i postoje neopravdana kašnjenja u postupku normizacije ili zahtjev nije prihvatila nijedna europska organizacija za normizaciju;
 - (b) kad Komisija odluči u skladu s postupkom iz članka 11. stavka 5. Uredbe (EU) br. 1025/2012 zadržati ograničavanja ili povući upućivanja na usklađene norme ili njihove dijelove kojima su obuhvaćeni ti zahtjevi za ekološki dizajn ili metode.

Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 67. stavka 3.

2. Za metode ispitivanja, mjerena i izračuna iz članka 32. koje su u skladu sa zajedničkom specifikacijom ili njezinim dijelovima prepostavlja se da su u skladu sa zahtjevima utvrđenima u tom članku i zahtjevima u pogledu ispitivanja, mjerena i izračuna utvrđenima u delegiranim aktima donešenima u skladu s člankom 4. u mjeri

u kojoj su ti zahtjevi obuhvaćeni takvom zajedničkom specifikacijom ili njezinim dijelovima.

3. Za proizvode koji su u skladu sa zajedničkim specifikacijama ili njihovim dijelovima pretpostavlja se da su u skladu sa zahtjevima za ekološki dizajn utvrđenima u delegiranom aktu donesenom u skladu s člankom 4. kojim su ti proizvodi obuhvaćeni u mjeri u kojoj su ti zahtjevi obuhvaćeni tim zajedničkim specifikacijama ili njihovim dijelovima.

Članak 36.

Ocenjivanje sukladnosti

1. Pri određivanju primjenjivog postupka ocjenjivanja sukladnosti u skladu s člankom 4. drugim podstavkom Komisija uzima u obzir sljedeće kriterije:
 - (a) je li predmetni modul primjeren vrsti proizvoda i razmjeran javnom interesu koji se nastoji ostvariti;
 - (b) prirodu parametara proizvoda iz Priloga I. na kojima se temelje odgovarajući zahtjevi za ekološki dizajn, posebno mogu li se svojstva u odnosu na te parametre proizvoda provjeriti na samom proizvodu;
 - (c) u slučaju kada je obvezno sudjelovanje treće strane, potrebu proizvođača da slobodno odabere između modula osiguranja kvalitete i modula izdavanja potvrde za proizvod utvrđenih u Prilogu II. Odluke br. 768/2008/EZ.
2. Prema potrebi, zapisi i korespondencija koji se odnose na ocjenjivanje sukladnosti sastavljaju se na službenom jeziku države članice u kojoj prijavljeno tijelo koje je uključeno u postupak ocjenjivanja sukladnosti iz stavka 1. ima poslovni nastan ili na jeziku koji to tijelo prihvati.

Članak 37.

EU izjava o sukladnosti

1. EU izjavom o sukladnosti potvrđuje se da je dokazano ispunjenje zahtjeva za ekološki dizajn navedenih u primjenjivim delegiranim aktima donesenima u skladu s člankom 4.
2. EU izjava o sukladnosti ima strukturu obrasca iz Priloga V., sadržava elemente navedene u primjenjivom postupku ocjenjivanja sukladnosti i upućivanje na primjenjive delegirane akte donesene u skladu s člankom 4. Redovito se ažurira. Prevodi se na jezik ili jezike koje zahtjeva država članica u kojoj je proizvod stavljen na tržište ili stavljen na raspolaganje na tržištu.
3. Ako se na proizvod obuhvaćen delegiranim aktom donesenim u skladu s člankom 4. primjenjuje više od jednog akta Unije kojim se zahtjeva EU izjava o sukladnosti, sastavlja se samo jedna EU izjava o sukladnosti povezana sa svim takvim aktima Unije. U toj izjavi navode se predmetni akti Unije i upućivanja na njihove objave. To može biti dosje sastavljen od relevantnih pojedinačnih EU izjava o sukladnosti.
4. Sastavljanjem EU izjave o sukladnosti proizvođač preuzima odgovornost za sukladnost proizvoda.

*Članak 38.
Opća načela oznake CE*

Za oznaku CE vrijede ista opća načela utvrđena člankom 30. Uredbe (EZ) br. 765/2008.

*Članak 39.
Pravila i uvjeti za stavljanje oznake CE*

1. Oznaka CE stavlja se na proizvod tako da bude uočljiva, čitljiva i neizbrisiva. Ako to zbog prirode proizvoda nije moguće ili nije opravdano, oznaka se stavlja na pakiranje i u popratne dokumente.
2. Oznaka CE stavlja se prije stavljanja proizvoda na tržiste.
3. Ako prijavljeno tijelo sudjeluje u ocjenjivanju sukladnosti proizvoda, nakon oznake CE nalazi se identifikacijski broj tog prijavljenog tijela.
Identifikacijski broj prijavljenog tijela stavlja samo tijelo ili proizvođač odnosno njegov ovlašteni zastupnik prema uputama tog tijela.
4. Nakon oznake CE i, ako je to primjenjivo, identifikacijskog broja prijavljenog tijela može slijediti piktogram ili druga oznaka kojom se označuje poseban rizik ili uporaba.
5. Države članice nastavljaju razvijati postojeće mehanizme kako bi zajamčile pravilnu provedbu režima kojim se upravlja CE oznakama te u slučaju nepravilne uporabe navedene oznake poduzimaju prikladne mjere.

*Članak 40.
Alternativne oznake i izjave o sukladnosti*

Pri određivanju alternativnih pravila o izjavi o sukladnosti ili oznakama kojima se označava sukladnost s primjenjivim zahtjevima u skladu s pravom Unije na temelju članka 4. trećeg podstavka točke (f) Komisija uzima u obzir sljedeće kriterije:

- (a) potrebu da se administrativno opterećenje gospodarskih subjekata svede na najmanju moguću mjeru;
- (b) potrebu da se osigura usklađenost s drugim izjavama o sukladnosti i oznakama koje se primjenjuju na određeni proizvod;
- (c) potrebu da se spriječi zabuna u pogledu značenja izjava o sukladnosti i oznaka utvrđenih u skladu s drugim pravom Unije.

POGLAVLJE IX. – PRIJAVLJIVANJE TIJELA ZA OCJENJIVANJE SUKLADNOSTI

*Članak 41.
Prijavljanje*

Države članice Komisiji i drugim državama članicama prijavljuju tijela ovlaštena za obavljanje zadaća ocjenjivanja sukladnosti u svojstvu treće strane predviđenih u delegiranim aktima donesenima u skladu s člankom 4.

Članak 42.
Tijela koja provode prijavljivanje

1. Države članice imenuju tijelo koje provodi prijavljivanje i koje je odgovorno za utvrđivanje i provođenje postupaka potrebnih za ocjenjivanje i prijavljivanje tijela za ocjenjivanje sukladnosti te za praćenje prijavljenih tijela, uključujući sukladnost s odredbama članka 47.
2. Države članice mogu odlučiti da ocjenjivanje i praćenje iz stavka 1. provodi nacionalno akreditacijsko tijelo u smislu Uredbe (EZ) br. 765/2008 i u skladu s njom.
3. Ako tijelo koje provodi prijavljivanje delegira ili povjeri ocjenjivanje, prijavljivanje ili praćenje iz stavka 1. tijelu koje nije tijelo javne vlasti, navedeno tijelo ima pravnu osobnost i ispunjava *mutatis mutandis* zahtjeve iz članka 43. Osim toga, na raspolaganju ima mogućnosti osiguranja od odgovornosti koje proizlaze iz njegovih poslova.
4. Tijelo koje provodi prijavljivanje preuzima punu odgovornost za zadaće koje obavlja tijelo iz stavka 3.

Članak 43.
Zahtjevi u pogledu tijela koja provode prijavljivanje

1. Tijelo koje provodi prijavljivanje uspostavljeno je tako da ne dolazi do sukoba interesa s tijelima za ocjenjivanje sukladnosti ili prijavljenim tijelima.
2. Tijelo koje provodi prijavljivanje organizirano je i radi tako da štiti objektivnost i nepristranost svojih poslova.
3. Tijelo koje provodi prijavljivanje organizirano je tako da svaku odluku koja se odnosi na prijavljivanje tijela za ocjenjivanje sukladnosti donose mjerodavne osobe različite od onih koje provode ocjenjivanje.
4. Tijelo koje provodi prijavljivanje ne nudi niti obavlja poslove koje obavljaju tijela za ocjenjivanje sukladnosti kao ni usluge savjetovanja na tržišnoj ili konkurentskoj osnovi.
5. Tijelo koje provodi prijavljivanje štiti povjerljivost prikupljenih informacija. Međutim, na zahtjev razmjenjuje informacije o prijavljenim tijelima s Komisijom, tijelima drugih država članica koja provode prijavljivanje i drugim relevantnim nacionalnim tijelima.
6. Tijelo koje provodi prijavljivanje kao osnovu za prijavljivanje uzima samo posebno tijelo za ocjenjivanje sukladnosti koje podnosi zahtjev za prijavljivanje i ne uzima u obzir kapacitete ili osoblje matičnih poduzeća ili sestrinskih društava. Ocjenjuje to tijelo u odnosu na sve relevantne zahtjeve i zadaće ocjenjivanja sukladnosti.
7. Tijelo koje provodi prijavljivanje raspolaže s dovoljno stručnog osoblja i finansijskih sredstava za propisno obavljanje svojih zadaća.

Komisija može donijeti provedbene akte kojima se utvrđuje minimalni broj ekvivalenta punog radnog vremena koji se smatraju dovoljnima za pravilno praćenje prijavljenih tijela, prema potrebi u pogledu posebnih zadaća ocjenjivanja sukladnosti. Ako praćenje provodi nacionalno akreditacijsko tijelo ili tijelo iz članka 42. stavka 3., taj minimalni broj primjenjuje se na to tijelo.

Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 67. stavka 3.

Članak 44.

Obveze tijela koja provode prijavljivanje u pogledu obavješćivanja

Države članice obavješćuju Komisiju o svojim postupcima u pogledu ocjenjivanja i prijavljivanja tijela za ocjenjivanje sukladnosti, o praćenju prijavljenih tijela i o svim promjenama povezanim s time.

Komisija osigurava dostupnost tih informacija javnosti.

Članak 45.

Zahtjevi u pogledu prijavljenih tijela

1. Za potrebe prijavljivanja tijelo za ocjenjivanje sukladnosti ispunjava zahtjeve utvrđene u stavcima od 2. do 11.
2. Tijelo za ocjenjivanje sukladnosti osniva se u skladu s nacionalnim pravom države članice i ima pravnu osobnost.
3. Tijelo za ocjenjivanje sukladnosti jest tijelo koje ima svojstvo treće strane i koje ne ovisi o organizaciji ili proizvodu koji ocjenjuje. Nema nikakvih poslovnih veza s organizacijama koje su zainteresirane za proizvode koje ocjenjuje, posebno s proizvođačima, njihovim trgovinskim partnerima i njihovim dioničarima. To ne isključuje tijelo za ocjenjivanje sukladnosti od obavljanja poslova ocjenjivanja sukladnosti za konkurentske proizvođače.
4. Tijelo za ocjenjivanje sukladnosti, njegovo najviše rukovodstvo i djelatnici odgovorni za provedbu zadaća ocjenjivanja sukladnosti ne smiju biti projektant, proizvođač, dobavljač, uvoznik, distributer, instalater, kupac, vlasnik, korisnik ili održavatelj proizvoda koje ocjenjuju, kao ni predstavnici ijedne od tih strana. Navedeno ne isključuje uporabu ocijenjenih proizvoda potrebnih za djelovanje tijela za ocjenu sukladnosti ili uporabu takvih proizvoda u osobne svrhe.

Tijelo za ocjenjivanje sukladnosti, njegovo najviše rukovodstvo i osoblje odgovorno za provedbu ocjenjivanja sukladnosti nisu izravno uključeni u projektiranje, proizvodnju ili izgradnju, stavljanje na tržište, ugradnju, uporabu ili održavanje tih proizvoda niti predstavljaju stranke koje sudjeluju u tim poslovima. Ne smiju sudjelovati ni u kakvoj djelatnosti koja može ugroziti neovisnost njihove prosudbe ili poštenje u odnosu na poslove ocjenjivanja sukladnosti za koje su prijavljeni. Navedeno se posebno odnosi na usluge savjetovanja.

Tijelo za ocjenjivanje sukladnosti osigurava da poslovi njegovih matičnih poduzeća ili sestrinskih društava, društava kćeri ili podizvođača ne utječu na povjerljivost, objektivnost i nepristranost njegovih poslova ocjenjivanja sukladnosti.

Podizvođaču odnosno društvu kćeri ne može se delegirati zadatak uspostave i nadzora internih postupaka, općih politika, kodeksa ponašanja ili drugih internih pravila, imenovanje osoblja za određene zadaće ni donošenje odluka o ocjenjivanju sukladnosti.

5. Tijelo za ocjenjivanje sukladnosti i njegovo osoblje obavljaju poslove ocjenjivanja sukladnosti uz najvišu razinu profesionalnog poštenja i potrebne tehničke stručnosti u određenom području. Ne podliježu nikakvim pritiscima ni poticajima, posebno financijskim, koji bi mogli utjecati na njihovu prosudbu ili na rezultate njihovih poslova ocjenjivanja sukladnosti, posebice u pogledu osoba ili skupina osoba zainteresiranih za rezultate tih poslova.

6. Tijelo za ocjenjivanje sukladnosti sposobno je obavljati sve zadaće ocjenjivanja sukladnosti koje su mu dodijeljene na temelju relevantnog delegiranog akta donesenog u skladu s člankom 4. i za koje je prijavljeno, bez obzira na to obavlja li navedene zadaće sâmo tijelo za ocjenjivanje sukladnosti ili se one obavljaju u njegovo ime i pod njegovom odgovornošću.

Tijelo za ocjenjivanje sukladnosti u svakom trenutku, za svaki postupak ocjenjivanja sukladnosti te za svaku vrstu ili kategoriju proizvoda za koje je prijavljeno raspolaže sljedećim:

- (a) osobljem sa stručnim znanjem te dovoljnim i odgovarajućim iskustvom za obavljanje zadaća ocjenjivanja sukladnosti. Tijelo za ocjenjivanje sukladnosti u skladu s nacionalnim pravom države članice koja provodi prijavljivanje zapošljava osoblje odgovorno za donošenje odluka o ocjenjivanju koje nije u mogućem sukobu interesa i nadležno je za provjeru ocjenjivanja koje je provelo drugo osoblje, vanjski stručnjaci ili podizvodâči. Broj takvih djelatnika dovoljan je kako bi se osigurao kontinuitet poslovanja i dosljedan pristup ocjenjivanju sukladnosti;
- (b) opisima postupaka u skladu s kojima se provodi ocjenjivanje sukladnosti, osiguravajući pritom transparentnost i ponovljivost tih postupaka. To uključuje matricu kvalifikacija koja povezuje relevantno osoblje, njihov status i zadaće unutar tijela za ocjenjivanje sukladnosti sa zadaćama ocjenjivanja sukladnosti za koje tijelo namjerava biti prijavljeno;
- (c) odgovarajućim politikama i postupcima da bi se napravila razlika među zadacima koje obavlja u svojstvu prijavljenog tijela i ostalih poslova;
- (d) postupcima za obavljanje poslova, kod kojih su uzeti u obzir veličina poduzeća, sektor u kojem djeluje, njegova struktura, stupanj složenosti tehnologije predmetnog proizvoda i masovna ili serijska priroda proizvodnog procesa.

Raspolaže sredstvima potrebnima za primjero obavljanje tehničkih i administrativnih zadaća povezanih s poslovima ocjenjivanja sukladnosti te pristup potrebnoj opremi ili objektima.

7. Osoblje zaduženo za obavljanje poslova ocjenjivanja sukladnost ima:

- (a) dobro tehničko i stručno obrazovanje kojim su obuhvaćeni svi poslovi ocjenjivanja sukladnosti za koje je tijelo za ocjenjivanje sukladnosti prijavljeno;
- (b) zadovoljavajuće poznавanje zahtjeva povezanih s ocjenjivanjima koja provode i odgovarajuće ovlaštenje za provedbu tih ocjenjivanja, uključujući odgovarajuće poznавanje i razumijevanje relevantnog zakonodavstva, zahtjeva u pogledu ispitivanja, mjerena i izračuna, primjenjivih usklađenih normi ili zajedničkih specifikacija te relevantnih odredaba ove Uredbe i delegiranih akata donesenih u skladu s člankom 4.;
- (c) sposobnost izrade potvrda, evidencija i izvješća kojima se dokazuje da je ocjenjivanje izvršeno.

8. Nepristranost tijela za ocjenjivanje sukladnosti, njihova najvišeg rukovodstva i osoblja koje obavlja ocjenjivanje mora biti zajamčena.

Naknada za rad najvišeg rukovodstva i osoblja koje provodi ocjenjivanje tijela za ocjenjivanje sukladnosti ne ovisi o broju izvršenih ocjenjivanja ni o njihovim rezultatima.

9. Tijela za ocjenjivanje sukladnosti sklapaju osiguranje od odgovornosti osim ako odgovornost preuzme država u skladu s nacionalnim pravom ili u slučaju da je za ocjenjivanje sukladnosti izravno odgovorna sama država članica.
10. Osoblje tijela za ocjenjivanje sukladnosti čuva poslovnu tajnu koja se odnosi na sve informacije prikupljene pri provođenju zadaća ocjenjivanja sukladnosti u skladu s relevantnim delegiranim aktima donesenima u skladu s člankom 4., osim u odnosu na tijela koja provode prijavljivanje i druga nacionalna tijela države članice u kojoj obavlja svoje poslove. Vlasnička su prava zaštićena.
11. Tijela za ocjenjivanje sukladnosti sudjeluju u odgovarajućim aktivnostima normizacije ili osiguravaju da njihovo osoblje koje provodi ocjenjivanje bude obaviješteno o tim aktivnostima te primjenjuju administrativne odluke i dokumente koji su rezultat rada te skupine kao opće smjernice.

Članak 46.

Pretpostavka sukladnosti tijela za ocjenjivanje sukladnosti

Ako tijelo za ocjenjivanje sukladnosti dokaže da ispunjava kriterije utvrđene u relevantnim usklađenim normama ili njihovim dijelovima, na koje su upućivanja objavljena u *Službenom listu Europske unije*, prepostavlja se da je u skladu sa zahtjevima iz članka 45. u mjeri u kojoj primjenjive usklađene norme obuhvaćaju te zahtjeve.

Članak 47.

Društva kćeri i podizvođenje prijavljenih tijela

1. Ako prijavljeno tijelo povjeri određene zadaće povezane s ocjenjivanjem sukladnosti podizvođačima ili ih prenese društvu kćeri, mora osigurati da taj podizvođač ili to društvo kći ispunjava zahtjeve iz članka 45. te o tome obavješćuje tijelo koje provodi prijavljivanje.
2. Prijavljena tijela preuzimaju punu odgovornost za zadaće koje obavljaju podizvođači ili društva kćeri bez obzira na mjesto njihova poslovnog nastana. Relevantna prijavljena tijela uspostavljaju postupke za trajno praćenje stručnosti, aktivnosti i rada svojih podizvođača ili društava kćeri, uzimajući u obzir matricu kvalifikacija iz članka 45. stavka 6.
3. Poslovi se mogu ugovoriti s podizvođačem ili ih može obavljati društvo kći samo uz suglasnost klijenta.
4. Tijela za ocjenjivanje sukladnosti stavlju na raspolaganje tijelima koja provode prijavljivanje odgovarajuće dokumente o ocjeni i praćenju kvalifikacija podizvođača ili društva kćeri i radu koji su obavili na temelju relevantnih delegiranih akata donesenih u skladu s člankom 4.

Članak 48.

Zahtjev za prijavljivanje

1. Tijelo za ocjenjivanje sukladnosti podnosi zahtjev za prijavljivanje tijelu koje provodi prijavljivanje države članice u kojoj navedeno tijelo ima poslovni nastan.

2. Zahtjevu se prilaže opis aktivnosti ocjenjivanja sukladnosti, modula ili modulâ za ocjenjivanje sukladnosti i proizvoda ili proizvodâ za koje navedeno tijelo tvrdi da je nadležno, matrica kvalifikacija iz članka 45. stavka 6. te potvrda o akreditaciji, ako postoji, koju je izdalo nacionalno akreditacijsko tijelo i kojom se potvrđuje da tijelo za ocjenjivanje sukladnosti ispunjava zahtjeve iz članka 45. Potvrda o akreditaciji odnosi se samo na točno pravno tijelo koje podnosi zahtjev za prijavljivanje i temelji se, uz relevantne usklađene norme, na posebnim zahtjevima i zadaćama ocjenjivanja sukladnosti utvrđenima u relevantnom delegiranom aktu donesenom u skladu s člankom 4.
3. Ako predmetno tijelo za ocjenjivanje sukladnosti ne može dostaviti potvrdu o akreditaciji, tijelu koje provodi prijavljivanje dostavlja sve dokumente potrebne za provjeru, priznavanje i redovno praćenje njegove sukladnosti sa zahtjevima iz članka 45.

Članak 49.

Postupak prijavljivanja

1. Tijela koja provode prijavljivanje prijavljuju samo tijela za ocjenjivanje sukladnosti koja ispunjavaju zahtjeve iz članka 45.
2. Prijavu dostavljaju Komisiji i drugim državama članicama putem alata za elektroničko prijavljivanje koji je razvila i kojim upravlja Komisija.
3. Prijava mora sadržavati potpune informacije o aktivnostima ocjenjivanja sukladnosti, modulu ili modulima ocjenjivanja sukladnosti te obuhvaćenom proizvodu ili proizvodima, kao i relevantnu potvrdu o stručnosti.
4. Ako se prijavljivanje ne temelji na potvrdi o akreditaciji iz članka 48. stavka 2., tijelo koje provodi prijavljivanje dostavlja Komisiji i ostalim državama članicama dokumente kojima se potvrđuje stručnost tijela za ocjenjivanje sukladnosti i mjere na snazi, čime se osigurava da će se tijelo redovno pratiti i da će nastaviti ispunjavati zahtjeve utvrđene u članku 45.
5. Predmetno tijelo može obavljati aktivnosti prijavljenog tijela ako Komisija ili druge države članice ne ulože prigovor u roku od dva tjedna od prijavljivanja ako se koristi potvrda o akreditaciji ili u roku od dva mjeseca od prijavljivanja ako se ne koristi.

Samo se takvo tijelo smatra prijavljenim tijelom za potrebe ove Uredbe.
6. Prijava postaje valjana dan nakon što je Komisija uvrstila tijelo na popis prijavljenih tijela iz članka 50. stavka 2. Predmetno tijelo može obavljati aktivnosti prijavljenog tijela tek nakon što prijava postane valjana.

Komisija ne objavljuje prijavu ako zna ili sazna da predmetno prijavljeno tijelo ne ispunjava zahtjeve iz članka 45.
7. Komisiju i druge države članice obavješćuje se o svakoj naknadnoj relevantnoj promjeni prijave.

Članak 50.

Identifikacijski brojevi i popisi prijavljenih tijela

1. Komisija prijavljenom tijelu dodjeljuje identifikacijski broj.

Dodjeljuje mu samo jedan broj, čak i ako je tijelo prijavljeno na temelju više akata Unije.

2. Komisija objavljuje popis tijela prijavljenih na temelju ove Uredbe, uključujući identifikacijske brojeve koji su im dodijeljeni i poslovi za koje su prijavljena.

Komisija osigurava redovito ažuriranje tog popisa.

*Članak 51.
Promjene prijava*

1. Ako tijelo koje provodi prijavljivanje utvrdi ili je obaviješteno o tome da određeno prijavljeno tijelo više ne ispunjava zahtjeve iz članka 45. ili da ne ispunjava svoje obveze, tijelo koja provode prijavljivanje prema potrebi ograničava, suspendira ili povlači prijavu, ovisno o ozbiljnosti neispunjavanja zahtjeva ili obveza. O tome odmah obavješćuje Komisiju i druge države članice.
2. U slučaju ograničenja, suspenzije ili povlačenja prijave, ili ako je prijavljeno tijelo prestalo s radom, država članica koja provodi prijavljivanje poduzima odgovarajuće mјere kako bi osigurala da dokumentaciju tog tijela obradi drugo prijavljeno tijelo ili da ta dokumentacija bude na raspolaganju odgovornim tijelima koja provode prijavljivanje ili nadziru tržište na njihov zahtjev.

*Članak 52.
Oспоравање стручности пријављених тјела*

1. Komisija istražuje sve slučajeve u kojima sumnja ili je upozorena na sumnju u stručnost prijavljenog tijela ili njegova redovnog ispunjavanja preuzetih zahtjeva i obveza.
2. Država članica koja provodi prijavljivanje Komisiji na zahtjev dostavlja sve informacije koje se odnose na temelj za prijavljivanje ili održavanje stručnosti predmetnog tijela.
3. Komisija osigurava da se sa svim informacijama osjetljive prirode koje se prikupe tijekom njezinih istraga postupa kao s povjerljivim informacijama.
4. Ako Komisija utvrđi da prijavljeno tijelo ne ispunjava ili je prestalo ispunjavati zahtjeve za svoju prijavu, donosi provedbeni akt kojim se od države članice koja provodi prijavljivanje zahtjeva da poduzme potrebne korektivne mјere, uključujući povlačenje prijave ako je to potrebno. Taj se provedbeni akt donosi u skladu sa savjetodavnim postupkom iz članka 67. stavka 2.

Komisija ažurira popis prijavljenih tijela iz članka 50. stavka 2. u roku od dva tjedna od donošenja provedbenog akta.

*Članak 53.
Operativne obveze prijavljenih tijela*

1. Prijavljena tijela provode ocjenjivanje sukladnosti u skladu s postupcima ocjenjivanja sukladnosti predviđenima u delegiranim aktima donesenima u skladu s člankom 4.
2. Ocenjivanje sukladnosti provodi se razmjerno, izbjegavajući nepotrebno opterećivanje gospodarskih subjekata. Tijela za ocjenjivanje sukladnosti provode svoje aktivnosti uzimajući u obzir veličinu poduzeća, sektor u kojem posluje, njegovu strukturu, stupanj složenosti predmetne tehnologije proizvoda te masovnu ili serijsku prirodu proizvodnog procesa.

Pritom ipak poštjuj stupanj strogosti i razinu zaštite potrebne za sukladnost proizvoda s odgovarajućim zahtjevima.

3. Ako prijavljeno tijelo ustanovi da proizvođač ne ispunjava relevantne zahtjeve ili odgovarajuće usklađene norme, zajedničke specifikacije ili druge tehničke specifikacije, od tog proizvođača zahtjeva da poduzme odgovarajuće korektivne mјere s obzirom na drugo i završno ocjenjivanje sukladnosti, osim u slučaju da se nedostaci ne mogu ispraviti, kad ne izdaje potvrdu ili odluku o odobrenju.
4. Ako tijekom praćenja sukladnosti nakon izdavanja potvrde ili odluke o odobrenju prijavljeno tijelo ustanovi da proizvod ili proizvođač nije sukladan ili više nije sukladan, zahtjeva od proizvođača da poduzme odgovarajuće korektivne mјere i prema potrebi suspendira ili povuče potvrdu ili odluku o odobrenju.
5. Ako se korektivne mјere ne poduzmu ili ne proizvedu traženi učinak, prijavljeno tijelo prema potrebi ograničava, suspendira ili povlači sve potvrde ili odluke o odobrenju.
6. Pri donošenju odluka o ocjenjivanju sukladnosti, među ostalim pri odlučivanju o potrebi za suspenzijom ili povlačenjem potvrde ili odluka o odobrenju s obzirom na moguću nesukladnost, prijavljena tijela primjenjuju jasne i unaprijed utvrđene kriterije.
7. Prijavljena tijela osiguravaju rotaciju osoblja koje provodi različite zadaće ocjenjivanja sukladnosti.

*Članak 54.
Obveza obavlješćivanja prijavljenih tijela*

1. Prijavljena tijela obavlješćuju tijelo koje provodi prijavljivanje o sljedećem:
 - (a) svakom odbijanju, ograničenju, suspenziji ili povlačenju potvrde;
 - (b) svim okolnostima koje utječu na područje primjene i uvjete za prijavljivanje;
 - (c) svim zahtjevima za dostavu informacija koje su primila od tijela za nadzor tržišta u vezi s aktivnostima ocjenjivanja sukladnosti;
 - (d) na zahtjev, aktivnostima ocjenjivanja sukladnosti provedenima u okviru njihove prijave i svim drugim provedenim aktivnostima, uključujući prekogranične aktivnosti i ugovore s podizvođačima.
2. Prijavljena tijela drugim tijelima prijavljenima u skladu s ovom Uredbom koja provode slične aktivnosti ocjenjivanja sukladnosti koje obuhvaćaju iste proizvode osiguravaju relevantne informacije o pitanjima koja se odnose na negativne i, na zahtjev, pozitivne rezultate ocjenjivanja sukladnosti.
3. Ako Komisija ili tijelo za nadzor tržišta države članice podnese zahtjev prijavljenom tijelu s poslovnim nastanom na državnom području druge države članice u vezi s ocjenjivanjem sukladnosti koje je provelo to prijavljeno tijelo, primjerak tog zahtjeva šalje tijelu koje provodi prijavljivanje te druge države članice. Predmetno prijavljeno tijelo na zahtjev odgovara bez odgode, a najkasnije u roku od 15 dana. Tijelo koje provodi prijavljivanje osigurava da takve zahtjeve riješi prijavljeno tijelo, osim u slučaju da postoji opravdani razlog da se to ne učini.
4. Ako prijavljena tijela imaju ili prime dokaz:

- (a) da drugo prijavljeno tijelo ne ispunjava zahtjeve iz članka 45. ili svoje obveze; ili
 - (b) da proizvod stavljen na tržiste nije u skladu sa zahtjevima za ekološki dizajn utvrđenima u delegiranim aktima donesenima u skladu s člankom 4. kojima je taj proizvod obuhvaćen; ili
 - (c) da je vjerojatno da će proizvod stavljen na tržiste zbog svojeg fizičkog stanja prouzročiti ozbiljan rizik;
- prema potrebi upozoravaju i dijele takve dokaze s relevantnim tijelom za nadzor tržista ili tijelom koje provodi prijavljivanje.

*Članak 55.
Razmjena iskustava*

Komisija organizira razmjenu iskustava među tijelima država članica odgovornima za politiku prijavljivanja.

*Članak 56.
Koordinacija prijavljenih tijela*

1. Komisija osigurava odgovarajuću koordinaciju i suradnju između tijela prijavljenih u skladu s ovom Uredbom te pravilno upravljanje u obliku skupine ili skupina prijavljenih tijela, prema potrebi uključujući skupine tijela prijavljene na temelju istog delegiranog akta donesenog u skladu s člankom 4. ili u vezi sa sličnim zadaćama ocjenjivanja sukladnosti.

Prijavljena tijela izravno ili putem imenovanih zastupnika sudjeluju u radu svake relevantne skupine.
2. Prijavljena tijela kao opće smjernice primjenjuju sve relevantne dokumente koji su nastali kao rezultat rada skupina iz stavka 1.
3. Koordinacijom i suradnjom u skupinama iz stavka 1. nastoji se osigurati usklađena primjena ove Uredbe i delegiranih akata donesenih u skladu s člankom 4. Pritom skupine kao opće smjernice slijede sve relevantne dokumente koje je izradila skupina za administrativnu suradnju osnovana na temelju članka 30. stavka 2. Uredbe (EU) 2019/1020.

POGLAVLJE X. – POTICAJI

*Članak 57.
Poticaji država članica*

1. Poticaji država članica koji se odnose na proizvode obuhvaćene delegiranim aktom donesenim u skladu s člankom 4. kojim se određuju razredi svojstava u skladu s člankom 7. stavkom 4., u vezi s parametrom proizvoda iz Priloga I., odnose se na dva razreda svojstava koja obuhvaćaju najviše proizvoda na razini Unije ili, prema potrebi, na proizvode sa znakom za okoliš EU-a, ako u tom delegiranom aktu nije navedeno drugče.
2. Ako se delegiranim aktom donesenim na temelju članka 4. utvrđuju razredi svojstava u skladu s člankom 7. stavkom 4. u odnosu na više od jednog parametra proizvoda iz Priloga I. ili ako su razredi svojstava utvrđeni i na temelju Uredbe (EU) 2017/1369 i

na temelju ove Uredbe, Komisija može u delegiranim aktima donesenima na temelju članka 4. trećeg podstavka točke (g) dodatno odrediti na koje se parametre proizvoda odnose poticaji država članica.

Komisija pritom uzima u obzir sljedeće kriterije:

- (a) broj proizvoda u svakom razredu svojstava;
- (b) relativnu cjenovnu pristupačnost proizvoda u svakom razredu svojstava;
- (c) potrebu da se osigura dosta potražnja za okolišno održivijim proizvodima.

3. Ako se delegiranim aktom donesenim u skladu s člankom 4. ne određuju razredi svojstava, Komisija može u delegiranim aktima donesenima na temelju članka 4. trećeg podstavka točke (g) odrediti zahtjeve povezane s parametrima proizvoda koje moraju ispunjavati proizvodi na koje se odnose poticaji države članice.

Komisija pritom uzima u obzir sljedeće kriterije:

- (a) relativnu cjenovnu pristupačnost proizvoda koji ispunjavaju te zahtjeve;
- (b) potrebu da se osigura dosta potražnja za okolišno održivijim proizvodima.

Članak 58.

Zelena javna nabava

1. Zahtjevi u skladu s člankom 4. trećim podstavkom točkom (h) za ugovore o javnoj nabavi koje dodjeljuju javni naručitelji, kako su definirani u članku 2. stavku 1. Direktive 2014/24/EU ili članku 3. stavku 1. Direktive 2014/25/EU, ili naručitelji, kako su definirani u članku 4. stavku 1. Direktive 2014/25/EU, mogu, prema potrebi, biti u obliku obveznih tehničkih specifikacija, kriterija za odabir, kriterija za dodjelu, odredaba o izvršenju ugovora ili ciljeva.
2. Pri utvrđivanju zahtjeva u skladu s člankom 4. trećim podstavkom točkom (h) za ugovore o javnoj nabavi Komisija uzima u obzir sljedeće kriterije:
 - (a) vrijednost i opseg ugovora o javnoj nabavi dodijeljenih za određenu skupinu proizvoda ili za usluge ili radove upotrebom određene skupine proizvoda;
 - (b) potrebu da se osigura dosta potražnja za okolišno održivijim proizvodima;
 - (c) ekonomsku izvedivost javnih naručitelja ili naručitelja da kupuju okolišno održivije proizvode a da to ne podrazumijeva nerazmjerne troškove.

POGLAVLJE XI. – NADZOR TRŽIŠTA

Članak 59.

Akcijski planovi za nadzor tržišta

1. Ne dovodeći u pitanje članak 13. Uredbe (EU) 2019/1020, svaka država članica najmanje svake dvije godine sastavlja akcijski plan u kojem se navode planirane aktivnosti nadzora tržišta kako bi se osiguralo provođenje odgovarajućih provjera u odgovarajućem opsegu u odnosu na ovu Uredbu i delegirane akte donesene u skladu s člankom 4. Svaka država članica sastavlja prvi takav akcijski plan do [16. srpnja 2024.].

Akcijski plan iz stavka 1. mora uključivati barem:

- (a) proizvode ili zahtjeve koji su utvrđeni kao prioriteti za nadzor tržišta, uzimajući u obzir zajedničke prioritete koje je utvrdila skupina za administrativnu suradnju u skladu s člankom 62. stavkom 1. točkom (a) i u skladu s provedbenim aktima iz stavka 5.;
 - (b) planirane aktivnosti nadzora tržišta kako bi se smanjila neusklađenost tih proizvoda ili zahtjeva koji su utvrđeni kao prioriteti, uključujući prirodu i najmanji broj provjera koje treba provesti tijekom razdoblja obuhvaćenog akcijskim planom.
2. Prioriteti za nadzor tržišta iz stavka 1. točke (a) utvrđuju se na temelju objektivnih kriterija, uključujući:
- (a) razine neusklađenosti opažene na tržištu;
 - (b) utjecaj neusklađenosti na okoliš;
 - (c) broj relevantnih proizvoda stavljenih na raspolaganje na nacionalna tržišta; i
 - (d) broj relevantnih gospodarskih subjekata aktivnih na tim tržištima.
3. Priroda i broj planiranih provjera u skladu sa stavkom 1. točkom (b) razmjerni su objektivnim kriterijima koji se primjenjuju za utvrđivanje prioriteta u skladu sa stavkom 2.
4. Države članice obavješćuju Komisiju i druge države članice o svojim akcijskim planovima putem informacijskog i komunikacijskog sustava iz članka 34. Uredbe (EU) 2019/1020.
5. Komisija može donijeti provedbene akte u kojima se navode proizvodi ili zahtjevi koje države članice moraju barem razmotriti kao prioritete za nadzor tržišta u skladu sa stavkom 1. točkom (a).

Ti se provedbeni akti donose u skladu sa savjetodavnim postupkom iz članka 67. stavka 2.

*Članak 60.
Najmanji broj provjera*

1. Komisija je ovlaštena za donošenje delegiranih akata u skladu s člankom 66. radi dopune ove Uredbe utvrđivanjem najmanjeg broja provjera koje moraju provesti tijela za nadzor tržišta svake države članice za određene proizvode obuhvaćene delegiranim aktima donesenima u skladu s člankom 4. ili u vezi s posebnim zahtjevima utvrđenima u takvim delegiranim aktima. U delegiranom aktu može se, prema potrebi, odrediti vrsta potrebnih provjera i metode koje treba primjenjivati.

Najmanji broj provjera utvrđuje se na temelju sljedećih kriterija:

 - (a) kriterija navedenih u članku 59. stavku 2.;
 - (b) aktivnosti planiranih u akcijskim planovima država članica;
 - (c) zajedničkih prioriteta koje je utvrdila skupina za administrativnu suradnju u skladu s člankom 62. stavkom 1. točkom (a);
 - (d) prema potrebi, prioriteta uključenih u provedbene akte iz članka 59. stavka 5.
2. U slučaju neusklađenosti s delegiranim aktima donesenima u skladu s člankom 4. tijela za nadzor tržišta imaju pravo od odgovornog gospodarskog subjekta zatražiti povrat troškova pregleda dokumenata i fizičkog ispitivanja proizvoda.

Članak 61.
Izvješćivanje i utvrđivanje referentnih vrijednosti

1. Tijela za nadzor tržišta unose u informacijski i komunikacijski sustav iz članka 34. Uredbe (EU) 2019/1020 informacije o prirodi i težini svih sankcija izrečenih zbog neusklađenosti s ovom Uredbom.
2. Komisija svake dvije godine do 30. lipnja sastavlja izvješće na temelju informacija koje su tijela za nadzor tržišta unijela u informacijski i komunikacijski sustav iz članka 34. Uredbe (EU) 2019/1020. Prvo od tih izvješća objavljuje se do [*Ured za publikacije: dodati datum: dvije godine nakon datuma početka primjene ove Uredbe*].
Izvješće uključuje:
 - (a) informacije o prirodi i broju provjera koje su tijela za nadzor tržišta provedla tijekom dvije prethodne kalendarske godine u skladu s člankom 34. stavcima 4. i 5. Uredbe (EU) 2019/1020;
 - (b) informacije o utvrđenim razinama neusklađenosti te o prirodi i težini izrečenih sankcija za dvije prethodne kalendarske godine u vezi s proizvodima obuhvaćenima delegiranim aktima donesenima u skladu s člankom 4. ove Uredbe;
 - (c) usporedbu tih informacija s aktivnostima planiranim u kontekstu akcijskih planova sastavljenih u skladu s člankom 59. stavkom 1.;
 - (d) okvirne referentne vrijednosti za tijela za nadzor tržišta s obzirom na učestalost provjera te prirodu i težinu izrečenih sankcija.
3. Komisija objavljuje izvješće iz stavka 2. ovog članka u informacijskom i komunikacijskom sustavu iz članka 34. Uredbe (EU) 2019/1020 i objavljuje sažetak izvješća.

Članak 62.
Koordinacija i potpora nadzoru tržišta

1. Za potrebe ove Uredbe skupina za administrativnu suradnju („ADCO“) osnovana na temelju članka 30. stavka 2. Uredbe (EU) 2019/1020 sastaje se u pravilnim vremenskim razmacima i, prema potrebi, na obrazloženi zahtjev Komisije ili dvaju ili više sudjelujućih tijela za nadzor tržišta.
U kontekstu obavljanja svojih zadaća iz članka 32. Uredbe (EU) 2019/1020 ADCO podupire provedbu akcijskih planova sastavljenih na temelju članka 59. stavka 1. i utvrđuje:
 - (a) zajedničke prioritete za nadzor tržišta iz članka 59. stavka 1. točke (a) na temelju objektivnih kriterija iz članka 59. stavka 2.;
 - (b) prioritete za potporu Unije na temelju stavka 2.;
 - (c) zahtjeve utvrđene u delegiranim aktima donesenima u skladu s člankom 4. koji se primjenjuju ili tumače drukčije, što bi trebalo biti prioritet za organizaciju zajedničkog osposobljavanja ili donošenje smjernica u skladu sa stavkom 2. ovog članka.
2. Na temelju prioriteta koje je utvrdio ADCO, Komisija:

- (a) organizira zajedničke projekte nadzora i ispitivanja tržišta u područjima od zajedničkog interesa;
- (b) organizira zajedničko ulaganje u kapacitete za nadzor tržišta, uključujući opremu i alate informacijske tehnologije;
- (c) organizira zajedničko osposobljavanje za osoblje tijela za nadzor tržišta, tijela koja provode prijavljivanje i prijavljenih tijela, uključujući o ispravnom tumačenju i primjeni zahtjeva utvrđenih u delegiranim aktima donesenima u skladu s člankom 4. te o metodama i tehnikama relevantnima za primjenu ili provjeru sukladnosti s tim zahtjevima;
- (d) razrađuje smjernice za primjenu i provedbu zahtjeva utvrđenih u delegiranim aktima donesenima u skladu s člankom 4., uključujući zajedničke prakse i metodologije za učinkovit nadzor tržišta.

Unija, prema potrebi, financira aktivnosti iz točaka (a), (b) i (c).

3. Komisija pruža tehničku i logističku potporu kako bi osigurala da ADCO ispunjava svoje zadaće iz članka 32. Uredbe (EU) 2019/1020 i ovog članka.

POGLAVLJE XII. – POSTUPCI ZAŠTITE

Članak 63.

Postupanje s proizvodima koji predstavljaju rizik na nacionalnoj razini

1. Ako tijela za nadzor tržišta neke države članice imaju dovoljno razloga smatrati da proizvod obuhvaćen delegiranim aktom donesenim u skladu s člankom 4. predstavlja rizik, tada ocjenjuju ispunjava li proizvod sve zahtjeve relevantne za rizik i utvrđene ovom Uredbom ili relevantnim delegiranim aktom. Relevantni gospodarski subjekti prema potrebi surađuju s tijelima za nadzor tržišta.

Ako tijekom te evaluacije tijela za nadzor tržišta utvrde da proizvod nije u skladu sa zahtjevima utvrđenima u primjenjivim delegiranim aktima donesenima u skladu s člankom 4., bez odgode zahtijevaju da relevantni gospodarski subjekt poduzme odgovarajući i razmjeru korektivnu mjeru, u razumnom roku koji odrede tijela za nadzor tržišta i razmjerno prirodi i, prema potrebi, stupnju neusklađenosti, kako bi se neusklađenost otklonila. Korektivna mjera koju gospodarski subjekt mora poduzeti može uključivati mjere navedene u članku 16. stavku 3. Uredbe (EU) 2019/1020.

Tijela za nadzor tržišta o tome na odgovarajući način obavješćuju relevantno prijavljeno tijelo.

2. Ako smatraju da neusklađenost nije ograničena samo na njihovo državno područje, tijela za nadzor tržišta obavješćuju Komisiju i druge države članice o rezultatima evaluacije i mjerama čiju provedbu zahtijevaju od gospodarskog subjekta.
3. Gospodarski subjekt osigurava provedbu svih odgovarajućih korektivnih mjera u pogledu svih predmetnih proizvoda koje je stavio na raspolaganje na tržište u cijeloj Uniji.
4. Ako predmetni gospodarski subjekt ne poduzme korektivne mjere unutar razdoblja navedenog u stavku 1. drugom podstavku ili se neusklađenost nastavi, tijela za nadzor tržišta poduzimaju sve prikladne privremene mjere kako bi zabranila ili ograničila stavljanje predmetnog proizvoda na raspolaganje na svojim nacionalnim tržištima, povukla proizvod s tržišta ili ga opozvala.

O tim su mjerama dužna bez odgode obavijestiti Komisiju i druge države članice.

5. Informacije iz stavka 4. Komisiji i drugim državama članicama priopćuju se putem informacijskog i komunikacijskog sustava iz članka 34. Uredbe (EU) 2019/1020 i uključuju sve dostupne pojedinosti, posebno podatke potrebne za identifikaciju neusklađenog proizvoda, podrijetlo proizvoda, prirodu navodne neusklađenosti i predmetne neusklađenosti, vrstu i trajanje poduzetih nacionalnih mjera te argumente koje je iznio odgovarajući gospodarski subjekt. Tijela za nadzor tržišta posebno navode je li neusklađenost posljedica:
 - (a) toga što proizvod ne ispunjava zahtjeve utvrđene u odgovarajućem delegiranom aktu donesenom u skladu s člankom 4.; ili
 - (b) nedostataka u usklađenim normama ili zajedničkim specifikacijama iz članaka 34. i 35. kojima se stvara pretpostavka sukladnosti.
6. Države članice, osim države članice koja pokreće postupak, bez odgađanja obavješćuju Komisiju i druge države članice o svim donesenim mjerama i o svim dodatnim informacijama koje su im na raspolaganju, a odnose se na neusklađenost predmetnog proizvoda te, u slučaju neslaganja s prijavljenom nacionalnom mjerom, o svojim prigovorima.
7. Ako u roku od tri mjeseca od primitka informacija navedenih u stavku 4. nijedna država članica ni Komisija ne podnese prigovor na privremenu mjeru koju je poduzela država članica, ta se mjeru smatra opravdanom. Mjerama se može odrediti razdoblje dulje ili kraće od tri mjeseca kako bi se uzele u obzir posebnosti predmetnih proizvoda ili zahtjeva.
8. Države članice osiguravaju da se bez odlaganja poduzmu prikladne mjere ograničavanja u vezi s predmetnim proizvodom ili proizvođačem, kao što je povlačenje proizvoda s tržišta.

Članak 64.

Postupak zaštite u Uniji

1. Ako se nakon završetka postupka iz članka 63. stavaka 3. i 4. ulože prigovori na mjeru koju je poduzela država članica ili ako Komisija smatra da je neka nacionalna mjeru u suprotnosti sa zakonodavstvom Unije, Komisija bez odgode započinje savjetovanje s državama članicama i relevantnim gospodarskim subjektom ili gospodarskim subjektima i ocjenjuje tu nacionalnu mjeru. Na temelju rezultata te evaluacije Komisija provedbenim aktom odlučuje je li nacionalna mjeru opravdana.
Taj se provedbeni akt donosi u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 67. stavka 3.
2. Komisija svoju odluku upućuje svim državama članicama te je odmah dostavlja i njima i relevantnom gospodarskom subjektu ili gospodarskim subjektima.
Ako se nacionalna mjeru smatra opravdanom, sve države članice poduzimaju potrebne mjeru kako bi osigurale da se neusklađen proizvod povuče s njihova tržišta te o tome obavješćuju Komisiju.
Ako se nacionalna mjeru smatra neopravdanom, predmetna država članica mora povući mjeru.
3. Ako se nacionalna mjeru smatra opravdanom i ako se neusklađenost proizvoda pripisuje nedostacima u usklađenim normama iz članka 34. ove Uredbe, Komisija primjenjuje postupak iz članka 11. Uredbe (EU) br. 1025/2012.

4. Ako se nacionalna mjera smatra opravdanom i ako se neusklađenost proizvoda pripisuje nedostacima u zajedničkim specifikacijama iz članka 35., Komisija bez odgode donosi provedbene akte o izmjeni ili stavljanju izvan snage predmetnih zajedničkih specifikacija.

Provedbeni akti iz prvog podstavka donose se u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 67. stavka 3.

*Članak 65.
Formalna neusklađenost*

1. Država članica od relevantnog gospodarskog subjekta zahtjeva da ukloni predmetnu neusklađenost ako utvrdi jedno od sljedećeg:
 - (a) oznaka CE stavljen je na način kojim se krši članak 30. Uredbe (EZ) br. 765/2008 ili članak 39. ove Uredbe;
 - (b) oznaka CE nije stavljen;
 - (c) identifikacijski broj prijavljenog tijela stavljen je na način kojim se krši članak 39. ili nije stavljen, a morao se staviti;
 - (d) EU izjava o sukladnosti nije sastavljena;
 - (e) EU izjava o sukladnosti nije ispravno sastavljena;
 - (f) tehnička dokumentacija nije dostupna, nije potpuna ili sadržava pogreške;
 - (g) informacije iz članka 21. stavka 6. ili članka 23. stavka 3. nedostaju, netočne su ili nepotpune;
 - (h) nije ispunjen neki drugi administrativni zahtjev predviđen u članku 21. ili članku 23. ili u primjenjivom delegiranom aktu donesenom u skladu s člankom 4.
2. Ako se neusklađenost iz stavka 1. nastavi, predmetna država članica poduzima sve prikladne mjere kako bi ograničila ili zabranila stavljanje proizvoda na raspolaganje na tržište ili kako bi osigurala njihov opoziv ili povlačenje s tržišta.

POGLAVLJE XIII. – DELEGIRANJE OVLASTI I POSTUPAK ODBORA

*Članak 66.
Izvršavanje delegiranja ovlasti*

1. Ovlast za donošenje delegiranih akata dodjeljuje se Komisiji podložno uvjetima utvrđenima ovim člankom.
2. Ovlast za donošenje delegiranih akata iz članka 4., članka 9. stavka 1. drugog podstavka, članka 11. stavka 4., članka 20. stavka 3. i članka 61. stavka 1. dodjeljuje se Komisiji na razdoblje od šest godina počevši od [mjesec dana nakon stupanja na snagu ovog akta]. Komisija izrađuje izvješće o delegiranju ovlasti najkasnije devet mjeseci prije kraja šestogodišnjeg razdoblja. Delegiranje ovlasti prešutno se produljuje za razdoblja jednakog trajanja, osim ako se Europski parlament ili Vijeće tom produljenju usprotive najkasnije tri mjeseca prije kraja svakog razdoblja.
3. Europski parlament ili Vijeće u svakom trenutku mogu opozvati delegiranje ovlasti iz članka 4., članka 9. stavka 1. drugog podstavka, članka 11. stavka 4., članka 20. stavka 3. i članka 61. stavka 1. Odlukom o opozivu prekida se delegiranje ovlasti

koje je u njoj navedeno. Opoziv počinje proizvoditi učinke sljedećeg dana od dana objave spomenute odluke u *Službenom listu Europske unije* ili na kasniji dan naveden u spomenutoj odluci. Ne utječe na valjanost delegiranih akata koji su već na snazi.

4. Prije donošenja delegiranog akta Komisija se savjetuje sa stručnjacima koje je imenovala svaka država članica u skladu s načelima utvrđenima u Međuinstitucijskom sporazumu o boljoj izradi zakonodavstva od 13. travnja 2016.
5. Čim doneše delegirani akt, Komisija ga istodobno priopćuje Europskom parlamentu i Vijeću.
6. Delegirani akt donesen na temelju članka 4., članka 9. stavka 1. drugog podstavka, članka 11. stavka 4., članka 20. stavka 3. i članka 61. stavka 1. stupa na snagu samo ako ni Europski parlament ni Vijeće u roku od dva mjeseca od priopćenja tog akta Europskom parlamentu i Vijeću na njega ne podnesu nikakav prigovor ili ako su prije isteka tog roka i Europski parlament i Vijeće obavijestili Komisiju da neće podnijeti prigovore. Taj se rok produžuje za dva mjeseca na inicijativu Europskog parlamenta ili Vijeća.

*Članak 67.
Postupak odbora*

1. Komisiji pomaže odbor. Navedeni odbor je odbor u smislu Uredbe (EU) br. 182/2011.
2. Pri upućivanju na ovaj stavak primjenjuje se članak 4. Uredbe (EU) br. 182/2011.
3. Pri upućivanju na ovaj stavak primjenjuje se članak 5. Uredbe (EU) br. 182/2011.

POGLAVLJE XIV. – ZAVRŠNE ODREDBE

*Članak 68.
Sankcije*

Države članice utvrđuju pravila o sankcijama koje se primjenjuju na kršenja ove Uredbe i poduzimaju sve potrebne mjere radi osiguranja njihove provedbe. Predviđene sankcije moraju biti učinkovite, proporcionalne i odvraćajuće, uzimajući u obzir opseg neusklađenost i broj jedinica neusklađenih proizvoda stavljenih na tržište Unije. Države članice obavješćuju Komisiju o tim odredbama najkasnije do [godina dana nakon datuma početka primjene ove Uredbe] te je bez odgode obavješćuju o svim njihovim naknadnim izmjenama.

*Članak 69.
Evaluacija*

Najranije [osam godina nakon datuma početka primjene ove Uredbe] Komisija provodi evaluaciju ove Uredbe i njezina doprinosa funkcioniranju unutarnjeg tržišta i poboljšanju okolišne održivosti proizvoda. Komisija dostavlja izvješće o glavnim nalazima Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija. Države članice dostavljaju Komisiji sve potrebne informacije za izradu tog izvješća.

Ako to Komisija smatra primjerenim, izvješću se prilaže zakonodavni prijedlog za izmjenu relevantnih odredbi ove Uredbe.

Članak 70.

Odredbe o stavljanju izvan snage i prijelazne odredbe

1. Direktiva 2009/125/EZ stavlja se izvan snage.
2. Upućivanja na direktivu stavljenu izvan snage smatraju se upućivanjima na ovu Uredbu i čitaju se u skladu s korelacijskom tablicom iz Priloga VIII.
3. Članak 1. stavak 3., članak 2., članak 3. stavak 1., članci 4., 5. i 8., članak 9. stavak 3., članak 10. i prilozi IV., V. i VI. Direktivi 2009/125/EZ, kako se primjenjuju na [*Ured za publikacije: unijeti dan prije datuma početka primjene ove Uredbe*] nastavljaju se primjenjivati na provedbene mjere donesene u skladu s člankom 15. te direktive.
4. Članci 3., 33. te od 59. do 65. ove Uredbe primjenjuju se na provedbene mjere donesene u skladu s člankom 15. Direktive 2009/125/EZ.
5. Za proizvode koji su stavljeni na tržište ili u uporabu u skladu s Direktivom 2009/125/EZ prije datuma početka primjene delegiranog akta donesenog u skladu s člankom 4. ove Uredbe kojim su obuhvaćeni isti proizvodi proizvođač u roku od 10 godina od datuma kada je proizведен posljednji od tih proizvoda stavlja elektroničku verziju dokumentacije koja se odnosi na ocjenu sukladnosti i izjavu o sukladnosti na raspolaganje za pregled u roku od 10 dana od primitka zahtjeva tijela za nadzor tržišta ili Komisije.

Članak 71.

Stupanje na snagu

Ova Uredba stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu,

*Za Europski parlament
Predsjednica*

*Za Vijeće
Predsjednik*

ZAKONODAVNI FINANCIJSKI IZVJEŠTAJ

1. OKVIR PRIJEDLOGA/INICIJATIVE

1.1. Naslov prijedloga/inicijative

1.2. Predmetna područja politike

1.3. Prijedlog/inicijativa odnosi se na:

1.4. Ciljevi

1.4.1. Opći ciljevi

1.4.2. Posebni ciljevi

1.4.3. Očekivani rezultati i učinak

1.4.4. Pokazatelji uspješnosti

1.5. Osnova prijedloga/inicijative

1.5.1. Zahtjevi koje treba ispuniti u kratkoročnom ili dugoročnom razdoblju, uključujući detaljan vremenski plan provedbe inicijative

1.5.2. Dodana vrijednost angažmana Unije (može proizlaziti iz raznih čimbenika, npr. bolje koordinacije, pravne sigurnosti, veće djelotvornosti ili komplementarnosti). Za potrebe ove točke „dodata vrijednost angažmana Unije“ vrijednost je intervencije Unije koja je dodana vrijednosti koju bi inače ostvarile države članice svojim zasebnim djelovanjima.

1.5.3. Pouke iz prijašnjih sličnih iskustava

1.5.4. Usklađenost s višegodišnjim financijskim okvirom i moguće sinergije s drugim prikladnim instrumentima

1.5.5. Ocjena različitih dostupnih mogućnosti financiranja, uključujući mogućnost preraspodjele

1.6. Trajanje i financijski učinak prijedloga/inicijative

1.7. Predviđeni načini upravljanja

2. MJERE UPRAVLJANJA

2.1. Pravila praćenja i izvješćivanja

2.2. Sustavi upravljanja i kontrole

2.2.1. Obrazloženje načina upravljanja, mehanizama provedbe financiranja, načina plaćanja i predložene strategije kontrole

2.2.2. Informacije o utvrđenim rizicima i uspostavljenim sustavima unutarnje kontrole za ublažavanje rizika

2.2.3. Procjena i obrazloženje troškovne učinkovitosti kontrola (omjer troškova kontrole i vrijednosti povezanih sredstava kojima se upravlja) i procjena očekivanih razina rizika od pogreške (pri plaćanju i pri zaključenju)

2.3. Mjere za sprečavanje prijevara i nepravilnosti

3. PROCIJENJENI FINANCIJSKI UČINAK PRIJEDLOGA/INICIJATIVE

3.1. Naslovi višegodišnjeg finansijskog okvira i proračunske linije rashoda na koje prijedlog/inicijativa ima učinak

3.2. Procijenjeni finansijski učinak prijedloga na odobrena sredstva

3.2.1. Sažetak procijenjenog učinka na odobrena sredstva za poslovanje

3.2.2. Procijenjeni rezultati financirani odobrenim sredstvima za poslovanje

3.2.3. Sažetak procijenjenog učinka na administrativna odobrena sredstva

3.2.4. Usklađenost s aktualnim višegodišnjim finansijskim okvirom

3.2.5. Doprinos trećih strana

3.3. Procijenjeni učinak na prihode

1. OKVIR PRIJEDLOGA/INICIJATIVE

1.1. Naslov prijedloga/inicijative

Prijedlog uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o uspostavi okvira za utvrđivanje zahtjeva za ekološki dizajn održivih proizvoda i stavljanju izvan snage Direktive 2009/125/EZ

1.2. Predmetna područja politike

03 – Jedinstveno tržište

09 – Okoliš i klimatska politika

1.3. Prijedlog/inicijativa odnosi se na:

novo djelovanje

novo djelovanje nakon pilot-projekta/pripremnog djelovanja⁸⁶

produženje postojećeg djelovanja

spajanje ili preusmjeravanje jednog ili više djelovanja u drugo/novo djelovanje

1.4. Ciljevi

1.4.1. Opći ciljevi

Ciljevi su ove Uredbe poboljšati okolišnu održivost proizvoda i osigurati slobodno kretanje na unutarnjem tržištu proizvoda za koje su utvrđeni zahtjevi u pogledu održivosti.

To se postiže osiguravanjem donošenja delegiranih akata koji sadržavaju zahtjeve u pogledu trajnosti, mogućnosti ponovne uporabe, modernizacije i popravka proizvoda, prisutnosti zabrinjavajućih tvari u proizvodima, energetske i resursne učinkovitosti proizvoda, udjela recikliranog sadržaja u proizvodima, ponovne proizvodnje proizvoda i visokokvalitetnog recikliranja te smanjenja ugljičnog i ekološkog otiska proizvoda. Uredbom se predviđaju i uspostava digitalne putovnice za proizvode („putovnica za proizvode“) i utvrđivanje obveznih kriterija za zelenu javnu nabavu te stvara okvir kojim će se spriječiti uništavanje neprodanih proizvoda široke potrošnje.

1.4.2. Posebni ciljevi

U skladu s općim ciljem, posebni su ciljevi:

- poboljšanje okolišne održivosti proizvoda i pristupa informacijama o održivosti duž lanca opskrbe,
- poticanje održivijih proizvoda i poslovnih modela kako bi se poboljšalo zadržavanje vrijednosti,
- poboljšanje primjene zakonodavnog okvira za održive proizvode.

1.4.3. Očekivani rezultati i učinak

Navesti učinke koje bi prijedlog/inicijativa trebali imati na ciljne korisnike/skupine.

Očekivani rezultati i učinci provedbe ove Uredbe:

⁸⁶

Kako je navedeno u članku 58. stavku 2. točki (a) ili (b) Financijske uredbe.

U pogledu poboljšanja okolišne održivosti proizvoda i pristupa informacijama o održivosti duž lanca opskrbe:

- povećani broj obuhvaćenih (neprehrambenih) proizvoda,
- zahtjevi za proizvode koji bolje obuhvaćaju vrijednosni lanac proizvoda, aspekte kružnosti i pristup informacijama o održivosti,
- manji utjecaji na okoliš, bolja energetska i resursna učinkovitost u životnom ciklusu proizvoda, među ostalim rješavanjem pitanja životnog vijeka proizvoda i upotrijebljenih materijala.

U pogledu poticaja za održive proizvode i poslovne modele:

- povećano ulaganje u dizajn, proizvodnju i postprodajne usluge održivijih proizvoda, što dovodi do većeg tržišnog udjela tih proizvoda,
- povećana gospodarska vrijednost sektorâ recikliranja, popravka i ponovne uporabe.

U pogledu poboljšanja primjene zakonodavnog okvira za održive proizvode:

- povećani broj proizvoda obuhvaćenih zahtjevima u pogledu održivosti,
- zahtjevi za proizvode koji bolje obuhvaćaju vrijednosni lanac proizvoda, aspekte kružnosti i pristup informacijama o održivosti,
- smanjena razina neusklađenosti sa zahtjevima u pogledu održivosti za proizvode koji se stavljuju na tržište EU-a.

Za poduzeća koja posluju preko granica EU-a usklađeni zahtjevi na razini EU-a vjerojatno će smanjiti ukupne troškove usklađivanja s obzirom na to da će zamijeniti različite postojeće ili planirane zahtjeve na nacionalnoj razini. Ostvarit će se i izravne koristi za konkurentnost poduzeća, među ostalim od preusmjeravanja djelatnosti s prerade primarnih na preradu sekundarnih sirovina i s proizvodnje proizvoda na održavanje, ponovnu uporabu, obnovu, popravak i prodaju rabljenih proizvoda, od čega će, prema očekivanjima, MSP-ovi imati znatnih koristi jer su aktivniji u tim sektorima.

Očekuje se i da će se ovom Uredbom promijeniti ponašanje potrošača. Uredbom će se odgovoriti na utvrđeni problem da je gospodarskim subjektima i građanima još uvjijek preteško donositi održive odluke o kupnji s obzirom na to da za to nedostaju relevantne informacije i opcije po pristupačnim cijenama. To će potrošače usmjeriti prema okolišno prihvatljivijim kupnjama isključivanjem najmanje održivih proizvoda s tržišta (čime će se pojednostaviti izbor potrošača) i pružanjem jasnijih i pristupačnijih informacija, među ostalim za neke proizvode njihove razrede svojstava i eventualno povezane oznake. Digitalna putovnica za proizvode dodatno će povećati opseg dostupnih informacija i olakšati pristup. Privatnim pružateljima usluga omogućit će se razvoj aplikacija i usluga kojima se poboljšava sposobnost potrošača da procijene i usporede proizvode.

Digitalna putovnica za proizvode omogućit će i digitalnu dostupnost relevantnih informacija o proizvodima tijelima za nadzor tržišta, a možda i carinskim tijelima, čime će se olakšati provjera sukladnosti i poboljšati učinkovitost provedbenih aktivnosti država članica. Međutim, prošireno područje primjene okvira za ekološki dizajn s većim ambicijama u pogledu održivosti može biti uspješno samo ako se

resursi Europske komisije i država članica povećaju na razinu koja odgovara ambicijama.

1.4.4. Pokazatelji uspješnosti

Navesti pokazatelje za praćenje napretka i postignuća

Sljedeći ključni skup pokazatelja primijenit će se za praćenje provedbe ove Uredbe i učinaka:

U pogledu poboljšanja okolišne održivosti proizvoda i pristupa informacijama o održivosti duž lanca opskrbe:

- broj skupina proizvoda obuhvaćenih delegiranim aktima u skladu s člankom 5.,
- procijenjena promjena u emisijama onečišćujućih tvari i stakleničkih plinova (među ostalim uklanjanjem) iz proizvodnih lanaca vrijednosti kojima se regulirani proizvodi isporučuju na unutarnje tržište EU-a,
- procijenjena promjena u potrošnji energije i energetskoj učinkovitosti te potrošnji vode i učinkovitosti korištenja vode relevantnih reguliranih proizvoda koji se stavljuju na unutarnje tržište EU-a ili na njemu puštaju u uporabu; produktivnost resursa (učinkovitost materijala),
- prosječno trajanje relevantnih reguliranih proizvoda kao posljedica 1. njihove stvarne trajnosti, 2. održavanja, popravka i nadogradnje kojima su bili podvrgnuti i 3. broja njegovih uzastopnih korisnika,
- doprinos rabljenih recikliranih materijala potražnji za sirovinama na unutarnjem tržištu – za neplemenite metale, kritične sirovine i plastiku,
- stopa kružne uporabe materijala – udio potražnje za materijalima koju zadovoljavaju sekundarne sirovine (postotak ukupne uporabe materijala).

U pogledu poticaja za održivije proizvode i poslovne modele:

- dodana vrijednost i njezine sastavnice po djelatnostima,
- zelena javna nabava – udio postupaka javne nabave koji uključuju okolišne elemente iznad pragova EU-a (u broju i vrijednosti),
- utjecaj na potrošače zbog promjene cijene proizvoda i promjene vrijednosti njihove uporabe,
- „bruto ulaganja u materijalnu imovinu”, „broj zaposlenih osoba” i „dodata vrijednost prema troškovima proizvodnih faktora” u sektoru recikliranja te sektoru popravka i ponovne uporabe.

U pogledu poboljšanja primjene zakonodavnog okvira za održive proizvode:

- vrste skupa zahtjeva, uključujući uspostavljenu digitalnu putovnicu za proizvode,
- stopa neusklađenosti sa zahtjevima utvrđenima za proizvode obuhvaćene delegiranim aktima.

1.5. Osnova prijedloga/inicijative

1.5.1. Zahtjevi koje treba ispuniti u kratkoročnom ili dugoročnom razdoblju, uključujući detaljan vremenski plan provedbe inicijative

Prijedlog se temelji na postojećoj direktivi i strukturi koja se već više od 15 godina primjenjuje za reguliranje proizvoda povezanih s energijom putem sekundarnog zakonodavstva. Isto tako, većina mjera uvedenih ovom Uredbom nije odmah primjenjiva, već bi trebala uslijediti nakon donošenja pravnog akta donošenjem delegiranih i provedbenih akata. Odmah se primjenjuju samo mjere o izbjegavanju i otkrivanju uništenja neprodanih proizvoda široke potrošnje.

Nakon donošenja pravnog akta Komisija donosi plan rada u kojem se navodi okvirni popis skupina proizvoda za koje namjerava donijeti delegirane akte u skladu s člankom 4. Time će se kontinuirani rad u okviru postojeće direktive uvesti u područje primjene nove uredbe.

Tim se delegiranim aktima utvrđuju zahtjevi za ekološki dizajn primjenjivi na određene skupine proizvoda ili na skupine assortimana proizvoda ako te skupine proizvoda imaju sličnosti koje omogućuju utvrđivanje zajedničkih zahtjeva za ekološki dizajn. Ti delegirani akti mogu uključivati zahtjeve primjenjive na ugovore o javnoj nabavi i izradu digitalnih putovnica za proizvode.

Delegirani akti isto se tako mogu donijeti o zabrani odbacivanja neprodanih proizvoda široke potrošnje i o broju provjera koje provode tijela za nadzor tržišta.

Provedbeni akti mogu se donijeti kako bi se utvrdio format za otkrivanje informacija o uništenju neprodanih proizvoda široke potrošnje i naveli proizvodi ili zahtjevi koje države članice barem smatraju prioritetima za aktivnosti nadzora tržišta.

Delegirani akti i, prema potrebi, provedbeni akti donijet će se nakon temeljite ocjene učinaka i savjetovanja s dionicima, u skladu sa smjernicama za bolju regulativu.

Delegirane akte o zahtjevima za ekološki dizajn i o zabrani odbacivanja neprodanih proizvoda široke potrošnje provodit će gospodarski subjekti, posebno proizvođači, uvoznici i distributeri. Industrija će dobiti potporu pružanjem smjernica o kružnim poslovnim modelima (CBM) uz potporu centra na razini EU-a kojima se podupire prihvaćanje kružnih poslovnih modela, usmjeravanje informacija i usluga, uključujući podizanje razine informiranosti, suradnju, provedbu osposobljavanja, razmjenu najboljih praksi itd.

1.5.2. Dodana vrijednost angažmana Unije (može proizlaziti iz raznih čimbenika, npr. bolje koordinacije, pravne sigurnosti, veće djelotvornosti ili komplementarnosti). Za potrebe ove točke „dodata vrijednost angažmana Unije“ vrijednost je intervencije Unije koja je dodana vrijednosti koju bi inače ostvarile države članice svojim zasebnim djelovanjima.

Razlozi za djelovanje na europskoj razini (*ex ante*)

Slično obrazloženju postojećeg zakonodavstva o ekološkom dizajnu, države članice same ne bi mogle donijeti odgovarajuće mjere bez stvaranja razlika u zahtjevima za gospodarske subjekte i prepreka slobodnom kretanju proizvoda, regulatornog opterećenja i prekomjernih troškova za gospodarske subjekte. Osim toga, države članice same bi neizbjježno razvile alate koji bi odstupali od izbora potrošača i učinili ih složenijima. Stoga bi kad bi države članice djelovale pojedinačno postojao visok rizik da se uspostave različiti konkurentni sustavi koji se temelje na različitim

metodama i pristupima, posebno proizvodima kojima se trguje na unutarnjem tržištu, što bi fragmentiralo tržište i vjerojatno dovelo do neujednačene razine osviještenosti i informacija o ekološkoj učinkovitosti proizvoda u cijelom EU-u, kao i dodatnih troškova za poduzeća koja trguju prekogranično.

Očekivana dodana vrijednost Unije (*ex post*)

Djelovanje na razini Unije učinkovitije je od djelovanja na nacionalnoj razini jer se samo djelovanjem EU-a mogu utvrditi usklađeni zajednički zahtjevi za proizvode i zahtjevi u pogledu informacija o svojstvima održivosti kojima se osigurava slobodno kretanje robe i omogućuje potrošačima da raspolažu relevantnim i pouzdanim informacijama o održivim svojstvima i kružnim značajkama proizvoda neovisno o tome u kojoj su državi članici kupljeni. Utvrđivanje zajedničkih zahtjeva na razini EU-a ima jasnu dodanu vrijednost jer će se njime osigurati usklađeno i funkcionalno unutarnje tržište u svim državama članicama, a time i jednaki uvjeti za poduzeća koja posluju na unutarnjem tržištu. Usklađenim minimalnim zahtjevima i zahtjevima u pogledu informacija utvrđenima na razini EU-a promicat će se održivi proizvodi i prakse iz kružnog gospodarstva u svim državama članicama, čime će se stvoriti veće i učinkovitije tržište, a time i snažnije potaknuti industrija da ih razvije. Naposljetku, veličina unutarnjeg tržišta predstavlja kritičnu masu koja EU-u omogućuje da promiče održivost proizvoda i utječe na dizajn proizvoda i upravljanje lancem vrijednosti širom svijeta.

1.5.3. Pouke iz prijašnjih sličnih iskustava

Na razini EU-a postoji dugogodišnje iskustvo najprije u reguliranju proizvoda koji koriste energiju, a zatim proizvoda povezanih s energijom. Postojeća Direktiva 2009/125/EZ, Direktiva o ekološkom dizajnu, pruža temelj za donesene mјere za pojedine proizvode. Koristi su dokumentirane u godišnjim izvješćima o izračunu učinka ekološkog dizajna u kojima su prikazane uglavnom energetske koristi popraćene drugim koristima u pogledu emisija i resursa.

Iako je u brojnim evaluacijama Direktive o ekološkom dizajnu potvrđena njezina jasna relevantnost i učinkovitost kao regulatornog alata, one upućuju na potencijal za poboljšanje njezine provedbe. Na primjer, u evaluaciji iz 2012. napomenuto je da „iako je uglavnom prihvaćeno da se aspekti energetske učinkovitosti akcijskog plana za održivu potrošnju i proizvodnju te održivu industrijsku politiku i politike EU-a o učinkovitoj upotrebi resursa mogu ostvariti Direktivom o ekološkom dizajnu i provedbenim mjerama, predstavnici nekih država članica i nevladine organizacije za zaštitu okoliša isto su tako naveli da su se propustile određene prilike zbog ograničene pokrivenosti drugih okolišnih aspekata provedbenim mjerama“. Istaknut je i neiskorišteni potencijal Direktive da obuhvati aspekte koji nadilaze energetsku učinkovitost, pri čemu je u istoj evaluaciji zaključeno da „određena neenergetska poboljšanja možda nisu uzeta u obzir zbog opsega proizvoda, odabirâ politike ili temeljne tehničke analize“. Iako nesumnjivo postoje prilike za daljnje djelovanje, to je uvjek potrebno promatrati u kontekstu dostupnih resursa i fokusa na najveće koristi.

Komisija je u ožujku 2019. objavila radni dokument službi Komisije pod nazivom „Održivi proizvodi u kružnom gospodarstvu – prema doprinosu političkog okvira EU-a za proizvode kružnom gospodarstvu“. U njemu je ispitano u kojoj mjeri politike EU-a koje utječu na proizvode pridonose prelasku na kružno gospodarstvo te u kojim područjima postoji potencijal za snažniji doprinos, primjerice dosljednjom provedbom, boljim sinergijama među intervencijama politike ili boljom

obuhvaćenošću proizvoda instrumentima politike, te je posebno detaljno razmotren niz posebnih skupina proizvoda. Utvrđeno je da ne postoji sveobuhvatni, integrirani instrument politike EU-a kojim bi se obuhvatila održiva proizvodnja i potrošnja svih proizvoda i/ili dostupnost i pouzdanost informacija o tim proizvodima za potrošače. Umjesto toga, utvrđeno je mnoštvo alata koji, iako se mogu baviti određenim aspektima povezanim s kružnošću proizvoda, ipak ostavljaju prostora za dodatni rad. U dokumentu je navedeno i da u određenim vrlo relevantnim sektorima (kao što su tekstil i namještaj) nisu uspostavljeni alati za sustavno usmjeravanje na kružnost te da se uspjeh politika ekološkog dizajna u poticanju kružnosti za proizvode povezane s energijom tek treba primijeniti u drugim relevantnim sektorima.

1.5.4. *Usklađenost s višegodišnjim financijskim okvirom i moguće sinergije s drugim prikladnim instrumentima*

Europska unija odobrila je opsežan plan oporavka na temelju ojačanog dugoročnog proračuna za sljedeći višegodišnji financijski okvir i novog instrumenta za oporavak, Next Generation EU.

Inicijativa je dio **europskog zelenog plana** kojim se usmjerava strategija oporavka EU-a. Zeleni plan prepoznaje prednosti ulaganja u našu konkurentnu održivost izgradnjom pravednije, zelenije i digitalnije Europe. To podrazumijeva i uključivanje trećih zemalja i trgovinskih partnera kako bi se osigurala održivost globalnih lanaca vrijednosti, kao i osiguravanje da se smanjenjem emisija u Europi doprinese smanjenju globalnih emisija, umjesto da se potiče proizvodnja s visokim emisijama ugljika izvan Europe. Od toga će koristi imati građani jer će im se osigurati visokokvalitetni proizvodi koji su učinkoviti i cjenovno pristupačni, dugotrajniji i bolji za okoliš.

Inicijativa je obuhvaćena naslovom 1. (Jedinstveno tržište, inovacije i digitalno gospodarstvo) glavom 3. (Jedinstveno tržište) i naslovom 3. (Prirodni resursi i okoliš) glavom 9. (Okoliš i klimatska politika) višegodišnjeg financijskog okvira. Kako je navedeno u nastavku, za provedbu ovog zakonodavnog akta bit će potrebni dodatni ljudski resursi i neki prateći rashodi.

Potpore će se pružiti i drugim područjima politike, posebno sredstvima EU-a za inovacije i ulaganja za poduzeća. Iz **Europskog fonda za regionalni razvoj**, putem pametne specijalizacije, te iz programa **LIFE** i **Obzor Europa** dopunit će se privatno financiranje inovacija te će se podupirati čitav ciklus inovacija kako bi se inovativna rješenja uvela na tržište. Očekuje se da će se **programom Digitalna Europa** do kraja 2022. pokrenuti usklađeno 18-mjesečno djelovanje za predlaganje i dogovaranje s relevantnim dionicima dizajna i prototipova digitalne putovnice za proizvode u tri sektora, uključujući zahtjeve za međusektorsku interoperabilnost. **Fond za inovacije** jedan je od najvećih svjetskih programa financiranja za demonstraciju inovativnih niskougljičnih tehnologija i rješenja. U razdoblju 2020.–2030. osigurat će se potpora u iznosu od oko 10 milijardi EUR kako bi se na tržište stavila industrijska rješenja za dekarbonizaciju Europe i potporu njezinoj tranziciji prema klimatskoj neutralnosti.

1.5.5. *Ocjena različitih dostupnih mogućnosti financiranja, uključujući mogućnost preraspodjele*

Utjecaj na proračun uglavnom proizlazi iz sljedećih čimbenika:

- preispitivanje 33 uredbe Komisije u razdoblju od 2022. do 2026. i donošenje pet novih uredbi 2022. i 2023. u skladu s postojećom Direktivom o ekološkom dizajnu, koje ne može provesti samo osoblje koje je trenutačno raspoređeno na provedbu povezani s ekološkim dizajnom; 14 uredbi Komisije preispitanih 2021. i dalje utječe na osoblje u pogledu zadaća kao što su normizacija i usmjeravanje dionika,
- priprema i donošenje do 18 novih delegiranih akata u razdoblju od 2024. do 2027.; višegodišnji plan rada ključan je korak u definiranju i određivanju prioritetnih skupina proizvoda; radimo pod pretpostavkom postupnog uvođenja četiri proizvoda 2024., šest proizvoda 2025. i četiri proizvoda svake godine od 2026. kako bi se postigli ciljevi inicijative za održive proizvode (SPI), a istodobno s vremenom ublažila potreba za resursima. U razdoblju od 2028. do 2030. trebalo bi biti donešeno i 12 delegiranih akata, s utjecajem na osoblje i proračun u razdoblju 2025.–2027.,
- priprema provedbenih akata (u prosjeku jedan godišnje od 2024. nadalje) kada je to potrebno kako bi se osigurali ujednačeni uvjeti za provedbu ove Uredbe, na primjer u vezi s nadzorom tržišta, objavljivanjem informacija o uništenju neprodane robe široke potrošnje ili priznavanjem samoregulatornih mjera, i
- obavljanje horizontalnih zadaća povezanih s digitalnom putovnicom za proizvode, nadzorom tržišta i carinskom kontrolom te europskim centrom za kružno poslovanje za potporu razmjeni iskustava među gospodarskim subjektima u integraciji kružnosti u dizajn i proizvodnju proizvoda.

Za preispitivanje postojećih propisa razumna je procjena na temelju iskustva da je za pokrivanje jednog proizvoda u prosjeku potrebno oko 0,5 jedinica ekvivalenta punog radnog vremena (EPRV) (+ potpora stručnih suradnika), uključujući rad na normizaciji, ali isključujući tehničku ocjenu povezani s preispitivanjem, koja se povjerava vanjskim izvršiteljima. Za ispunjavanje pravnih obveza nije dovoljno 11,5 EPRV-ova koji su trenutačno dodijeljeni ekološkom dizajnu u trima glavnim upravama. Uz preraspodjelu i povjeravanje studija vanjskim izvršiteljima traže se dodatna sredstva od 13 EPRV-ova za 2022., 24 EPRV-a za 2023., a zatim se postupno smanjuju na 19 EPRV-ova za 2027.

Kad je riječ o novim skupinama proizvoda u okviru SPI-ja, analiza novih zahtjeva i zadaća ocjenjivanja dovela je do procjene od oko 0,9 EPRV-ova (+ potpora stručnih suradnika) po novom proizvodu. Analiza procjene učinka dovela je do procjene od oko 30 novih skupina proizvoda ili horizontalnih mjera koje će biti obuhvaćene SPI-jem. Zbog toga se procjenjuje da će 2023. biti potrebno 16 EPRV-ova, a ta će se potreba postupno povećavati do 28,5 EPRV-ova 2027., uz preraspodjelu 8,5 EPRV-ova koji su trenutačno dodijeljeni za pripremu SPI-ja ili za druge zadaće u trima vodećim glavnim upravama. U sljedećoj tablici navedene su procjene godišnjih dodatnih potreba.

	2022.	2023.	2024.	2025.	2026.	2027. i dalje.
Ekološki postojeći dizajn, proizvodi, uklj.	13	24	23	21	20	19

	GU GROW	4,5	7	6,5	5,5	4,5	3,5
	GU ENV	4	5	4,5	3,5	3,5	3,5
	GU ENER	4,5	12	12	12	12	12
SPI, novi proizvodi, uklj.		0	16	21,5	23,5	25,5	28,5
	GU GROW	0	7	10	11	12	13,5
	GU ENV	0	7	10	11	12	13,5
	GU ENER	0	2	1,5	1,5	1,5	1,5
Digitalna putovnica za proizvode, uklj.		0,5	2	2	2	2	2
	GU GROW	0	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
	GU ENV	0,5	1	1	1	1	1
	GU ENER	0	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
Potpore nadzoru tržišta, uklj.		0,5	0,5	2	2	2	2
	GU GROW	0	0	0,5	0,5	0,5	0,5
	GU ENV	0	0	0,5	0,5	0,5	0,5
	GU ENER	0,5	0,5	1	1	1	1
Potpore carinskoj kontroli (GU TAXUD)		0	1,5	2	2	2	2
Centar za kružne poslovne modele (GU GROW)		0	0	0,5	0,5	0,5	0,5
Ukupno		14	44	51	51	52	54

U izvješću o procjeni učinka predviđeni su različiti administrativni ustroji za provedbu novog zakonodavnog okvira.

Opcija bi bila uspostava „centara za održive proizvode” u Europskoj komisiji. Razlika bi bila u tome što bi osoblje dodijeljeno politici održivih proizvoda djelovalo u okviru virtualnog „centra za održive proizvode” unutar Europske komisije. Iako bi osoblje Europske komisije ostalo u svojoj matičnoj glavnoj upravi, bilo bi i dio stalnog centra/radne skupine, uz odgovornost za horizontalne zadaće i opću koordinaciju kojom bi se osigurala razmjena znanja. Ta bi se opcija mogla temeljiti i na tehničkom znanju i iskustvu zajedničkog istraživačkog centra (JRC) i u potpunosti

ga integrirati, što već pridonosi pripremnim studijama o ekološkom dizajnu i horizontalnom/metodološkom radu na otisku potrošnje, strategijama kružnog gospodarstva te ugljičnom i ekološkom otisku. To stručno znanje i iskustvo JRC može iskoristiti u okviru „centra za održive proizvode“. JRC bi pridonio znansteno-tehničkoj strani metodologije, usklađenosti podataka i određivanju prioritetnih proizvoda te iskušavao nove vrste zahtjeva za proizvode. U kontekstu ovog finansijskog izvještaja ta se opcija nije smatrala bitno drukčijom od trenutačne situacije u pogledu potrebnih sredstava.

Procjene ovog finansijskog izvještaja temeljile su se na trenutačnom stanju, pri čemu su nadležnosti podijeljene među trima glavnim upravama, a mobilizirani su dodatno osoblje i finansijska sredstva u skladu s povećanjem skupina proizvoda i dodatnim zahtjevima. Kad je riječ o mogućem povjeravanju posla vanjskim izvođačima, trenutačna situacija već uključuje znatnu upotrebu vanjske potpore za pripremu regulatornih mjera (pripremne studije i studije preispitivanja) i za potporu procjenama učinka. Predviđena je dodatna vanjska potpora za centar za kružno poslovanje i za potporu tijelima za nadzor tržišta, no time se ne mijenja potreba za dodatnim (unutarnjim) osobljem za osnovne zadaće provedbe zakonodavstva koje se ne mogu povjeriti vanjskim izvođačima.

Potrebna su i dodatna sredstva za potporu carinskom sustavu u provedbi novih zahtjeva koji se primjenjuju na uvezene proizvode. To uključuje analizu učinka SPI-ja na ekosustav informacijskih tehnologija glavne uprave TAXUD, posebno na jedinstveno sučelje; uključuju poslovni model, modeliranje poslovnih procesa, koordinaciju s carinskim tijelima država članica, pripremu za oblikovanje i provedbu, potporu za ispitivanje usklađenosti i uvođenje, održavanje, vođenje carinskih poslovnih skupina, doprinos višegodišnjem strateškom planu za carinu (MASP-C) i sastancima Europske savjetodavne skupine za pitanja potrošača (ECCG).

Pri procjeni dodatnih sredstava navedenih u ovom finansijskom izvještaju pažljivo je ocijenjena moguća preraspodjela osoblja unutar svake glavne uprave, osim preraspodjele osoblja koje već radi na provedbi povezanoj s ekološkim dizajnom i pripremi zakonodavnog prijedloga. U procjene su uključene rijetke mogućnosti ili preraspodjela. Kad je riječ o vrsti potrebnih ljudskih resursa, važan se dio traži kao ugovorno osoblje, posebno u prvim godinama tog razdoblja, a od 2023. traže se tri dodatna upućena nacionalna stručnjaka kako bi se olakšalo postupno uvođenje stalnog osoblja, s 26,5 EPRV-ova u 2023. na 45 u 2027. Međutim, stalno osoblje potrebno je za koordinaciju postupaka odlučivanja, zastupanje institucije i osiguravanje ugovornog upravljanja. Administratori čine 87 % stalnog osoblja, a stručni suradnici 13 %.

Kad je riječ o administrativnim rashodima koji se ne odnose na osoblje, osnova za izračun jest sljedeća, u čemu se odražava udvostručenje broja obuhvaćenih proizvoda:

- troškovi misija procijenjeni su na temelju trenutačnih proračuna (bez učinka zdravstvene krize) i udvostručenja u razdoblju od 2024. do 2027., što odgovara proširenju područja primjene i potrebi predstavljanja i objašnjavanja novog okvira dionicima,
- troškovi sastanaka Foruma za ekološki dizajn temelje se na trenutačnim troškovima u glavnoj upravi ENER, uz povećanje učestalosti sastanaka s prosječnih šest na devet godišnje zbog povećanja broja obuhvaćenih proizvoda,

- troškovi za stručne skupine temelje se na trenutačnim troškovima povezanimi s Odborom za ekološki dizajn, uz isto povećanje učestalosti sastanaka, a troškovi sastanaka odbora povezanih s provedbenim aktima procijenjeni su na temelju ekvivalentnih troškova u glavnoj upravi ENV za razdoblje od 2024. do 2026., kada bi trebalo pripremiti provedbene akte.

Kad je riječ o operativnim rashodima, zadržane su sljedeće pretpostavke:

- za svako preispitivanje, popratna studija s troškom od 300 000 EUR, na temelju trenutačnih troškova u okviru ekološkog dizajna; za svaki novi proizvod popratna studija s troškom od 400 000 EUR, za koju se očekuje da će biti složenija od trenutačnih pripremnih studija u okviru ekološkog dizajna, i dodatni trošak od 800 000 EUR za pripremu pravila za kategorije ekološkog otiska proizvoda prema potrebi, što se očekuje za polovinu novih proizvoda – vremenski okvir za preispitivanja i pripremne studije slijedi iste pretpostavke kao i za osoblje, ali odgovarajući proračun odobrava se dvije godine prije planiranog datuma donošenja,
- procjenjuje se da će horizontalne studije, na primjer o metodologiji, planu rada i nadzoru tržišta, stajati oko 1 milijun EUR godišnje u razdoblju od 2022. do 2024., a taj će trošak podijeliti glavne uprave GROW i ENV,
- bit će potrebne studije specifične za pripremu digitalne putovnice za proizvode, pod koordinacijom glavne uprave GROW: tri popratne studije i razvoj informacijske tehnologije o nosačima podataka, pravima pristupa i sigurnosti, upravljanju podacima i registru: 1 milijun EUR u razdoblju od 2022. do 2024.; trošak održavanja registra putovnica za proizvode procjenjuje se na 0,1 milijun EUR u razdoblju od 2025. do 2026.; izrada digitalne putovnice za proizvode može zahtijevati i razvoj informacijske tehnologije za bazu podataka posebnih programa kontrole i inspekcije (SCIP) o posebno zabrinjavajućim tvarima, ali u trenutku sastavljanja ovog finansijskog izvještaja to nije moguće precizno ocijeniti; odluke o razvoju i nabavi u području informacijske tehnologije podlijegat će prethodnom odobrenju Odbora Europske komisije za informacijsku tehnologiju i kibersigurnost,
- trošak administrativne i tehničke potpore centru za kružne poslovne modele procjenjuje se na 0,5 milijuna EUR u razdoblju od 2024. do 2027. u proračunskoj liniji glavne uprave GROW,
- potpora nadzoru tržišta i carini bit će u obliku smjernica i provedbenih akata (u okviru horizontalnih studija), ali i projekata, npr. za ospozobljavanje, tehničku potporu suradnji, potporu zajedničkom ispitivanju sukladnosti; proračun koji se povećava s 3 milijuna EUR u 2024. na 9 milijuna EUR u 2027., raspodijeljen među trima vodećim glavnim upravama, trebalo bi dodijeliti za tri do deset projekata svake godine u razdoblju od 2024. do 2027.,
- zbog novih zahtjeva za proizvode možda će biti potreban i razvoj informacijske tehnologije u pogledu aktivnosti jedinstvenog sučelja EU-a za carinu CERTEX za glavnu upravu TAXUD, za koje bi u razdoblju od 2023. do 2027. bilo potrebno ukupno 1,25 milijuna EUR, a od početka rada godišnja naknada za održavanje u iznosu od 160 tisuća EUR. Za odluke o razvoju i nabavi u području informacijske tehnologije bit će potrebno prethodno odobrenje Odbora Europske komisije za informacijsku tehnologiju i kibersigurnost.

Za neka od tih područja djelovanja stručno znanje JRC-a mobilizirat će se na temelju ugovora o uslugama, unutar procjena i omotnica navedenih u ovom finansijskom izvještaju.

1.6. Trajanje i finansijski učinak prijedloga/inicijative

Ograničeno trajanje

- na snazi od [DD/MM]GGGG do [DD/MM]GGGG
- finansijski učinak od GGGG do GGGG za odobrena sredstva za preuzete obveze i od GGGG do GGGG za odobrena sredstva za plaćanje.

Neograničeno trajanje

- provedba s početnim razdobljem od 2022. do 2027.,
- nakon čega slijedi redovna provedba.

1.7. Predviđeni načini upravljanja⁸⁷

Izravno upravljanje koje provodi Komisija

putem svojih službi, uključujući osoblje u delegacijama Unije

putem izvršnih agencija

Podijeljeno upravljanje s državama članicama

Neizravno upravljanje povjeravanjem zadaća izvršenja proračuna:

trećim zemljama ili tijelima koja su one odredile

međunarodnim organizacijama i njihovim agencijama (navesti)

EIB-u i Europskom investicijskom fondu

tijelima iz članaka 70. i 71. Financijske uredbe

tijelima javnog prava

tijelima uređenima privatnim pravom koja pružaju javne usluge, u mjeri u kojoj su im dana odgovarajuća financijska jamstva

tijelima uređenima privatnim pravom države članice kojima je povjerena provedba javno-privatnog partnerstva i kojima su dana odgovarajuća financijska jamstva

osobama kojima je povjerena provedba određenih djelovanja u području ZVSP-a u skladu s glavom V. UEU-a i koje su navedene u odgovarajućem temeljnog aktu.

Ako je označeno više načina upravljanja, potrebno je pojasniti u odjeljku „Napomene”.

Napomene

⁸⁷

Informacije o načinima upravljanja i upućivanju na Financijsku uredbu dostupne su na internetskim stranicama BudgWeb:

<https://myintracom.ec.europa.eu/budgweb/EN/man/budgmanag/Pages/budgmanag.aspx>

2. MJERE UPRAVLJANJA

2.1. Pravila praćenja i izvješćivanja

Navesti učestalost i uvjete.

Ovaj zakonodavni finansijski izvještaj uključuje rashode za osoblje, nabavu i moguće administrativne dogovore. Primjenjuju se standardna pravila za ovu vrstu rashoda.

2.2. Sustavi upravljanja i kontrole

2.2.1. *Obrazloženje načina upravljanja, mehanizama provedbe financiranja, načina plaćanja i predložene strategije kontrole*

Način upravljanja inicijativom jest izravno upravljanje koje provodi Komisija. Komisiji će pomagati stručna skupina s predstvincima država članica i dionicima: Forum za ekološki dizajn. Komisiji pomaže i odbor.

Inicijativa općenito zahtijeva rashode za osoblje, nabavu i moguće administrativne dogovore. Primjenjuju se standardna pravila za ovu vrstu rashoda.

2.2.2. *Informacije o utvrđenim rizicima i uspostavljenim sustavima unutarnje kontrole za ublažavanje rizika*

Inicijativa općenito zahtijeva rashode za osoblje, nabavu i moguće administrativne dogovore. Primjenjuju se standardna pravila za ovu vrstu rashoda.

Većina aspekata inicijative slijedi standardne postupke za pružanje tehničke potpore, uključujući dionike i donošenje sekundarnog zakonodavstva. Glavni rizik, koji se već pokazao u prošlosti, jest nedovoljan broj ljudskih resursa za provedbu planova rada. Postoji i rizik od sudskog osporavanja donesenog zakonodavstva o proizvodima.

Novi rizici mogu nastati zbog novih aspekata okvira SPI-ja, uključujući uspostavu i funkcioniranje digitalne putovnice za proizvode te zahteve koji izravno ili neizravno utječu na lance opskrbe izvan EU-a.

2.2.3. *Procjena i obrazloženje troškovne učinkovitosti kontrole (omjer troškova kontrole i vrijednosti povezanih sredstava kojima se upravlja) i procjena očekivanih razina rizika od pogreške (pri plaćanju i pri zaključenju)*

Inicijativa općenito zahtijeva rashode za osoblje, nabavu i moguće administrativne dogovore. Primjenjuju se standardna pravila za ovu vrstu rashoda.

2.3. Mjere za sprečavanje prijevara i nepravilnosti

Navesti postojeće ili predviđene mjere za sprečavanje i zaštitu, npr. iz strategije za borbu protiv prijevara.

Inicijativa općenito zahtijeva rashode za osoblje, nabavu i moguće administrativne dogovore. Primjenjuju se standardna pravila za ovu vrstu rashoda.

Glavni rizik od prijevare odnosi se na situacije u kojima gospodarski subjekti namjerno zaobilaze zahtjeve za proizvode. Za sprečavanje tog rizika važno je jačanje aktivnosti nadzora tržista i carinskih kontrola.

3. PROCIJENJENI FINANCIJSKI UČINAK PRIJEDLOGA/INICIJATIVE

3.1. Naslovi višegodišnjeg financijskog okvira i proračunske linije rashoda na koje prijedlog/inicijativa ima učinak

- Postojeće proračunske linije

Prema redoslijedu naslova višegodišnjeg financijskog okvira i proračunskih linija.

Naslov višegodišnj eg financijsko g okvira	Proračunska linija	Vrsta rashoda	Doprinos			
			zemalja EFTA-e ⁸⁸	zemalja kandidatkin ja ⁹⁰	trećih zemalja	u smislu članka 21. stavka 2. točke (b) Financijske uredbe
	Broj	dif./nedif. ⁸⁸	zemalja EFTA-e ⁸⁹	zemalja kandidatkin ja ⁹⁰	trećih zemalja	u smislu članka 21. stavka 2. točke (b) Financijske uredbe
	[XX YY YY YY]	dif./nedif. ⁸⁸	DA/NE	DA/NE	DA/NE	DA/NE
1	03 02 01 01 – Funkcioniranje i razvoj unutarnjeg tržišta robe i usluga	dif.	DA	NE ⁹¹	NE ⁶	NE
3	09 02 02 – LIFE – kružno gospodarstvo i kvaliteta života	dif.	DA	DA	DA	NE
3	09 02 04 – LIFE – prelazak na čistu energiju	dif.	DA	DA	DA	NE

- Zatražene nove proračunske linije

Prema redoslijedu naslova višegodišnjeg financijskog okvira i proračunskih linija.

Naslov višegodišnj eg financijsko g okvira	Proračunska linija	Vrsta rashoda	Doprinos			
			zemalja EFTA-e	zemalja kandidatkin ja	trećih zemalja	u smislu članka 21. stavka 2. točke (b) Financijske uredbe
	Broj	dif./nedif.	zemalja EFTA-e	zemalja kandidatkin ja	trećih zemalja	u smislu članka 21. stavka 2. točke (b) Financijske uredbe
	[XX YY YY YY]		DA/NE	DA/NE	DA/NE	DA/NE

⁸⁸ Dif. = diferencirana odobrena sredstva; nedif. = nediferencirana odobrena sredstva.

⁸⁹ EFTA: Europsko udruženje slobodne trgovine.

⁹⁰ Zemlje kandidatkinje i, ako je primjenjivo, potencijalni kandidati sa zapadnog Balkana.

⁹¹ U tijeku su pregovori o pridruživanju zemalja kandidatkinja i trećih zemalja programu jedinstvenog tržišta.

3.2. Procijenjeni finansijski učinak prijedloga na odobrena sredstva

3.2.1. Sažetak procijenjenog učinka na odobrena sredstva za poslovanje

- Za prijedlog/inicijativu nisu potrebna odobrena sredstva za poslovanje.
- Za prijedlog/inicijativu potrebna su sljedeća odobrena sredstva za poslovanje:

U milijunima EUR (do tri decimalna mesta)

Naslov višegodišnjeg finansijskog okvira	Broj	Naslov 1. (Jedinstveno tržište, inovacije i digitalno gospodarstvo)								
--	------	---	--	--	--	--	--	--	--	--

GU: GROW			Godina 2022.	Godina 2023.	Godina 2024.	Godina 2025.	Godina 2026.	Godina 2027.	Nakon 2027.	UKUPNO
• Odobrena sredstva za poslovanje										
Proračunska linija ⁹² 03 02 01 01 – Funkcioniranje i razvoj unutarnjeg tržišta robe i usluga	Obveze	(1a)	3,402	4,056	3,770	3,370	4,370	4,370		23,338
	Plaćanja	(2a)	1,021	2,237	3,709	3,764	3,830	3,970	4,807	23,338
Proračunska linija	Obveze	(1b)								
	Plaćanja	(2b)								
Administrativna odobrena sredstva koja se financiraju iz omotnice za posebne programe ⁹³										
Proračunska linija		(3)								
UKUPNA odobrena sredstva za GU GROW	Obveze	=1a+1b +3	3,402	4,056	3,770	3,370	4,370	4,370		23,338
	Plaćanja	=2a+2b	1,021	2,237	3,709	3,764	3,830	3,970	4,807	23,338

⁹² Prema službenoj proračunskoj nomenklaturi.

⁹³ Tehnička i/ili administrativna pomoć i rashodi za potporu provedbi programa i/ili djelovanja EU-a (prijašnje linije „BA”), neizravno istraživanje, izravno istraživanje.

		+3							
--	--	----	--	--	--	--	--	--	--

• UKUPNA odobrena sredstva za poslovanje	Obveze	(4)	3,402	4,056	3,770	3,370	4,370	4,370		23,338
	Plaćanja	(5)	1,021	2,237	3,709	3,764	3,830	3,970	4,807	23,338
• UKUPNA administrativna odobrena sredstva koja se financiraju iz omotnice za posebne programe		(6)								
UKUPNA odobrena sredstva iz NASLOVA 1. višegodišnjeg finansijskog okvira	Obveze	=4+6	3,402	4,056	3,770	3,370	4,370	4,370		23,338
	Plaćanja	=5+6	1,021	2,237	3,709	3,764	3,830	3,970	4,807	23,338

U milijunima EUR (do tri decimalna mesta)

Naslov višegodišnjeg finansijskog okvira	Broj	Naslov 3. (Prirodni resursi i okoliš)
--	------	---------------------------------------

GU: ENV			Godina 2022.	Godina 2023.	Godina 2024.	Godina 2025.	Godina 2026.	Godina 2027.	Nakon 2027.	UKUPNO
• Odobrena sredstva za poslovanje										
Proračunska linija ⁹⁴ 09 02 02 – LIFE – kružno gospodarstvo i kvaliteta života	Obveze	(1a)	2,276	2,948	2,180	2,680	3,680	3,680		17,444
	Plaćanja	(2a)	0,683	1,567	2,449	2,637	2,780	3,280	4,048	17,444
Proračunska linija 09 02 02 – LIFE – kružno gospodarstvo i kvaliteta života ⁹⁵	Obveze	(1b)	0	0	0,400	0,350	0,350	0,150		1,250
	Plaćanja	(2b)	0	0	0,280	0,365	0,350	0,210	0,450	1,250

⁹⁴ Prema službenoj proračunskoj nomenklaturi.

⁹⁵ Prijedlogom se predviđa razvoj informacijskih tehnologija u okruženju jedinstvenog sučelja EU-a za carinu kako bi se olakšala provedba zahtjeva za proizvode za uvezene proizvode i osigurala interoperabilnost s digitalnom putovnicom za proizvode. Za takav će rad bitna potrebna finansijska sredstva koja će se staviti na raspolaganje glavnoj upravi TAXUD. Trenutačno se razina odgovarajućih sredstava za tu aktivnost ne može sa sigurnošću utvrditi, no procjenjuje se da bi za to mogao biti potreban proračun od najviše

Administrativna odobrena sredstva koja se financiraju iz omotnice za posebne programe ⁹⁶									
Proračunska linija		(3)							
UKUPNA odobrena sredstva za GU ENV	Obveze	=1a+1b +3	2,276	2,948	2,580	3,030	4,030	3,830	18,694
	Plaćanja	=2a+2b +3	0,683	1,567	2,729	3,002	3,130	3,490	4,093
									18,694

GU: ENER			Godina 2022.	Godina 2023.	Godina 2024.	Godina 2025.	Godina 2026.	Godina 2027.	Nakon 2027.	UKUPNO
• Odobrena sredstva za poslovanje										
Proračunska linija ⁹⁷ 09 02 04 – LIFE – Prelazak na čistu energiju	Obveze	(1a)	1,622	1,596	4,250	5,250	6,250	6,250		25,218
	Plaćanja	(2a)	0,487	0,965	2,403	3,488	5,150	5,850	6,875	25,218
Proračunska linija	Obveze	(1b)								
	Plaćanja	(2b)								
Administrativna odobrena sredstva koja se financiraju iz omotnice za posebne programe ⁹⁸										
Proračunska linija		(3)								
UKUPNA odobrena sredstva	Obveze	=1a+1b +3	1,622	1,596	4,250	5,250	6,250	6,250		25,218

1,250 milijuna EUR za razdoblje 2024.–2027., dok će nakon toga za održavanje biti potrebna naknada od 0,160 milijuna EUR godišnje. Za odluke o razvoju i nabavi u području informacijske tehnologije bit će potrebno prethodno odobrenje Odbora Europske komisije za informacijsku tehnologiju i kibersigurnost.

⁹⁶ Tehnička i/ili administrativna pomoć i rashodi za potporu provedbi programa i/ili djelovanja EU-a (prijasnjje linije „BA”), neizravno istraživanje, izravno istraživanje.

⁹⁷ Prema službenoj proračunskoj nomenklaturi.

⁹⁸ Tehnička i/ili administrativna pomoć i rashodi za potporu provedbi programa i/ili djelovanja EU-a (prijasnjje linije „BA”), neizravno istraživanje, izravno istraživanje.

za GU ENER	Plaćanja	=2a+2b +3	0,487	0,965	2,403	3,488	5,150	5,850	6,875	25,218
-------------------	----------	--------------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	--------

• UKUPNA odobrena sredstva za poslovanje	Obveze	(4)	3,898	4,544	6,830	8,280	10,280	10,080		43,912
	Plaćanja	(5)	1,170	2,532	5,132	6,490	8,280	9,340	10,968	43,912
• UKUPNA administrativna odobrena sredstva koja se financiraju iz omotnice za posebne programe		(6)								
UKUPNA odobrena sredstva iz NASLOVA 3. višegodišnjeg finansijskog okvira	Obveze	=4+6	3,898	4,544	6,830	8,280	10,280	10,080		43,912
	Plaćanja	=5+6	1,170	2,532	5,132	6,490	8,280	9,340	10,968	43,912

Ako prijedlog/inicijativa utječe na više od jednog naslova za poslovanje, ponovite prethodni odjeljak:

• UKUPNA odobrena sredstva za poslovanje (svi naslovi za poslovanje)	Obveze	(4)	7,300	8,600	10,600	11,650	14,650	14,450		67,250
	Plaćanja	(5)	2,191	4,769	8,841	10,254	12,110	13,310	15,775	67,250
UKUPNA administrativna odobrena sredstva koja se financiraju iz omotnice za posebne programe (svi naslovi za poslovanje)		(6)								
UKUPNA odobrena sredstva iz NASLOVA od 1. do 6. višegodišnjeg finansijskog okvira (referentni iznos)	Obveze	=4+6	7,300	8,600	10,600	11,650	14,650	14,450		67,250
	Plaćanja	=5+6	2,191	4,769	8,841	10,254	12,110	13,310	15,775	67,250

Naslov višegodišnjeg finansijskog okvira	7	„Administrativni rashodi“
--	---	---------------------------

U ovaj se dio unose „administrativni proračunski podaci”, koji se najprije unose u [prilog zakonodavnom finansijskom izvještaju](#) (Prilog V. internim pravilima), koji se učitava u sustav DECIDE za potrebe savjetovanja među službama.

U milijunima EUR (do tri decimalna mjesta)

		Godina 2022.	Godina 2023.	Godina 2024.	Godina 2025.	Godina 2026.	Godina 2027.	UKUPNO
GU: GROW								
• Ljudski resursi		0,383	1,740	2,325	2,469	2,541	2,656	12,113
• Ostali administrativni rashodi		0,005	0,005	0,096	0,097	0,097	0,090	0,390
UKUPNO GU GROW	Odobrena sredstva	0,388	1,745	2,421	2,566	2,638	2,746	12,503

		Godina 2022.	Godina 2023.	Godina 2024.	Godina 2025.	Godina 2026.	Godina 2027.	UKUPNO
GU: ENV								
• Ljudski resursi		0,671	1,756	2,227	2,371	2,528	2,656	12,208
• Ostali administrativni rashodi		0,005	0,005	0,097	0,096	0,097	0,090	0,390
UKUPNO GU ENV	Odobrena sredstva	0,676	1,761	2,324	2,467	2,625	2,746	12,598

		Godina 2022.	Godina 2023.	Godina 2024.	Godina 2025.	Godina 2026.	Godina 2027.	UKUPNO
GU: ENER								
• Ljudski resursi		0,713	2,070	2,214	2,214	2,214	2,214	11,639
• Ostali administrativni rashodi		0,005	0,005	0,097	0,097	0,096	0,090	0,390

UKUPNO GU ENER	Odobrena sredstva	0,718	2,075	2,311	2,311	2,310	2,304	12,029
-----------------------	-------------------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	--------

		Godina 2022.	Godina 2023.	Godina 2024.	Godina 2025.	Godina 2026.	Godina 2027.	UKUPNO
GU: TAXUD								
• Ljudski resursi		0,000	0,236	0,314	0,314	0,314	0,314	1,492
• Ostali administrativni rashodi		0	0	0	0	0	0	0
UKUPNO GU TAXUD	Odobrena sredstva	0,000	0,236	0,314	0,314	0,314	0,314	1,492

UKUPNA odobrena sredstva iz NASLOVA 7. višegodišnjeg financijskog okvira	(Ukupne obveze = ukupna plaćanja)	1,781	5,816	7,370	7,658	7,887	8,109	38,621
---	--------------------------------------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	--------

U milijunima EUR (do tri decimalna mjesta)

		Godina 2022.	Godina 2023.	Godina 2024.	Godina 2025.	Godina 2026.	Godina 2027.	Nakon 2027.	UKUPNO
UKUPNA odobrena sredstva iz NASLOVA od 1. do 7. višegodišnjeg financijskog okvira	Obveze	9,081	14,416	17,970	19,308	22,537	22,559		105,871
	Plaćanja	3,972	10,585	16,211	17,912	19,997	21,419	15,775	105,871

3.2.2. Procijenjeni rezultati financirani odobrenim sredstvima za poslovanje

Posebni ciljevi:

Br. 1: poboljšanje okolišne održivosti proizvoda i pristupa informacijama o održivosti duž lanca opskrbe,

Br. 2: poticanje održivijih proizvoda i poslovnih modela kako bi se poboljšalo zadržavanje vrijednosti,

Br. 3: poboljšanje primjene zakonodavnog okvira za održive proizvode.

Odobrena sredstva za preuzimanje obveza u milijunima EUR (do tri decimalna mjesta)

Navesti ciljeve i rezultate ↓			Godina 2022.	Godina 2023.	Godina 2024.	Godina 2025.	Godina 2026.	Godina 2027. i dalje	UKUPNO		
	REZULTATI										
	Vrsta ⁹⁹	Prosječni trošak	Broj	Trošak	Broj	Trošak	Broj	Trošak	Broj	Trošak	Broj
POSEBNI CILJ br. 1 ¹⁰⁰			Poboljšanje okolišne održivosti proizvoda i pristupa informacijama o održivosti duž lanca opskrbe								
– Rezultat	Delegirani akti (revizije)	0,300	—	—	7	2,100	6	1,800	5	1,500	5
– Rezultat	Delegirani akti (novi proizvodi)	0,800	—	—	4	3,200	6	4,800	4	3,200	12
– Rezultat	Provodenja akti (nadzor tržišta, neprodana roba)	1,000	—	—	1	1,000	1	1,000	1	1,000	3
Međuzbroj za posebni cilj br. 1			—	—	12	6,300	13	7,600	10	5,700	17
POSEBNI CILJ br. 2			Poticanje održivijih proizvoda i poslovnih modela kako bi se poboljšalo zadržavanje vrijednosti								

⁹⁹

Rezultati se odnose na proizvode i usluge koji se isporučuju (npr. broj financiranih studentskih razmjena, kilometri izgrađenih prometnica itd.).

¹⁰⁰

Kako je opisan u odjeljku 1.4.2. „Posebni ciljevi...”.

– Rezultat	Potpore centru za kružno poslovanje ¹⁰¹	0,500 godišnje	—	—	—	—	1	0,500	1	0,500	1	0,500	1	0,500	4	2,000
Medžubroj za posebni cilj br. 2			—	—	—	—	1	0,500	1	0,500	1	0,500	1	0,500	4	2,000
POSEBNI CILJ br. 3			Poboljšanje primjene zakonodavnog okvira za održive proizvode													
– Rezultat	Projekti kojima se podupire nadzor tržišta	1,000 po projektu	—	—	—	—	3	3,000	6	6,000	9	9,000	9	9,000	27	27,000
Medžubroj za posebni cilj br. 3			—	—	—	—	3	3,000	6	6,000	9	9,000	9	9,000	27	27,000
UKUPNO			—	—	—	—	16	9,800	20	14,100	20	15,200	27	20,600	83	59,700

¹⁰¹ Europski centar za kružno poslovanje trebao bi podupirati razmjenu iskustava među gospodarskim subjektima u integraciji kružnosti u dizajn i proizvodnju proizvoda.

3.2.3. Sažetak procijenjenog učinka na administrativna odobrena sredstva

- Za prijedlog/inicijativu nisu potrebna odobrena administrativna sredstva.
- Za prijedlog/inicijativu potrebna su sljedeća administrativna odobrena sredstva:

U milijunima EUR (do tri decimalna mjesta)

	Godina 2022.	Godina 2023.	Godina 2024.	Godina 2025.	Godina 2026.	Godina 2027.	UKUPNO
--	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	--------

NASLOV 7. višegodišnjeg financijskog okvira							
Ljudski resursi	1,766	5,801	7,080	7,368	7,597	7,839	37,451
Ostali administrativni rashodi	0,015	0,015	0,290	0,290	0,290	0,270	1,170
Meduzbroj za NASLOV 7. višegodišnjeg financijskog okvira	1,781	5,816	7,370	7,658	7,887	8,109	38,621

Izvan NASLOVA 7.¹⁰² višegodišnjeg financijskog okvira							
Ljudski resursi							
Ostali administrativni rashodi							
Meduzbroj izvan NASLOVA 7. višegodišnjeg financijskog okvira							

UKUPNO	1,781	5,816	7,370	7,658	7,887	8,109	38,621
---------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	---------------

Potrebna odobrena sredstva za ljudske resurse i ostale administrativne rashode pokrit će se odobrenim sredstvima glavne uprave koja su već dodijeljena za upravljanje djelovanjem i/ili su preraspodijeljena unutar glavne uprave te, prema potrebi, dodatnim sredstvima koja se mogu dodijeliti nadležnoj glavnoj upravi u okviru godišnjeg postupka dodjele sredstava uzimajući u obzir proračunska ograničenja.

¹⁰²

Tehnička i/ili administrativna pomoć i rashodi za potporu provedbi programa i/ili djelovanja EU-a (prijašnje linije „BA”), neizravno istraživanje, izravno istraživanje.

3.2.3.1. Procijenjene potrebe u pogledu ljudskih resursa

- Za prijedlog/inicijativu nisu potrebni ljudski resursi.
- Za prijedlog/inicijativu potrebni su sljedeći ljudski resursi:

Procjenu navesti u ekvivalentima punog radnog vremena

	Godin a 2022.	Godin a 2023.	Godin a 2024.	Godin a 2025.	Godin a 2026.	Godina 2027. i dalje
• Radna mjesta prema planu radnih mjesta (dužnosnici i privremeno osoblje)						
20 01 02 01 (sjedište i predstavništva Komisije)	8	28,5	38	42	44	45
uklju. GU GROW	0	7	11	13	14	15
GU ENV	4	9	12	14	15	15
GU ENER	4	11	13	13	13	13
GU TAXUD	0	1,5	2	2	2	2
20 01 02 03 (delegacije)						
01 01 01 01 (neizravno istraživanje)						
01 01 01 11 (izravno istraživanje)						
Druge proračunske linije (navesti)						
• Vanjsko osoblje (u ekvivalentu punog radnog vremena: EPRV)¹⁰³						
20 02 01 (UO, UNS, UsO iz „globalne omotnice“)	6	15,5	13,0	9,0	8,0	9,0
uklju. GU GROW	4,5	7,5	7	5	4	3,5
GU ENV	0,5	4	4	2	2	3,5
GU ENER	1	4	2	2	2	2
20 02 03 (UO, LO, UNS, UsO i MSD u delegacijama)						
XX 01 xx yy zz ¹⁰⁴	– u sjedištima					
	– u delegacijama					
01 01 01 02 (UO, UNS, UsO – neizravno istraživanje)						
01 01 01 12 (UO, UNS, UsO – izravno istraživanje)						
Druge proračunske linije (navesti)						
UKUPNO	14	44,0	51,0	51,0	52,0	54,0

XX se odnosi na odgovarajuće područje politike ili glavu proračuna.

Potrebe za ljudskim resursima pokrit će se osobljem glavne uprave kojemu je već povjerenio upravljanje djelovanjem i/ili koje je preraspoređeno unutar glavne uprave te, prema potrebi, dodatnim resursima koji se dodjeljuju nadležnim glavnim upravama u okviru godišnjeg postupka dodjele sredstava uzimajući u obzir proračunska ograničenja.

Opis zadaća:

Dužnosnici i privremeno osoblje	<u>Za službenike:</u>
---------------------------------	-----------------------

¹⁰³ UO = ugovorno osoblje; LO = lokalno osoblje; UNS = upućeni nacionalni stručnjaci; UsO = ustupljeno osoblje; MSD = mladi stručnjaci u delegacijama.

¹⁰⁴ U okviru gornje granice za vanjsko osoblje iz odobrenih sredstava za poslovanje (prijašnje linije „BA“).

	<p>priprema vanjskih ugovora za potporu pripremnim studijama, procjeni učinka, procjeni usklađenih normi (referentni uvjeti ili administrativni dogovori, evaluacija, praćenje)</p> <p>Nadzor pripremnih studija, studija preispitivanja ili drugih studija u pripremi plana rada, provedbenih akata, delegiranih akata</p> <p>savjetovanje s Forumom za ekološki dizajn, savjetovanje sa Svjetskom trgovinskom organizacijom, interni postupak donošenja</p> <p>praćenje delegiranih akata, uključujući ovlaštenja za normizaciju, praćenje i objavljivanje usklađenih normi</p> <p>smjernice o provedbi za industriju i o aktivnostima nadzora za tijela za nadzor tržišta</p> <p>doprinos horizontalnim zadaćama, uključujući evaluaciju rezultata, predstavljanje zakonodavstva dionicima, pripremu informativnih izvješća, korespondenciju...</p> <p><u>Za stručne suradnike:</u></p> <p>organizacija sastanaka (dnevni redovi, pozivnice, administrativno praćenje, zapisnici, registar stručnih skupina)</p> <p>postupci odlučivanja (unosi u sustav Decide, pozivi na očitovanje, odbori, priprema dokumenata, uključujući pravno uređivanje, zahtjevi za prijevod i objavu)</p> <p>financijski postupci (priprema plana upravljanja, poziva na podnošenje ponuda ili naloge za pružanje usluga ili administrativnih dogovora, evaluacije, zahtjevi za preuzimanje obveza i plaćanja, izvješćivanje)</p>
Vanjsko osoblje	<p>nadzor pripremnih studija, studija preispitivanja ili drugih studija u pripremi plana rada, provedbenih akata, delegiranih akata</p> <p>savjetovanje s Forumom za ekološki dizajn, savjetovanje sa Svjetskom trgovinskom organizacijom</p> <p>praćenje delegiranih akata, uključujući ovlaštenja za normizaciju, praćenje i objavljivanje usklađenih normi</p> <p>smjernice o provedbi za industriju i o aktivnostima nadzora za tijela za nadzor tržišta</p> <p>doprinos horizontalnim zadaćama, uključujući evaluaciju rezultata, predstavljanje zakonodavstva dionicima, korespondenciju...</p>

3.2.4. Usklađenost s aktualnim višegodišnjim finansijskim okvirom

Prijedlog/inicijativa:

- može se u potpunosti financirati preraspodjelom unutar relevantnog naslova višegodišnjeg finansijskog okvira (VFO).

Studije, nabava ili projekti kojima se podupire provedba zakonodavstva financirat će se iz postojećih programa i postojećih proračunskih omotnica kojima se podupire provedba politika, u okviru naslova 1. i 3. VFO-a. Reprogramiranje nije potrebno. Proračunske potrebe integrirat će se u godišnje planove upravljanja i slijediti standardne postupke.

Riječ je o proračunskim linijama kojima se već podupire provedba Direktive o ekološkom dizajnu u predmetnim glavnim upravama:

03 02 01 01 – Funkcioniranje i razvoj unutarnjeg tržišta robe i usluga za glavnu upravu GROW

09 02 02 – LIFE – kružno gospodarstvo i kvaliteta života za glavnu upravu ENV

09 02 04 – LIFE – prelazak na čistu energiju za glavnu upravu ENER

- zahtijeva upotrebu nedodijeljene razlike u okviru relevantnog naslova VFO-a i/ili upotrebu posebnih instrumenata kako su definirani u Uredbi o VFO-u.

Objasniti što je potrebno te navesti predmetne naslove i proračunske linije, odgovarajuće iznose te instrumente čija se upotreba predlaže.

- zahtijeva reviziju VFO-a.

Objasniti što je potrebno te navesti predmetne naslove i proračunske linije te odgovarajuće iznose.

3.2.5. Doprinos trećih strana

Prijedlogom/inicijativom:

- ne predviđa se sudjelovanje trećih strana u sufinanciranju.
- predviđa se sudjelovanje trećih strana u sufinanciranju prema sljedećoj procjeni:

Odobrena sredstva u milijunima EUR (do tri decimalna mjesta)

	Godina N ¹⁰⁵	Godina N+1	Godina N+2	Godina N+3	Unijeti onoliko godina koliko je potrebno za prikaz trajanja učinka (vidjeti točku 1.6.)	Ukupno
Navesti tijelo koje sudjeluje u financiranju						
UKUPNO sufinancirana odobrena sredstva						

¹⁰⁵

Godina N je godina početka provedbe prijedloga/inicijative. Umjesto „N“ upisati predviđenu prvu godinu provedbe (na primjer: 2021.). Isto vrijedi i za ostale godine.

3.3. Procijenjeni učinak na prihode

- Prijedlog/inicijativa nema finansijski učinak na prihode.
- Prijedlog/inicijativa ima sljedeći finansijski učinak:
 - na vlastita sredstva
 - na ostale prihode
 - Navesti jesu li prihodi namijenjeni proračunskim linijama rashoda

U milijunima EUR (do tri decimalna mjesta)

Proračunska prihoda: linija	Odobrena sredstva dostupna za tekuću finansijsku godinu	Učinak prijedloga/inicijative ¹⁰⁶				
		Godina N	Godina N+1	Godina N+2	Godina N+3	Unijeti onoliko godina koliko je potrebno za prikaz trajanja učinka (vidjeti točku 1.6.)
Članak						

Za namjenske prihode navesti odgovarajuće proračunske linije rashoda.

Ostale napomene (npr. metoda/formula za izračun učinka na prihode ili druge informacije)

¹⁰⁶

Kad je riječ o tradicionalnim vlastitim sredstvima (carine, pristojbe na šećer), navedeni iznosi moraju biti neto iznosi, to jest bruto iznosi nakon odbitka od 20 % na ime troškova naplate.

EUROPSKA
KOMISIJA

Bruxelles, 30.3.2022.
COM(2022) 142 final

ANNEXES 1 to 8

PRILOZI

Komisijinu prijedlogu

**uredbe Vijeća i Europskog parlamenta o uspostavi okvira za utvrđivanje zahtjeva za
ekološki dizajn održivih proizvoda i stavljanju izvan snage Direktive 2009/125/EZ**

{SEC(2022) 165 final} - {SWD(2022) 81 final} - {SWD(2022) 82 final} -
{SWD(2022) 83 final}

PRILOG I.

Parametri proizvoda

Za poboljšanje aspekata proizvoda iz članka 5. stavka 1. kao osnova se prema potrebi mogu primijeniti sljedeći parametri i prema potrebi dopuniti drugima:

- (a) trajnost i pouzdanost proizvoda ili njegovih sastavnih dijelova izraženih kroz zajamčeni životni vijek proizvoda, tehnički vijek trajanja, srednje vrijeme između kvarova, prikaz stvarnih informacija o uporabi proizvoda, otpornost na naprezanja ili mehanizme starenja;
- (b) jednostavnost popravka i održavanja izražena kroz: karakteristike, dostupnost i vrijeme isporuke rezervnih dijelova, modularnost, kompatibilnost sa široko dostupnim rezervnim dijelovima, dostupnost uputa za popravak i održavanje, broj upotrijebljenih materijala i sastavnih dijelova, uporabu standardnih sastavnih dijelova, uporabu standarda kodiranja sastavnih dijelova i materijala za identifikaciju sastavnih dijelova i materijala, broj i složenost potrebnih procesa i alata, jednostavnost nerazornog rastavljanja i ponovnog sastavljanja, uvjete za pristup podacima o proizvodu, uvjete za pristup ili uporabu potrebnog hardvera i softvera;
- (c) jednostavnost nadogradnje, ponovne uporabe, ponovne proizvodnje i obnove izražena kroz: broj upotrijebljenih materijala i sastavnih dijelova, uporabu standardnih sastavnih dijelova, uporabu standarda kodiranja sastavnih dijelova i materijala za identifikaciju sastavnih dijelova i materijala, broj i složenost potrebnih procesa i alata, jednostavnost nerazornog rastavljanja i ponovnog sastavljanja, uvjete za pristup podacima o proizvodu, uvjete za pristup ili uporabu potrebnog hardvera i softvera, uvjete pristupa protokolima za ispitivanje ili opremi za testiranje koja nije široko dostupna, dostupnost jamstava specifičnih za ponovno proizvedene ili obnovljene proizvode, uvjete za pristup ili uporabu tehnologija zaštićenih pravima intelektualnog vlasništva, modularnost;
- (d) jednostavnost i kvaliteta recikliranja, izražene kroz: uporabu materijala koji se lako recikliraju, siguran, lak i nerazoran pristup sastavnim dijelovima i materijalima koji se mogu reciklirati ili sastavnim dijelovima i materijalima koji sadržavaju opasne tvari, sastav i homogenost materijala, mogućnost sortiranja visoke čistoće, broj upotrijebljenih materijala i sastavnih dijelova, uporabu standarda kodiranja sastavnih dijelova i materijala za identifikaciju sastavnih dijelova i materijala, broj i složenost potrebnih procesa i alata, jednostavno nerazorno rastavljanje i ponovno sastavljanje, uvjete za pristup podacima o proizvodu, uvjete za pristup ili uporabu potrebnog hardvera i softvera;
- (e) izbjegavanje tehničkih rješenja štetnih za ponovnu uporabu, nadogradnju, popravak, održavanje, obnovu, ponovnu proizvodnju i recikliranje proizvoda i sastavnih dijelova;
- (f) uporaba tvari, pojedinačno, kao sastojaka tvari ili u smjesama, tijekom procesa proizvodnje proizvoda, ili koja dovodi do njihove prisutnosti u proizvodima, uključujući i kada ti proizvodi postanu otpad;
- (g) potrošnja energije, vode i drugih resursa u jednoj ili više faza životnog ciklusa proizvoda, uključujući učinak fizičkih čimbenika ili ažuriranja softvera i ugrađenog softvera na učinkovitost proizvoda uključujući utjecaj na krčenje šuma;
- (h) uporaba ili udio recikliranih materijala;
- (i) težina i volumen proizvoda i njegove ambalaže te omjer proizvoda i pakiranja;

- (j) ugradnja korištenih sastavnih dijelova;
- (k) količina, značajke i dostupnost potrošnog materijala potrebnog za pravilnu uporabu i održavanje;
- (l) ekološki otisak proizvoda, u skladu s primjenjivim delegiranim aktom, izražen kao kvantifikacija utjecaja na okoliš životnog ciklusa proizvoda, u odnosu na jednu ili više kategorija utjecaja na okoliš ili objedinjeni skup kategorija utjecaja;
- (m) ugljični otisak proizvoda;
- (n) ispuštanje mikroplastike;
- (o) emisije u zrak, vodu ili tlo do kojih dolazi u jednoj ili više faza životnog ciklusa proizvoda;
- (p) količine nastalog otpada, uključujući plastični otpad i ambalažni otpad i njihovu jednostavnost ponovne uporabe, te količine nastalog opasnog otpada;
- (q) uvjeti uporabe.

PRILOG II.

Postupak za definiranje zahtjeva u pogledu svojstava

Zahtjevi u pogledu svojstava utvrđuju se kako slijedi:

- (1) tehničkom analizom, analizom utjecaja na okoliš i ekonomskom analizom odabire se broj reprezentativnih modela jednog ili više predmetnih proizvoda na tržištu i utvrđuju se tehničke mogućnosti za poboljšanje svojstava proizvoda u odnosu na parametre navedene u Prilogu I. – s obzirom na proizvod – specifični ili horizontalni zahtjevi – uzimajući u obzir ekonomsku održivost opcija i izbjegavajući bilo kakvo značajno povećanje drugih utjecaja na okoliš životnog ciklusa i značajan gubitak svojstava ili korisnosti za potrošače.

Na temelju tehničke analize, analize utjecaja na okoliš i ekonomске analize među proizvodima i tehnologijama koji su dostupni na tržištu određuju se i oni s najboljim svojstvima u odnosu na odgovarajući parametar.

Svojstva proizvoda koji su dostupni na međunarodnom tržištu i referentne vrijednosti koje su utvrđene u zakonodavstvima drugih zemalja uzimaju se u obzir tijekom analize iz prvog podstavka, kao i pri utvrđivanju zahtjeva.

Na temelju ove analize, uzimajući u obzir ekonomsku i tehničku izvedivost, uključujući dostupnost ključnih resursa i tehnologija, kao i potencijal za poboljšanje, definiraju se razine ili nekvantitativni zahtjevi.

Sve granične vrijednosti koncentracije tvari iz Priloga I., točke (f), temelje se na detaljnoj analizi održivosti tvari i njihovih utvrđenih alternativa i ne smiju imati značajne štetne učinke na zdravlje ljudi ili okoliš. Svi zahtjevi u pogledu svojstava tvari iz Priloga I., točke (f), uzimaju u obzir postojeće procjene kemijske sigurnosti koje su provela mjerodavna tijela Unije za predmetne tvari, kao i sigurne i održive po kriterijima dizajna za kemikalije i materijale koji je izradila Komisija. Predložene granice koncentracije uzet će u obzir i aspekte provedivosti, kao što su analitičke granice detekcije.

Prema potrebi, analiza iz prvog podstavka uzima u obzir vjerojatne utjecaje klimatskih promjena na proizvod tijekom njegovog očekivanog životnog vijeka i potencijal proizvoda za poboljšanje otpornosti na klimu tijekom njegovog životnog ciklusa.

Mora se provesti analiza osjetljivosti koja obuhvaća relevantne čimbenike kao što su cijena energije ili drugih resursa, trošak sirovina i potrebnih tehnologija, proizvodni troškovi, diskontne stope i, prema potrebi vanjske ekološke troškove, uključujući izbjegnute emisije stakleničkih plinova.

- (2) za razvoj tehničkih, ekoloških i ekonomskih analiza uzimaju se u obzir relevantne informacije dostupne u okviru drugih aktivnosti Unije i uključuju tehničke informacije upotrijebljene kao osnova za Uredbu (EZ) br. 66/2010, Direktivu 2010/75/EU i kriterije zelene javne nabave ili iz njih proizlaze.

To se odnosi i na informacije koje su na raspolaganju u drugim krajevima svijeta u okviru postojećih programa za utvrđivanje posebnih zahtjeva za ekološki dizajn proizvoda kojima trguju gospodarski partneri Unije.

- (3) datum stupanja na snagu zahtjeva u pogledu svojstava, prema potrebi, uzima u obzir vrijeme potrebno za prilagodbu dizajna proizvoda i proizvodnih procesa.

PRILOG III.
Digitalna putovnica za proizvode
(iz članka 8.)

U zahtjevima utvrđenima delegiranim aktima donesenima u skladu s člankom 4. koji se odnose na putovnicu za proizvod navodi se koje podatke sadržava ili može sadržavati putovnica za proizvod od sljedećih elemenata:

- (a) podaci koji se zahtijevaju u članku 7. stavku 2. i članku 8. stavku 2. ili drugim pravom Unije koje se primjenjuje na relevantnu skupinu proizvoda;
- (b) jedinstvena identifikacijska oznaka proizvoda na razini navedenoj u primjenjivom delegiranom aktu donesenom u skladu s člankom 4.;
- (c) globalni trgovački identifikacijski broj kako je predviđen u normi ISO/IEC 15459-6 ili ekvivalent proizvoda ili njihovih dijelova;
- (d) relevantne tarifne oznake, kao što je oznaka TARIC prema definiciji iz Uredbe Vijeća (EEZ) br. 2658/87¹;
- (e) dokumentacija o sukladnosti i podaci u skladu sa zahtjevima ove Uredbe ili drugog prava Unije primjenjivom na proizvod, kao što je izjava o sukladnosti, tehnička dokumentacija ili potvrde o sukladnosti;
- (f) korisnički priručnici, upute, upozorenja ili sigurnosne informacije, u skladu s ostalim propisima Unije koji se primjenjuju na proizvod;
- (g) podaci koji se odnose na proizvođača, kao što je jedinstvena identifikacijska oznaka gospodarskog subjekta i podaci iz članka 21. stavka 7.;
- (h) jedinstvene identifikacijske oznake gospodarskih subjekata, osim one koja se odnosi na proizvođača;
- (i) jedinstvene identifikacijske oznake objekta;
- (j) podaci koji se odnose na uvoznika, uključujući podatke iz članka 23. stavka 3. i njegov EORI broj;
- (k) naziv, podaci za kontakt i jedinstvena identifikacijska oznaka gospodarskog subjekta s poslovnim nastanom u Uniji odgovornog za izvršavanje zadaća navedenih u članku 4. Uredbe (EU) 2019/1020 ili članku 15. Uredbe (EU) [...] o općoj sigurnosti proizvoda ili sličnim zadacima u skladu s drugim zakonodavstvom EU-a koji se primjenjuje na proizvod.

Delegiranim aktima donesenim u skladu s člankom 4. utvrđuju se podaci relevantni za zahteve za ekološki dizajn koje proizvođači mogu navesti u putovnici za proizvode uz podatke potrebne u skladu s člankom 8. stavkom 2. točkom (a), uključujući podatke o posebnim dobrovoljnim znakovima koji se primjenjuju na proizvod. To uključuje podatak o tome je li proizvodu dodijeljen znak za okoliš EU-a u skladu s Uredbom (EZ) br. 66/2010.

¹ Uredba Vijeća (EEZ) br. 2658/87 od 23. srpnja 1987. o tarifnoj i statističkoj nomenklaturi i o Zajedničkoj carinskoj tarifi (SL L 256, 7.9.1987., str. 1.).

PRILOG IV.
Unutarnja kontrola proizvodnje
(modul A)

1. Unutarnja kontrola proizvodnje predstavlja postupak ocjenjivanja sukladnosti pri kojem proizvođač ispunjava svoje obveze propisane točkama 2., 3. i 4. te kojim jamči i potvrđuje, na svoju vlastitu odgovornost, da proizvod zadovoljava zahtjeve delegiranog akta donesenog u skladu s člankom 4.

2. Tehnička dokumentacija

Proizvođač sastavlja tehničku dokumentaciju. Dokumentacija omogućuje ocjenu sukladnosti proizvoda sa zahtjevima delegiranog akta donesenog u skladu s člankom 4. Tehničkom dokumentacijom određuju se primjenjivi zahtjevi i obuhvaća projektiranje, proizvodnju i rad proizvoda u mjeri u kojoj je to važno za ocjenjivanje. Tehnička dokumentacija sadrži, kada god je to primjenjivo, najmanje sljedeće elemente:

- opći opis proizvoda i njegovu namjeravanu uporabu,
- idejno rješenje te nacrte i shematski prikaz sastavnih dijelova, montažnih sklopova, strujnih krugova itd.,
- opise i objašnjenja potrebne za razumijevanje tih nacrta, shematskih prikaza i rada proizvoda,
- popis usklađenih normi, zajedničku specifikaciju ili druge relevantne tehničke specifikacije, na koje su upućivanja objavljena u *Službenom listu Europske unije*, koje se primjenjuju u cijelosti ili djelomično, i opise rješenja usvojenih kako bi se ispunili zahtjevi u slučaju kada se te usklađene norme nisu primjenile. U slučaju djelomične primjene usklađenih normi u tehničkoj dokumentaciji navode se dijelovi koji se primjenjuju,
- rezultate obavljenih projektnih izračuna, obavljenih ispitivanja itd.,
- rezultate mjeranja provedenih u skladu sa zahtjevima za ekološki dizajn, uključujući pojedinosti o sukladnosti tih mjeranja u usporedbi sa zahtjevima za ekološki dizajn koji su navedeni u delegiranom aktu usvojenom u skladu s člankom 4.,
- ispitna izvješća, i
- primjerak podataka dostavljenih u skladu sa zahtjevima za informacije u skladu s člankom 7.

3. Proizvodnja

Proizvođač poduzima sve potrebne mјere da se postupkom proizvodnje i njegovim praćenjem osigura sukladnost proizvoda s tehničkom dokumentacijom iz točke 2. i zahtjevima delegiranog akta donesenog u skladu s člankom 4.

4. Oznaka CE i EU izjava o sukladnosti

Proizvođač stavlja potrebnu oznaku sukladnosti na svaki pojedinačni proizvod koji udovoljava zahtjevima delegiranog akta donesenog u skladu s člankom 4.

Proizvođač za svaki model proizvoda sastavlja pisanu izjavu o sukladnosti u skladu s člankom 37. te je zajedno s tehničkom dokumentacijom čuva deset godina od stavljanja proizvoda na tržište ili puštanja u uporabu kako bi bila na raspolaganju

nadležnim nacionalnim tijelima. Izjava o sukladnosti služi za identifikaciju proizvoda za koji je sastavljena.

Primjerak izjave o sukladnosti stavlja se na raspolaganje nadležnim tijelima na zahtjev.

5. Ovlašteni zastupnik

Obveze proizvođača iz točke 4. u njegovo ime i na njegovu odgovornost može ispuniti njegov ovlašteni zastupnik, ako je to navedeno u ovlaštenju.

PRILOG V.

EU izjava o sukladnosti (iz članka 37.)

U EU izjavi o sukladnosti sadržani su sljedeći elementi:

- (1) Br ... (jedinstvena identifikacija proizvoda);
- (2) ime i adresa proizvođača i prema potrebi njegova ovlaštenog zastupnika;
- (3) ova EU izjava o sukladnosti izdana je pod vlastitom odgovornošću proizvođača;
- (4) predmet deklaracije (opis proizvoda dovoljan za njegovu nedvosmislenu identifikaciju i omogućavanje sljedivosti; može, prema potrebi za identifikaciju gnojidbenih proizvoda EU-a, uključivati sliku);
- (5) predmet gore opisane izjave u skladu je s ovom Uredbom, delegiranim aktom donesenim u skladu s člankom 4. i, gdje je primjenjivo, drugim zakonodavstvom Unije o usklađivanju;
- (6) upućivanje na relevantne uskladene norme ili na zajedničke specifikacije koje se upotrebljavaju ili na upućivanja na druge tehničke specifikacije u odnosu na koje se deklarira sukladnost;
- (7) ako je primjenjivo, prijavljeno tijelo... (naziv, broj) provelo je... (opis intervencije) i izdalo potvrdu ili odluku o odobrenju... (broj);
- (8) prema potrebi, upute na drugo primjenjivo zakonodavstvo Unije koje osigurava označivanje oznakom CE; te
- (9) ime i potpis osobe koja je ovlaštena da obveže proizvođača ili njegova ovlaštenog predstavnika;
- (10) dodatne informacije:

Potpisano za i u ime:

(mjesto i datum izdavanja):

(ime, funkcija) (potpis):

PRILOG VI.

Sadržaj delegiranih akata

(iz članka 4.)

Delegiranim aktima donesenim u skladu s člankom 4. moraju se utvrditi sljedeći tehnički elementi:

- (1) definicija obuhvaćenih skupina proizvoda;
- (2) zahtjevi za ekološki dizajn za obuhvaćene skupine proizvoda, u skladu s člankom 4. i na temelju parametara iz Priloga I.;
- (3) prema potrebi, parametri iz Priloga I., za koje nisu potrebni nikakvi zahtjevi za ekološki dizajn;
- (4) standardi ili metode ispitivanja, mjerena ili izračuna kojima se treba koristiti u skladu s člankom 32.;
- (5) prema potrebi, prijelazne norme, usklađene norme čiji su referentni brojevi objavljeni u *Službenom listu Europske unije* ili zajedničke specifikacije kojima se treba koristiti;
- (6) modul za ocjenjivanje sukladnosti kojim se treba koristiti u skladu s člankom 4., drugim podstavkom, kako je navedeno u Prilogu II. Odluci 768/2008/EZ. Ako je modul koji će se primijeniti različit od modula utvrđenog u Prilogu IV., čimbenici koji dovode do odabira određenog postupka.

Ako se različiti moduli ocjenjivanja sukladnosti, iz Priloga II. Odluci 768/2008/EZ, trebaju upotrebljavati u skladu s drugim zakonodavstvom Unije za isti proizvod, modul definiran u delegiranom aktu donesenom u skladu s člankom 4. ima prednost za predmetni zahtjev za ekološki dizajn;

- (7) zahtjevi o informacijama koje moraju osigurati proizvođači, među ostalim o elementima tehničke dokumentacije za omogućavanje provjere usklađenosti proizvoda sa zahtjevima za ekološki dizajn. Prema potrebi, svi dodatni zahtjevi u pogledu informacija u skladu s člancima 30. i 31.;
- (8) datumi provedbe, sve postupne ili prijelazne mjere ili razdoblja, uzimajući u obzir moguće utjecaje na mala i srednja poduzeća ili na posebne skupine proizvoda koje proizvode ponajprije mala i srednja poduzeća;
- (9) trajanje prijelaznog razdoblja tijekom kojeg države članice moraju dopustiti stavljanje na tržište ili stavljanje u uporabu proizvoda koji su u skladu s propisima koji su na snazi na njihovu državnom području na dan donošenja delegiranih akata donesenih u skladu s člankom 4.;
- (10) rok za evaluaciju i eventualnu reviziju delegiranog akta, uzimajući u obzir tehnološki razvitak.

PRILOG VII.

Kriteriji za mjere samoregulacije

(iz članka 18.)

Sljedeći neiscrpan popis okvirnih kriterija može se upotrijebiti za procjenu mjera samoregulacije kao alternativa delegiranom aktu donesenom u skladu s člankom 4. ove Uredbe:

1. Mogućnost sudjelovanja

Mjere samoregulacije moraju biti otvorene za sudjelovanje svih subjekata koji stavlju na tržište proizvod obuhvaćen mjerom samoregulacije, uključujući subjekte iz trećih zemalja, kako u pripremnoj fazi tako i u fazi provedbe. Gospodarski subjekti zainteresirani za uspostavu mjere samoregulacije trebali bi objaviti svoju namjeru prije početka razvijanja mjerne.

2. Održivost i dodana vrijednost

Mjere za samoregulaciju moraju odgovarati ciljevima politike ove Uredbe i biti u skladu su s ekonomskim i socijalnim dimenzijama održivog razvoja. Mjere samoregulacije moraju imati integrirani pristup zaštiti interesa potrošača, zdravlja, kvalitete života i gospodarskih interesa.

3. Reprezentativnost

Industrija i njezina udruženja koji sudjeluju u mjeri samoregulacije moraju predstavljati veliku većinu relevantnog gospodarskog sektora, u skladu s člankom 18. stavkom 3. prvim podstavkom točkom (b). Treba osigurati poštivanje zakonodavstva Unije o tržišnom natjecanju, posebno članka 101. Ugovora o funkcioniranju Europske unije u vezi sa sporazumima kojima se narušava tržišno natjecanje.

4. Kvantificirani ciljevi i ciljevi po fazama

Ciljevi koje su definirali potpisnici u svojim mjerama samoregulacije moraju biti jasni i jednoznačni počevši od jasno određenog ishodišta. Ako mjera samoregulacije obuhvaća dugačko vremensko razdoblje, treba uključiti privremene ciljeve. Mora biti moguće nadzirati usklađenost s ciljevima i privremenim ciljevima na dostupan i vjerodostojan način koristeći jasne i pouzdane pokazatelje.

5. Uključenost civilnog društva

U cilju osiguranja transparentnosti, mjere samoregulacije se objavljaju, među ostalim putem interneta i drugih elektroničkih sredstava širenja informacija.

Dionici uključujući države članice, industriju, nevladine organizacije iz područja zaštite okoliša i udruge potrošača pozivaju se da komentiraju mjeru samoregulacije.

6. Praćenje i izvješćivanje

Neovisni inspektor mora nadzirati usklađenost potpisnika s mjerom samoregulacije. Neovisnog se inspektora u mjeri samoregulacije mora ovlastiti da provjerava usklađenost sa zahtjevima mjerne samoregulacije. Također se u njoj mora utvrditi postupak odabira neovisnog inspektora i način na koji će se osigurati da inspektor nije u sukobu interesa i da posjeduje potrebne vještine za provjeru usklađenosti sa zahtjevima utvrđenima u mjeri samoregulacije.

Svake godine svaki potpisnik mora dostaviti sve informacije i podatke potrebne neovisnom inspektoru kako bi pouzdano provjerio usklađenost potpisnika s mjerom samoregulacije.

Neovisni inspektor mora sastaviti izvješće o usklađenosti na kraju svakog jednogodišnjeg izvještajnog razdoblja.

Ako potpisnik nije ispunio zahtjeve mjere samoregulacije, mora poduzeti korektivne mjere.

7. Ekonomičnost provođenja mjere samoregulacije

Trošak provođenja mjere samoregulacije, posebno što se tiče praćenja, ne smije dovesti do nerazmjernog administrativnog tereta, u usporedbi s njezinim ciljevima i drugim dostupnim instrumentima politike.

PRILOG VIII.
Korelacijska tablica

Direktiva 2009/125/EZ	Ova Uredba
članak 1.	članak 1.
članak 2.	članak 2.
članak 3.	—
članak 4.	članak 23.
članak 5.	članci od 37. do 39.
članak 6.	članak 3.
članak 7.	članci od 63. do 65.
članak 8.	članci 21. i 36.
članak 9.	članak 34.
članak 10.	—
članak 11.	članak 5. stavak 6.
članak 12.	članak 62.
članak 13.	članak 19.
članak 14.	članak 7.
članak 15.	članci 4. i 5.
—	članci od 8. do 15.
članak 16.	članak 16.
članak 17.	članak 18.
članak 18.	članak 17.
—	članak 20.
	članak 22.
	članci od 24. do 33.
	članak 35.
	članci od 40. do 61.
	članak 66.
članak 19.	članak 67.
članak 20.	članak 68.

članak 21.	članak 69.
članak 22.	—
članak 23.	—
članak 24.	članak 70.
članak 25.	članak 71.
članak 26.	—
PRILOG I.	Članak 5. i 7., PRILOG I.
PRILOG II.	PRILOG II.
—	PRILOG III.
PRILOG III.	—
PRILOG IV.	PRILOG IV.
PRILOG V.	—
PRILOG VI.	PRILOG V.
PRILOG VII.	PRILOG VI.
PRILOG VIII.	PRILOG VII.
PRILOG IX.	—
PRILOG X.	PRILOG VIII.